

DOCUMENTACIÓ LEGAL

corresponent a l'exercici 2015

Comptes anuals i informe de gestió de Criteriacaixa que el Consell d'Administració, en la sessió del 29 de febrer de 2016, després de la seva formulació acorda elevar al seu Accionista únic, Fundació Bancària "la Caixa".

Traducció dels comptes anuals emesos originalment en castellà. Aquesta versió en català és una traducció de l'original en castellà únicament amb finalitats informatives. En el cas de discrepància, preval la versió en castellà.

INFORME D'AUDITORIA INDEPENDENT DE COMPTES ANUALS

Al Accionista Únic de
Critería Caixa, S.A.U.:

Informe sobre els comptes anuals

Hem auditat els comptes anuals adjunts de Critería Caixa, S.A.U., que comprenen el balanç a 31 de desembre de 2015, el compte de pèrdues i guanys, l'estat de canvis en el patrimoni net, l'estat de fluxos d'efectiu i la memòria corresponents a l'exercici acabat en aquesta data.

Responsabilitat dels administradors en relació amb els comptes anuals

Els administradors són responsables de formular els comptes anuals adjunts, de manera que expressin la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de Critería Caixa, S.A.U., de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera aplicable a l'entitat a Espanya, que s'identifica a la Nota 2.a) de la memòria adjunta, i del control intern que considerin necessari per permetre la preparació dels comptes anuals lliures d'incorrecció material, a causa de frau o error.

Responsabilitat de l'auditor

La nostra responsabilitat és expressar una opinió sobre els comptes anuals adjunts basada en la nostra auditoria. Hem portat a terme la nostra auditoria de conformitat amb la normativa reguladora de l'auditoria de comptes vigent a Espanya. Aquesta normativa exigeix que complim els requeriments d'ètica, com també que planifiquem i executem l'auditoria per tal d'obtenir una seguretat raonable que els comptes anuals estiguin lliures d'incorreccions materials.

Una auditoria requereix l'aplicació de procediments per obtenir evidència d'auditoria sobre els imports i la informació revelada en els comptes anuals. Els procediments seleccionats depenen del judici de l'auditor, incloent-hi la valoració dels riscos d'incorrecció material en els comptes anuals, a causa de frau o error. En efectuar aquestes valoracions del risc, l'auditor té en compte el control intern rellevant per a la formulació per part de l'entitat dels comptes anuals, amb la finalitat de dissenyar els procediments d'auditoria que siguin adequats en funció de les circumstàncies, i no amb la finalitat d'expressar una opinió sobre l'eficàcia del control intern de l'entitat. Una auditoria també inclou l'avaluació de l'adequació de les polítiques comptables aplicades i de la raonabilitat de les estimacions comptables realitzades per la direcció, com també l'avaluació de la presentació dels comptes anuals presos en el seu conjunt.

Considerem que l'evidència d'auditoria que hem obtingut proporciona una base suficient i adequada per a la nostra opinió d'auditoria.

Opinió

Segons la nostra opinió, els comptes anuals adjunts expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de Criteria Caixa, S.A.U. a 31 de desembre de 2015, com també dels seus resultats i dels seus fluxos d'efectiu corresponents a l'exercici anual acabat en aquesta data, de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació i, en particular, amb els principis i criteris comptables que s'hi contenen.

Informe sobre altres requeriments legals i reglamentaris

L'informe de gestió adjunt de l'exercici 2015 conté les explicacions que els administradors consideren oportunes sobre la situació de Criteria Caixa, S.A.U., l'evolució dels seus negocis i sobre altres assumptes i no forma part integrant dels comptes anuals. Hem verificat que la informació comptable que conté l'esmentat informe de gestió concorda amb la dels comptes anuals de l'exercici 2015. El nostre treball com a auditors es limita a la verificació de l'informe de gestió amb l'abast esmentat en aquest mateix paràgraf i no inclou la revisió d'informació diferent de l'obtinguda a partir dels registres comptables de Criteria Caixa, S.A.U.

DELOITTE, S.L.
Inscrita en el R.O.A.C. N° S0692

Francisco Ignacio Ambrós

29 de febrer de 2016

ÍNDEX

- **Comptes anuals de CriteriaCaixa de l'exercici 2015**
- **Informe de gestió de CriteriaCaixa de l'exercici 2015**

Comptes anuals de Criteriacaixa de l'exercici 2015

Balanços	4
Comptes de pèrdues i guanys	6
Estats de canvis en el patrimoni net	7
Estats de fluxos d'efectiu	9

Memòria dels comptes anuals

1. Activitat de la Societat	10
2. Bases de presentació dels comptes anuals	14
3. Aplicació del resultat	17
4. Normes de registre i valoració	18
5. Immobilitzat intangible	30
6. Immobilitzat material	30
7. Inversions immobiliàries	32
8. Arrendaments	34
9. Inversions en empreses del Grup, multigrup i associades a llarg termini i curt termini	35
10. Inversions financeres a llarg termini	43
11. Actius no corrents mantinguts per a la venda	45
12. Existències.....	47
13. Inversions financeres a curt termini – dividendes a cobrar.....	49
14. Efectiu i altres actius líquids equivalents.....	49
15. Patrimoni net.....	49
16. Provisions a llarg termini	52
17. Deutes a llarg i curt termini	52
18. Instruments financers derivats	56
19. Situació fiscal	57
20. Ingressos i despeses.....	63
21. Operacions amb parts vinculades.....	68
22. Notes a l'estat de fluxos d'efectiu	74
23. Informació sobre el medi ambient	75
24. Política sobre la gestió del risc.....	75
25. Informació segmentada.....	85
26. Fets posteriors al tancament	85
ANNEX I Participacions en empreses del Grup	86
ANNEX II Participacions en empreses multigrup i associades.....	88
ANNEX III Actius financers disponibles per a la venda – instruments de capital	89

CRITERIA CAIXA, SAU
BALANÇOS A 31 DE DESEMBRE DE 2015 I 2014

ACTIU	Notes	Milers d'euros	
		31/12/2015	31/12/2014 (*)
ACTIU NO CORRENT			
Immobilitzat intangible	(Nota 5)	801	544
Immobilitzat material	(Nota 6)	1.306	1.638
Inversions immobiliàries	(Nota 7)	463.731	523.452
Inversions en empreses del Grup, multigrup i associades a llarg termini		21.646.343	22.134.365
Participacions en empreses del Grup	(Nota 9.1)	15.421.585	15.820.596
Participació en empreses associades i multigrup	(Nota 9.2)	6.160.905	6.087.606
Altres actius financers	(Nota 9.3)	63.853	226.163
Inversions financeres a llarg termini		822.871	557.536
Instruments de patrimoni	(Nota 10.1)	797.131	533.478
Altres actius financers a llarg termini	(Nota 10.2)	25.740	24.058
Actius per impostos diferits	(Nota 19)	989.049	948.814
Total actiu no corrent		23.924.101	24.166.349
ACTIU CORRENT			
Actius no corrents mantinguts per a la venda	(Nota 11)	1.050.321	1.266.332
Existències	(Nota 12)	87.212	103.570
Deutors comercials i altres comptes a cobrar		2.682	17.555
Clients per vendes i prestacions de serveis		1.110	191
Clients, empreses del Grup i associades	(Nota 21)	1.183	16.061
Deutors diversos		215	614
Altres crèdits amb les administracions públiques	(Nota 19)	174	689
Inversions en empreses del Grup i associades corrents		2.720	-
Altres actius financers	(Nota 9.3)	2.720	-
Inversions financeres a curt termini		159.600	140.979
Dividends a cobrar	(Nota 13)	140.131	136.374
Altres actius financers		19.469	4.605
Efectiu i altres actius líquids equivalents	(Nota 14)	432.192	524.197
Total actiu corrent		1.734.727	2.052.633
TOTAL ACTIU		25.658.828	26.218.982

Les Notes 1 a 26 descrites a la Memòria adjunta i els annexos són part integrant del balanç a 31 de desembre de 2015

(*) Les xifres corresponents a 31 de desembre de 2014 es presenten únicament i exclusivament a efectes comparatius

CRITERIA CAIXA, SAU
BALANÇOS A 31 DE DESEMBRE DE 2015 I 2014

PASSIU	Notes	Milers d'euros	
		31/12/2015	31/12/2014 (*)
PATRIMONI NET:			
Fons propis		17.122.725	16.931.440
Capital escriturat		1.834.166	1.834.166
Prima d'emissió		2.344.519	2.641.125
Reserva legal		366.833	35.593
Altres reserves		12.294.123	12.132.415
Altres aportacions de socis		16.800	16.800
Resultat de l'exercici		586.284	346.341
(Dividend a compte lliurat en l'exercici)		(320.000)	(75.000)
Ajustos per canvis de valor		108.108	2.089
Actius financers disponibles per a la venda		118.490	5.279
Operacions de cobertura		(10.382)	(3.190)
Total patrimoni net	(Nota 15)	17.230.833	16.933.529
PASSIU NO CORRENT			
Provisions a llarg termini	(Nota 16)	8.137	9.538
Deutes a llarg termini		6.904.335	7.181.161
Obligacions i altres valors negociables	(Nota 17.1)	4.214.039	6.196.467
Deutes amb entitats de crèdit	(Nota 17.2)	2.667.451	872.188
Derivats	(Nota 17, 18)	20.578	109.999
Altres passius financers	(Nota 17.3)	2.267	2.507
Deutes amb empreses del Grup i associades a llarg termini	(Nota 17)	1.206.159	1.648.536
Passius per impostos diferits	(Nota 19)	10.436	2.262
Periodificacions a llarg termini	(Nota 17.1)	20.814	294.876
Total passiu no corrent		8.149.881	9.136.373
PASSIU CORRENT			
Deutes a curt termini		30.186	18.644
Interessos a pagar, obligacions i altres valors	(Nota 17)	29.406	18.644
Derivats	(Nota 18)	780	-
Deutes amb empreses del Grup, associades i multigrup a curt termini	(Nota 17, 21)	184.927	66.156
Creditors comercials i altres comptes a pagar		63.001	64.280
Proveïdors		31.906	28.786
Proveïdors, empreses del Grup i associades	(Nota 21)	6.976	5.203
Creditors diversos		11.423	12.667
Personal		2.996	2.357
Altres deutes amb les administracions públiques	(Nota 19)	5.923	11.432
Bestretes a clients		3.777	3.835
Total passiu corrent		278.114	149.080
TOTAL PASSIU I PATRIMONI NET		25.658.828	26.218.982

Les Notes 1 a 26 descrites a la Memòria adjunta i els annexos són part integrant del balanç a 31 de desembre de 2015

(*) Les xifres corresponents a 31 de desembre de 2014 es presenten únicament i exclusivament a efectes comparatius

CRITERIA CAIXA, SAU

**COMPTES DE PÈRDUES I GUANYS CORRESPONENTS ALS
EXERCICIS ANUALS FINALITZATS EL 31 DE DESEMBRE DE 2015 I 2014**

	Notes	Milers d'euros	
		2015	2014 (*)
A) OPERACIONS CONTINUADES			
Import net del volum de negoci	(Nota 20.a)	990.740	461.264
Ingressos de participacions en capital		721.083	512.082
Variació de valor raonable d'instruments financers		96.382	(104.161)
Resultat per alienació d'instruments de patrimoni		147.113	13.139
Vendes d'immobles i arrendaments		22.474	36.884
Prestació de serveis		3.688	3.320
Variació d'existències de productes acabats i en curs de fabricació		4.010	-
Variació d'existències de promocions en curs		4.010	-
Treballs efectuats per l'empresa per al seu actiu		46.477	-
Existències incorporades a inversions immobiliàries		46.477	-
Aprovisionaments		(75.236)	(34.849)
Compres de sòls, promocions en curs i acabades		(52.007)	(12.186)
Deteriorament de sòls, promocions en curs i acabades	(Nota 12)	(23.229)	(22.663)
Altres ingressos d'explotació		104	26
Despeses de personal	(Nota 20.b)	(12.183)	(13.122)
Altres despeses d'explotació	(Nota 20.c)	(75.015)	(75.974)
Serveis exteriors		(63.773)	(58.978)
Tributs		(11.531)	(16.011)
Pèrdues, deteriorament i variació de provisions per operacions comercials		289	(985)
Amortització de l'immobilitzat	(Notes 5, 6 i 7)	(10.638)	(11.244)
Excessos de provisions		-	1.000
Deteriorament i resultat per alienacions d'immobilitzat	(Nota 20.e)	(217.601)	(39.192)
Deterioraments i pèrdues		(216.579)	(49.699)
Resultats per alienacions i altres		(1.022)	10.507
Deteriorament i pèrdues d'instruments financers	(Nota 20.f)	(7.456)	(51.259)
Altres resultats		2.606	4.082
RESULTAT D'EXPLOTACIÓ		645.808	240.732
Ingressos financers	(Nota 20.g)	10.152	7.310
Despeses financeres	(Nota 20.h)	(328.345)	(390.438)
Deteriorament i resultat per alienació d'instruments financers	(Nota 20.i)	273.251	246.568
RESULTAT FINANCER		(44.942)	(136.560)
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS		600.866	104.172
Impost sobre beneficis	(Nota 19)	(14.582)	242.169
RESULTAT DE L'EXERCICI PROCEDENT D'OPERACIONS CONTINUADES		586.284	346.341
B) OPERACIONS INTERROMPUDES		-	-
RESULTAT DE L'EXERCICI		586.284	346.341

Les Notes 1 a 26 descrites a la Memòria adjunta i els annexos són part integrant del compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2015

(*) Les xifres corresponents a l'exercici 2014 es presenten únicament i exclusivament a efectes comparatius

CRITERIA CAIXA, SAU

ESTATS DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET
CORRESPONENTS ALS EXERCICIS ACABATS EL 31 DE DESEMBRE DE 2015 I 2014
A) ESTATS D'INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS

		Milers d'euros	
		2015	2014 (*)
A)	RESULTAT DEL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS	586.284	346.341
B)	INGRESSOS I DESPESES IMPUTADES DIRECTAMENT AL PATRIMONI	105.136	3.005
I.	Per valoració d'instruments financers (Nota 15.e)	121.362	8.850
II.	Per cobertures de fluxos d'efectiu (Nota 15.e)	(11.535)	(4.557)
III.	Per subvencions, donacions i llegats rebuts	-	-
IV.	Per guanys i pèrdues actuàrials i altres ajustos	-	-
V.	Efecte impositiu (Nota 15.e)	(4.691)	(1.288)
C)	TRANSFERÈNCIES AL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS (Nota 15.e)	883	(3.332)
VI.	Per valoració d'instruments financers	-	(4.760)
VII.	Per cobertures de fluxos d'efectiu	1.262	-
VIII.	Subvencions, donacions i llegats rebuts	-	-
IX.	Efecte impositiu	(379)	1.428
TOTAL INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS		692.303	346.014

Les Notes 1 a 26 descrites a la Memòria adjunta i els annexos són part integrant de l'estat d'ingressos i despeses reconeguts de l'exercici 2015

(*) Les xifres corresponents a l'exercici 2014 es presenten únicament i exclusivament a efectes comparatius

CRITERIA CAIXA, SAU
 ESTAT DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET
 CORRESPONENTS ALS EXERCICIS ANUALS FINALITZATS EL 31 DE DESEMBRE DE 2015 I 2014
 B) ESTATS TOTALS DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET

Milers d'euros

	Capital	Prima de d'emissió	Reserves	Altres aportacions de socis	Resultat de l'exercici	Dividend complementari	Dividend a compte	Fons propis	Ajustos en Patrimoni per valoració	Total Patrimoni Net
Saldo el 31 de desembre de 2013	1.381.520	-	7.168.039	-	110.055	-	(81.000)	8.578.614	2.416	8.581.030
I. Total ingressos i despeses reconeguts	-	-	-	-	346.341	-	-	346.341	(327)	346.014
II. Operacions amb socis propietaris										
Increment del patrimoni net resultant d'operacions amb empreses del Grup	452.646	2.641.125	4.970.914	-	-	-	-	8.064.685	-	8.064.685
Altres operacions amb socis propietaris	-	-	-	16.800	-	-	(75.000)	(58.200)	-	(58.200)
III. Altres variacions del patrimoni net	-	-	29.055	-	(110.055)	-	81.000	-	-	-
Saldo a 31 de desembre de 2014	1.834.166	2.641.125	12.168.008	16.800	346.341	-	(75.000)	16.931.440	2.089	16.933.529
I. Total ingressos i despeses reconeguts	-	-	-	-	586.284	-	-	586.284	106.019	692.303
II. Operacions amb socis propietaris (Nota 15)	-	(296.606)	296.606	-	-	(75.000)	(320.000)	(395.000)	-	(395.000)
III. Altres variacions del patrimoni net	-	-	196.342	-	(346.341)	75.000	75.000	1	-	1
Saldo a 31 de desembre de 2015	1.834.166	2.344.519	12.660.956	16.800	586.284	-	(320.000)	17.122.725	108.108	17.230.833

Les Notes 1 a 26 descrites a la Memòria adjunta i els annexos són part integrant de l'estat de canvis en el patrimoni net de l'exercici 2015

(*) Les xifres corresponents als exercicis 2014 i 2013 es presenten únicament i exclusivament a efectes comparatiu

CRITERIA CAIXA, SAU
ESTATS DE FLUXOS D'EFFECTIU
CORRESPONENTS ALS EXERCICIS ACABATS EL 31 DE DESEMBRE DE 2015 I 2014

	Milers d'euros	
	2015	2014 (*)
A) Fluxos de tresoreria procedents de les operacions	309.980	606.966
1. Resultat de l'exercici abans d'impostos	600.866	104.172
2. Ajustos en el resultat	(658.838)	(155.913)
Amortització de l'immobilitzat	10.638	11.244
Correccions valoratives per deteriorament	247.264	123.621
Variació de les provisions	1.874	4.229
Resultats per baixes i alienacions d'immobilitzat	1.022	(10.507)
Resultats per baixes i alienacions d'instruments financers	(147.113)	(13.139)
Variació del valor raonable en instruments financers	(96.382)	104.161
Ingressos de participacions en el capital	(721.083)	(512.082)
Ingressos financers	(10.152)	(7.310)
Despeses financeres	328.345	390.438
Deteriorament i resultat per alienació d'instruments financers	(273.251)	(246.568)
3. Canvis en el capital corrent	(13.199)	(162.264)
Existències	676	12.185
Deutors i altres comptes a cobrar	(8.914)	379
Creditors a curt termini	1.045	(179.726)
Altres actius i passius	(6.006)	4.898
4. Altres fluxos d'efectiu de les activitats explotació	381.151	820.971
Pagament d'interessos	(310.798)	(314.330)
Cobrament de dividends	727.091	516.468
Cobraments d'interessos	3.262	5.505
Cobrament per cancel·lació d'instruments financers	-	531.057
Cobrament (pagament) impost societats	(38.603)	81.876
Altres pagaments i cobraments	199	395
B) Fluxos de tresoreria procedents de les activitats d'inversió	516.025	115.437
Inversions (-)	(531.738)	(495.130)
Immobilitzat intangible i material	(596)	(746)
Inversions immobiliàries	(3.415)	(3.909)
Empreses del Grup i associades	(365.635)	(259.675)
Actius financers disponibles per a la venda	(150.732)	(224.794)
Actius no corrents mantinguts per a la venda	(11.360)	(1.436)
Altres actius financers	-	(4.570)
Desinversions (+)	1.047.763	610.567
Inversions immobiliàries	7.437	16.559
Entitats del Grup, negocis conjunts i associades	988.348	535.733
Actius financers disponibles per a la venda	1.857	14.997
Actius no corrents mantinguts per a la venda	50.121	43.278
C) Fluxos de tresoreria procedents de les activitats de finançament	(918.010)	(467.180)
Pagaments per dividends i remuneracions d'altres instruments patrimoni	(260.000)	(75.000)
Dividend a compte exercici en curs	(185.000)	(75.000)
Dividend complementari de l'exercici anterior	(75.000)	-
Cobraments i pagaments per instruments de passiu financer	(658.010)	(392.180)
a) Emissió:	3.340.990	2.509.757
- Obligacions i altres valors negociables	996.740	991.770
- Deutes amb entitats de crèdit	1.794.250	871.430
- Deutes amb empreses del Grup i associades	550.000	646.557
b) Devolució i amortització:	(3.999.000)	(2.901.937)
- Obligacions i altres valors negociables	(3.000.000)	(2.550.000)
- Deutes amb empreses del Grup i associades	(999.000)	(351.937)
AUGMENT / DISMINUCIÓ NETA DE L'EFFECTIU O EQUIVALENTS	(92.005)	255.223
Efectiu a l'inici de l'exercici	524.197	207.949
Unitat de negoci	-	61.025
Efectiu al final de l'exercici	432.192	524.197

Les Notes 1 a 26 descrites a la Memòria adjunta i els annexos són part integrant de l'estat de fluxos d'efectiu de l'exercici 2015

(*) Les xifres corresponents a l'exercici 2014 es presenten únicament i exclusivament a efectes comparatius

Criteria Caixa, SAU

Memòria de
l'exercici anual acabat el
31 de desembre de 2015

1. Activitat de la Societat

Criteria Caixa, SAU (d'ara endavant, la Societat, Criteria o CriteriaCaixa), anteriorment denominada Criteria CaixaHolding, SA, va ser constituïda el 16 de desembre de 2003 amb la denominació social de Gestora de Microfinances, SAU.

Amb data 25 de juliol de 2007, es van elevar a públic els acords presos en el Consell d'Administració de 16 de juliol de 2007, pels quals es va modificar la denominació social de Gestora de Microfinances, SAU per la de Servihabitat XXI, SAU. Amb data 18 de desembre de 2013, en virtut de la fusió inversa entre Servihabitat XXI, SAU (societat absorbent) i Criteria CaixaHolding, SAU (societat absorbida), la Societat va adoptar la denominació social de Criteria CaixaHolding, SAU. Amb data 7 d'octubre de 2015 es va elevar a públic davant Notari l'acord adoptat pel Patronat de la Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa" (accionista únic de la Societat), pel qual es va modificar la denominació social de Criteria CaixaHolding, SAU per la de Criteria Caixa, SAU.

El seu domicili social està situat a l'avinguda Diagonal, 621-629, de Barcelona.

Criteria Caixa, SAU, de conformitat amb l'article 2 dels seus Estatuts socials, té com a objecte social la realització de les activitats següents:

- a) adquisició, venda i administració de valors mobiliaris i participacions en altres societats, tant si els seus títols cotitzen a Borsa com si no;
- b) administració i gerència de societats, així com la gestió i administració de valors representatius de fons propis d'entitats tant residents en el territori espanyol com no residents;
- c) assessorament econòmic, fiscal, tècnic, borsari i de qualsevol altre tipus;
- d) així com activitats consultores, assessores i promotores d'iniciatives industrials, comercials, urbanístiques, agrícoles i de qualsevol altre tipus;
- e) construcció, rehabilitació, manteniment i assistència tècnica, adquisició, administració, gestió, promoció, venda i explotació en arrendament, llevat de l'arrendament financer de tota mena de béns immobles, propis o de tercers;
- f) comercialització de béns immobles, ja sigui per compte propi o d'altri, en els termes més amplis i a través de tots els mitjans de comercialització, incloent-hi el canal d'Internet a través de la gestió i l'explotació de pàgines web.

La Societat també podrà participar en altres societats, i intervenir fins i tot en la seva constitució, associant-se amb aquestes societats o interessant-s'hi de qualsevol manera.

Criteria Caixa, SAU està integrada en el Grup Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona "la Caixa" l'entitat dominant de la qual és Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa".

A 31 de desembre de 2015, la Fundació Bancària "la Caixa" és l'Accionista únic de CriteriaCaixa, motiu pel qual la Societat té la consideració de societat unipersonal (vegeu nota 15.f).

Els comptes anuals consolidats del Grup "la Caixa" de l'exercici 2014 van estar formulats pel Director General de la Fundació Bancària "la Caixa" el 31 de març de 2015 i aprovats pel seu Patronat el 14 de maig de 2015; i, una vegada aprovats, van ser dipositades al Registre Mercantil de Barcelona i al Registre de Fundacions de competència estatal.

Criteria és capçalera d'un grup d'entitats dependents i, d'acord amb la legislació vigent, està obligada a formular separatament comptes consolidats. Com a conseqüència, els estats financers adjunts no reflecteixen la situació financera del grup encapçalat per Criteria. Aquestes magnituds queden expressades en els comptes consolidats que han estat formulats pels administradors, conjuntament amb els individuals el 29 de febrer de 2016, d'acord amb les Normes Internacionals d'Informació Financera (NIIF) adoptades per la Unió Europea, i presenten les següents magnituds principals a 31 de desembre de 2015:

Milions d'euros	2015	2014
Patrimoni net consolidat	29.387	28.291
Benefici de l'exercici atribuïble al Grup	1.179	622
Total actius consolidats	355.930	349.553

Criteria està qualificada per Fitch Ratings amb un rating de BBB- amb perspectiva positiva (última revisió de 23 de Febrer de 2016).

Considerant que CaixaBank és el principal actiu de Criteria, així com l'actual marc de supervisió prudencial, Fitch Ratings aplica a Criteria la metodologia de *banking holding company* i, en conseqüència, vincula la seva qualificació al rating de CaixaBank, atorgant-li una qualificació d'un esglaó per sota del de l'entitat financera. Així mateix, aquesta agència valora positivament la participació de Criteria en empreses cotitzades rellevants (Gas Natural, Abertis Infraestructuras, Suez Environnement i Cellnex), la posició de liquiditat, així com un adequat nivell i estructura de l'endeutament.

Les principals operacions dutes a terme durant l'exercici 2015 han estat les següents:

Caixabank, SA (d'ara endavant, CaixaBank)

Amb data 23 de juny de 2015 s'ha procedit a la venda d'un paquet de 131.721.169 accions de CaixaBank, representatives d'aproximadament un 2,28% del capital social, per import de 566 milions d'euros, sent el preu de venda de 4,30 euros per acció (vegeu Nota 9.1).

Renegociació del deute

Durant l'exercici 2015, Criteria ha dut a terme diverses operacions que han permès complir els objectius financers que s'havia marcat: diversificació de les fonts de finançament (amb més presència d'inversors institucionals i institucions financeres), venciments de deute a més llarg termini i reducció del cost del deute:

a) Amortització de l'emissió d'obligacions subordinades per import de 3.000 milions d'euros

Una vegada obtinguda la preceptiva autorització del Banc Central Europeu, amb data 30 de setembre de 2015 s'ha procedit a l'amortització anticipada total d'una emissió d'obligacions subordinades que ascendia a 3.000 milions d'euros, que tenien venciment al març de 2020 i el cupó de les quals era d'euríbor 3 mesos més un diferencial de 100 punts bàsics, però amb un mínim garantit del 3,94% i un màxim de 5,78%. El preu de l'amortització ha estat el 100% de l'import nominal de l'emissió més, si escau, el cupó meritat no pagat (vegeu Nota 17.1).

Per amortitzar les obligacions subordinades, Criteria ha dut a terme, entre d'altres, les transaccions següents:

- *Emissió de bons simples dirigida a inversors qualificats i/o institucionals*: amb data 21 d'abril 2015 s'ha fet una emissió de bons simples sènior no garantits, per un import nominal total de 1.000 milions d'euros i amb venciment a 7 anys. El preu de l'emissió ha estat de 99,974% i la remuneració ha quedat fixada en un 1,625%.
- *Préstecs bilaterals amb entitats financeres*: entre els mesos de febrer i setembre de 2015, quatre entitats financeres espanyoles, entre aquestes CaixaBank, i quatre entitats financeres més de l'eurozona, han atorgat a Criteria finançament bancari sense garantia real, amb venciments entre 2020 i 2022, per un import total de 2.350 milions d'euros (vegeu Nota 17.2).

b) *Amortització total d'obligacions simples amb empreses del Grup*

Amb data 10 de març de 2015, Criteria va reduir el nominal de les 27 obligacions simples emeses el juny de 2012, i totalment subscrietes per CaixaBank, i va passar a tenir un valor de 37 milions a 29 milions d'euros cadascuna. Com a conseqüència, l'import de les obligacions simples es va reduir de 999 milions d'euros a 783 milions d'euros. Amb data 4 de juny de 2015, Criteria ha amortitzat la totalitat de l'import d'aquestes obligacions simples.

Contracte de permuta entre Criteria i CaixaBank

Amb data 3 de desembre de 2015, Criteria ha signat amb CaixaBank, SA un contracte de permuta en virtut del qual:

- a) CaixaBank transmetrà a Criteria totes les seves accions en els dos bancs següents:
 - a. Grupo Financiero Inbursa, SAB de C.V. (d'ara endavant, GFI), representatives d'un percentatge del 9,01% del seu capital social; i
 - b. The Bank of East Asia, Limited (d'ara endavant, BEA), representatives d'un percentatge del 17,24% de seu capital social; i
- b) al seu torn, Criteria transmetrà a CaixaBank:
 - a. accions de la mateixa CaixaBank, titularitat de Criteria, representatives del 9,90% del capital social de CaixaBank; i
 - b. un import en efectiu de 642 milions d'euros.

L'import en efectiu a pagar per Criteria es reduirà per l'import dels dividendes que CaixaBank rebi de BEA i GFI i s'augmentarà per l'import dels dividendes, corresponents a la participació que afecta la permuta que Criteria rebi de CaixaBank abans de la data de tancament de la permuta.

La valoració de les accions de GFI, BEA i CaixaBank a l'efecte de determinar la permuta es va fixar partint del preu mitjà ponderat per volum de cotització de cadascuna d'aquestes durant l'últim mes anterior al 2 de desembre de 2015 (inclòs) i aplicant la mitjana aritmètica del tipus de canvi oficial en euros del dòlar d'Hong Kong i el pes mexicà publicat pel Banc Central Europeu durant l'últim mes anterior a aquesta data (inclosa). De conformitat amb aquesta metodologia, les accions de GFI es van valorar en 1.102 milions d'euros (1,83 euros per acció), les accions de BEA en 1.549 milions d'euros (3,40 euros per acció) i les accions de CaixaBank en 2009 milions d'euros (3,48 euros per acció), corresponent la diferència en valor (642 milions d'euros) al pagament en efectiu que Criteria farà a favor de CaixaBank segons s'indica més amunt.

Atesa la naturalesa d'operació vinculada de la Permuta, s'han seguit les disposicions establertes en el Protocol intern de relacions entre la Fundació Bancària "la Caixa", matriu de Critería, i CaixaBank, així com altres pràctiques de govern corporatiu per a aquest tipus d'operacions. A aquest efecte, el Consell d'Administració de Critería va seleccionar com a assessors financers els bancs d'inversió Bank of America Merrill Lynch (d'ara endavant, BofAML) i Société Générale, Corporate & Investment Banking (d'ara endavant, SG), a l'efecte d'analitzar l'operació i emetre, cadascun, una *fairness opinion*, i el bufet Allen & Overy com a assessor legal. Les respectives comissions d'auditoria i control de Critería i de Fundació Bancària "la Caixa" van analitzar l'operació en la seva globalitat i van elevar al Consell d'Administració de Critería i al Patronat de la Fundació Bancària "la Caixa", respectivament, la seva opinió favorable a aquesta. Tant el Patronat de la Fundació Bancària "la Caixa" com els Consells d'Administració de Critería i de CaixaBank van aprovar la celebració de la permuta.

BofAML i SG van emetre sengles *fairness opinions* i van concloure que en la data de la signatura del acord la contraprestació que Critería rebrà de CaixaBank amb la permuta, tenint en compte el que lliura a CaixaBank, és raonable des d'un punt de vista financer per a Critería.

Una vegada finalitzada l'operació, i després del compliment de totes les condicions suspensives, la participació de Critería a CaixaBank assolirà el 52% (48,9% *fully diluted* el 2017).

El tancament de la permuta està subjecte a (i) la modificació dels actuals acords subscrits per CaixaBank relatiu a les seves participacions a BEA i GFI de manera que Critería ocupi la posició de CaixaBank, com a nou accionista d'aquests bancs i CaixaBank continuï sent part com a soci bancari d'aquests bancs; (ii) l'obtenció de les autoritzacions regulatòries aplicables a Hong Kong i a Mèxic; (iii) l'autorització del consell d'administració de GFI a l'adquisició de les accions de GFI per part de Critería; i (iv) l'autorització del Banc Central Europeu per a l'adquisició per part de CaixaBank de les accions pròpies de CaixaBank, així com la posterior amortització d'aquestes, que el Consell d'Administració de CaixaBank preveu proposar a la propera Junta General d'Accionistes.

El tancament de la permuta tindrà lloc previsiblement durant el primer trimestre de 2016.

Les principals operacions dutes a terme durant l'exercici 2014 van ser les següents:

Segregació de l'activitat empresarial no vinculada a l'Obra Social de Fundació Bancària "la Caixa" a favor de Critería

En el marc de l'entrada en vigor de la Llei 26/2013, de 27 de desembre, de caixes d'estalvis i fundacions bancàries, l'Assemblea General Ordinària de "la Caixa" va aprovar, en la reunió de 22 de maig de 2014, dur a terme la transformació de "la Caixa" en Fundació Bancària. En conseqüència, "la Caixa" va cessar en l'exercici indirecte de la seva activitat financera i va perdre la condició d'entitat de crèdit. L'Assemblea General també va aprovar la reorganització del Grup amb:

- La proposta de dissolució i liquidació de l'antiga Fundació "la Caixa" (i aportació a la Fundació Bancària "la Caixa" del seu patrimoni social); i
- La proposta al Patronat de la nova Fundació Bancària de la segregació, a favor de Critería CaixaHolding, SAU (actualment, Critería Caixa, SAU) que es va fer efectiva a l'octubre de 2014, dels actius i passius no subjectes a l'Obra Social (bàsicament, de la participació de la Fundació Bancària "la Caixa" a CaixaBank, així com dels instruments de deute dels quals era emissora). D'aquesta manera, la Fundació Bancària "la Caixa"

va passar a tenir la seva participació a CaixaBank de manera indirecta a través de Critería CaixaHolding (actualment, CriteríaCaixa).

D'acord amb les normes comptables aplicables a les operacions de fusió, escissió i segregació de negoci entre entitats que pertanyen a un mateix grup, es va aplicar retroactivitat comptable des de l'1 de gener de 2014.

El valor comptable en els llibres individuals de Fundació Bancària "la Caixa" dels elements de l'actiu i del passiu inclosos en el perímetre de segregació, a 1 de gener 2014, era d'11.289.223 i 8.408.233 milers d'euros, respectivament. Com a conseqüència, el valor net comptable del patrimoni segregat a Critería, a 1 de gener de 2014, va ser de 2.880.990 milers d'euros. La transmissió del Patrimoni Segregat va constituir una aportació no dinerària que va servir de contravalor al corresponent augment de capital, i la seva valoració va ser verificada per un expert independent designat pel Registre Mercantil, als efectes de l'article 67 del text refós de la Llei de societats de capital. L'ampliació de capital va implicar l'emissió de 10.890.584 noves accions de Critería, titularitat de la Fundació Bancària "la Caixa", amb un valor nominal de 435.623 milers d'euros i una prima d'emissió de 2.445.367 milers d'euros.

Així mateix, en aplicació de la Norma de Registre i Valoració 21a del Pla general de comptabilitat, es van valorar els elements patrimonials per l'import que els correspondria en els comptes anuals del Grup "la Caixa", cosa que va generar un increment de reserves de 4.970.914 milers d'euros.

2. Bases de presentació dels comptes anuals

a) Marc normatiu d'informació financera aplicable a la Societat i imatge fidel

Els comptes anuals adjunts, formulats pels Administradors de la Societat, s'han obtingut dels registres comptables de la Societat i es presenten d'acord amb el marc normatiu d'informació financera aplicable, que és el que estableixen:

- a) El Codi de Comerç, la Llei de modificacions estructurals i altra informació mercantil,
- b) El Pla General de Comptabilitat aprovat pel Reial decret 1514/2007, de 16 de novembre, i les adaptacions sectorials,
- c) Les normes de compliment obligat aprovades per l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes en desplegament del Pla General de Comptabilitat i les normes complementàries, i
- d) La resta de normativa comptable espanyola aplicable.

Els comptes anuals adjunts s'han obtingut dels registres comptables de la Societat i es presenten d'acord amb el marc normatiu d'informació financera aplicable i, en particular, els principis i criteris comptables que contenen, de manera que mostren la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, dels resultats de la Societat i dels fluxos d'efectiu que hi ha hagut durant l'exercici corresponent.

Aquests comptes anuals, formulats pel Consell d'Administració en la sessió de 29 de febrer de 2016, se sotmetran a l'aprovació de l'Accionista únic, i es preveu que siguin aprovats sense cap modificació.

Els comptes anuals de l'exercici 2014 es van aprovar per part de l'Accionista únic el 14 de maig de 2015.

L'activitat ordinària de la Societat, entesa com la que exerceix l'empresa regularment i per la qual obté ingressos de caràcter periòdic, es correspon amb l'efectuada per una societat holding. Per això, els Administradors de la Societat han tingut en compte la resposta de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de

Comptes a la consulta publicada al BOICAC núm. 79 (publicada el 28 de juliol de 2009), relativa a la classificació comptable en comptes individuals dels ingressos i les despeses d'una societat holding i sobre la determinació del volum de negoci d'aquesta categoria d'entitats.

Segons la consulta, tots els ingressos que obtingui una societat fruit de la seva activitat holding, sempre que aquesta activitat es consideri ordinària, formaran part del concepte «Import net del volum de negoci». En conseqüència, tant els dividendes com els beneficis obtinguts per l'alienació de les participacions, baixa en comptes o variació del valor raonable, constitueixen, d'acord amb això, l'«Import net del volum de negoci».

D'acord amb tot això, i considerant que l'activitat ordinària de la Societat inclou la tinença de participacions en el capital d'empreses amb una voluntat estratègica i a llarg termini, es van dur a terme una sèrie de reclassificacions en la presentació del compte de pèrdues i guanys de la Societat.

A continuació es detallen les rúbriques que formen part integrant de l'«Import net del volum de negoci»:

- Prestacions de serveis: inclouen les prestacions de serveis efectuades a altres societats;
- Ingressos de participacions en capital: inclouen els dividendes meritats per la tinença de participació en el capital d'empreses;
- Variació del valor raonable d'instruments financers; i
- Resultat per alienació d'instruments de patrimoni.

Els deterioraments i les pèrdues d'instruments financers, així com les diferències de canvi, si s'escau, s'inclouen dins el resultat d'explotació de la Societat.

Pel motiu abans assenyalat, es registren com a «Existències» únicament i exclusivament els terrenys i les promocions en curs que té la Societat i en l'epígraf «Actius no corrents mantinguts per a la venda» la resta d'immobles procedents de la recuperació d'operacions creditícies que a 31 de desembre de 2015 la Societat espera recuperar mitjançant la seva venda i sobre els quals hi ha un pla formalitzat per a aquesta. La resta d'actius immobiliaris amb origen en operacions creditícies que estan en lloguer o bé s'han incorporat a l'immobilitzat funcional de la Societat, estan classificats com a «Inversions immobiliàries» o «Immobilitzat material», respectivament.

D'acord amb les indicacions de l'ICAC, s'introdueix la rúbrica «Resultat financer», en la qual s'inclouen els ingressos i les despeses financeres en què s'ha incorregut durant l'exercici. Els ingressos financers derivats dels préstecs atorgats a filials es mantenen en el resultat financer, atès que el finançament a les filials no forma part de l'activitat ordinària de la Societat.

b) Principis comptables no obligatoris aplicats

Els Administradors de la Societat han formulat aquests comptes anuals tenint en consideració la totalitat dels principis i les normes comptables d'aplicació obligatòria que tenen un efecte significatiu en aquests comptes anuals. No hi ha cap principi comptable que, sent obligatori, s'hagi deixat d'aplicar. No s'han aplicat principis comptables no obligatoris.

c) Comparació de la informació

La informació que conté la memòria referida a 31 de desembre de 2014 es presenta, a efectes comparatius, amb la informació referida a 31 de desembre de 2015.

D'altra banda, no s'ha produït cap canvi significatiu de normativa que afecti la comparació dels comptes anuals adjunts dels exercicis 2015 i 2014.

d) Aspectes crítics de la valoració i estimació de la incertesa

En l'elaboració dels comptes anuals adjunts s'han utilitzat estimacions efectuades per l'Alta Direcció de la Societat per valorar alguns actius, passius, ingressos, despeses i compromisos que hi estan registrats. Aquestes estimacions es refereixen principalment a:

- La valoració de les participacions en entitats del Grup, multigrup i associades (vegeu Nota 9).
- Les pèrdues per deteriorament de les inversions immobiliàries, existències i actius no corrents mantinguts per a la venda (vegeu Notes 4.c, 4.g i 4.h).
- Càlcul i registre de provisions i passius contingents (vegeu Nota 16).
- L'activació dels crèdits fiscals i la seva recuperabilitat (vegeu Nota 19).
- La vida útil i les pèrdues per deteriorament d'altres actius intangibles i actius materials (vegeu Notes 5 i 6).
- El valor de mercat de determinats instruments financers (vegeu Notes 10).

Les estimacions i assumpcions respectives són revisades de manera continuada; els efectes de les revisions de les estimacions comptables són reconeguts durant el període en el qual es realitzen, si aquestes afecten només aquest període, o durant el període de la revisió i futurs. Malgrat que aquestes estimacions s'han fet sobre la base de la millor informació disponible al tancament de l'exercici 2015, és possible que esdeveniments que puguin tenir lloc en el futur obliguin a modificar-les (a l'alça o a la baixa) en els propers exercicis, cosa que es faria, si s'escau, de manera prospectiva.

e) Agrupació de partides

Determinades partides del balanç, del compte de pèrdues i guanys, de l'estat de canvis en el patrimoni net i de l'estat de fluxos d'efectiu es presenten de manera agrupada per facilitar-ne la comprensió, per bé que, en la mesura que sigui significativa, s'ha inclòs la informació desagregada en les notes de la memòria corresponents.

f) Canvis de criteris comptables

Durant l'exercici 2015 no s'han produït canvis de criteris comptables significatius respecte als criteris aplicats en la construcció de la informació relativa a l'exercici 2014.

g) Correcció d'errors

En l'elaboració dels comptes anuals adjunts no s'ha detectat cap error significatiu que hagi suposat la reexpressió dels imports inclosos en els comptes anuals de l'exercici 2014.

3. Aplicació del resultat

La proposta de distribució del benefici de l'exercici 2015 formulada pels administradors de Criteria Caixa, SAU i la distribució del resultat de l'exercici 2014 són les següents:

	Milers d'euros	
	2015	2014
Base de repartiment:		
Pèrdues i guanys	586.284	346.341
Distribució:		
A reserva legal	-	34.634
A reserva voluntària	266.284	161.707
A dividends	320.000	150.000
Total	586.284	346.341

El Consell d'Administració de la Societat, en la reunió del dia 30 de juliol de 2015, va acordar el repartiment d'un dividend a compte del resultat de l'exercici 2015 per un import de 100.000 milers d'euros, que es va pagar a "la Caixa" en data 15 de setembre de 2015.

El Consell d'Administració de la Societat, en la reunió del dia 10 de desembre de 2015, ha acordat distribuir al seu Accionista únic la Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", un dividend a compte del resultat de l'exercici 2015 per un import de 220.000 milers d'euros, dels quals 85.000 milers d'euros s'han pagat amb data 15 de desembre de 2015 i 135.000 milers d'euros s'han pagat amb data 8 de gener de 2016.

A continuació es presenten els estats comptables provisionals formulats preceptivament per posar de manifest l'existència de liquiditat suficient per al repartiment dels esmentats dividends a compte:

	(Milers d'euros)	(Milers d'euros)
Data de l'acord distribució del dividend a compte	30/07/2015	10/12/2015
Data del tancament comptable utilitzat	30/06/2015	31/10/2015
Beneficis des de l'1 de gener de 2015	235.935	528.938
Primer dividend a compte repartit	-	(100.000)
Import màxim a distribuir	235.935	428.938
Import a repartir	(100.000)	(220.000)
Romanent	135.935	208.938
Disponible en comptes corrents	1.510.881	453.693
Moviments nets de tresoreria previstos fins al pagament	(1.264.434)	(94.635)
Import dividend a compte proposat	(100.000)	(220.000)
Liquiditat romanent a data de pagament del dividend	146.447	139.058

4. Normes de registre i valoració

Les principals normes de registre i valoració utilitzades per la Societat en l'elaboració dels comptes anuals per a l'exercici 2015 d'acord amb les que estableix el Pla General de Comptabilitat vigent, han estat les següents:

a) Immobilitzat intangible

L'immobilitzat intangible es comptabilitza inicialment pel cost d'adquisició i inclou, bàsicament, els costos de desenvolupament de les noves aplicacions informàtiques, la vida útil de les quals s'ha estimat en tres anys. Posteriorment, es minora per l'import de les amortitzacions acumulades i les pèrdues per deteriorament, si s'escau.

Sempre que hi hagi indicis de deteriorament, la Societat procedeix a estimar la possible existència de pèrdues de valor que redueixin el valor recuperable dels actius intangibles a un import inferior al del seu valor en llibres.

L'import recuperable es determina com l'import més elevat entre el valor raonable menys els costos de venda i el valor en ús i, sempre que sigui possible, els càlculs de deteriorament s'efectuen element a element, de manera individualitzada.

Quan una pèrdua per deteriorament de valor reverteix posteriorment, l'import en llibres de l'actiu s'incrementa en l'estimació revisada del seu import recuperable, però de manera que l'import en llibres incrementat no superi l'import en llibres que s'hauria determinat si no s'hagués reconegut cap pèrdua per deteriorament en exercicis anteriors. Aquesta reversió d'una pèrdua per deteriorament de valor es reconeix com a ingrés.

b) Immobilitzat material

Els immobles per a ús propi, així com el mobiliari i els equips d'oficina es reconeixen pel cost d'adquisició menys l'amortització i les pèrdues per deteriorament acumulades corresponents.

El cost històric inclou les despeses directament atribuïbles a l'adquisició dels immobles d'ús propi.

Els costos posteriors s'inclouen en l'import en llibres de l'actiu o es reconeixen com un actiu separat, només quan és probable que els beneficis econòmics futurs associats amb els elements hagin de fluir a la Societat i el cost de l'element es pugui determinar de manera fiable. La resta de reparacions i manteniments es carreguen en el compte de pèrdues i guanys durant l'exercici en què s'hi incorre.

La Societat amortitza els immobles per a ús propi i un altre immobilitzat material seguint el mètode lineal, distribuint el cost dels actius entre els anys de vida útil estimada, segons el detall següent:

	Anys de vida útil estimada
Immobles:	
Instal·lacions tècniques	5 - 12,5
Equips per a processos d'informació	2 - 3
Altres immobilitzats	4 - 10

Els beneficis o les pèrdues sorgits de la venda o la retirada d'un actiu es determinen com la diferència entre el seu valor net comptable i el preu de venda, i es reconeixen en l'epígraf de «Deteriorament i resultats per alienacions de l'immobilitzat» del compte de pèrdues i guanys.

c) Inversions immobiliàries

L'epígraf «Inversions immobiliàries» del balanç recull els valors de terrenys, edificis i altres construccions que es mantenen, o bé per explotar-los en règim de lloguer, o bé per obtenir-ne una plusvàlua en la venda com a conseqüència dels increments que es produeixen en el futur en els respectius preus de mercat.

Les inversions immobiliàries es reconeixen pel cost d'adquisició menys l'amortització i les pèrdues per deteriorament acumulades corresponents.

Els costos d'ampliació, modernització o millora que representen un augment de la productivitat, capacitat o eficiència, o un allargament de la vida útil dels béns, es capitalitzen com a cost superior dels béns corresponents, mentre que les despeses de conservació i manteniment es carreguen al compte de pèrdues i guanys de l'exercici en el qual s'hi incorren.

En relació amb els projectes en curs, únicament es capitalitzen els costos d'execució i les despeses financeres, sempre que aquestes despeses s'hagin meritat abans de la posada en condicions d'exploració de l'actiu i que la durada de les obres sigui superior a 1 any.

La Societat no ha capitalitzat costos financers durant els exercicis 2015 i 2014.

El traspàs de les inversions immobiliàries en curs a inversions immobiliàries es fa quan els actius estan disponibles per a la seva entrada en funcionament.

La Societat amortitza les inversions immobiliàries seguint el mètode lineal, i distribueix el cost dels actius entre els anys de vida útil estimada, segons el detall següent:

	Anys de vida útil estimada
Immables:	
Construccions	50
Instal·lacions tècniques	12,5

Els ingressos meritats durant els exercicis 2015 i 2014 derivats del lloguer d'aquestes inversions immobiliàries han estat de 21.048 i 21.432 milers d'euros, respectivament (Nota 20.a), i figuren registrats a l'epígraf «Import net del volum de negoci – vendes d'immables i arrendaments» del compte de pèrdues i guanys adjunt.

Així mateix, la major part dels costos de reparacions i manteniment en què ha incorregut la Societat, com a conseqüència de l'exploració dels actius, són repercutits en la seva majoria als corresponents arrendataris dels immables (Nota 4.p).

Els beneficis o les pèrdues sorgits de la venda o la retirada d'un actiu es determinen com la diferència entre el seu valor net comptable i el preu de venda, i es reconeixen en l'epígraf de «Deteriorament i resultats per alienacions de l'immobilitzat» del compte de pèrdues i guanys.

Deteriorament de valor de les inversions immobiliàries i de les immobilitzacions materials

La Societat compara, periòdicament, el valor net comptable de les diferents inversions immobiliàries amb el seu valor recuperable, el qual es determina com el més alt entre el valor en ús i el valor raonable menys els costos de venda. En la determinació del valor recuperable, els administradors han considerat, fonamentalment, les taxacions efectuades per tercers experts independents, així com si l'immoble estava llogat al tancament de l'exercici, de manera que, al tancament de cada període, el valor raonable reflecteix les condicions de mercat dels elements de les propietats d'inversió en aquesta data.

Quan aquest valor recuperable és inferior al valor net comptable de l'actiu en qüestió, la Societat constitueix el deteriorament oportú amb càrrec al compte de pèrdues i guanys de l'exercici.

De manera similar, quan es constata que s'ha recuperat el valor dels actius, es registra la reversió de la pèrdua per deteriorament reconeguda en períodes anteriors i s'ajusten els càrrecs futurs en concepte d'amortització. En cap cas la reversió de la pèrdua per deteriorament d'un actiu no pot representar un increment del seu valor en llibres superior al que tindria si no s'haguessin reconegut pèrdues per deteriorament en exercicis anteriors.

d) Arrendaments

Els arrendaments es classifiquen com a arrendaments financers sempre que de les condicions d'aquests es dedueixi que es transfereixen a l'arrendatari substancialment els riscos i beneficis inherents a la propietat de l'actiu objecte del contracte. Els altres arrendaments es classifiquen com a arrendaments operatius.

A 31 de desembre de 2015 la totalitat dels arrendaments de la Societat tenen el tractament d'arrendaments operatius.

Arrendament operatiu

Els ingressos i les despeses derivats dels acords d'arrendament operatiu s'imputen al compte de pèrdues i guanys en l'exercici en què es meriten.

Així mateix, quan la Societat actua com a arrendador, el cost d'adquisició del bé arrendat es presenta en el balanç de conformitat amb la seva naturalesa, incrementat per l'import dels costos del contracte directament imputables, els quals es reconeixen com a despesa en el termini del contracte, aplicant el mateix criteri utilitzat per al reconeixement dels ingressos de l'arrendament.

Qualsevol cobrament o pagament, llevat de les fiances, que es pugui fer en contractar un arrendament operatiu es tractarà com un cobrament o pagament anticipat que s'imputarà a resultats durant el període de l'arrendament, a mesura que se cedeixin o es rebin els beneficis de l'actiu arrendat.

e) Inversions en empreses del Grup, multigrup i associades

Es consideren empreses del Grup aquelles amb les quals la Societat constitueix una unitat de decisió pel fet de posseir, directament o indirectament, més del 50% dels drets de vot o, si aquest percentatge és inferior, manté acords amb altres accionistes d'aquestes societats que li atorguen la majoria dels drets de vot.

La Societat considera entitats multigrup aquelles que no són dependents i que, per un acord contractual, controla conjuntament amb altres accionistes no vinculats entre si.

Les entitats associades són aquelles sobre les quals la Societat, directament o indirectament, exerceix una influència significativa i no són entitats dependents o multigrup. La influència significativa es fa patent, en la majoria dels casos, mitjançant una participació igual o superior al 20% dels drets de vot de l'entitat participada, encara que, en el cas que sigui inferior, es considera que aquesta influència s'evidencia si es dona alguna de les

circumstàncies assenyalades a la normativa comptable, com ara (i) els drets de vot corresponents a altres accionistes, (ii) la representació en els òrgans de govern o (iii) la signatura de pactes i acords entre entitats.

Les inversions en el patrimoni d'empreses del Grup, multigrup i associades es valoren inicialment al cost, que equival al valor raonable de la contraprestació lliurada més els costos de transacció que li són directament atribuïbles. Forma part de la valoració inicial l'import dels drets preferents de subscripció que, si s'escau, s'hagin adquirit.

Amb posterioritat, aquestes inversions es valoren pel seu cost menys, si s'escau, l'import acumulat de les correccions valoratives per deteriorament.

Com a mínim al tancament de l'exercici, i sempre que es tinguin indicis que el valor en llibres pugui no ser recuperable, la Societat efectua els tests de deteriorament corresponents per quantificar la possible correcció valorativa. Aquesta correcció valorativa es calcula com la diferència entre el valor en llibres i l'import recuperable, entenent-se aquest com l'import més gran entre el seu valor raonable en aquell moment, menys els costos de venda, i el valor actual dels fluxos d'efectiu futurs derivats de la inversió. Llevat que hi hagi una millor evidència del valor recuperable, es té en compte el patrimoni net de l'entitat participada, corregit per les plusvàlues tàcites existents en la data de la valoració.

Les correccions valoratives per deteriorament i, si s'escau, la seva reversió, es registren com una despesa o un ingrés, respectivament, en el compte de pèrdues i guanys.

La reversió d'un deteriorament tindrà com a límit el valor en llibres de la inversió que estaria reconeguda en la data de reversió si no s'hagués registrat el deteriorament de valor.

f) Instruments financers

La Societat reconeix un instrument financer en el seu balanç quan es converteix en part obligada del contracte o negoci jurídic que l'origina.

a. Actius financers

Inversions financeres

La Societat classifica les seves inversions financeres, ja siguin corrents o no corrents, d'acord amb el que es descriu a continuació:

a) Préstecs i partides a cobrar

Són els actius financers originats en la venda de béns o en la prestació de serveis per operacions de tràfic de l'empresa, o els que no tenint un origen comercial, no són instruments de patrimoni ni derivats i els cobraments dels quals són d'una quantia fixa o determinable i no es negocien en un mercat actiu.

La Societat valora els actius financers inclosos en aquesta categoria inicialment pel seu valor raonable que, en general, és el preu de la transacció. Les operacions el venciment de les quals és inferior a l'any i no tenen un tipus d'interès contractual, així com per als dividendes a cobrar i els desemborsaments exigits sobre instruments de patrimoni, l'import dels quals s'espera rebre a curt termini, es valoren al seu valor nominal, atès que l'efecte de no actualitzar els fluxos d'efectiu no és significatiu.

Posteriorment, aquests actius financers es valoren al cost amortitzat i els interessos meritats es registren en el compte de pèrdues i guanys utilitzant el mètode de l'interès efectiu. Almenys un cop a l'any, i sempre que es tingui evidència objectiva que un préstec o compte a cobrar s'ha deteriorat, la Societat efectua els

tests de deteriorament. Partint d'aquestes anàlisis, la Societat registra, si s'escau, les correccions valoratives corresponents.

La pèrdua per deteriorament del valor d'aquests actius financers és la diferència entre el valor en llibres i el valor actual dels fluxos d'efectiu futurs que s'estimi que es generaran, descomptats al tipus d'interès efectiu.

Les correccions valoratives per deteriorament, així com la seva reversió, es reconeixen com una despesa o ingrés, respectivament, en el compte de pèrdues i guanys. La reversió per deteriorament tindrà com a límit el valor en llibres del crèdit que estaria reconegut en la data de reversió si no s'hagués registrat el deteriorament de valor.

b) Actius financers mantinguts per negociar

Són els actius adquirits amb l'objectiu d'alienar-los en el curt termini o aquells que formen part d'una cartera de la qual hi ha evidències d'actuacions recents amb aquest objectiu. Aquesta categoria també inclou els derivats financers que no siguin contractes de garanties financeres ni hagin estat designats com a instruments de cobertura.

Aquests actius es valoren pel seu valor raonable sense deduir els costos de transacció en què es pugui incórrer en l'alienació. Els canvis en el seu valor raonable s'imputen al compte de pèrdues i guanys.

c) Actius financers disponibles per a la venda

La Societat inclou en aquesta classificació els valors que no es consideren per negociar, ni els actius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys, ni les inversions mantingudes fins al venciment, ni els préstecs i els comptes a cobrar, ni les inversions en el patrimoni d'empreses del Grup, multigrup i associades. A 31 de desembre de 2015, inclou principalment participacions en el capital de societats cotitzades.

Els actius financers disponibles per a la venda es registren, inicialment, al valor raonable de la contraprestació lliurada, més els costos de transacció.

Posteriorment, els actius financers disponibles per a la venda es valoren al seu valor raonable, i es registra en el patrimoni net el resultat de les variacions en aquest valor raonable, fins que l'actiu s'aliena o hagi patit un deteriorament de valor (de caràcter permanent), moment en el qual aquests resultats acumulats reconeguts prèviament en el patrimoni net passen a registrar-se en el compte de pèrdues i guanys. En aquest sentit, hi ha la presumpció que hi ha deteriorament (caràcter permanent) si s'ha produït una caiguda de més del 40% del valor de cotització de l'actiu o si se n'ha produït una davallada de manera prolongada durant un període d'un any i mig sense que se'n recuperi el valor.

Almenys al tancament de l'exercici, la Societat fa un test de deteriorament per als actius financers que no estan registrats a valor raonable. Es considera que hi ha evidència objectiva de deteriorament si el valor recuperable de l'actiu financer és inferior al seu valor en llibres. Quan es produeix, el registre d'aquest deteriorament es registra en el compte de pèrdues i guanys.

Si posteriorment es recupera la totalitat o una part de les pèrdues per deteriorament, el seu import es reconeixrà en el compte de pèrdues i guanys del període en què es produeixi la recuperació (en «Ajustos per valoració» del balanç, en el cas d'instruments de capital).

Efectiu i altres actius líquids equivalents

La Societat registra en aquest epígraf l'efectiu en caixa i comptes bancaris, els dipòsits a curt termini i altres inversions de gran liquiditat, el venciment de les quals es produirà en un termini màxim de tres mesos des de la data de contractació.

Baixa d'actius financers

La Societat dóna de baixa els actius financers quan expiren o se n'han cedit els drets sobre els fluxos d'efectiu de l'actiu actiu financer corresponent i s'han transferit substancialment els riscos i beneficis inherents a la seva propietat, com ara en vendes en ferm d'actius, cessions de crèdits comercials en operacions de factoring en les quals la Societat no reté cap risc de crèdit ni d'interès, les vendes d'actius financers amb pacte de recompra pel seu valor raonable o les titulitzacions d'actius financers en què l'empresa cedent no reté finançaments subordinats ni concedeix cap tipus de garantia o assumeix cap altre tipus de risc.

Al contrari, la Societat no donaria de baixa els actius financers, i reconeixeria un passiu financer per un import igual a la contraprestació rebuda, en el cas que es produís cessions d'actius financers en les quals es retinguessin substancialment els riscos i els beneficis inherents a la seva propietat, com ara els préstecs de valors, el descompte d'efectes, el factoring amb recurs, les vendes d'actius financers amb pactes de recompra a un preu fix o al preu de venda més un interès i les titulitzacions d'actius financers en les quals l'empresa cedent reté finançaments subordinats o un altre tipus de garanties que absorbeixen substancialment totes les pèrdues esperades.

b. Passius financers

Són passius financers els dèbits i les partides a pagar que té la Societat i que s'han originat en la compra de béns i serveis per operacions de tràfic de l'empresa, o també aquells que, sense tenir un origen comercial, no poden ser considerats com a instruments financers derivats.

Els dèbits i les partides a pagar, que inclouen els deutes amb entitats de crèdit i les obligacions emeses, es valoren inicialment al valor raonable de la contraprestació rebuda, ajustada pels costos de la transacció directament atribuïbles. Amb posterioritat, aquests passius es valoren d'acord amb el seu cost amortitzat. Les despeses financeres meritedes es comptabilitzen en el compte de pèrdues i guanys pel mètode de la taxa d'interès efectiva.

La Societat dóna de baixa els passius financers quan s'extingeixen les obligacions que els han generat.

c. Instruments derivats i cobertures

La Societat utilitza instruments financers derivats com a eina de gestió dels riscos financers. Quan aquestes operacions compleixen determinats requeriments, es consideren «de cobertura».

Quan la Societat designa una operació de cobertura, ho fa des del moment inicial de l'operació o de l'instrument inclòs en aquesta cobertura i documenta l'operació de manera adequada, d'acord amb la normativa vigent. En la documentació d'aquestes operacions de cobertura s'identifiquen l'instrument o els instruments coberts i l'instrument o els instruments de cobertura, a més de la naturalesa del risc que es pretén cobrir i els criteris o els mètodes que segueix la Societat per valorar l'eficàcia de la cobertura durant tota la seva durada, tenint en compte el risc que s'intenta cobrir.

La Societat considera operacions de cobertura aquelles que són altament eficaces. Una cobertura és altament eficaç si durant el termini previst de durada les variacions que es produeixen en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu atribuïts al risc cobert en l'operació de cobertures es compensen quasi totalment

per les variacions en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu, segons el cas, de l'instrument o els instruments de cobertura.

Per mesurar l'efectivitat de les operacions de cobertura, la Societat analitza si, des del principi i fins al final del termini definit per a l'operació de cobertura, es pot esperar, de manera prospectiva, que els canvis en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu de la partida coberta atribuïbles al risc cobert siguin compensats gairebé del tot pels canvis en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu, segons el cas, de l'instrument o els instruments de cobertura i que, retrospectivament, els resultats de la cobertura hagin oscil·lat dins un rang de variació d'entre el 80% i el 125% respecte al resultat de la partida coberta.

Les operacions de cobertura efectuades es classifiquen en dues categories:

- Cobertures de valor raonable, que cobreixen l'exposició a la variació en el valor raonable d'actius i passius financers o de compromisos en ferm encara no reconeguts o d'una porció identificada d'aquests actius, passius o compromisos en ferm, atribuïble a un risc en particular i sempre que afectin el compte de pèrdues i guanys.

- Cobertures dels fluxos d'efectiu, que cobreixen la variació dels fluxos d'efectiu que s'atribueixen a un risc particular associat a un actiu o passiu financer o a una transacció prevista molt probable, sempre que pugui afectar el compte de pèrdues i guanys.

Pel que fa específicament als instruments financers designats com a partides cobertes i de cobertura comptable, les diferències de valoració es registren segons els criteris següents:

- En les cobertures de valor raonable, les diferències produïdes tant en els elements de cobertura com en els elements coberts, pel que fa al tipus de risc cobert, es reconeixen directament en el compte de pèrdues i guanys.

- En les cobertures de fluxos d'efectiu, les diferències de valoració sorgides en la part de cobertura eficaç dels elements de cobertura es registren transitòriament en l'epígraf del patrimoni net «Ajustos en patrimoni per valoració – Cobertures dels fluxos d'efectiu» i no es reconeixen com a resultats fins que les pèrdues o els guanys de l'element cobert es registren com a resultats, o fins a la data de venciment de l'element cobert en determinades situacions d'interrupció de la cobertura. El resultat del derivat es registra en el mateix epígraf del compte de pèrdues i guanys en què ho fa el resultat de l'element cobert. Les diferències en la valoració de l'instrument de cobertura corresponents a la part ineficaç es registren directament en l'epígraf «Resultats d'operacions financeres» del compte de pèrdues i guanys.

La Societat interromp la comptabilització de les operacions de cobertura quan l'instrument de cobertura venç o es ven, quan l'operació de cobertura deixa de complir els requisits per ser considerada com a tal o, finalment, quan es procedeix a revocar la consideració de l'operació com de cobertura.

d. Instruments de patrimoni

Un instrument de patrimoni representa una participació residual en el patrimoni de la Societat, una vegada deduïts tots els passius.

Els instruments de capital emesos per la Societat es registren en el patrimoni net per l'import rebut, net de les despeses d'emissió.

g) Existències

Les existències, constituïdes per terrenys i promocions en curs, estan valorades al preu d'adquisició o cost d'execució.

El cost d'execució recull les despeses directes i indirectes necessàries per a la seva construcció, així com les despeses financeres incorregudes en el finançament de les obres mentre aquestes estan en curs de construcció, sempre que les obres tinguin una durada superior a un any.

La Societat no ha capitalitzat costos financers durant els exercicis 2015 i 2014. No hi ha cost financer capitalitzat al tancament de l'exercici.

Els lliuraments a compte fruit de la subscripció de contractes d'opció de compra es registren com a bestretes d'existències i assumeixen el compliment de les expectatives sobre les condicions que en permetin l'exercici.

La Societat dota les oportunes provisions per deteriorament d'existències quan el valor net de realització és inferior al cost comptabilitzat. Els Administradors de la Societat han considerat, als efectes de determinar el valor net de realització, el valor raonable de les existències obtingut de taxacions efectuades per tercers experts independents, així com la voluntat de la Societat de realitzar els seus actius a curt i mitjà termini, per a la qual cosa s'han considerat les expectatives d'evolució del mercat immobiliari espanyol a curt i mitjà termini.

En conseqüència, a 31 de desembre de 2015, el deteriorament registrat recull no només els efectes de les taxacions efectuades per tercers experts independents, sinó també els altres aspectes esmentats anteriorment.

h) Actius no corrents mantinguts per a la venda

Es classifiquen en aquest epígraf bàsicament els actius, o grups d'actius, el valor dels quals es preveu recuperar fonamentalment a través d'una transacció de venda, la qual és altament probable. La Societat inclou en aquest epígraf actius materials que no han estat destinats a ús propi o que no han estat classificats com a inversions immobiliàries i sobre els quals, en qualsevol cas, hi ha un pla destinat a la seva venda.

En el cas que els actius romanguin en el balanç durant un període de temps superior a l'inicialment previst, el seu valor es revisa per reconèixer qualsevol pèrdua per deteriorament que la dificultat de trobar compradors o ofertes raonables hagi pogut posar de manifest.

Aquests actius o grups alienables es valoren per l'import inferior entre el valor comptable o el valor raonable deduïts els costos necessaris per a la venda. Les pèrdues per deteriorament posades de manifest després de la seva activació es reconeixen en l'epígraf «Deteriorament i resultat per alienacions d'immobilitzat» del compte de pèrdues i guanys. Si posteriorment se'n recupera el valor, es podrà reconèixer en el mateix epígraf del compte de pèrdues i guanys amb el límit de les pèrdues per deteriorament recollides prèviament. Els actius classificats en aquesta categoria no s'amortitzen.

La Societat ha considerat, als efectes de determinar el valor net de realització, el valor raonable obtingut de taxacions efectuades per tercers experts independents, així com la voluntat de la Societat de realitzar els seus

actius a curt i mitjà termini, per a la qual cosa s'han considerat les expectatives d'evolució del mercat immobiliari espanyol a curt i mitjà termini.

En conseqüència, a 31 de desembre de 2015, el deteriorament registrat recull no només els efectes de les taxacions efectuades per tercers experts independents, sinó també els altres aspectes esmentats anteriorment.

i) Partides corrents / no corrents

En el balanç adjunt es classifiquen com a corrents els actius i els deutes amb venciment igual o inferior a un any, i no corrents si el seu venciment supera aquest període, excepte per a l'epígraf «Existències», que es classifiquen com a actius corrents, en tractar-se d'actius que s'han de fer en el cicle normal d'exploració de la Societat. S'entén per cicle normal d'exploració, el període de temps que transcorre entre l'adquisició dels actius que s'incorporen al desenvolupament de les diferents promocions i la realització dels productes en forma d'efectiu o equivalents a l'efectiu.

Així mateix, les obligacions i altres valors negociables i els deutes amb entitats de crèdit es classifiquen com a no corrents si la Societat disposa de la facultat irrevocable d'atendre'ls en un termini superior a dotze mesos a partir del tancament de l'exercici.

j) Transaccions en moneda estrangera

Els comptes anuals de la Societat es presenten en milers d'euros, i és l'euro la moneda funcional de la Societat.

Totes les transaccions efectuades en moneda estrangera es registren inicialment al tipus de canvi vigent en la data de la transacció. Les partides monetàries es valoren, a la data de tancament, al tipus de canvi vigent en aquesta data. Les diferències de canvi, tant positives com negatives, que s'originen en aquest procés, així com les que es produeixen en liquidar aquests elements, es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici en què sorgeixen.

k) Provisions i contingències

Les provisions cobreixen obligacions presents en la data de formulació dels comptes anuals que han sorgit com a conseqüència de fets passats dels quals poden derivar perjudicis patrimonials per a la Societat, i es considera probable que esdevinguin; són concrets respecte a la seva naturalesa, però indeterminats respecte al seu import i/o moment de cancel·lació.

Els passius contingents són obligacions possibles sorgides com a conseqüència de fets passats, i la seva materialització està condicionada a l'esdeveniment, o no, d'un o més fets futurs independents de la voluntat de la Societat.

Els comptes anuals de la Societat recullen totes les provisions significatives respecte a les quals s'estima que la probabilitat que sigui necessari atendre l'obligació és superior que la de no fer-ho. Llevat que siguin considerats com a remots, els passius contingents no es reconeixen en els comptes anuals, sinó que se n'informa en les notes de la memòria.

Les provisions es valoren pel valor actual de la millor estimació possible de l'import necessari per cancel·lar o transferir l'obligació, tenint en compte la informació disponible sobre el succés i les seves conseqüències, i registrant-se els ajustos que sorgeixin per l'actualització d'aquestes provisions com una despesa financera conforme es va meritant.

La compensació a rebre d'un tercer en el moment de liquidar l'obligació, sempre que no hi hagi dubtes que aquest reemborsament serà percebut, es registra com a actiu, excepte en el cas que hi hagi un vincle legal pel

qual s'hagi exterioritzat una part del risc, i en virtut del qual la Societat no estigui obligada a respondre; en aquesta situació, la compensació es tindrà en compte per estimar l'import pel qual, si s'escau, constarà la provisió corresponent.

l) Impost sobre beneficis

L'impost sobre beneficis de l'exercici es calcula com la suma de l'impost corrent, que resulta de l'aplicació del tipus de gravamen corresponent sobre la base imposable de l'exercici després d'aplicar-hi les bonificacions i les deduccions existents, i de la variació dels actius i els passius per impostos diferits comptabilitzats. En aquest sentit, l'impost corrent és l'import estimat a pagar o a cobrar, de conformitat amb els tipus impositius en vigor a la data del balanç.

L'impost diferit es comptabilitza per a totes les diferències temporàries entre la base fiscal dels actius i passius i els seus valors comptables en llibres. D'acord amb això, la Societat reconeix un passiu per impostos diferits per a totes les diferències temporàries imposables en les quals no concorrin les excepcions que la norma comptable estableix per exonerar d'aquest registre. Respecte als actius per impostos diferits, es registren per a totes les diferències temporàries deduïbles, crèdits fiscals i deduccions no utilitzades i bases imposables negatives no aplicades, en la mesura que sigui probable que hi hagi un benefici fiscal contra el qual es pugui utilitzar el dret davant la Hisenda pública. La Societat tributa en règim de consolidació fiscal (vegeu Nota 19), per la qual cosa es reconeixen els impostos anticipats i diferits derivats de les eliminacions dels resultats obtinguts per operacions realitzades amb altres societats del Grup per al càlcul de la base imposable consolidada, i que poden ser objecte d'incorporació en el futur.

Els actius i passius fiscals es valoren als tipus efectius que s'espera que siguin aplicables en l'exercici en què aquests es realitzin o es liquidin, d'acord amb els tipus impositius i la legislació fiscal aprovats o que estiguin aprovats a la data del balanç.

El benefici fiscal corresponent a deduccions per doble imposició i per reinversió es considera com el menor import de l'impost sobre beneficis de l'exercici en el qual neix o s'exerceix el dret a la deducció (vegeu Nota 19). Perquè aquestes deduccions es facin efectives, s'han de complir els requisits que estableix la normativa vigent.

La despesa per impost sobre beneficis es reconeix en el compte de pèrdues i guanys, llevat que aquest impost estigui relacionat amb partides directament reflectides en el patrimoni net, en aquest cas l'impost es reconeix també en el patrimoni net.

En cada tancament comptable es reconsideren els actius per impostos diferits registrats, i s'hi efectuen les correccions oportunes en la mesura que hi hagi dubtes sobre la seva recuperació futura. Així mateix, en cada tancament s'avaluen els actius per impostos diferits no registrats en balanç i aquests són objecte de reconeixement en la mesura que passi a ser probable la seva recuperació amb beneficis fiscals futurs.

m) Impost sobre el valor afegit (IVA)

La Societat està en el règim de prorrata de l'impost sobre el valor afegit. Per això, l'IVA suportat no deduïble forma part del cost d'adquisició dels actius corrents i no corrents, així com dels serveis que són objecte de les operacions gravades per l'impost.

n) Ingressos i despeses

criteri general

Els ingressos i les despeses s'imputen en funció del criteri de meritació, és a dir, quan es produeix el corrent real de béns i serveis que aquests representen, independentment del moment en què es produeixi el corrent monetari o financer derivat d'aquests. Aquests ingressos es valoren pel valor raonable de la contraprestació rebuda, deduïts descomptes i impostos.

El reconeixement dels ingressos per vendes es produeix en el moment en què s'han transferit al comprador els riscos i beneficis significatius inherents a la propietat del bé venut, no mantenint la gestió corrent sobre aquest bé, ni retenint el control efectiu sobre aquest.

Pel que fa als ingressos per prestació de serveis, aquests es reconeixen considerant el grau de realització de la prestació a la data de balanç, sempre que el resultat de la transacció pugui ser estimat amb fiabilitat.

Els interessos rebuts d'actius financers es reconeixen utilitzant el mètode de tipus d'interès efectiu. En qualsevol cas, els interessos d'actius financers meritats amb posterioritat en un moment de l'adquisició es reconeixen com a ingressos en el compte de pèrdues i guanys.

L'import net del volum de negoci inclou els dividendes rebuts de les inversions financeres, que es registren com a ingressos en l'exercici en el qual s'anuncia la distribució d'aquest benefici per part de l'òrgan d'Administració corresponent de la societat participada (vegeu Nota 20).

Reconeixement de les vendes de promocions i sòl

La Societat reconeix els ingressos per vendes de promocions i sòl en el moment en què s'han transferit al comprador els riscos i beneficis significatius inherents a la propietat.

En qualsevol altre cas, es manté el cost incorregut en la construcció de la promoció en l'epígraf d'«Existències», i l'import rebut es registre a compte del preu total de la venda com a «Bestretes de clients» en el balanç adjunt.

o) Transaccions amb vinculades

La Societat efectua totes les seves operacions amb vinculades a valors de mercat. A més, els preus de transferència estan adequadament suportats, per la qual cosa els administradors de la Societat consideren que no hi ha riscos significatius per aquest aspecte dels quals puguin derivar passius de consideració en el futur.

p) Costos repercutits a arrendataris

Les despeses directes d'operacions relacionades amb propietats d'inversió que van generar ingressos per rendes durant els exercicis 2015 i 2014, inclosos dins l'epígraf «Resultat d'explotació» del compte de pèrdues i guanys adjunt, pugen a 2.119 i 1.532 milers d'euros, respectivament. L'import d'aquestes despeses associades a propietats d'inversió que no van generar ingressos per rendes no ha estat significatiu.

q) Estat de fluxos d'efectiu

L'estat de fluxos d'efectiu es presenta pel mètode indirecte i està compost pels conceptes següents:

- Fluxos d'efectiu: entrades i sortides de diners en efectiu i d'actius financers equivalents, entenent com a tals les inversions corrents de gran liquiditat i baix risc d'alteracions en el seu valor. També comprenen els pagaments i cobraments de la societat, incloent-hi els pagaments per interessos, dividendes rebuts i impostos, així com altres activitats que no poden ser qualificades d'inversió o de finançament.
- Activitats d'explotació: activitats típiques de l'explotació, així com altres activitats que no poden ser qualificades d'inversió o finançament.
- Activitats d'inversió: les d'adquisició, alienació o disposició per altres mitjans d'actius no corrents i altres inversions no incloses en l'efectiu i els seus equivalents.
- Activitats de finançament: activitats que produeixen canvis en la grandària i la composició del patrimoni net i dels passius que no formen part de les activitats d'explotació. Inclouen els cobraments procedents de l'adquisició per tercers de títols valors emesos per l'empresa o de préstecs o altres instruments de finançament concedits per entitats financeres o tercers, així com els pagaments efectuats per amortització o devolució d'aquests. També es consideren els dividendes pagats als accionistes.

r) Indemnitzacions per acomiadament

D'acord amb la legislació vigent, la Societat està obligada al pagament d'indemnitzacions als empleats amb els quals, amb determinades condicions, rescindeixi les relacions laborals. Per tant, les indemnitzacions per acomiadament susceptibles de quantificació raonable es registren com a despesa en l'exercici en el qual s'adopta la decisió de l'acomiadament. En els comptes anuals adjunts no s'ha registrat cap provisió per aquest concepte, ja que no estan previstes situacions d'aquesta naturalesa.

s) Elements patrimonials de naturalesa mediambiental

Es consideren actius de naturalesa mediambiental els béns que són utilitzats de manera duradora en l'activitat de la Societat, la finalitat principal dels quals és la minimització de l'impacte mediambiental i la protecció i la millora del medi ambient, incloent-hi la reducció o l'eliminació de la contaminació futura.

L'activitat de la Societat, per la seva naturalesa, no té un impacte mediambiental significatiu.

t) Permutes d'actius

S'entén per «permuta d'actius» l'adquisició d'actius materials o intangibles a canvi del lliurament d'altres actius no monetaris o d'una combinació d'aquests amb actius monetaris.

Com a norma general, en operacions de permuta amb caràcter comercial, l'actiu rebut es valora pel valor raonable de l'actiu lliurat més, si s'escau, les contrapartides monetàries que s'hagin lliurat a canvi. Les diferències de valoració que sorgeixen en donar de baixa l'element lliurat a canvi es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys.

Es considera que una permuta té caràcter comercial quan la configuració dels fluxos d'efectiu de l'immobilitzat rebut difereix (risc, calendari i import) de la configuració dels de l'actiu lliurat o el valor actual dels fluxos d'efectiu després d'impostos de les activitats de l'empresa afectades per la permuta queda modificat com a conseqüència de l'operació.

Quan la permuta no tingui caràcter comercial, l'actiu rebut es valora pel valor comptable del bé lliurat més, si s'escau, les contrapartides monetàries que s'hagin lliurat a canvi, amb el límit del valor raonable de l'actiu rebut si aquest és inferior.

5. Immobilitzat intangible

El moviment d'aquest epígraf del balanç en els exercicis 2015 i 2014 ha estat el següent:

Exercici 2015

	Milers d'euros			
	31/12/2014	Addicions	Retirades	31/12/2015
Cost:	1.443	563	-	2.006
Aplicacions informàtiques	1.443	563	-	2.006
Amortització acumulada:	(899)	(306)	-	(1.205)
Aplicacions informàtiques	(899)	(306)	-	(1.205)
Total net	544	257	-	801

Exercici 2014

	Milers d'euros			
	31/12/2013	Addicions	Retirades	31/12/2014
Cost:	981	462	-	1.443
Aplicacions informàtiques	981	462	-	1.443
Amortització acumulada:	(680)	(219)	-	(899)
Aplicacions informàtiques	(680)	(219)	-	(899)
Total net	301	243	-	544

El valor de cost dels actius totalment amortitzats que encara estan en condicions d'ús a 31 de desembre de 2015 i 2014 és de 638 i 615 milers d'euros, respectivament.

6. Immobilitzat material

El moviment d'aquest epígraf del balanç en els exercicis 2015 i 2014, així com la informació més significativa que afecta aquest epígraf, ha estat el següent:

Exercici 2015

	Milers d'euros				
	31/12/2014	Addicions	Retirades	Traspassos	31/12/2015
Cost:	3.301	33	-	-	3.334
Terrenys i construccions	-	-	-	-	-
Instal·lacions tècniques	2.020	-	-	-	2.020
Altres	1.281	33	-	-	1.314
Amortització acumulada:	(1.663)	(365)	-	-	(2.028)
Construccions	-	-	-	-	-
Instal·lacions tècniques	(682)	(291)	-	-	(973)
Altres	(981)	(74)	-	-	(1.055)
Net:	1.638	(332)	-	-	1.306
Terrenys i construccions	-	-	-	-	-
Instal·lacions tècniques	1.338	(291)	-	-	1.047
Altres	300	(41)	-	-	259
Deterioraments	-	-	-	-	-
Total	1.638	(332)	-	-	1.306

Exercici 2014

	Milers d'euros				
	31/12/2013	Addicions	Retirades	Traspassos	31/12/2014
Cost:	3.019	284	(2)	-	3.301
Terrenys i construccions	-	-	-	-	-
Instal·lacions tècniques	1.806	214	-	-	2.020
Altres	1.213	70	(2)	-	1.281
Amortització acumulada:	(1.269)	(394)	-	-	(1.663)
Construccions	-	-	-	-	-
Instal·lacions tècniques	(382)	(300)	-	-	(682)
Altres	(887)	(94)	-	-	(981)
Net:	1.750	(110)	(2)	-	1.638
Terrenys i construccions	-	-	-	-	-
Instal·lacions tècniques	1.424	(86)	-	-	1.338
Altres	326	(24)	(2)	-	300
Deterioraments	-	-	-	-	-
Total	1.750	(110)	(2)	-	1.638

El valor de cost dels actius totalment amortitzats que encara estan en condicions d'ús a 31 de desembre de 2015 i 2014 puja a 989 i 775 milers d'euros, respectivament.

La política de la Societat és formalitzar pòlisses d'assegurances per cobrir els possibles riscos als quals estan subjectes els diversos elements de l'immobilitzat material. Al tancament dels exercicis 2015 i 2014 no hi havia cap dèficit de cobertura relacionat amb aquests riscos.

7. Inversions immobiliàries

El moviment d'aquest capítol del balanç en els exercicis 2015 i 2014, així com la informació més significativa que afecta aquest epígraf, ha estat el següent:

Exercici 2015

	Milers d'euros				31/12/2015
	31/12/2014	Altes	Baixes	Traspassos	
Cost:	765.551	3.415	(12.227)	(17.606)	739.133
Terrenys i construccions	755.413	2.746	(12.227)	(17.606)	728.326
Instal·lacions tècniques	10.138	669	-	-	10.807
Amortització acumulada:	(31.967)	(9.967)	1.284	3.022	(37.628)
Construccions	(30.156)	(8.469)	1.284	3.022	(34.319)
Instal·lacions tècniques	(1.811)	(1.498)	-	-	(3.309)
Net:	733.584	(6.552)	(10.943)	(14.584)	701.505
Terrenys i construccions	725.257	(5.723)	(10.943)	(14.584)	694.007
Instal·lacions tècniques	8.327	(829)	-	-	7.498
Deterioraments	(210.132)	(33.613)	3.343	2.628	(237.774)
Total	523.452	(40.165)	(7.600)	(11.956)	463.731

Exercici 2014

	Milers d'euros				31/12/2014
	31/12/2013	Altes	Baixes	Traspassos	
Cost:	795.811	3.909	(10.067)	(24.102)	765.551
Terrenys i construccions	786.534	3.048	(10.067)	(24.102)	755.413
Instal·lacions tècniques	9.277	861	-	-	10.138
Amortització acumulada:	(25.546)	(10.631)	300	3.910	(31.967)
Construccions	(24.401)	(9.965)	300	3.910	(30.156)
Instal·lacions tècniques	(1.145)	(666)	-	-	(1.811)
Net:	770.265	(6.722)	(9.767)	(20.192)	733.584
Terrenys i construccions	762.133	(6.917)	(9.767)	(20.192)	725.257
Instal·lacions tècniques	8.132	195	-	-	8.327
Deterioraments	(173.756)	(40.578)	270	3.932	(210.132)
Total	596.509	(47.300)	(9.497)	(16.260)	523.452

En l'exercici 2015, i com a conseqüència del lloguer de determinats actius immobiliaris que tenien la consideració d'actius no corrents mantinguts per a la venda, s'ha procedit a la corresponent reclassificació cap a inversions immobiliàries, per un import net de 46.477 milers d'euros (77.804 milers d'euros de cost i 31.327 milers d'euros de deteriorament associats).

Adicionalment, la Societat ha traspasat diversos immobles de l'epígraf «Inversions immobiliàries» als epígrafs d'«Actius no corrents mantinguts per a la venda» i «Existències», atès que han estat destinats a la venda. L'import total d'aquests traspassos ha ascendit a 57.943 i 490 milers d'euros, respectivament (95.410 milers d'euros de cost, 3.022 milers d'euros d'amortització i 33.955 milers d'euros de deterioraments associats).

Durant l'exercici 2015, la Societat ha registrat un deteriorament de valor per import de 33.613 milers d'euros en les inversions immobiliàries on el valor raonable determinat a partir de taxacions i valoracions realitzades per tercers experts independents era inferior al cost comptabilitzat. En l'exercici 2014, es van registrar provisions per deteriorament per un import de 40.578 milers d'euros.

Durant l'exercici 2015, la Societat ha alienat elements de les inversions immobiliàries per un valor de cost de 12.227 milers d'euros, i se n'ha obtingut una pèrdua abans d'impostos de 163 milers d'euros com a resultat d'aquestes vendes.

Tipus d'inversions i destinació d'aquestes

A 31 de desembre de 2015, les inversions més significatives incloses en l'epígraf «Inversions immobiliàries» corresponen a un edifici destinat a oficines situat al carrer Provençals, 39 (Barcelona), l'antiga seu dels serveis centrals de "la Caixa" ubicada a la Via Laietana, 56 (Barcelona), un local comercial situat al carrer Ribera, 16 (València), un edifici d'habitatges situat a l'avinguda República l'Argentina, 256 (Barcelona), i un edifici d'habitatges situat a la Gran Via de les Corts Catalans, 655 (Barcelona).

Pel que fa a l'ús i la ubicació geogràfica d'aquestes inversions, es distribueix al tancament dels exercicis 2015 i 2014 de la manera següent:

Exercici 2015

	Metres quadrats	Metres quadrats arrendats	% d'ocupació
Habitatges	426.176	360.946	85%
Oficines i locals	23.117	16.074	70%
Naus industrials	14.780	4.093	28%
Total	464.073	381.113	82%

	Metres quadrats	Metres quadrats arrendats	% d'ocupació
Madrid	33.554	25.115	75%
Barcelona	75.563	66.496	88%
Altres	354.956	289.502	82%
Total	464.073	381.113	82%

Exercici 2014

	Metres quadrats	Metres quadrats arrendats	% d'ocupació
Habitatges	429.621	369.267	86%
Oficines i locals	22.013	12.306	56%
Naus industrials	14.930	14.001	94%
Total	466.564	395.574	85%

	Metres quadrats	Metres quadrats arrendats	% d'ocupació
Madrid	37.333	29.998	80%
Barcelona	88.809	73.550	83%
Altres	340.422	292.026	86%
Total	466.564	395.574	85%

El valor dels actius totalment amortitzats al 31 de desembre de 2015 ascendeix a 2.406 milers d'euros (1.823 milers d'euros a 31 de desembre de 2014).

La política de la Societat és formalitzar pòlisses d'assegurances per cobrir els possibles riscos als quals estan subjectes els diversos elements de les seves inversions immobiliàries. Els Administradors de la Societat revisen anualment, o quan alguna circumstància ho fa necessari, les cobertures i els riscos coberts, i s'acorden els imports que raonablement s'han de cobrir per a l'any següent.

Al tancament de l'exercici 2015 no hi havia cap tipus de restricció per a la realització de noves inversions immobiliàries, ni per al cobrament d'ingressos meritats d'aquestes, ni tampoc en relació amb els recursos obtinguts d'una possible alienació.

8. Arrendaments

Al tancament dels exercicis 2015 i 2014, tots els arrendaments operatius d'habitatges que la Societat té contractats són rescindibles pels arrendataris amb un preavís, en la seva majoria, d'un mes, per la qual cosa no hi havia quotes d'arrendament mínimes no cancel·lables, d'acord amb els actuals contractes en vigor.

Pel que fa als arrendaments d'oficines, locals i naus industrials, la Societat té contractat amb els arrendataris les següents quotes d'arrendament mínimes, d'acord amb els actuals contractes en vigor, sense tenir en compte la repercussió de les despeses comunes, els increments futurs per IPC, ni les actualitzacions futures de rendes pactades contractualment (en milers d'euros):

Arrendament operatiu	2015	2014
Quotes mínimes		
Menys d'1 any	4.248	4.247
Entre 1 i cinc anys	14.828	12.129
Més de cinc anys	13.712	13.216
Total	32.788	29.592

En la seva posició d'arrendador, la Societat té un elevat nombre de contractes d'arrendament, amb una elevada dispersió geogràfica, i no hi ha cap contracte que, per si sol, pugui ser considerat significatiu.

9. Inversions en empreses del Grup, multigrup i associades a llarg termini i curt termini

La informació més significativa relativa als títols inclosos en «Participacions en empreses del Grup» i «Participacions en empreses multigrup i associades» s'adjunta en els annexos I i II, respectivament.

9.1. *Participacions en empreses del Grup*

El moviment de les inversions en empreses del Grup en els exercicis 2015 i 2014 és el següent:

Exercici 2015

	Milers d'euros					Total
	Altes	Baixes	Dividends contra cost	Traspasso i Altres	Deteriora	
Saldo a 31/12/2014						15.820.596
Cotitzades						
Caixabank, SA	-	(567.246)	-	-	-	(567.246)
No cotitzades						
Caixa Capital Micro II, FCR	561	(2.938)	-	-	-	(2.377)
Caixa Capital TIC II, FCR	-	(2.250)	-	-	-	(2.250)
Caixa Invierte Biomed II, FCR	1.500	(6.000)	-	-	-	(4.500)
Caixa Invierte Industria, SCR, SA	1.440	(4.320)	-	-	-	(2.880)
Criteria Venture Capital, SAU	35.864	-	-	-	-	35.864
Els Arbres de la Tardor, SLU	149.448 ⁽¹⁾	-	-	200	-	149.648
Foment Immobiliari Assequible	-	-	-	-	(3.210)	(3.210)
Mediterrànea Beach & Golf Com. SAU	6.700	-	-	-	-	6.700
Saba Infraestructuras, SA	-	-	(4.998)	-	-	(4.998)
Servihabitat Alquiler, SL	-	-	-	-	(367)	(367)
Servihabitat Alquiler II, SLU	-	-	-	-	(3.440)	(3.440)
Altres	45	-	-	-	-	45
Moviments de l'any 2015	195.558	(582.754)	(4.998)	200	(7.017)	(399.011)
Saldo a 31/12/2015						15.421.585

⁽¹⁾ Ampliació de capital dinerària i per compensació de crèdits

Exercici 2014

	Milers d'euros						Total
	Altes per segregació	Altes	Baixes	Dividends contra cost	Traspasso i Altres	Deteriora	
Saldo a 31/12/2013							453.977
Cotitzades							
Caixabank, SA	14.654.553	-	(24)	-	-	-	14.654.529
No cotitzades							
Caixa Capital Micro II, FCR	-	4.900	-	-	-	-	4.900
Caixa Capital TIC II, FCR	-	2.250	-	-	-	-	2.250
Caixa Innvierte Biomed II, FCR	-	4.500	-	-	-	-	4.500
Caixa Innvierte Indústria, SCR, SA	-	2.880	-	-	-	-	2.880
Foment Immobiliari Assequible	-	212.780 ⁽¹⁾	-	-	16.800	(2.134)	227.446
Mediterrànea Beach & Golf Com. SAU	-	196.000 ⁽²⁾	-	-	-	-	196.000
Saba Infraestructuras, SA	-	-	-	(4.998)	-	-	(4.998)
Servihabitat Alquiler, SL	-	347.000 ⁽³⁾	-	-	(103.257)	(22.921)	220.822
Servihabitat Alquiler II, SLU	-	131.278 ⁽³⁾	-	-	(46.922)	(26.204)	58.152
Altres (*)	67	71	-	-	-	-	138
Moviments de l'any 2014	14.654.620	901.659	(24)	(4.998)	(133.379)	(51.259)	15.366.619
Saldo a 31/12/2014							15.820.596

(*) Correspon a participacions no significatives incloses en la segregació d'actius i passius no afectes a l'Obra Social de "la Caixa" a favor de Criteria (vegeu Nota 1 i Annex I).

⁽¹⁾ Aportació no dinerària a favor de Criteria.

⁽²⁾ Ampliació de capital.

⁽³⁾ Ampliació de capital per compensació de crèdits

Durant l'exercici 2015, Criteria ha dut a terme les operacions amb empreses del Grup detallades a continuació:

Caixabank, SA (d'ara endavant, CaixaBank)

Amb data 23 de juny de 2015, es van col·locar mitjançant la modalitat de col·locació accelerada o *accelerated book building* entre inversors institucionals i/o qualificats, un paquet de 131.721.169 accions de CaixaBank titularitat de Criteria, que representaven aproximadament el 2,28% de seu capital social.

Aquestes accions provenien de la subscripció per Criteria dels diferents augments de capital alliberats acordats per la Junta General d'Accionistes de CaixaBank amb data 24 d'abril de 2014, executats i tancats els dies 23 de juny de 2014, 29 de setembre de 2014, 15 de desembre de 2014 i 23 de març de 2015, respectivament, dels quals Criteria era titular, i per les quals Criteria podia veure restringit el seu dret a vot en virtut de la disposició addicional vuitena de la Llei 26/2013, de les caixes d'estalvis i fundacions bancàries.

L'import de l'operació va ascendir a un total de 566 milions d'euros, sent el preu de venda de 4,30 euros per acció, i va registrar un resultat negatiu de 2 milions d'euros a l'epígraf «Resultats per alienació d'instruments de patrimoni» del compte de pèrdues i guanys adjunt (vegeu Nota 20).

Adicionalment, en el marc del programa Dividend/Acció, CaixaBank ha distribuït un segon dividend opcional durant l'exercici 2015 (a més de l'esmentat de data 23 de març de 2015 i que va ser objecte de la transacció descrita anteriorment) pel qual l'accionista pot optar per rebre efectiu o acudir a un augment de capital

alliberat, per import de 0,04 euros per acció el setembre de 2015. La Societat ha optat per rebre 34.434.020 accions de CaixaBank.

A 31 de desembre de 2015 el percentatge de participació de la Societat en el capital social de CaixaBank puja al 56,76%. Tenint en consideració la subscripció del contracte de permuta entre Criteria i CaixaBank descrit a la Nota 1, una vegada s'hagin complert les condicions suspensives, les quals s'espera que es completin durant el primer trimestre de 2016, el percentatge de participació de Criteria a CaixaBank passarà a ser del 52%.

Així mateix, Criteria té emès un bo bescanviable per 164,8 milions d'accions de CaixaBank per un import nominal total de 750 milions d'euros, cosa que significava un 3,37% del capital social de CaixaBank en el moment de l'emissió assumint el canvi dels bons (vegeu Nota 17).

CaixaBank és una societat anònima les accions de la qual estan admeses a cotització a les borses de Barcelona, Madrid, València i Bilbao i en el mercat continu, i forma part de l'IBEX 35 des del 4 de febrer de 2008. La cotització mitjana de l'últim trimestre de l'exercici ha estat de 3,531 euros/acció i la cotització al tancament de l'exercici ha estat de 3,214 euros/acció. El valor de mercat de la participació a CaixaBank a 31 de desembre de 2015 puja a 10.624.411 milers d'euros segons cotització de tancament d'exercici.

Inversions en fons de capital de risc

Amb l'objectiu de reorganitzar les participacions de Criteria en fons de capital de risc, l'1 de juliol de 2015 es va acordar l'ampliació de capital de Criteria Venture Capital, SAU (anteriorment denominada Caixa Network I, SAU) per import de 1.000 milers d'euros i 2.819 milers d'euros de prima d'emissió, i el 9 d'octubre de 2015 es va acordar una segona ampliació de capital per import d'11.000 milers d'euros i 22.000 milers d'euros de prima d'emissió. Criteria, soci únic de la Societat, va subscriure en ambdues ampliacions la totalitat de les accions emeses.

D'aquesta manera, durant l'exercici 2015 Criteria ha transmès a favor de Criteria Venture Capital les participacions a Caixa Innvierte Biomed II, Caixa Capital TIC II i Caixa Innvierte Indústria per imports de 6.000 milers d'euros, 2.250 milers d'euros i 4.012 milers d'euros, respectivament.

Els Arbres de la Tardor, SLU

Amb data 2 d'octubre de 2015, Criteria ha comprat el 100% de les participacions socials de la societat de nacionalitat andorrana Els Arbres de la Tardor, SLU. per un import de 100 euros. Així mateix, en aquesta data, s'ha efectuat una ampliació de capital per un import de 9.997 milers d'euros, subscripta íntegrament per Criteria, amb una prima d'emissió de 139.451 milers d'euros. Aquesta ampliació de capital s'ha materialitzat mitjançant una aportació dinerària per import de 5.000 milers d'euros i l'import restant, 144.448 milers d'euros, s'ha fet mitjançant la compensació de crèdits que Criteria tenia atorgats als Arbres de la Tardor per import de 130.066 milers d'euros en concepte de principal i 14.382 milers d'euros en concepte d'interessos (vegeu Nota 9.3).

Mediterránea Beach & Golf Community, SAU

Amb data 29 de desembre de 2015, Mediterránea Beach & Golf Community, SAU ha fet una ampliació de capital per un import de 335 milers d'euros, mitjançant l'emissió de 8.170 accions noves de 41 euros de valor nominal, amb una prima d'emissió global de 6.365 milers d'euros, la qual ha estat íntegrament subscripta i desembossada per la Societat. A 31 de desembre de 2015, la participació de la Societat a Mediterránea Beach & Golf Community és del 100%.

Saba Infraestructuras, SA

Amb data 17 de juny de 2015, Saba Infraestructuras, SA va aprovar un repartiment de dividendes contra prima d'emissió de 0,0135 euros per acció, que ha estat registrat com a menor cost de cartera, per un import de 4.998 milers d'euros. A 31 de desembre de 2015, la participació de la Societat a Saba Infraestructuras, SA és del 50,10%.

9.2. Participacions en empreses multigrup i associades

A 31 de desembre de 2015 i de 2014, el valor raonable de les participacions en empreses multigrup i associades puja a 8.570.402 i 9.479.253 milers d'euros, respectivament. En la determinació del valor raonable s'ha considerat el valor de la cotització al 31 de desembre de 2015 per a les societats cotitzades i els valors recuperables calculats per la Societat mitjançant mètodes de valoració generalment acceptats per a les societats no cotitzades.

Els moviments d'aquest epígraf del balanç adjunt per als exercicis 2015 i 2014 es mostren a continuació:

Exercici 2015	Milers d'euros		
	Altes	Vendes	Total
Saldo a 31/12/2014			6.087.606
Abertis Infraestructuras, SA	211.347	(141.315)	70.032
Gas Natural, SDG, SA	9.174	(5.907)	3.267
Moviments de l'any 2015	220.521	(147.222)	73.299
Saldo a 31/12/2015			6.160.905

Exercici 2014	Milers d'euros		
	Altes	Vendes	Total
Saldo a 31/12/2013			6.726.938
Abertis Infraestructuras, SA	3.820	-	3.820
Gas Natural, SDG, SA	53	(28.065)	(28.012)
Hisusa (Holding de Infraestructuras y Servicios Urbanos, SA)	-	(625.540)	(625.540)
Vithas Sanidad, SL	10.400	-	10.400
Moviments de l'any 2014	14.273	(653.605)	(639.332)
Saldo a 31/12/2014			6.087.606

Durant l'exercici 2015, Criteria ha dut a terme les operacions en empreses multigrup i associades detallades a continuació:

Abertis Infraestructuras, SA (d'ara endavant, Abertis)

Durant l'exercici 2015, la Societat ha comprat 15.106.995 accions representatives d'un 1,60% del capital social d'Abertis Infraestructuras, SA per un import de 211.347 milers d'euros.

Amb data 29 de juliol de 2015, Abertis va informar el mercat del llançament d'una oferta pública d'adquisició sobre accions pròpies per fins a un 6,5% del seu capital social a un preu de 15,70 euros per acció. La finalitat principal de l'operació era proporcionar un mecanisme específic de liquiditat a tots els accionistes d'Abertis i facilitar l'eventual desinversió sense causar distorsions en la cotització. Criteria va acceptar l'oferta per la totalitat de la seva participació directa i indirecta (a través d'Inversiones Autopistas, SL), amb la finalitat de

mantenir, en virtut de la mida de l'oferta i després de l'aplicació de la regla del prorrateig, i tenint en compte la compra d'accions efectuada, els seus drets polítics, a escala de Grup, a nivells equivalents en un moment d'anunci de l'oferta.

Amb data 22 d'octubre de 2015, va finalitzar el període d'acceptació de l'oferta, i en el lliurament va resultar de 18.322.694 accions directes d'Abertis (representatives d'un 1,94% de capital social) per part de Criteria per un import de 287.665 milers d'euros. Criteria ha obtingut una plusvàlua per la venda de la participació directa per import de 146.350 milers d'euros (vegeu Nota 20).

A 31 de desembre de 2015, la participació econòmica de Criteria a Abertis és del 15,02%. La participació mercantil del Grup Criteria a Abertis és del 22,67%.

Gas Natural, SDG, SA

Durant l'exercici 2015, la Societat ha venut directament al mercat 408.401 accions representatives d'un 0,04% del capital social de Gas Natural, SDG, SA per un import total de 9.097 milers d'euros i va obtenir una plusvàlua abans d'impostos de 3.190 milers d'euros (vegeu Nota 20).

Amb dates 30 de setembre, 30 d'octubre i 18 de desembre de 2015, han vençut opcions *put* venudes sobre un total de 3.000.000 accions de Gas Natural que han estat executades. Criteria ha optat per la liquidació per entrega física de les accions, en el cas d'opcions sobre un total de 500.000 accions, i per la liquidació per diferències per a la resta d'opcions. Així mateix, durant l'exercici 2015 han vençut altres opcions *put* venudes i opcions *call* venudes sobre un total de 2.850.000 accions i 5.335.000 accions de Gas Natural, respectivament, que no han estat executades. El resultat obtingut per aquestes operacions ha ascendit a 581 milers d'euros i s'ha registrat en l'epígraf de «Variació de valor raonable d'instruments financers» del compte de pèrdues i guanys.

A 31 de desembre de 2015, la participació de la Societat en Gas Natural, SDG, SA és del 34,34%.

Les operacions més significatives dutes a terme per la Societat en empreses multigrup i associades en l'exercici 2014 són les que es detallen a continuació:

Sociedad General de Aguas de Barcelona, SA (Hisusa)

El juliol de 2014 Criteria va signar un acord vinculant amb el grup francès Suez Environnement, empresa que controlava fins a la data el 75,35% del capital d'Agbar, per a la venda de la seva participació indirecta del 24,14% a Agbar a canvi de 22 milions d'accions de nova emissió de Suez Environnement, representatives del 4,1% de seu capital, i de 299 milions d'euros en efectiu. Com a part de l'acord, Criteria va manifestar la intenció de destinar una part de l'efectiu rebut a la compra d'accions de Suez Environnement en el mercat borsari, amb l'objectiu d'assolir, segons les condicions del mercat, fins a un 7% del capital de Suez Environnement. D'aquesta manera, Criteria es convertiria en el segon accionista més important de Suez Environnement.

D'altra banda, Suez Environnement facilitaria que Criteria tingués representació en el Consell d'Administració, així com en el Comitè d'Estratègia. Al seu torn, Criteria es comprometia a mantenir la inversió a Suez Environnement durant els propers 4 anys.

Amb data 17 de setembre de 2014, el Consell d'Administració de Suez Environnement va aprovar i va autoritzar aquesta operació (vegeu Nota 10).

En el marc de la històrica col·laboració amb Suez Environnement en el mercat espanyol, l'acord entre els dos grups als quals pertanyen aquestes societats incloïa el compromís de Criteria d'adquirir a Agbar un 15%

d'Aigües de Barcelona, Empresa Metropolitana del Cicle Integral de l'Aigua, SA, empresa que gestiona el cicle integral de l'aigua en l'Àrea Metropolitana de Barcelona, i comprar a Suez Environnement un 14,51% de la seva participació a Aguas de Valencia (vegeu Nota 10).

La venda de les accions d'Agbar va suposar un impacte poc significatiu en el resultat de la Societat.

9.3 Altres actius financers

El moviment de l'epígraf d'«Altres actius financers a llarg i curt termini» del balanç adjunt és el següent:

Exercici 2015	Milers d'euros			
	31/12/2014	Altes	Amortitzacions	31/12/2015
Crèdits concedits	150.758	8.475	(159.233)	-
Interessos de crèdits	75.405	2.830	(14.382)	63.853
No corrents	226.163	11.305	(173.615)	63.853
Crèdits concedits	-	88.300	(85.600)	2.700
Interessos de crèdits	-	68	(48)	20
Corrents	-	88.368	(85.648)	2.720

Exercici 2014	Milers d'euros			
	31/12/2013	Altes	Amortitzacions	31/12/2014
Crèdits concedits	791.455	34.802	(675.499)	150.758
Interessos de crèdits	89.039	-	(13.634)	75.405
No corrents	880.494	34.802	(689.133)	226.163
Corrents	-	-	-	-

Els venciments dels crèdits concedits a les diferents entitats del Grup registrats en el capítol «Altres actius financers» a 31 de desembre de 2015 i 2014 es detallen en el quadre següent:

Exercici 2015

	Milers d'euros					Total
	2016	2017	2018	2019	2020 i següents	
Mediterránea Beach & Golf Community	2.700	-	-	-	-	2.700
Total	2.700	-	-	-	-	2.700

Exercici 2014

	Milers d'euros					Total
	2016	2017	2018	2019	2020 i següents	
Saba Car Park, SLU	-	-	-	-	27.867	27.867
Societats immobiliàries	122.891	-	-	-	-	122.891
Total	122.891	-	-	-	27.867	150.758

Les operacions més significatives dutes a terme en l'exercici 2015 han estat les següents:

- Amb data 2 d'octubre 2015, Criteria ha fet una ampliació de capital no dinerària a favor de la societat de nacionalitat andorrana Els Arbres de la Tardor, SLU. mitjançant la compensació del principal i interessos de cinc crèdits atorgats a aquesta societat i pendents de devolució en aquesta data (130.066 milers d'euros i 14.382 milers d'euros de principal i interessos, respectivament), vegeu Nota 9.1.
- El 28 d'octubre de 2014, i en el marc de la constitució de la societat mixta Barcelona d'Aparcaments Municipals, SA (BAMSA) entre Saba Car Park, SLU i l'Ajuntament de Barcelona per gestionar diversos aparcaments ubicats al centre de Barcelona, Criteria i CaixaBank van subscriure un contracte de finançament sindicada a llarg termini per import total de 55.000 milers d'euros (27.500 milers d'euros cada una) amb Saba Car Park, SLU. com a finançada. Aquest préstec sindicat tenia venciment 28 de novembre de 2024 i meritava un tipus d'interès anual del 8%. Així mateix, els interessos es capitalitzarien anualment incrementant el principal del finançament i meritant, al seu torn, nous interessos sobre aquest import. Amb dates 19 d'abril de 2015 i 30 d'octubre de 2015, Saba Car Park ha procedit a l'amortització anticipada del préstec.
- A 31 de desembre de 2015, aquest epígraf inclou un préstec concedit a Mediterrànea Beach & Golf Community per import de 2.700 milers d'euros i venciment 31 de desembre de 2016, amb un tipus d'interès referenciat a euríbor 12 mesos més 80 punts bàsics.
- Amb data 2 de novembre de 2015, Criteria va concedir al seu Accionista únic, Fundació Bancària "la Caixa", un préstec per import de 85.000 milers d'euros, a un tipus d'interès fix del 0,8% i venciment 15 de desembre de 2015. A data de venciment, el préstec ha estat íntegrament amortitzat.

9.4 Deteriorament en el valor de les participacions en empreses del Grup, multigrup i associades

La Societat, i en especial atenció a l'actual situació econòmica nacional i internacional, ha procedit a efectuar les anàlisis de possibles deterioraments per a totes les seves participacions amb l'objectiu de registrar, si s'escau, la correcció valorativa corresponent.

Per a les principals participacions en empreses del Grup, multigrup i associades, la Societat ha calculat els valors recuperables, mitjançant mètodes de valoració generalment acceptats, basats bàsicament en l'estimació de la seva participació en els fluxos d'efectiu que s'espera que siguin generats per l'empresa participada, procedents tant de les seves activitats ordinàries com de la seva alienació o baixa en comptes.

D'acord amb la política del Grup, s'ha procedit a efectuar els oportuns tests de deteriorament d'aquestes participacions, per determinar-ne el valor raonable.

Participació a CaixaBank

Criteria estima el valor recuperable partint del valor en ús, el qual ha estat determinat mitjançant el descompte dels dividendes esperats a mitjà termini obtinguts a partir del Pla estratègic del Grup CaixaBank 2016–2018 i extrapolats fins a 2020 (cinc exercicis), període que, en global, recolliria l'estabilització de l'activitat bancària a Espanya.

Les hipòtesis principals utilitzades en el model s'han basat en hipòtesis conservadores i han estat obtingudes de fonts de prestigi reconegut. Així, preveuen un ROE sostenible del 8,6% i una taxa de creixement de l'1,5% (ambdós segons mitjanes d'analistes dels últims 3 mesos) i un objectiu de capital CET1 *fully loaded* de l'11%, segons el Pla estratègic del Grup CaixaBank. La taxa de descompte aplicada en les projeccions ha estat del 9%, calculada sobre el tipus d'interès del bo alemany a 10 anys, més una prima de risc associada al negoci bancari a Espanya i beta històrica de CaixaBank obtinguda de Bloomberg.

Així mateix, s'ha fet una anàlisi de sensibilitat sobre les variables més significatives. En aquest sentit, de manera complementària a l'escenari central, s'han calculat variacions possibles en les principals hipòtesis del model, taxa de descompte: -1%, +1%, taxa de creixement: -1%, +1%, ROE sostenible: -1%, +1% i Resultat net: -10%, +10%, a fi de confirmar que el valor recuperable segueix excedint l'import a recuperar.

Després de l'anàlisi de sensibilitat efectuada, incloent-hi hipòtesis adverses no s'ha posat de manifest la necessitat de fer dotacions en l'exercici 2015.

Participacions industrials i de serveis

S'ha utilitzat bàsicament la metodologia de suma de parts de negocis per descompte de fluxos de caixa (DCF). S'han utilitzat hipòtesis conservadores i obtingudes de fonts de prestigi reconegut. S'han utilitzat taxes de descompte individualitzades per a cada negoci i país, que han oscil·lat entre el 7,0% i el 9,0% en l'exercici 2015, i no s'han considerat primes de control en la valoració de les participades. Les taxes de creixement utilitzades per calcular el valor residual més enllà del període cobert per les projeccions efectuades se situen com a màxim en l'1,5%. Aquest creixement s'ha determinat en funció de les dades de l'últim període projectat i no superen mai l'increment del PIB nominal estimat per al país o països on les entitats participades exerceixen la seva activitat.

Atès el grau d'incertesa d'aquestes assumpcions, se'n fan anàlisis de sensibilitat utilitzant canvis raonables en les hipòtesis clau sobre les quals es basa l'import recuperable de les unitats generadores d'efectiu per tal de confirmar si aquest import recuperable continua excedint l'import per recuperar. En aquest sentit, de manera complementària a l'escenari central, s'han calculat variacions possibles en les principals hipòtesis dels models i efectuat anàlisi de sensibilitat sobre les variables més significatives, inclosos els diferents *drivers* de negoci i de compte de resultats de les participades, per contrastar la resistència del valor d'aquestes participacions a escenaris més adversos.

Les hipòtesis bàsiques utilitzades han estat:

- Prima de risc de mercat: 5,5%
- Betes obtingudes de Bloomberg
- PIB i IPC: previsions presentades per «Oxford Economics»
- Els terminis de projecció s'han adequat, si s'escau, a les característiques de cada negoci (per exemple, la vida de les concessions)

Les projeccions de resultats utilitzades en les estimacions de descompte han estat, en determinats casos, de més de 5 anys a causa de les circumstàncies particulars de cada participació, per exemple, terminis de concessió, els plans d'inversió rellevants, ubicació de les inversions en països emergents i altres factors equivalents. Paral·lelament, s'han tingut en compte aspectes molt específics en les inversions de la Societat, entre altres, situacions litigants o risc de país, sense que aquests factors tinguin impactes potencials rellevants en la valoració de les participacions.

En concret, per a les participacions en empreses del Grup immobiliàries, el valor recuperable s'ha determinat a partir del valor teòric comptable més les plusvàlues (o minusvàlues) tàcites d'aquestes participades, nets del seu efecte fiscal, bàsicament atribuïbles a actius immobiliaris, i se n'ha determinat la quantia a partir de taxacions i valoracions efectuades al tancament del període per tercers experts independents.

De l'anàlisi realitzada, s'ha derivat la necessitat de comptabilitzar 7.017 milers d'euros en concepte de deteriorament en les participacions en empreses del grup de la Societat durant l'exercici 2015 (51.259 milers d'euros en l'exercici 2014).

En relació amb les participacions en empreses multigrup i associades, de les anàlisis realitzades, i aplicant criteris conservadors i de màxima prudència, s'ha conclòs que no hi ha la necessitat del registre de deterioraments relacionats amb el valor de les participacions.

És política de la Direcció de la Societat dur a terme un procés de revisió continu de la valoració de les seves participacions.

10. Inversions financeres a llarg termini

10.1. Instrumentes de patrimoni

Els moviments d'aquest epígraf durant els exercicis 2015 i 2014 han estat els següents:

Exercici 2015

	Milers d'euros					Total
	Altes	Baixes	Dividends contra cost	Deterioraments	Variació valor raonable	
Saldo a 31/12/2014						533.478
Actius financers disponibles per a la						
Aguas de Valencia, SA	-	-	(6.063)	-	-	(6.063)
Cellnex Telecom, SA	150.000	-	-	-	34.714	184.714
Suez Environnement Company	310	-	-	-	86.648	86.958
Altres	422	(1.939)	-	(439)	-	(1.956)
Moviments de l'any 2015	150.732	(1.939)	(6.063)	(439)	121.362	263.653
Saldo a 31/12/2015						797.131

Exercici 2014

	Milers d'euros				Total
	Altes	Baixes	Deterioraments	Variació valor raonable	
Saldo a 31/12/2013					14.065
Actius financers disponibles per a la venda					
Suez Environnement Company	434.855	-	-	7.541	442.396
Aguas de Valencia, SA	37.683	-	-	-	37.683
Aigües de Barcelona, Empresa Metropolitana del Cicle Integral de l'Aigua, SA	50.550	-	-	-	50.550
Inmobiliaria Colonial, SA	-	(10.237)	-	(3.452)	(13.689)
Altres	2.473	-	-	-	2.473
Moviments de l'any 2014	525.561	(10.237)	-	4.089	519.413
Saldo a 31/12/2014					533.478

La informació més significativa relativa als títols inclosos en «Actius financers disponibles per a la venda – Instruments de patrimoni» s'adjunta en l'annex III.

La Societat registra aquests actius al seu valor de mercat, i comptabilitza contra l'epígraf «Ajustos per canvi de valor – Actius financers disponibles per a la venda» del patrimoni net del balanç adjunt, les diferències, netes del seu impacte fiscal, entre el valor de mercat i el cost d'adquisició. L'impacte fiscal es recull en els corresponents epígrafs no corrents del balanç, «Passius per impostos diferits» o «Actius per impostos diferits».

Les operacions més significatives dutes a terme en l'exercici han estat les que es detallen a continuació:

Cellnex Telecom, SA

En data 5 de maig de 2015 va concloure el període de prospecció de la demanda de l'oferta de venda d'accions de Cellnex Telecom, adreçada a inversors qualificats i institucionals, en què Abertis Infraestructuras, com a accionista oferent, i les entitats coordinadores globals van acordar fixar el preu definitiu de l'oferta en 14 euros per acció. D'altra banda, Critería va acudir a l'oferta pública de venda i va adquirir una participació del 4,62% de Cellnex Telecom per 150 milions d'euros. Cellnex Telecom va començar a cotitzar en data 7 de maig de 2015.

Deteriorament de valor dels actius financers disponibles per a la venda – Instruments de patrimoni

D'acord amb els criteris de la Direcció, es revisa de manera regular l'evidència objectiva de deteriorament dels actius financers disponibles per a la venda.

La Societat ha efectuat les anàlisis de possibles deterioraments per a tots els seus instruments de capital classificats com a actius financers disponibles per a la venda amb l'objectiu de registrar, si s'escau, la correcció de valor corresponent. A aquests efectes, es considera que hi ha evidència objectiva de deteriorament quan les caigudes acumulades dels valors de mercat s'han produït de manera continuada durant un període superior a 18 mesos o en més d'un 40%. En el cas d'instruments de patrimoni que es valoren a cost, per no poder determinar-se amb confiabilitat el seu valor raonable, la correcció valorativa per deteriorament s'ha calculat com la diferència entre el valor en llibres de l'instrument de patrimoni i l'import recuperable, entès aquest

com el patrimoni net de l'instrument de patrimoni corregit per les plusvàlues tàcites existents en la data de la valoració.

En l'exercici 2015 s'han comptabilitzat 439 milers d'euros en concepte de deteriorament.

10.2. Altres actius financers a llarg termini

Amb data 11 de febrer de 2014, Criteria va concedir un préstec subordinat per import de 20 milions d'euros a la societat Resort Holdings, BV (societat propietària indirectament del 100% de PortAventura Entertainment, SA) a un tipus d'interès del 10,25% i venciment 2021. A 31 de desembre de 2015, els interessos meritats pugen a 4.180 milers d'euros, i seran pagadors al venciment del préstec.

Així mateix, aquest epígraf també recull l'import de les fiances lliurades per les quals la Societat és arrendatària. A 31 de desembre de 2015, l'import de fiances lliurades és de 1.560 milers d'euros (2.126 milers d'euros a 31 de desembre de 2014).

11. Actius no corrents mantinguts per a la venda

En aquest epígraf de balanç es registren els actius immobiliaris que no han estat destinats a ús propi o que no han estat classificats com a inversions immobiliàries i existeix, en qualsevol cas, un pla destinat a la seva venda.

El moviment que hi ha hagut durant els exercicis 2015 i 2014 en aquest epígraf ha estat el següent:

Exercici 2015

	Milers d'euros				
	31/12/2014	Altes	Baixes	Traspassos	31/12/2015
Solars	1.590.214	7.958	(11.425)	1.397	1.588.144
Promocions acabades	1.045.753	3.402	(79.565)	2.431	972.021
Bestretes	18.050	333	-	-	18.383
Deteriorament	(1.387.685)	(182.966)	40.010	2.414	(1.528.227)
Total	1.266.332	(171.273)	(50.980)	6.242	1.050.321

Exercici 2014

	Milers d'euros				
	31/12/2013	Altes	Baixes	Traspassos	31/12/2014
Solars	1.511.889	778	(46.963)	124.510	1.590.214
Promocions acabades	1.032.362	659	(10.415)	23.147	1.045.753
Bestretes	26.738	-	-	(8.688)	18.050
Deteriorament	(1.328.177)	(9.121)	23.303	(73.690)	(1.387.685)
Total	1.242.812	(7.684)	(34.075)	65.279	1.266.332

Les baixes de l'exercici corresponen al cost dels habitatges venuts durant l'exercici 2015, que han suposat unes pèrdues de 859 milers d'euros, 3.445 milers d'euros de beneficis en l'exercici 2014 (vegeu Nota 20).

Durant l'exercici 2015, i com a conseqüència del lloguer de determinats actius immobiliaris que tenien la consideració d'actiu no corrent, s'ha procedit a la corresponent reclassificació cap a inversions immobiliàries, per un import net de 46.477 milers d'euros (77.804 milers d'euros de cost i 31.327 milers d'euros de deteriorament associats) (vegeu Nota 7).

Així mateix, al tancament de l'exercici 2015 la Societat ha traspasat diversos immobles de l'epígraf d'«Inversions immobiliàries» a l'epígraf d'«Actius no corrents mantinguts per a la venda», atès que han estat destinats a la venda. L'import total d'aquests traspassos ha pujat a un import net de 57.943 milers d'euros (94.760 milers d'euros de cost, 3.008 milers d'euros d'amortització i 33.809 milers d'euros de deterioraments associats) (vegeu Nota 7).

Adicionalment, durant l'exercici 2015 la Societat ha traspasat diversos immobles per import net de 9.029 milers d'euros (19.852 milers d'euros de cost i la seva provisió associada de 10.823 milers d'euros) de l'epígraf «Actius no corrents mantinguts per a la venda» a l'epígraf «Existències» del balanç adjunt.

Així mateix, durant l'exercici 2015 la Societat ha traspasat diversos immobles per import net de 3.805 milers d'euros (9.732 milers d'euros de cost i la seva provisió associada de 5.927 milers d'euros) de l'epígraf «Existències» a l'epígraf «Actius no corrents mantinguts per a la venda» del balanç adjunt.

L'epígraf de «Bestretes» recull els imports i conceptes següents:

- Imports dipositats en els jutjats per participar en les subhastes de béns immobles, per import de 3.892 milers d'euros (3.932 milers d'euros a 31 de desembre de 2014). Així mateix, aquest epígraf recull quantitats lliurades en concepte de provisions de fons a tercers per a gestions diverses relacionades amb immobles de la Societat. Aquestes bestretes no estan avalades.
- L'epígraf de «Bestretes» també recull, a 31 de desembre de 2015, 5.995 milers d'euros corresponents a pagaments realitzats a CaixaBank, en concepte de bestreta dels immobles que es preveu que seran adquirits per la Societat a curt termini (5.028 milers d'euros a 31 de desembre de 2014).
- Adicionalment, s'inclou, a 31 de desembre de 2015, 8.496 milers d'euros corresponents a provisions de fons efectuades (9.090 milers d'euros a 31 de desembre de 2014).

La Societat ha deteriorat en l'exercici 2015, 182.966 milers d'euros (9.121 milers d'euros en l'exercici 2014) com a depreciació en els actius no corrents mantinguts per a la venda, on el valor raonable era inferior al cost comptabilitzat partint del criteri descrit a la Nota 4.h.

El detall dels actius no corrents mantinguts per a la venda per àrea geogràfica, al tancament de l'exercici es detalla en els quadres següents :

	Milers d'euros	
	Valor comptable brut	
	2015	2014
Catalunya	570.997	555.249
Madrid	448.103	468.109
Andalusia	319.334	333.248
Castella-la Manxa	292.444	306.161
País Basc	276.725	277.006
Comunitat Valenciana	168.262	189.446
Astúries	91.796	92.408
Castella i Lleó	70.505	73.258
Canàries	64.866	72.488
Aragó	62.076	63.659
Múrcia	47.578	53.437
La Rioja	37.298	37.922
Balears	37.306	36.972
Galícia	33.903	35.922
Navarra	16.233	16.781
Cantàbria	14.184	14.687
Extremadura	8.111	8.449
Melilla	444	765
Total	2.560.165	2.635.967

12. Existències

El moviment que hi ha hagut durant els exercicis 2015 i 2014 en aquest epígraf ha estat el següent:

Exercici 2015

	Milers d'euros				
	31/12/2014	Altes	Baixes	Traspassos	31/12/2015
Solars i promocions en curs	721.405	4.010	(4.922)	10.756	731.249
Promocions acabades	-	-	-	-	-
Bestretes	-	-	-	-	-
Deteriorament	(617.835)	(23.229)	2.069	(5.042)	(644.037)
Total	103.570	(19.219)	(2.853)	5.714	87.212

Exercici 2014

	Milers d'euros				31/12/2014
	31/12/2013	Altes	Baixes	Traspassos	
Solars i promocions en curs	826.823	-	(27.659)	(77.759)	721.405
Promocions acabades	3.273	-	-	(3.273)	-
Bestretes	37.745	-	-	(37.745)	-
Deteriorament	(680.403)	(22.663)	15.473	69.758	(617.835)
Total	187.438	(22.663)	(12.186)	(49.019)	103.570

L'epígraf d'«Existències» inclou, bàsicament, terrenys i immobles en curs de construcció, que es valoren per l'import inferior entre el seu cost, incloses les despeses de finançament, i el valor de realització, entès com el preu estimat de venda net dels costos estimats de producció i comercialització.

Durant l'exercici 2015, la Societat ha traspasat diversos immobles per import net de 9.029 i 490 milers d'euros (20.488 milers d'euros de cost i el seu deteriorament associat de 10.969 milers d'euros) de l'epígraf d'«Actius no corrents mantinguts per a la venda» i de l'epígraf d'«Inversions immobiliàries» respectivament, a l'epígraf d'«Existències» del balanç adjunt.

Així mateix, durant l'exercici 2015 la Societat ha traspasat diversos immobles per import net de 3.805 milers d'euros (9.732 milers d'euros de cost i la seva provisió associada de 5.927 milers d'euros) de l'epígraf «Existències» a l'epígraf «Actius no corrents mantinguts per a la venda» del balanç adjunt.

Les retirades de l'exercici corresponen al cost de sòl i habitatges venuts durant l'exercici 2015, que han suposat unes pèrdues de 94 milers d'euros (3 milions d'euros de beneficis en l'exercici 2014).

El detall de les existències per àrea geogràfica, al tancament de l'exercici, així com detallades segons si són de curt o llarg cicle, es detalla en els quadres següents:

	Milers d'euros	
	Valor comptable brut	
	2015	2014
Catalunya	193.734	193.532
Andalusia	152.285	147.115
Comunitat Valenciana	138.698	136.007
Aragó	54.854	54.853
País Basc	39.139	38.971
Madrid	35.973	35.952
Balears	32.914	32.817
Castella-la Manxa	32.135	31.053
Extremadura	11.210	11.196
Cantàbria	11.034	11.033
Canàries	10.010	8.480
Múrcia	7.057	6.977
Castella i Lleó	6.381	6.381
Galícia	4.835	6.047
La Rioja	990	991
Total	731.249	721.405

13. Inversions financeres a curt termini – dividendes a cobrar

El detall dels dividendes meritats i pendents de cobrament a 31 de desembre de 2015 i 2014 és el que es mostra a continuació:

Milers d'euros					
	31/12/2014	Cobraments	Meritacions (Nota 20)	Dividendes contra cost i altres	31/12/2015
Dividendes a cobrar	136.374	(727.091)	721.083	9.765	140.131
Total	136.374	(727.091)	721.083	9.765	140.131

Amb data 8 de gener de 2016 s'ha produït la liquidació del dividend pendent de cobrament a 31 de desembre de 2015, corresponent en la seva totalitat a Gas Natural, SDG, SA

Milers d'euros					
	31/12/2013	Cobraments	Meritacions (Nota 20)	Dividendes contra cost i altres	31/12/2014
Dividendes a cobrar	135.762	(516.468)	512.082	4.998	136.374
Total	135.762	(516.468)	512.082	4.998	136.374

14. Efectiu i altres actius líquids equivalents

A 31 de desembre de 2015 i 2014, els saldos d'aquest epígraf del balanç adjunt corresponen, bàsicament, a comptes corrents i a termini.

El tipus d'interès per als saldos deutors del compte corrent és la mitjana del euríbor a tres mesos més 5 punts bàsics.

Durant l'exercici 2015, Criteria ha contractat diversos dipòsits amb CaixaBank i amb altres entitats financeres, que han meritat un tipus d'interès nominal mínim de 0,20% i un màxim de 0,50%. A 31 de desembre de 2015, hi ha dipòsits contractats per un import total de 350.000 milers d'euros i amb venciment un mes.

Els interessos meritats en els exercicis 2015 i 2014 per l'efectiu dipositat en compte corrent i a termini han ascendit a 2.588 i 2.033 milers d'euros, respectivament, i estan registrats a l'epígraf «Ingressos financers» dels comptes de pèrdues i guanys adjunts (vegeu Nota 20).

15. Patrimoni net

a) *Capital social*

A 31 de desembre de 2015, el capital social de la Societat està representat per 45.854.145 accions de 40 euros de valor nominal cadascuna, totalment subscrietes i desemborsades.

b) Prima d'emissió

Amb data 14 de maig de 2015, l'Accionista únic de Criteria va aprovar la dotació a la Reserva legal d'un import de 296.606 milers d'euros amb càrrec al compte de Prima d'emissió. Com a conseqüència d'aquesta dotació, l'import total de la Reserva legal puja a 366.833 milers d'euros, xifra equivalent al 20% del capital social de Criteria. Així mateix, el saldo de la prima d'emissió a 31 de desembre de 2015 ascendeix a 2.344.519 milers d'euros (2.641.125 milers d'euros a 31 de desembre de 2014).

La Llei de societats de capital permet expressament utilitzar el saldo de la prima d'emissió per ampliar capital i no estableix cap restricció respecte a la disponibilitat d'aquest saldo.

c) Reserves

El detall per conceptes és el que es mostra a continuació:

	Milers d'euros	
	31/12/2015	31/12/2014
Legal i estatutàries	366.833	35.593
Altres reserves	12.294.123	12.132.415
Total	12.660.956	12.168.008

Reserva legal

D'acord amb la Llei de societats de capital, la societat anònima ha de destinar una xifra igual al 10% del benefici de l'exercici a la reserva legal fins que aquesta assoleixi, almenys, el 20% del capital social. La reserva legal es podrà utilitzar per augmentar el capital en la part del saldo que excedeixi el 10% del capital ja augmentat.

Excepte per a la finalitat esmentada anteriorment, i mentre no superi el 20% del capital social, aquesta reserva només es podrà destinar a la compensació de pèrdues i sempre que no hi hagi altres reserves disponibles suficients per a aquesta finalitat.

Al tancament de l'exercici 2015 aquesta reserva està completament constituïda.

Altres reserves

L'increment de 161.707 milers d'euros de l'epígraf «Altres reserves» correspon bàsicament a la distribució del resultat de l'exercici 2014 (vegeu Nota 3).

d) Dividends acordats en l'exercici

El Consell d'Administració de la Societat, en la reunió del dia 30 de juliol de 2015, va acordar el repartiment d'un dividend a compte del resultat de l'exercici 2015 per un import de 100.000 milers d'euros, que es va pagar a l'Accionista únic amb data 15 de setembre de 2015.

Així mateix, el Consell d'Administració de la Societat, en la reunió del dia 10 de desembre de 2015, va acordar distribuir al seu Accionista únic, la Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", un dividend a compte del resultat de l'exercici 2015 per un import de 220.000 milers d'euros, dels quals 85.000 milers d'euros van ser pagats amb data 15 de desembre de 2015 i 135.000 milers d'euros es van pagar amb data 8 de gener de 2016, tal com establia l'acord de distribució.

e) Ajustos en patrimoni per valoració

Actius financers disponibles per a la venda

Aquest epígraf del patrimoni net del balanç recull, bàsicament, l'import, net del seu efecte fiscal, de les diferències entre el valor de mercat i el cost d'adquisició dels actius classificats com a disponibles per a la venda (vegeu Nota 10). Aquestes diferències es transfereixen al compte de pèrdues i guanys quan es produeix la venda dels actius o quan es registra un deteriorament d'aquests actius.

Cobertures dels fluxos d'efectiu

Aquest epígraf del patrimoni net del balanç recull l'import, net de l'efecte fiscal, de les variacions de valor dels derivats financers designats com a instruments de cobertura en cobertures de fluxos d'efectiu, en la part de les esmentades variacions considerades com a «cobertura eficaç», que corresponen en la seva totalitat a permutes financeres de tipus d'interès variable a fix (vegeu Nota 18).

El moviment corresponent als exercicis 2015 i 2014 dels ajustos en patrimoni per valoració es detalla a continuació:

Exercici 2015	Milers d'euros				
	Saldo 31/12/2014	Altes – plusv. Baixes – (minusv.) per valoració Abans d'imp.	Actius i Passius Fiscals Diferits	Imports transferits a resultats nets Impostos	Saldo 31/12/2015
Actius disponibles per a la venda	5.279	121.362	(8.151)	-	118.490
Cobertures de fluxos d'efectiu	(3.190)	(11.535)	3.460	883	(10.382)
Total	2.089	109.827	(4.691)	883	108.108

Exercici 2014	Milers d'euros				
	Saldo 31/12/2013	Altes – plusv. Baixes – (minusv.) per valoració Abans d'imp.	Actius i Passius Fiscals Diferits	Imports transferits a resultats nets Impostos	Saldo 31/12/2014
Actius disponibles per a la venda	2.416	8.850	(2.655)	(3.332)	5.279
Cobertures de fluxos d'efectiu	-	(4.557)	1.367	-	(3.190)
Total	2.416	4.293	(1.288)	(3.332)	2.089

f) Contractes amb l'Accionista únic

Amb data 2 de novembre de 2015, Criteria va concedir al seu Accionista únic un préstec per import de 85.000 milers d'euros i venciment 15 de desembre de 2015, que es va amortitzar íntegrament al seu venciment (vegeu Nota 9.3).

16. Provisions a llarg termini

El moviment d'aquest epígraf en els exercicis 2015 i 2014 és el que es detalla a continuació:

	Milers d'euros				Saldo 31/12/2015
	Saldo 31/12/2014	Dotacions	Aplicacions	Traspassos i altres	
Provisions per a contingències legals i altres	9.538	6	(1.407)	-	8.137
Total	9.538	6	(1.407)	-	8.137

	Milers d'euros					Saldo 31/12/2014
	Saldo 31/12/2013	Altes per segregació	Dotacions	Aplicacions	Traspassos i altres	
Provisions de cartera	150.179	-	-	-	(150.179)	-
Provisions per a contingències legals i altres	293	7.116	4.244	(1.000)	(1.115)	9.538
Total	150.472	7.116	4.244	(1.000)	(151.294)	9.538

17. Deutes a llarg i curt termini

El detall dels epígrafs «Deutes a llarg termini i curt termini» i «Deutes amb empreses del Grup i associades a llarg i curt termini» a 31 de desembre de 2015 i 31 de desembre de 2014 és el que es mostra a continuació:

	Milers d'euros			
	31/12/2015		31/12/2014	
	Llarg termini	Curt termini	Llarg termini	Curt termini
Obligacions i altres valors negociables (Nota 17.1)	4.214.039	28.100	6.196.467	17.455
Deutes amb entitats de crèdit (Nota 17.2)	2.667.451	1.306	872.188	1.189
Instruments financers derivats (Nota 18)	20.578	780	109.999	-
Altres passius financers (Nota 17.3)	2.267	-	2.507	-
Total deutes amb tercers	6.904.335	30.186	7.181.161	18.644
Obligacions i altres valors negociables (Nota 17.1)	-	-	999.000	15.999
Deutes amb entitats de crèdit (Nota 17.2)	1.197.322	5.504	646.557	3.577
Instruments financers derivats (Nota 18)	8.837	-	2.979	-
Altres passius financers (Nota 17.3)	-	179.423	-	46.580
Total deutes amb empreses del Grup i associades	1.206.159	184.927	1.648.536	66.156
Total	8.110.494	215.113	8.829.697	84.800

El detall dels deutes i dels deutes amb empreses del Grup i associades, segons el seu venciment, es detalla a continuació:

Desembre 2015

(Milers d'euros)	2016	2017	2018	2019	2020	Més de 5 anys	Total
Obligacions i altres valors negociables (nominal)	28.100	2.255.499	-	1.000.000		1.000.000	4.283.599
Deutes amb entitats de crèdit (nominal)	6.810	-	-	875.000	1.100.000	1.900.000	3.881.810
Primes i despeses per deutes		(32.660)	-	(6.649)	(4.675)	(7.703)	(51.687)
Instruments financers derivats	780	11.459	-	11.911	4.252	1.793	30.195
Altres passius financers	179.423	-	-	-	2.267	-	181.690
Total deutes	215.113	2.234.298	-	1.880.262	1.101.844	2.894.090	8.325.607

Desembre 2014

(Milers d'euros)	2015	2016	2017	2018	2019	Més de 5 anys	Total
Obligacions i altres valors negociables (nominal)	33.454	-	2.255.499	-	1.000.000	3.999.000	7.287.953
Deutes amb entitats de crèdit (nominal)	4.766	-	-	-	1.175.000	350.000	1.529.766
Primes i despeses per deutes	-	-	(51.500)	-	(13.787)	-	(65.287)
Instruments financers derivats	-	-	108.421	-	4.557	-	112.978
Altres passius financers	46.580	-	-	-	2.507	-	49.087
Total deutes	84.800	-	2.312.420	-	2.168.277	4.349.000	8.914.497

Els interessos meritats i les despeses d'emissió pel total de deutes amb tercers i amb empreses del Grup han ascendit a 319.507 milers d'euros (376.085 milers d'euros a 31 de desembre de 2014) i figuren a l'epígraf «Despeses financeres» dels comptes de pèrdues i guanys adjunts (vegeu Nota 20).

A 31 de desembre de 2015, els interessos meritats pendents de pagament per «Obligacions i altres valors negociables» i «Deutes amb entitats de crèdit» són de 28.100 milers d'euros i 1.306 milers d'euros, respectivament (17.455 milers d'euros i 1.189 milers d'euros, respectivament, a 31 de desembre de 2014).

Així mateix, a 31 de desembre de 2015, els interessos meritats pendents de pagament «Deutes amb entitats de crèdit» corresponents a empreses del Grup ascendeixen a 5.504 milers d'euros (3.577 milers d'euros a 31 de desembre de 2014).

17.1 Obligacions i altres valors negociables

El detall d'aquest epígraf del balanç és el que es detalla a continuació:

(Milers d'euros)	31/12/2015		31/12/2014	
	Llarg termini	Curt termini	Llarg termini	Curt termini
Bons simples	1.991.200	26.731	992.468	15.421
Obligacions subordinades	1.500.372	619	4.495.662	1.284
Bons convertibles	722.467	750	708.337	750
Total	4.214.039	28.100	6.196.467	17.455
Bons simples amb empreses del Grup i associades	-	-	999.000	15.999
Total	-	-	999.000	15.999
Obligacions i altres valors negociables	4.214.039	28.100	7.195.467	33.454

Bons simples

Amb data 21 d'abril de 2015, Criteria ha fet una emissió de bons simples sènior no garantits, per un import nominal total de 1.000 milions d'euros i amb venciment a 7 anys. El preu de l'emissió ha estat de 99,974% i la remuneració ha quedat fixada en un 1,625%. La inversió s'ha adreçat exclusivament a inversors qualificats i/o institucionals nacionals i estrangers. El tancament i desemborsament de l'emissió s'ha produït el 21 d'abril de 2015.

Així mateix, aquest epígraf inclou una emissió de bons simples sènior no garantits realitzada en l'exercici 2014 per un import nominal total de 1.000 milions d'euros i venciment de 5 anys. El preu de l'emissió va ser de 99,577% i la remuneració va quedar fixada en un 2,375% anual. La inversió es va adreçar exclusivament a inversors qualificats i/o institucionals nacionals i estrangers.

Ambdues emissions de bons simples cotitzen a AIAF Mercado de Renta Fija.

Obligacions subordinades

Amb data 30 de setembre de 2015, després de l'obtenció de la preceptiva autorització del Banc Central Europeu, s'ha procedit a l'amortització anticipada total de l'«Emissió d'obligacions subordinades – gener 2010» que ascendia a 3.000 milions d'euros i amb venciment al març de 2020 (vegeu Nota 1). El preu de l'amortització ha estat del 100% de l'import nominal de l'emissió més, si escau, el cupó meritat no pagat. Aquesta emissió tenia contractat un derivat de tipus d'interès que va ser cancel·lat amb data 9 de maig de 2014, la qual cosa va suposar, en aquesta data, un ingrés d'efectiu de 372.907 milers d'euros que es periodificaven fins al venciment de l'emissió, sent el saldo pendent a 31 de desembre de 2014 de 254.321 milers d'euros. Atès que amb data 30 de setembre de 2015 s'ha procedit a l'amortització anticipada de l'emissió, el saldo pendent en aquesta data, 219.557 milers d'euros s'ha registrat en la seva totalitat en el compte de compte de pèrdues i guanys sota l'epígraf «Deteriorament i resultat per alienació d'instruments financers» (vegeu Nota 20).

A 31 de desembre de 2015, aquest epígraf recull l'emissió realitzada per "la Caixa" a AIAF Mercado de Renta Fija (i segregada a favor de Criteria en l'exercici 2014, vegeu Nota 1) amb data 15 de desembre de 2011 d'import 1.505 milions d'euros de deute subordinat a un tipus d'interès del 7,50%, amb venciment al gener de 2017. El gener de 2013 es va cancel·lar el derivat de tipus d'interès que "la Caixa" tenia contractat per a la cobertura de l'emissió. Això va suposar un ingrés d'efectiu per un import de 77.870 milers d'euros que es periodifica fins al venciment de l'emissió. A 31 de desembre de 2015, el saldo periodificat ascendeix a 20.814 milers d'euros i està registrat a l'epígraf «Periodificacions a llarg termini » del balanç.

Bons convertibles

El novembre de 2013, "la Caixa" va fer una emissió de bons bescanviables per 164,8 milions d'accions de CaixaBank a la Borsa d'Irlanda, per un import nominal total de 750 milions d'euros que va formar part del patrimoni segregat a favor de Criteria (vegeu Nota 1). Els bons es van emetre a la par i el seu venciment final està previst per al 25 de novembre de 2017, llevat que siguin cancel·lats o amortitzats anticipadament.

Els bons meriten un interès fix anual de l'1%, pagador per semestres vençuts. El preu de les accions a l'efecte del canvi va quedar fixat en 4,55 euros, cosa que significava un 3,37% del capital social en el moment de l'emissió assumint el bescanvi dels bons.

L'emissió pot ser objecte de canvi voluntari a instàncies dels titulars dels bons en qualsevol moment mitjançant el lliurament d'accions al preu de canvi, i d'amortització anticipada a instàncies de l'emissor en determinats casos mitjançant el lliurament del valor nominal dels bons. En el moment del venciment dels bons, els titulars rebran el valor nominal dels bons en efectiu, llevat que amb anterioritat els bonistes hagin triat el lliurament en accions segons el preu de canvi. No obstant això, en determinades circumstàncies Criteria

podrà escollir lliurar una combinació d'efectiu i accions de CaixaBank als bonistes que equivalgui al valor nominal dels bons, i la part en efectiu serà la que es determini en els termes i les condicions dels bons.

L'emissió té la consideració de passiu financer híbrid, format per un passiu financer i un derivat implícit (vegeu Notes 18 i 20).

Bons simples amb empreses del Grup i associades

Amb data 28 de juny de 2012, la Societat va emetre 27 obligacions de 50 milions d'euros de valor nominal cadascuna, que van ser totalment subscrietes i desemborsades en efectiu per CaixaBank, SA per un import total de 1.350 milions d'euros. El juliol de 2014, Criteria va reduir el valor nominal de les obligacions simples que van passar a tenir un valor de 37 milions d'euros cadascuna i, com a conseqüència, reduint-se l'import de les obligacions simples a 999 milions d'euros. El març de 2015, Criteria ha fet una reducció del valor nominal d'aquestes obligacions fins a un valor de 29 milions d'euros cadascuna i el mes de juny ha procedit a l'amortització total anticipada de la quantia restant de 783 milions d'euros.

Valor raonable de les obligacions i altres valors negociables

El valor raonable de les obligacions simples i altres valors negociables és a 31 de desembre de 2015 de 4.291.035 milers d'euros. Aquest valor s'ha estimat mitjançant el descompte de fluxos de caixa previstos, incorporant en aquest descompte una estimació dels riscos de tipus d'interès, crèdit i liquiditat.

17.2 Deutes amb entitats de crèdit

Durant l'exercici 2015 s'han subscrit sis contractes de préstec amb diferents entitats financeres alienes al Grup per un import total de 1.500 milions d'euros, tots amb venciment superior a 5 anys (entre 2020 i 2022) i a tipus d'interès variable segons euríbor a 3 mesos més un diferencial d'entre un 1,40% i un 1,65%.

Així mateix, en l'exercici 2015 s'ha renovat un préstec contractat en l'exercici 2014 per import de 300 milions d'euros i venciment 2019, sent el nou nominal de 600 milions i venciment 2020. El tipus d'interès del préstec és variable segons euríbor a 3 mesos més un diferencial de l'1,60%.

D'altra banda, amb data 30 de setembre de 2015, s'ha subscrit un contracte de préstec de 550 milions d'euros amb CaixaBank, SA a un tipus d'interès variable segons euríbor a 3 mesos més un 1,50%, amb venciment 30 de setembre de 2022.

A 31 de desembre de 2015, aquest epígraf també inclou altres quatre préstecs contractats durant l'exercici 2014 amb diferents entitats financeres per import total de 1.525 milions d'euros i venciments entre 2019 i 2021 (sent un d'aquests contractats amb CaixaBank per import de 650 milions d'euros). El tipus d'interès d'aquests préstecs és variable segons euríbor a 3 mesos més un diferencial d'entre un 1,50% i un 2,25%.

A 31 de desembre de 2015, el 75% de l'import d'aquests préstecs estava cobert amb derivats de tipus d'interès (vegeu Nota 18).

17.3 Altres passius financers

L'epígraf «Altres passius financers a llarg termini» inclou 2.267 milers d'euros corresponents a les fiances a llarg termini cobrades als arrendataris d'immobles (2.507 milers d'euros a 31 de desembre de 2014).

L'epígraf «Deutes amb empreses del Grup, associades i multigrup a curt termini» inclou un saldo per import d'11.002 milers d'euros a pagar a CaixaBank en concepte de liquidació de l'impost sobre beneficis de l'exercici (vegeu Nota 19) i el dividend pendent de pagament a la Fundació Bancària "la Caixa" per import de 135.000 milers d'euros (vegeu Nota 3).

18. Instruments financers derivats

La Societat ha contractat determinats instruments financers derivats en els exercicis 2015 i 2014 segons el detall següent:

	Milers d'euros	
	31/12/2015	31/12/2014
ACTIUS		
Instruments financers derivats de cobertura		
Cobertura de valor raonable	-	-
Total a llarg termini	-	-
PASSIUS		
Instruments financers derivats de negociació	(14.584)	(108.421)
Instruments financers derivats de cobertura		
Cobertura de fluxos d'efectiu	(14.831)	(4.557)
Total a llarg termini	(29.415)	(112.978)
Instruments financers derivats de negociació	(780)	-
Total a curt termini	(780)	-
Total instruments financers derivats	(30.195)	(112.978)

Contractes de cobertura de fluxos d'efectiu

El quadre següent proporciona informació sobre els contractes de derivats de cobertura existents a 31 de desembre de 2015 i a 31 de desembre de 2014:

Exercici 2015

Tipus de contracte	Milers d'euros		Tipus d'interès mitjà	Venciment
	Valor raonable	Nocional		
Permutes financeres de tipus variable a fix	(14.831)	2.925.000	0,23%	2019 - 2022

Exercici 2014

Tipus de contracte	Milers d'euros		Tipus d'interès mitjà	Venciment
	Valor raonable	Nocional		
Permutes financeres de tipus variable a fix	(4.557)	1.175.000	0,28%	2019

De tot això, a 31 de desembre de 2015, hi ha contractes de cobertura contractats amb CaixaBank per un valor nominal de 1.900 milions d'euros (vegeu Nota 21).

El venciment dels préstecs als quals aquests contractes de cobertura fan referència és 2019–2022 (vegeu Nota 17).

L'import reconegut en el Patrimoni net durant l'exercici ha estat de -11.535 milers d'euros. Així mateix, durant l'exercici 2015 s'ha transferit una pèrdua per import de 883 milers d'euros al compte de pèrdues i guanys des del Patrimoni net (vegeu Nota 15).

L'impacte en el compte de pèrdues i guanys de les liquidacions d'aquests instruments financers derivats es reconeix en l'epígraf de «Despeses financeres» (vegeu Nota 20).

Per determinar el valor raonable dels derivats de tipus d'interès, s'han utilitzat valoracions basades en l'anàlisi de fluxos d'efectiu descomptats considerant hipòtesis que es basen, principalment, en les condicions de mercat existents a la data de balanç.

Derivats de negociació

Aquest epígraf del balanç recull, bàsicament:

a) El valor raonable del derivat implícit en l'emissió de bons bescanviables per accions de CaixaBank, d'import nominal 750 milions d'euros (vegeu Nota 17), per import d'11.459 milers d'euros (108.421 milers d'euros a 31 de desembre de 2014). Les variacions de valor d'aquest derivat implícit es registren en el compte de pèrdues i guanys amb l'epígraf «Variació de valor raonable d'instruments financers» (vegeu Nota 20), i al 31 de desembre de 2015 ha resultat un ingrés de 96.962 milers d'euros (despesa de 102.046 milers d'euros al 31 de desembre de 2014).

b) A 31 de desembre de 2015, la Societat té contractat un derivat de tipus d'interès de caràcter especulatiu, amb les característiques següents:

Tipus de contracte	Milers d'euros		Tipus d'interès variable	Tipus d'interès fix	Venciment
	Valor raonable	Nocional			
Permutes financeres de tipus variable a fix	(3.125)	300.000	EUR 3M	0,28%	2019

19. Situació fiscal

a) Actius i passius fiscals

	Milers d'euros			
	31/12/2015		31/12/2014	
	Corrents	No corrents	Corrents	No corrents
Hisenda pública, deutora per l'impost del valor afegit	174	-	689	-
Impostos diferits d'actiu	-	989.049	-	948.814
Altres	-	-	-	-
Total deutors	174	989.049	689	948.814
Hisenda pública, creditora per retencions de l'IRPF	4.975	-	10.794	-
Hisenda pública, creditora per l'impost del valor afegit	855	-	548	-
Organismes Seguretat Social, creditors	93	-	90	-
Impostos diferits de passiu	-	10.436	-	2.262
Total creditors	5.923	10.436	11.432	2.262

b) Tributació consolidada

De conformitat amb la disposició transitòria quaranta-dosena del Text refós de la Llei de l'impost sobre societats introduïda per la Llei 26/2013, de caixes d'estalvis i fundacions bancàries, la Societat tributa en règim de consolidació fiscal formant part, com a entitat dependent, del grup fiscal número 20/1991, la societat dominant de la qual és CaixaBank.

Així mateix, la Societat també forma part del Grup de consolidació fiscal de l'impost sobre el valor afegit al qual es va acollir "la Caixa", en qualitat de dominant, en l'exercici 2008.

c) Conciliació resultat comptable i base imposable fiscal

L'impost sobre beneficis es calcula a partir del resultat econòmic o comptable, obtingut per l'aplicació de principis de comptabilitat generalment acceptats, encara que no coincideixi necessàriament amb el resultat fiscal, entès com la base imposable de l'impost.

La conciliació entre el resultat comptable i la base imposable de l'impost sobre societats és la següent:

Exercici 2015

	Milers d'euros		
	Augment	Disminució	Import
Resultat comptable del període (abans d'impostos)			600.866
Diferències permanents:			
Diferències cost comptable i fiscal participacions transmeses	215.035	(62.071)	152.964
Ajustos per deteriorament valors de participacions en capital	3.210		3.210
Exempció dividendes i transmissió de participacions (art. 21 LIS)		(1.021.490)	(1.021.490)
Limitació en la deduïbilitat de despeses financeres	243.640		243.640
Altres	450		450
Diferències temporals:			
Deteriorament instruments financers – AFDV	4.991	(4.606)	385
Deteriorament de cartera	3.807		3.807
Provisió insolvències	2.338	(2.350)	(12)
Deteriorament d'existències i actius no corrents en venda	651.190	(653.783)	(2.593)
Depreciació d'immobilitzat	15.345	(2.400)	12.945
Depreciació d'immobilitzat no deduïble (art. 13.2.a)	46.255		46.255
Aplicació del límit de l'11.12 LIS	2.593		2.593
Altres provisions genèriques	9.135	(10.003)	(868)
Altres	808	(813)	(5)
Base imposable (resultat fiscal)			42.147

Exercici 2014

	Milers d'euros		
	Augment	Disminució	Import
Resultat comptable del període (abans d'impostos)	-	-	104.172
Diferències permanents:			
Diferències cost comptable i fiscal participacions transmeses	-	(27.973)	(27.973)
Deteriorament de cartera	2.134	-	2.134
Ajust retroactivitat comptable de la segregació d'actius i passius de "la Caixa" a favor de Criteria (Nota 1)	-	(51.603)	(51.603)
Limitació de la deduïbilitat de despeses financeres	58.931	-	58.931
Altres	236	-	236
Diferències temporals:			
Diferències cost comptable i fiscal participacions transmeses	17.265	(10.198)	7.067
Deteriorament instruments financers – AFDV	-	(876)	(876)
Deteriorament de cartera	49.125	-	49.125
Provisió insolvències	2.157	(1.468)	689
Altres provisions	26.315	-	26.315
Deteriorament d'existències i actius no corrents en venda	638.471	(698.282)	(59.811)
Depreciació d'immobilitzat	2.400	(475)	1.925
Variació de valor derivat implícit	42.702	-	42.702
Amortització comptable no deduïble	3.290	(70)	3.220
Reserves d'estabilització	216	(34)	182
Base imposable (resultat fiscal)			156.435

La diferència entre la base imposable i el resultat comptable correspon principalment a (i) determinades provisions per deterioraments d'existències i actius no corrents mantinguts per a la venda considerades no deduïbles, (ii) diferències entre els costos comptables i fiscals de participacions transmeses durant l'exercici, (iii) despeses financeres no deduïbles fiscalment, (iv) provisions comptables no deduïbles fiscalment i (v) exempció de dividendes i transmissions de participacions.

Com a conseqüència de les diferències existents entre les normes comptables i les tributàries, i de la tributació en règim de consolidació fiscal, la despesa (ingrés) per l'impost corresponent al resultat comptable no coincideix amb l'import de la liquidació tributària que determina la quota de l'impost sobre societats; això comporta comptabilitzar els actius per impostos diferits, per l'excés d'impost pagat respecte a l'impost meritat, i els passius per impostos diferits, per l'excés de l'impost sobre beneficis meritat respecte a l'import a pagar.

d) Conciliació entre resultat comptable i despesa per impost sobre societats

La conciliació entre el resultat comptable i la despesa per l'impost sobre societats dels exercicis 2015 i 2014 és la següent:

Exercici 2015

	Milers d'euros
Resultat comptable abans d'impostos	600.866
Diferències permanents	(621.226)
Quota al 30%	6.108
Deduccions	-
Regularització de l'impost sobre societats de l'exercici anterior	(20.690)
Total (despesa) / ingrés per impost reconegut en el compte de pèrdues i guanys	(14.582)

Exercici 2014

	Milers d'euros
Resultat comptable abans d'impostos	104.172
Diferències permanents	(18.275)
Quota al 30%	(25.769)
Deduccions	133.016
Cancel·lació d'impostos anticipats i diferits per la reforma fiscal, regularització de l'impost sobre societats de l'exercici anterior i altres	134.922
Total (despesa) / ingrés per impost reconegut en el compte de pèrdues i guanys	242.169

e) Actius i passius per impost diferit registrats

El detall del saldo d'«Actius per impostos diferits» és el següent, en milers d'euros:

Exercici 2015

	Milers d'euros			
	31/12/2014	Variacions de l'exercici	Traspassos	31/12/2015
Diferències temporàries (impostos anticipats):				
Provisió per a insolvències	648	53	-	701
Amortització	2.660	(222)	-	2.438
Aportacions a plans de pensions	-	198	-	198
Deteriorament immobles	219.639	22.415	17.943	259.997
Deteriorament participacions	34.908	1.258	-	36.166
Ajustos de valoració cobertures de fluxos d'efectiu	1.367	3.460	-	4.827
Altres	8.043	(5.199)	-	2.844
Crèdit fiscal per bases imposables negatives	193.036	-	-	193.036
Deduccions	488.513	-	329	488.842
Total actius per impost diferit	948.814	21.963	18.272	989.049

Exercici 2014

	Milers d'euros				31/12/2014
	31/12/2013	Altes per segregació	Variacions de l'exercici	Traspassos	
Diferències temporàries (impostos anticipats):					
Provisió per a insolvències	441	-	207	-	648
Amortització	1.590	-	1.070	-	2.660
Deteriorament immobles	209.567	-	(17.366)	27.438	219.639
Deteriorament participacions	45.720	-	(10.812)	-	34.908
Recuperació de valor d'AFDV	3.059	-	(3.059)	-	-
Diferències cost comptable i fiscal	163.633	-	(163.633)	-	-
Ajustos de valoració cobertures de fluxos d'efectiu	-	-	1.367	-	1.367
Altres	159	2016	5.868	-	8.043
Crèdit fiscal per bases imposables negatives	227.482	-	-	(34.446)	193.036
Deduccions	353.421	-	133.016	2.076	488.513
Total actius per impost diferit	1.005.072	2.016	(53.342)	(4.932)	948.814

El detall del saldo de «Passius per impostos diferits» és el següent, en milers d'euros:

Exercici 2015

	Milers d'euros		
	31/12/2014	Variacions de l'exercici	31/12/2015
Per ajustos de valoració d'AFDV	2.262	8.151	10.413
Altres passius per impostos diferits	-	23	23
Total passius per impost diferit	2.262	8.174	10.436

Exercici 2014

	Milers d'euros		
	31/12/2013	Variacions de l'exercici	31/12/2014
Per ajustos de valoració d'AFDV	1.035	1.227	2.262
Per diferències cost comptable i fiscal	317.811	(317.811)	-
Total passius per impost diferit	318.846	(316.584)	2.262

La Societat no té actius fiscals rellevants no reconeguts en balanç.

L'import dels actius fiscals diferits monetitzables estimats d'acord amb el Reial decret llei 14/2013, de 29 de novembre, a 31 de desembre de 2015 és de 260.195 milers d'euros.

La Societat, com a societat dependent del Grup fiscal, fa, amb caràcter semestral, una anàlisi del valor recuperable de tots els actius fiscals registrats en el balanç, monetitzables o no.

Per fer-ho, a escala de Grup, s'ha desenvolupat un model dinàmic que analitza la recuperabilitat dels actius fiscals registrats comptablement i d'aquells que es generin en exercicis posteriors fins a la data d'abast del model. El model té com a finalitat verificar que el Grup pot compensar amb futurs beneficis tributables totes les bases imposables negatives, deduccions i altres actius fiscals registrats en el balanç i, addicionalment, la millor estimació dels nous actius fiscals que es puguin generar en el futur.

El model té com a estimacions més rellevants les següents:

- El resultat previst per a cadascun dels exercicis inclosos en l'abast del model. Les estimacions són coherents amb els diferents informes utilitzats pel Grup per a la seva gestió interna i per a informació de caràcter supervisor, incorporant-se alguns detalls de la seva composició i,
- La reversibilitat dels principals actius fiscals registrats en el balanç.

La informació utilitzada en el model té la condició de rellevant i estratègica per al Grup.

El model s'actualitza semestralment amb la informació facilitada per les diverses àrees del Grup i posteriorment un expert fiscal independent contractat pel Grup, revisa i valida la raonabilitat de les hipòtesis de treball, de naturalesa fiscal, utilitzades en aquest.

A 31 de desembre de 2015 i 2014, el model conclou que el Grup té capacitat suficient per recuperar els actius fiscals diferits.

En els actuals entorns de tipus d'interès, el valor nominal dels actius fiscals diferits no difereix significativament del seu valor actual.

Els actius i els passius per impostos diferits pels actius financers disponibles per a la venda es generen en valorar a valor de mercat aquests actius (vegeu Nota 10).

f) Bases imposables negatives i deduccions pendents d'aplicar

A 31 de desembre de 2015 i 31 de desembre de 2014, els impostos anticipats per bases imposables negatives generades per la Societat pendents de compensar pel grup fiscal i els seus corresponents imports són els següents:

Exercici	Milers d'euros
2013	54.894
2012	588.555
Total	643.449

Els impostos anticipats per deduccions pendents d'aplicar a 31 de desembre de 2015 inclouen, bàsicament, deduccions per doble imposició. L'import de les deduccions acreditades en cada exercici és el següent:

Exercici	Milers d'euros
2014	133.344
2013	153.953
2012	139.933
2011	61.612
Total	488.842

A més, en l'exercici 2012, Criteria (societat absorbida) va obtenir una renda de 26.998 milers d'euros susceptibles d'acollir-se a la deducció de beneficis extraordinaris acreditant una deducció per un import de

3.240 milers d'euros. L'import obtingut en la transmissió que va generar el resultat extraordinari va ser reinvertit pel grup fiscal en el mateix exercici 2012 en valors de renda variable que atorguen una participació superior al 5% i en immobilitzat material, intangibles i inversions immobiliàries afectes a l'activitat.

Els Administradors de la Societat consideren que el grup fiscal en què s'integra la Societat generarà bases fiscals suficients per a la recuperació íntegra dels crèdits fiscals activats.

g) Exercicis pendents de comprovació i actuacions inspectores

Segons estableix la legislació vigent, els impostos no es poden considerar definitivament liquidats fins que les declaracions presentades hagin estat inspeccionades per les autoritats fiscals o hagi transcorregut el termini de prescripció de quatre anys.

Amb data 24 de juliol de 2015 l'Administració tributària va comunicar a la Societat l'inici d'un procediment inspector en relació amb els principals impostos que li són aplicables dels exercicis 2010 a 2012, tots dos inclosos. D'acord amb això, la Societat té oberts a Inspecció els exercicis 2013 i següents dels principals impostos que li són aplicables.

Els Administradors de la Societat consideren que s'han practicat adequadament les liquidacions dels impostos, per la qual cosa, fins i tot en el cas que sorgissin discrepàncies en la interpretació normativa vigent pel tractament fiscal atorgat a les operacions, els eventuais passius resultants, en cas de materialitzar-se, no afectarien de manera significativa els comptes anuals adjunts.

h) Operacions acollides al règim fiscal especial

La informació relativa a operacions sotmeses al règim fiscal especial d'exercicis anteriors consta en les notes fiscals dels comptes anuals de la Societat d'exercicis anteriors.

20. Ingressos i despeses

a) Import net del volum de negoci

Ingressos de participacions en capital

L'epígraf «Ingressos de participacions en capital» dels comptes de pèrdues i guanys adjunts correspon als dividendes rebuts de les societats participades i presenta, per als exercicis 2015 i 2014, el detall següent:

Societat	Milers d'euros	
	2015	2014
Gas Natural, SDG, SA	315.461	310.057
Caixabank, SA	268.345	72.096
Abertis Infraestructuras, SA	90.496	87.672
Inversiones Autopistas, SL	23.569	22.461
Suez Environnement Company	19.935	-
Aigües de Barcelona, Empresa Metropolitana del Cicle Integral de l'Aigua, SA	2.828	-
Cellnex Telecom, SA	428	-
Altres	21	-
Hisusa, Holding de Infraestructuras y Servicios Urbanos, SA	-	19.296
Palau Migdia, SL	-	500
Total	721.083	512.082

Variació de valor raonable d'instruments financers

Aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys recull, bàsicament, la variació del valor raonable del derivat implícit en l'emissió de bons bescanviables en accions de CaixaBank per un import de 750 milions d'euros (vegeu Nota 18).

Resultats per alienació d'instruments de patrimoni

Aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys inclou, bàsicament, els resultats per la venda d'accions i participacions mantingudes per la Societat (vegeu Notes 9 i 10). A continuació es presenta el detall dels resultats generats per l'alienació d'instruments financers per als exercicis 2015 i 2014:

Societat	Milers d'euros	
	2015	2014
Abertis Infraestructuras, SA	146.350	-
Caixabank, SA	(2.077)	-
Gas Natural, SDG, SA	3.190	14.789
Hisusa, Holding de Infraestructuras y Servicios Urbanos, SA	-	(6.206)
Inmobiliaria Colonial, SA	-	4.760
Altres	(350)	(204)
Total	147.113	13.139

Vendes d'immobles i arrendaments

El detall d'epígraf de «Vendes» dels comptes de pèrdues i guanys dels exercicis 2015 i 2014 és el que es mostra a continuació:

	Milers d'euros	
	2015	2014
Venda d'immobles	1.426	15.452
Arrendament d'edificis (Nota 4.c)	21.048	21.432
Total	22.474	36.884

Prestació de serveis

La línia «Prestació de serveis» del compte de pèrdues i guanys recull majoritàriament els ingressos per serveis oferts a companyies del Grup (3.688 milers d'euros el 2015 i 3.320 milers d'euros el 2014), especialment a CaixaBank, SA, en la gestió i administració de participades (vegeu Nota 21).

b) Despeses de personal

L'epígraf «Despeses de personal» del compte de pèrdues i guanys dels exercicis 2015 i 2014 adjunt presenta la composició següent:

	Milers d'euros	
	2015	2014
Sous i salaris i indemnitzacions	(10.230)	(10.909)
Seguretat Social a càrrec de l'empresa	(918)	(991)
Altres despeses socials	(1.035)	(1.222)
Total	(12.183)	(13.122)

El nombre mitjà de persones empleades durant els exercicis 2015 i 2014, distribuït per categories ha estat el següent:

Categoria professional	2015	2014
Directius	10	11
Tècnics	50	52
Administratius	13	14
Total	73	77

Així mateix, la distribució per sexes al terme dels exercicis 2015 i 2014, detallat per categories, és el següent:

Categoria professional	2015		2014	
	Homes	Dones	Homes	Dones
Directius	10	-	10	-
Tècnics	27	24	27	24
Administratius	1	12	1	11
Total	38	36	38	35

c) Altres despeses d'explotació

Arrendaments

En la seva posició d'arrendatari, el contracte d'arrendament operatiu més significatiu que té la Societat al tancament de l'exercici 2015 correspon a l'arrendament a CaixaBank de les oficines de Critería ubicades a l'avinguda Diagonal, 621-629, de Barcelona.

Al tancament de l'exercici 2015, la Societat té contractades amb CaixaBank les següents quotes d'arrendament mínimes, d'acord amb els actuals contractes en vigor, sense tenir en compte repercussió de despeses comunes, increments futurs per IPC, ni actualitzacions futures de rendes pactades contractualment:

Arrendaments operatius	Milers d'euros	
	2015	2014
Quotes mínimes		
Menys d'un any	1.041	1.539
Entre un i cinc anys	1.637	3.293
Més de cinc anys	-	-
Total	2.678	4.832

L'import de les quotes fixes d'arrendament operatiu reconegudes com a despesa en l'exercici 2015 s'inclou a «Altres despeses d'explotació» i ascendeix a 1.251 milers d'euros.

Honoraris d'auditoria

Durant els exercicis 2015 i 2014, els honoraris relatius als serveis d'auditoria de comptes i altres serveis prestats per l'auditor de la Societat, Deloitte, SL, o per una empresa vinculada a l'auditor per control, propietat comuna o gestió han estat els següents (en milers d'euros):

	Serveis prestats per l'auditor de comptes i per empreses vinculades	
	2015	2014
Serveis d'auditoria	304	270
Altres serveis de verificació	228	295
Total serveis d'auditoria i relacionats	532	565
Serveis d'assessorament fiscal	-	-
Altres serveis	-	-
Total serveis professionals	532	565

d) Informació sobre els ajornaments de pagament efectuats a proveïdors. Disposició addicional tercera. «Deure d'informació» de la Llei 15/2010, de 5 de juliol.

L'entrada en vigor de la Llei 15/2010, de 5 de juliol, que va modificar la Llei 3/2004, de 29 de desembre, per la qual s'estableixen mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials, estableix l'obligació per a les societats de publicar de manera expressa les informacions sobre els terminis de pagament als proveïdors en la memòria dels comptes anuals. En relació amb aquesta obligació d'informació, el 4 de febrer de 2016 s'ha publicat al BOE una nova resolució emesa per l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes (ICAC) que deroga l'anterior de 29 de desembre de 2010.

D'acord amb el que indica la Resolució de 29 de gener de 2016, a continuació es desglossa la informació requerida en relació amb els pagaments efectuats i pendents de pagament en la data del tancament del balanç:

	2015
	Dies
Període mitjà de pagament a proveïdors	35
Ràtio d'operacions pagades	36
Ràtio d'operacions pendents de pagament	8
	Import
	(Milers d'euros)
Total pagaments realitzats	64.178
Total pagaments pendents	2.110

e) Deteriorament i resultat per alienacions d'immobilitzat

El detall d'aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys per als exercicis 2015 i 2014 és el que es mostra a continuació:

		Milers d'euros	
		2015	2014
Deteriorament d'immobilitzat:		(216.579)	(49.699)
Inversions immobiliàries	(Nota 7)	(33.613)	(40.578)
Actius no corrents mantinguts per a la venda	(Nota 11)	(182.966)	(9.121)
Resultat per alienacions d'immobilitzat:		(1.022)	10.507
Inversions immobiliàries	(Nota 7)	(163)	7.062
Actius no corrents mantinguts per a la venda	(Nota 11)	(859)	3.445
Total		(217.601)	(39.192)

f) Deteriorament i pèrdues d'instruments financers

Tal com s'ha explicat en les notes corresponents de «Participacions en empreses del Grup» (vegeu nota 9.1) i «Actius financers disponibles per a la venda» (vegeu Nota 10), Criteria ha registrat en aquest epígraf els imports per deteriorament següents:

		Milers d'euros	
		2015	2014
Per participacions en empreses del Grup (Notes 9.1 i 9.4)		(7.017)	(51.259)
Per actius financers disponibles per a la venda (Nota 10)		(439)	-
Total		(7.456)	(51.259)

g) Ingressos financers

L'epígraf «Ingressos financers» dels comptes de pèrdues i guanys adjunts corresponen en la seva totalitat a ingressos de valors negociables i altres instruments financers, i la composició és la següent:

		Milers d'euros	
		2015	2014
En empreses del Grup i associades:		6.755	3.966
Interessos comptes corrents i termini CaixaBank (Nota 14)		1.440	2.028
Interessos de crèdits a empreses Grup (Nota 9.3)		5.315	578
Altres ingressos financers		-	1.360
En tercers:		3.397	3.344
Interessos comptes en entitats financeres (Nota 14)		1.148	5
Altres ingressos financers		2.249	3.339
Total		10.152	7.310

h) Despeses financeres

En els exercicis 2015 i 2014 el saldo d'aquest epígraf dels comptes de pèrdues i guanys adjunts es desglossa, en funció de la naturalesa de les operacions financeres que l'han originat, de la manera següent:

	Milers d'euros	
	2015	2014
En empreses del Grup i associades:	(41.669)	(62.497)
Despesa financera obligacions emeses	(20.970)	(38.712)
Interessos de préstecs i altres	(16.780)	(23.526)
Instrumentos financers derivats	(3.919)	(259)
En tercers:	(286.676)	(327.941)
Despesa financera obligacions emeses	(254.971)	(319.478)
Interessos de préstecs i altres	(26.802)	(8.369)
Instrumentos financers derivats	(4.903)	(94)
Total	(328.345)	(390.438)

i) Deteriorament i resultat per alienació d'instruments financers

Aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys per als exercicis 2015 i 2014, recull, bàsicament:

- La periodificació dels ingressos per la cancel·lació de derivats de tipus d'interès sobre obligacions subordinades (vegeu Nota 17.1) per import de 53.695 milers d'euros (88.943 milers d'euros el 2014).
- L'ingrés per l'import pendent de periodificar en el compte de pèrdues i guanys, a data de l'amortització anticipada de l'emissió d'obligacions subordinades per import de 3.000 milions d'euros, per la cancel·lació del derivat de tipus d'interès contractat sobre aquesta (vegeu Nota 17.1) per import de 219.557 milers d'euros. En l'exercici 2014, incloïa 158.150 milers d'euros corresponents a l'ingrés per la cancel·lació del derivat de tipus d'interès contractat sobre una emissió de 2.500 milions d'euros que va ser amortitzada anticipadament el 2014.

21. Operacions amb parts vinculades

a) Operacions amb vinculades

Totes les operacions amb parts vinculades, segons la definició continguda a l'Ordre EHA/3010/2004, de 15 de setembre, efectuades durant l'exercici 2015, són pròpies del tràfic ordinari i s'han fet en condicions de mercat. Les operacions efectuades amb societats vinculades s'han desglossat al llarg de les notes anteriors, i es resumeixen de la manera següent:

Operacions efectuades amb Fundació Bancària "la Caixa", Accionista únic:

- El novembre de 2015, Criteria va concedir al seu Accionista únic, Fundació Bancària "la Caixa", un préstec per import de 85.000 milers d'euros, a un tipus d'interès fix del 0,8% i venciment 15 de desembre de 2015, que ha estat íntegrament amortitzat al seu venciment (vegeu Nota 9.3).

Operacions realitzades amb empreses del Grup Criteria:

- Amb data 3 de desembre de 2015, Criteria ha signat un contracte de permuta amb CaixaBank en virtut del qual Criteria transmetrà a CaixaBank accions de la mateixa CaixaBank representatives del 9,90% del capital social de CaixaBank i un import en efectiu de 642 milions d'euros i, al seu torn, CaixaBank transmetrà a Criteria totes les seves accions en els bancs Grupo Financiero Inbursa i The Bank of East Asia (vegeu Nota 1).
- Contracte d'arrendament dels serveis de Criteria per part de CaixaBank, relacionats amb el control de gestió, comptabilitat, administració i gestió financera de societats participades per CaixaBank.
- Contracte marc per a la prestació de determinats serveis per part de CaixaBank a favor de Criteria, havent-se subscrit, mitjançant un document d'encàrrec, serveis en matèria d'auditoria interna.
- Contracte marc per a la prestació de determinats serveis per part de CaixaBank a favor de Criteria. Mitjançant documents d'encàrrec, entre d'altres, CaixaBank presta serveis a Criteria en matèries com ara la preparació d'estats financers consolidats, la gestió i la planificació del capital, el control intern de la informació financera, el control de riscos, l'assessoria fiscal, l'assessoria jurídica i el servei d'estudis.
- Contracte per a la prestació de serveis subscrit per part de Foment Immobiliari Assequible a favor de Criteria, entre els quals s'inclouen serveis de consultoria immobiliària, i comercialització i gestió de la cartera d'immobles en lloguer destinats a programes de l'Obra Social.
- Arrendament a CaixaBank de les oficines de Criteria Caixa, SAU, ubicades a l'avinguda Diagonal, 621-629, de Barcelona.
- La Societat té contracte de dipositaria de valors amb CaixaBank.
- Contracte de prestació de serveis per part de Serveis Informàtics La Caixa, SA (SILK), en concepte de manteniment i gestió de determinades aplicacions informàtiques, a CriteriaCaixa.
- Pòlissa de crèdit amb CaixaBank, sense disposar, que té un límit de 750 milions d'euros.
- A 31 de desembre de 2015, Criteria té concedits dos préstecs per part de CaixaBank, SA per imports de 550 milions d'euros i 650 milions d'euros i venciment 30 de setembre de 2022 i 30 de juny de 2019 (vegeu Nota 17.2).
- El juny de 2015 Criteria ha procedit a l'amortització total anticipada de l'emissió d'obligacions realitzada el 2012 totalment subscrites i desembossades en efectiu per CaixaBank, SA (vegeu Nota 17.1).
- Durant l'exercici 2015 s'han contractat dipòsits a curt termini amb CaixaBank per imports d'entre 30.000 i 875.000 milers d'euros, que han meritat un tipus d'interès nominal d'entre un 0,25% i un 0,40%. A 31 de desembre de 2015 la Societat no manté contractat cap dipòsit amb CaixaBank (vegeu Nota 14).
- A 31 de desembre de 2015 Criteria té contractats amb CaixaBank derivats de cobertura de tipus d'interès per un nominal de 1.900 milions d'euros, amb venciments entre 2019 i 2022 (vegeu Nota 18).

- Durant l'exercici 2015, s'han concedit dos crèdits a favor de Mediterránea Beach & Golf Community per imports de 2.700 i 600 milers d'euros. Amb data 31 de desembre de 2015 s'ha procedit a l'amortització del préstec per import de 600 milers d'euros.
- A 31 de desembre de 2015, la Societat avala diverses operacions de crèdit de societats dependents (Foment Immobiliari Assequible i Arrendament Immobiliari Assequible) per un límit conjunt de 165 milions d'euros.

Operacions efectuades amb empreses associades del Grup Criteria:

- Contracte per a la prestació de serveis per part de Servihabitat Servicios Inmobiliarios a favor de Criteria, entre els quals s'inclouen, bàsicament, serveis immobiliaris i de *back office* respecte als immobles propietat de Criteria.

D'altra banda, hi ha compromisos postocupacionals amb l'Alta Direcció per import de 6.029 milers d'euros.

Amb l'objectiu d'enfortir la transparència, l'autonomia i el bon govern del Grup, així com reduir l'aparició i regular els conflictes d'interès, "la Caixa" i CaixaBank van subscriure, en data 1 de juliol de 2011, un Protocol Intern de Relacions. De conformitat amb aquest Protocol, qualsevol nou servei o operació intragrup tindria sempre una base contractual i s'hauria d'ajustar als seus principis generals.

Com a conseqüència de la transformació en fundació bancària i la finalització de l'exercici indirecte de l'activitat bancària a través de CaixaBank, i d'acord amb el que disposa la Llei 26/2013, de 27 de desembre, de caixes d'estalvis i fundacions bancàries, el Patronat de la fundació va aprovar, en data 24 de juliol de 2014, un Protocol de Gestió de la Participació Financera que regula, principalment:

- Els criteris bàsics de caràcter estratègic que regeixen la gestió per part de la Fundació Bancària "la Caixa" de la seva participació en CaixaBank.
- Les relacions entre el Patronat i els òrgans de govern de CaixaBank.
- Els criteris generals per a la realització d'operacions entre la Fundació Bancària "la Caixa" i CaixaBank, i els mecanismes previstos per evitar possibles conflictes d'interès.
- Els mecanismes per evitar l'aparició de conflictes d'interès.
- Els criteris bàsics relatius a la cessió i l'ús de signes distintius i noms de domini titularitat de la Fundació Bancària "la Caixa" per part de CaixaBank i de societats del Grup.
- L'atorgament d'un dret d'adquisició preferent a favor de la Fundació Bancària en cas de transmissió per CaixaBank del Mont de Pietat del qual és titular.
- Els principis bàsics d'una possible col·laboració a l'efecte que (a) CaixaBank pugui implementar polítiques de responsabilitat social corporativa a través de la Fundació bancària "la Caixa", i, alhora, (b) la Fundació Bancària doni difusió als programes de l'Obra Social per mitjà de la xarxa de sucursals de CaixaBank i, si s'escau, a través d'altres mitjans materials.
- El flux d'informació adequat que permeti totes dues entitats l'elaboració dels seus estats financers i el compliment d'obligacions d'informació periòdica i de supervisió davant el Banc d'Espanya i organismes reguladors.

En el marc d'aquest protocol de gestió, "la Caixa" i CaixaBank van acordar prorrogar el Protocol Intern de Relacions entre ambdues entitats en tots els termes i les condicions que no estiguessin afectats pel cessament

de l'exercici indirecte de l'activitat com a entitat de crèdit a través de CaixaBank, fins al moment que s'adopti el nou protocol de relacions.

El Consell d'Administració de Criteriacaixa va prendre nota del protocol de gestió descrit a la sessió del 18 de desembre de 2014.

El 18 de febre de 2016, el Patronat de la Fundació Bancària "la Caixa" ha aprovat un nou protocol de gestió de la participació bancària, d'acord amb el que disposa la Circular 6/2015 del Banc d'Espanya.

De la mateixa manera, el Consell d'Administració de Criteriacaixa, SAU en la seva sessió del 29 de febrer de 2016 ha pres nota del mateix.

El resum de les transaccions efectuades durant els exercicis 2015 i 2014 amb empreses del Grup i amb empreses associades i multigrup ha estat el següent:

Exercici 2015

	Milers d'euros		
	2015		
	Grup Criteriacaixa	Fundació Bancària "la Caixa"	Associades i multigrup
Serveis rebuts	10.792	-	21.320
Serveis prestats	3.643	-	45
Ingressos per interessos	6.707	48	-
Despeses per interessos	41.669	-	-
Dividends rebuts	291.914	-	405.957
Dividends contra cost cartera	4.998	-	-
Dividends pagats	-	260.000	-
Renting	-	-	-
Ingressos per lloguers	2.786	-	154

Exercici 2014

	Milers d'euros		
	2014		
	Grup Criteriacaixa	Fundació Bancària "la Caixa"	Associades i multigrup
Serveis rebuts	4.882	-	-
Serveis prestats	3.280	-	11
Ingressos per interessos	3.377	-	589
Despeses per interessos	62.497	-	-
Dividends rebuts	94.557	-	417.525
Dividends contra cost cartera	4.998	-	-
Dividends, reserves i prima pagats	-	75.000	-
Renting	-	-	-
Ingressos per lloguers	2.684	-	1.762

b) Saldos amb vinculades

L'import dels saldos en balanç amb vinculades a 31 de desembre de 2015 i a 31 de desembre 2014 és el següent:

Exercici 2015

		Milers d'euros		
		2015		
	Nota	Grup Criteria	Fundació Bancària "la Caixa"	Associad i multigrup
Crèdits a llarg termini	(Nota 9.3)	-	-	-
Interessos pendents de cobrament	(Nota 9.3)	63.873	-	-
Deutors a curt termini		1.129	-	54
Crèdits a curt termini	(Nota 9.3)	2.700	-	-
Bestretes	(Nota 11)	5.995	-	-
Dipòsits constituïts en garantia		10.450	-	-
Efectiu i altres actius líquids equivalents		79.760	-	-
Deutes a llarg termini	(Nota 17)	1.206.159	-	-
Interessos pendents de pagament	(Nota 17)	5.504	-	-
Dividends acordats pendents de pagament	(Nota 15)		135.000	-
Deutes a curt termini		18.031	29.279	4.089

Exercici 2014

		Milers d'euros		
		2014		
	Nota	Grup Criteria	Fundació Bancària "la Caixa"	Associades i multigrup
Crèdits a llarg termini	(Nota 9.3)	150.758	-	-
Interessos pendents de cobrament	(Nota 9.3)	75.405	-	-
Deutors a curt termini		10.199	5.847	15
Crèdits a curt termini	(Nota 9.3)	42	-	-
Bestretes	(Nota 11)	5.028	-	-
Dipòsits constituïts en garantia		3.070	-	-
Efectiu i altres actius líquids equivalents		346.104	-	-
Deutes a llarg termini		1.648.536	-	-
Interessos pendents de pagament	(Nota 17)	19.576	-	-
Deutes a curt termini		49.890	-	1.893

Adicionalment, la Societat manté les participacions financeres descrites a la Nota 9.

L'epígraf «Deutors a curt termini», a 31 de desembre de 2015, inclou saldos generats en transaccions de naturalesa comercial.

L'epígraf «Deutes a curt termini», a 31 de desembre de 2015 inclou saldos generats en transaccions de naturalesa comercial, així com la posició derivada de l'estimació de la liquidació de l'impost sobre societats de l'exercici 2015 per import d'11.002 milers d'euros (Nota 17).

c) Retribucions al Consell d'Administració i a l'Alta Direcció

Retribució al Consell d'Administració

Les retribucions percebudes pels membres del Consell d'Administració de Criteria en concepte de dietes d'assistència a les reunions dels òrgans d'administració i altres remuneracions dels exercicis 2015 i 2014, són les que es detallen a continuació:

	Milers d'euros			
	2015		2014	
	Individual	Grup	Individual	Grup
Total Remuneració fixa	2.645	1.788	2.153	1.686

Les remuneracions percebudes durant els exercicis 2015 i 2014 pels membres del Consell d'Administració de Criteria per la funció de representació de la Societat en els consells d'administració de societats cotitzades i altres societats en les quals aquella tingui una presència o representació significativa i que siguin societats del perímetre Criteria, excloses les societats del Grup, ascendeixen a 2.161 i 1.705 milers d'euros, respectivament, i estan registrades en els comptes de pèrdues i guanys de les societats esmentades.

La despesa en concepte de prima de responsabilitat civil derivada dels càrrecs de consellers i directius ha ascendit a 174 i 142 milers d'euros en els exercicis 2015 i 2014, respectivament.

No s'han fet aportacions a plans de pensions de consellers per part de Criteria en els exercicis 2015 i 2014.

Criteria Caixa, SAU no té concretes obligacions respecte als membres del Consell d'Administració, antics i actuals, en matèria de pensions per la seva condició de consellers, ni d'altres que no s'hagin descrit en els paràgrafs anteriors.

No hi ha acords sobre indemnitzacions per cessament unilateral per part de la Societat amb els membres dels òrgans de govern de CriteriaCaixa.

Els administradors de la Societat no han dut a terme durant els exercicis 2015 i 2014, operacions alienes al tràfic ordinari o que no s'hagin efectuat en condicions normals de mercat amb Criteria Caixa, SAU o les societats del seu Grup.

Retribució a l'Alta Direcció

L'Alta Direcció de Criteria està integrada, a 31 de desembre de 2015, per 8 persones (9 persones a 31 de desembre de 2014).

Les remuneracions a l'Alta Direcció dels exercicis 2015 i 2014 es detallen a continuació:

Milers d'euros	Sous	Dietes	Altres conceptes	Plans de pensions	Primes d'assegurances	Indemnitzacions per cessament	Pagaments basats en instruments de patrimoni
Exercici 2015	3.791	301	46	240	7	-	-
Exercici 2014	4.262	307	37	162	16	-	-

Hi ha pactes amb membres de l'Alta Direcció sobre indemnitzacions en cas de cessament o rescissió anticipada dels contractes.

Informació addicional referent al Consell d'Administració

Conflictes d'interès

L'article 229 de la Llei de societats de capital estableix, entre altres deures dels administradors, el deure de comunicar al Consell d'Administració de la Societat qualsevol situació de conflicte, directe o indirecte, que cadascun dels Consellers o les persones que hi estiguin vinculades puguin tenir amb l'interès de la Societat.

A aquests efectes, cadascun dels membres del Consell d'Administració de la Societat han comunicat la seva abstenció en la deliberació i votació de l'Acord adoptat en el Consell d'Administració de Criteria Caixa, SAU, de data 10 de desembre de 2015, relatiu a l'informe d'idoneïtat respecte al càrrec que té cadascun al si del Consell.

Prohibició de competència

De conformitat amb el que disposa l'article 229.1r de la Llei de Societats de Capital actualment vigent, els membres del Consell d'Administració s'han d'abstenir de desenvolupar activitats per compte propi o per compte d'altri que comportin una competència efectiva, sigui actual o potencial, amb la Societat o que, de qualsevol altra manera, el situïn en un conflicte permanent amb els interessos de la Societat. De conformitat amb l'article 230 de la Llei de societats de capital, la Societat pot dispensar aquesta prohibició en el cas que no s'espera un perjudici per a la Societat o que, si se n'espera algun, sigui compensat pels beneficis que preveu obtenir-se de la dispensa. La dispensa s'ha de concedir mitjançant un acord exprés i separat de la Junta General. En relació amb això, es fa constar que cap Conseller ha comunicat a la Societat cap situació que requereixi valorar i, si s'escau, aprovar la dispensa oportuna.

22. Notes a l'estat de fluxos d'efectiu

L'efectiu i altres actius líquids equivalents han disminuït en 92.005 milers d'euros respecte al tancament de l'exercici anterior. Aquesta disminució s'explica perquè els fluxos obtinguts en les activitats d'explotació i inversió, 309.980 milers d'euros i 516.025 milers d'euros, respectivament, no han servit per compensar els fluxos negatius resultants de les activitats de finançament, 918.010 milers d'euros ja que la Societat ha emprès un important procés de reducció del deute.

En relació amb els fluxos de les activitats d'explotació, destaquen els fluxos obtinguts pels dividendes cobrats de les participacions mantingudes en societats que han ascendit a 727.091 milers d'euros (vegeu Nota 13). Aquests fluxos positius s'han vist minorats pels pagaments realitzats durant l'exercici, entre els quals destaquen els pagaments en concepte d'interessos de deutes que han ascendit a 310.798 milers d'euros.

En relació amb les activitats d'inversió, en l'exercici 2015 la Societat ha fet desinversions en empreses del Grup i associades per import de 988.348 milers d'euros, les quals corresponen, bàsicament, a la venda d'aproximadament un 2,28% de la participació a CaixaBank, a l'acceptació de l'oferta pública d'adquisició sobre accions pròpies llançada per Abertis Infraestructuras, així com a la venda d'accions de Gas Natural (vegeu Nota 9). D'altra banda, la Societat ha fet inversions per import de 531.738 milers d'euros, de les quals les més significatives són l'adquisició d'accions d'Abertis a mercat i l'adquisició del 4,62% de Cellnex Telecom a través d'una oferta pública de venda (vegeu Notes 9.2 i 10). Així mateix, la Societat ha fet una ampliació de capital a Criteria Venture Capital per import de 36 milions d'euros (vegeu Nota 9.1).

Els fluxos obtinguts de les activitats de finançament es corresponen, bàsicament, amb l'emissió de bons simples efectuada en l'exercici per un import nominal de 1.000 milions d'euros, així com a la subscripció de diferents contractes de préstec per un import conjunt de 2.350 milions d'euros. D'altra banda, la Societat ha amortitzat anticipadament una emissió d'obligacions subordinades de 3.000 milions d'euros, així com l'emissió d'obligacions simples subscrites íntegrament per CaixaBank, per un import total de 999 milions d'euros (vegeu Nota 17). Així mateix, amb data 1 de juliol de 2015 s'ha pagat a l'Accionista únic un dividend complementari de l'exercici 2014 per import de 75 milions d'euros, amb data 15 de setembre un dividend a compte del resultat de l'exercici 2015 per import de 100 milions d'euros i amb data 15 de desembre un primer pagament, per import de 85 milions d'euros, corresponent a un segon dividend a compte de l'exercici (vegeu Nota 3).

23. Informació sobre el medi ambient

Tenint en compte l'activitat a la qual es dedica la Societat, aquesta no té despeses, actius, provisions ni contingències de caràcter mediambiental que puguin ser significatives en relació amb el patrimoni, la situació financera i els resultats de la Societat. Per aquest motiu, en aquesta memòria dels comptes anuals no s'inclouen desglossaments específics respecte a qüestions mediambientals.

Criteria està compromesa amb el respecte a l'entorn natural, un compromís que va més enllà de les seves obligacions legals i que es concreten en un sistema de gestió mediambiental integrat en la seva activitat de negoci, que engloba tots els seus projectes, seguint la norma ISO 14001. Així mateix, Criteria continua desenvolupant, amb l'estreta col·laboració de CaixaBank i la Fundació Bancària "la Caixa" i a través de la seva política d'«Active Management», mitjançant la presència en els òrgans de govern de les seves participades, els processos interns d'avaluació i control de risc social i ambiental de les seves participades, amb la finalitat de poder assegurar que aquestes organitzacions treballen de manera responsable i ètica.

En aquest sentit, CaixaBank ha concretat les seves accions de respecte i protecció al medi ambient en la implantació d'un sistema de gestió ambiental segons el reglament europeu EMAS 1221/2009 i la norma ISO 14001. Així mateix, en la Política Ambiental de CaixaBank, destaquen l'adhesió als Principis de l'Equador i als Principis del Pacte Mundial de les Nacions Unides, així com la participació voluntària en CDP (Carbon Disclosure Project) i el seu compromís d'impulsar tecnologies respectuoses amb el medi ambient, la integració de criteris ambientals en l'oferta de productes i serveis, i el suport a iniciatives de lluita contra el canvi climàtic.

Les companyies energètiques i de serveis en les quals Criteria Caixa, SAU participa, disposen d'estratègies ben definides en matèria de responsabilitat corporativa, i són a més multinacionals que reporten periòdicament d'acord amb les millors pràctiques de reporting amb relació al desenvolupament de les seves estratègies de sostenibilitat. El seu compromís i responsabilitat han estat premiats per diferents organismes nacionals i internacionals en els rànquings o índexs reconeguts com poden ser el FTSE4Good o el Dow Jones Sustainability Index, entre d'altres.

24. Política sobre la gestió del risc

Criteria gestiona el patrimoni empresarial del Grup "la Caixa" compost per les participacions accionaries en sectors estratègics com ara el bancari, l'energètic, les infraestructures, els serveis i el negoci immobiliari. Criteria ha estat inclosa en el perímetre de supervisió prudencial segons el Banc Central Europeu (BCE), en ser considerada societat financera mixta i matriu d'un conglomerat financer.

Criteria, com a societat patrimonialista, gestiona els riscos derivats de l'activitat d'inversió, desinversió i tinença de participacions accionaries (bàsicament, risc de mercat i de crèdit), la tinença d'actius immobiliaris (risc de mercat) i la gestió de l'endeutament de Criteria (risc de liquiditat).

Estructura de govern i organització

El Consell d'Administració exerceix funcions de supervisió de l'evolució de les seves participades i de seguiment periòdic dels sistemes de control intern i gestió de riscos implantat.

Així mateix, la Comissió d'Auditoria i Control organitza les tasques de seguiment i control financer de Criteria. Per fer-ho, supervisa la funció d'auditoria interna i s'assegura de l'eficiència i la independència dels sistemes de control intern i de gestió de riscos implementats. També supervisa tot el procés d'elaboració i presentació de la informació financera de Criteria, abans que el Consell d'Administració l'aprovi.

Mapa de riscos

A continuació s'enumeren els riscos que poden afectar la rendibilitat econòmica de les activitats de la Societat, la solvència financera i la reputació corporativa derivada de les participacions en actius financers:

- Risc de mercat. Inclou el valor de les inversions en altres empreses, classificades com a actius financers disponibles per a la venda, i la variació del tipus d'interès. En aquest apartat, la Societat també incorpora el risc de l'activitat immobiliària, referint-se a aquell pel qual el valor d'un actiu immobiliari pot variar i, com a conseqüència, es pot incórrer en pèrdues. S'inclou el valor de les inversions en els actius immobiliaris classificats com a inversions immobiliàries, actius no corrents mantinguts per a la venda i existències.
- Risc de liquiditat. Principalment per la falta de liquiditat d'algunes de les seves inversions o les necessitats derivades dels compromisos o plans d'inversió.
- Risc de crèdit. Derivat del fet que alguna de les contraparts no atengui les obligacions de pagament, i de les possibles pèrdues per variacions en la qualitat creditícia. També s'inclou conceptualment en aquest tipus de risc la inversió en cartera d'entitats del grup, multigrup i associades.
- Risc operacional. Pels errors derivats en la implementació i execució de les operacions.

La prioritat de la Direcció és identificar els riscos principals en relació amb els negocis significatius i aplicar les polítiques amb un alt grau de descentralització, atesa la gran varietat de negocis i l'alt grau d'especialització.

Per a un adequat mesurament i anàlisi de riscos inherents a l'activitat de Criteria, la Direcció de Criteria també utilitza les eines i la metodologia del Grup CaixaBank, que disposa d'una Direcció General de Riscos pròpia, d'acord amb les millors pràctiques del sector financer.

Aquests mètodes i eines permeten avaluar i quantificar de manera adequada l'exposició al risc i, conseqüentment, prendre les decisions tendents a minimitzar l'impacte d'aquests riscos amb la finalitat d'estabilitzar:

- Els fluxos de caixa, per facilitar la planificació financera i prendre decisions d'inversió o desinversió apropiades.
- El compte de resultats, amb un objectiu d'estabilitat i creixement a mitjà i llarg termini.
- El valor del patrimoni net, amb l'objecte de protegir el valor de la inversió efectuada per l'accionista.

En el marc legal de supervisió prudencial i en el context d'avaluació de qualitat de govern corporatiu del Grup CriteriaCaixa per part del Banc Central Europeu, Criteria ha dut a terme les actuacions següents durant l'exercici 2015:

1. Ha formalitzat el procés d'autoavaluació de capital, segons el qual s'ha definit el perfil de risc del Grup CriteríaCaixa i s'ha avaluat la suficiència dels recursos propis. L'Informe anual del procés d'autoavaluació del capital va ser aprovat pel Consell d'Administració de Critería el 27 d'abril de 2015. Es compleix el mínim regulatori del 8% CET1 *phase-in* tant en escenari base com en escenaris d'estrès plantejats. D'altra banda, l'anàlisi de la suficiència de capital econòmic tampoc no llança requeriments addicionals.
2. Ha dut a terme el procés d'autoavaluació de liquiditat, segons el qual, el Grup CriteríaCaixa compleix folgadamente amb el nivell regulatori de LCR (Liquidity Coverage Ratio) en base consolidada. L'Informe anual del procés d'autoavaluació de liquiditat va ser aprovat pel Consell d'Administració de Critería el 27 d'abril de 2015. Critería té una estructura de finançament equilibrada i diversificada, amb recurs principal als fons propis complementats amb finançament aliè: diversificada en instruments i a mitjà/llarg termini.
3. Ha publicat l'Informe de rellevància prudencial del Grup CriteríaCaixa, amb l'objectiu de facilitar als agents del mercat l'avaluació de la suficiència de capital del Grup CriteríaCaixa, i proporcionar la informació addicional del que aporta Critería, com a societat dominant de CaixaBank, al perímetre de consolidació prudencial del Grup CriteríaCaixa. L'Informe de rellevància prudencial va ser aprovat pel Consell d'Administració de Critería el 27 d'abril de 2015 i publicat l'endemà.
4. Ha formalitzat el Marc d'Apetit al Risc de Critería, aprovat pel Consell d'Administració de Critería el 30 de juliol de 2015. Vegeu-ne més detall a continuació.
5. Ha elaborat el Recovery Plan del Grup CriteríaCaixa, partint de les directrius establertes en els documents emesos per l'Autoritat Bancària Europea, així com per la Llei 11/2015. El Recovery Plan ha estat aprovat pel Consell d'Administració de Critería el 10 de desembre de 2015.

Marc d'apetit al risc

El Consell d'Administració de Critería va aprovar, en la sessió del 30 de juliol del 2015, el Marc d'Apetit al Risc de Critería (o RAF, per les seves sigles en anglès *Risk Appetite Framework*), eina de gestió amb què ha establert la tipologia i els nivells de risc que està disposat a acceptar en la consecució dels objectius de negoci, cercant mantenir en tot moment l'equilibri entre rendibilitat i risc. Així mateix, el RAF permet fer un seguiment i control de totes les obligacions prudencials. En aquest marc s'expressen les polítiques, els processos de govern i els indicadors a través dels quals s'estableix, es comunica i es monitora l'apetit al risc de Critería. El perímetre de referència en el RAF és el consolidat de Critería, sense integrar-hi globalment CaixaBank, que coincideixi amb el perímetre de gestió de riscos. Aquest es coneix com a «perímetre de gestió» i és el més apte i representatiu per a la gestió dels riscos de la societat. Aquest perímetre no es correspon ni amb els comptes consolidats públics ni amb els estats financers consolidats reservats, utilitzats a l'efecte de la consolidació prudencial.

Només s'utilitza el perímetre consolidat del Grup CriteríaCaixa, incloent-hi CaixaBank, per al còmput de límits de compliment regulatori necessari, atès que, malgrat que no es troba dins aquest «perímetre de gestió», la seva vulneració pot sotmetre Critería a restriccions addicionals en l'exercici de la seva activitat mentre Critería estigui subjecta a la supervisió prudencial.

S'han definit 16 indicadors (10 per al perímetre de gestió i 6 per al perímetre consolidat del Grup CriteríaCaixa), que s'emmarquen en el mapa de riscos identificats per Critería, d'acord amb la seva naturalesa de societat instrumental de caràcter patrimonial. S'han calibrat tres llindars diferents (objectiu - verd, alerta primerenca – ambre, i límit - vermell) per a cada indicador del RAF. Amb aquest calibratge s'aconsegueix un enfocament gradual que atorga a Critería més flexibilitat i capacitat de prevenció i reacció davant un escenari de crisi, i s'especifiquen els nivells de tolerància al risc assumibles per Critería.

Adicionalment, algunes de les mètriques del RAF han estat seleccionades com a indicadors de Recovery Plan (*recovery indicators*). Per a aquestes mètriques s'han definit els llindars de recuperació (semàfor negre) que, si s'activés, desencadenaria els processos de comunicació i de governança propis, d'acord amb la gravetat de les situacions definides.

La Subdirecció General Adjunta de Finances, Mitjans i RH és l'encarregada de recopilar i consolidar informació i reportar-la al Comitè de Direcció. També s'encarrega de coordinar amb la Subdirecció General, responsable de l'Àrea d'Inversions, i amb la Subdirecció General Adjunta de Gestió d'Actius, per dur a terme les mesures per gestionar els riscos de Criteria.

El Comitè de Direcció rep i revisa la informació de la Subdirecció General Adjunta de Finances, Mitjans i RH i la fa arribar a la Comissió d'Auditoria i Control i al Consell d'Administració.

La Comissió d'Auditoria i Control té com a funció revisar el RAF enviat pel Comitè de Direcció i enviar la seva opinió al Consell d'Administració.

El Consell d'Administració és l'òrgan responsable de l'establiment i l'actualització anual de l'apetit al risc, del seguiment continuat del perfil de risc i d'assegurar la consistència entre tots dos.

Marc de Control Intern de Criteria

L'evolució del sistema financer, l'entorn macroeconòmic i la transformació del marc regulatori posen de manifest la importància creixent de l'avaluació del nivell de risc i de l'entorn de control de les entitats, amb més exigència i responsabilitat de l'Alta Direcció i els òrgans de govern.

Criteria disposa d'un marc de control intern que proporciona un grau de seguretat raonable en la consecució dels objectius de l'Entitat. L'entorn de control de Criteria està alineat amb les directrius del regulador i les millors pràctiques del sector, i s'estructura d'acord amb el model de les 3 línies de defensa:

- La primera línia de defensa està formada per les unitats de negoci i de suport, responsables d'identificar, mesurar, controlar, mitigar i comunicar els principals riscos que afecten l'entitat en l'exercici continu de la seva activitat.
- La segona línia de defensa actua de manera independent de les unitats de negoci i té la funció d'identificar, valorar, monitorar i reportar tots els riscos materials, així com establir i desenvolupar els sistemes per a la seva gestió i el control, i dissenyar les polítiques de compliment. La segona línia de defensa inclou, entre d'altres, les funcions de gestió de riscos, compliment normatiu i control intern.
- La tercera línia, constituïda per Auditoria Interna, es responsabilitza de l'avaluació de l'eficàcia i l'eficiència de la gestió de riscos, i dels sistemes de control intern, aplicant-hi els principis d'independència i objectivitat.

Auditoria i Control Intern de Criteria

L'Àrea d'Auditoria i Control Intern de Criteria és la responsable d'assegurar l'adequada gestió i supervisió del Sistema de Control Intern de l'Entitat. Reporta a l'Alta Direcció de Criteria, així com a la Comissió d'Auditoria i Control, òrgan supervisor del Sistema de Control Intern de Criteria.

Les funcions de Control Intern i Auditoria Interna actuen sota el principi d'independència respecte a la resta d'Àrees de l'Organització i societats de Criteria, d'acord amb les directrius establertes per les Autoritats de Regulació i Supervisió.

L'objectiu de la funció de Control Intern de Criteria és analitzar i garantir, amb una seguretat raonable, l'existència d'un Sistema de Control Intern adequat a Criteria per tal de reportar el seu estat a la Comissió d'Auditoria i Control.

Les seves principals funcions són:

- La coordinació del mapa de riscos corporatiu.
- L'assessorament a l'Alta Direcció en relació amb els procediments de control i plans d'actuació adequats per solucionar les eventuais deficiències de control.
- El reporting periòdic a l'Alta Direcció i als òrgans de govern sobre l'entorn de control del Grup.

En l'exercici de les seves funcions, proporciona una visió transversal dels principals riscos assumits per l'Entitat i avalua el seu entorn de control.

L'objectiu de la funció d'Auditoria Interna de Criteria és informar la Comissió d'Auditoria i Control del funcionament adequat del Sistema de Control Intern implantat per l'Entitat i formular millores a un cost raonable.

Sota els principis d'independència i objectivitat, i aplicant un enfocament sistemàtic i disciplinat, Auditoria Interna efectua serveis d'assegurament i consulta que aporten valor a l'Entitat.

Les principals funcions d'Auditoria Interna inclouen:

- Avaluar l'eficàcia i l'eficiència dels sistemes de control intern establerts per a la mitigació dels riscos associats a l'activitat de l'Entitat, amb especial atenció al següent:
 - el compliment de la legislació externa vigent, els requeriments dels organismes supervisors.
 - el compliment de les polítiques i normatives internes, i l'alineació amb les millors pràctiques i bons usos sectorials.
 - La fiabilitat i integritat de la informació financera i operativa, incloent-hi l'efectivitat del Sistema de Control Intern de la Informació Financera (SCIIF).
 - L'ús econòmic i eficient dels recursos per part de l'Entitat.
- Aportar valor mitjançant la formulació de recomanacions proposades per solucionar les debilitats detectades en les revisions efectuades i el seguiment del seu grau d'implantació per part dels centres responsables.
- Reportar de manera periòdica a l'Alta de Direcció i a la Comissió d'Auditoria i Control informació rellevant sobre les conclusions dels treballs realitzats, les debilitats detectades i les recomanacions formulades.

Sistemes de control intern sobre la informació financera (SCIIF)

El Consell d'Administració de Criteria és el responsable de l'existència d'un SCIIF adequat i eficaç. D'altra banda, la Comissió d'Auditoria i Control és l'òrgan responsable d'avaluar si el SCIIF ha funcionat correctament. Finalment, la Subdirecció General Adjunta de Finances, Mitjans i RH de Criteria n'és la responsable del disseny, la implantació i el funcionament.

Atès que és una responsabilitat a nivell consolidat i atesa la importància de CaixaBank en la generació de la informació financera del Grup Criteriacaixa, a través d'un contracte de serveis entre totes dues entitats, Criteriacaixa té subcontractades diverses funcions relatives al SCIIF en la Funció de Control Intern de la Informació Financera, que depèn de la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital de CaixaBank.

El model implantat es basa en els estàndards internacionals del *Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission* (COSO), així com en el conjunt de principis generals i bones pràctiques recomanats per la Comissió Nacional del Mercat de Valors a l'Esborrany de Guia en matèria de Control Intern sobre la informació financera en les entitats cotitzades, publicat el juny de 2010.

En l'Informe anual de govern corporatiu de l'exercici es descriuen amb més profunditat els mecanismes que componen els sistemes de control i gestió de riscos en relació amb el procés d'emissió d'informació financera en la Societat.

Compliment Normatiu

L'objectiu de la funció de Compliment Normatiu és la supervisió del risc de compliment, definit com el risc de patir deficiències en els procediments que originin actuacions o omissions no ajustades al marc jurídic, regulatori o als codis i normes internes, de les quals es puguin derivar sancions administratives o danys reputacionals.

La supervisió del risc de compliment s'efectua mitjançant l'establiment de controls de segon nivell, que permeten detectar possibles deficiències en els procediments implantats a Criteriacaixa per assegurar el compliment de la normativa dins el seu àmbit d'actuació. En cas de detecció de deficiències, es desenvolupen, juntament amb les àrees de gestió afectades, propostes d'accions de millora sobre les quals es fa un seguiment periòdic fins que queden efectivament implantades. Així mateix, es fa el seguiment de les bones pràctiques en matèria d'integritat i normes de conducta de l'Entitat, entre les quals hi ha el Codi Ètic i el Reglament Intern de Conducta en l'àmbit del Mercat de Valors.

Així mateix, el Consell d'Administració de Criteriacaixa va aprovar un Manual de Prevenció de Blanqueig de Capitals i Finançament del Terrorisme en què es recullen les obligacions establertes a la Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció de blanqueig de capitals i finançament del terrorisme, així com en el Reial decret 304/2014, de 5 de maig, pel qual es crea el Reglament d'aquesta Llei.

El risc de compliment es defineix com el risc de patir deficiències en els procediments que originin actuacions o omissions no ajustades al marc jurídic, regulatori, o als codis i normes internes, de les quals es puguin derivar sancions administratives o danys reputacionals.

Aquest risc el gestionen tots els empleats i àrees de la Societat.

L'objectiu de Criteriacaixa és, d'una banda, minimitzar la probabilitat que es materialitzi aquest risc i, d'altra banda, en cas que es pugui materialitzar, que les deficiències siguin detectades, reportades i solucionades amb celeritat.

- La gestió del risc de compliment es basa en l'estructura següent:
- Consell d'Administració: Entre les seves funcions hi ha supervisar els riscos (entre altres, el risc de compliment, com a qualsevol altre risc).
- Comitè de Direcció: Impulsa la cultura del compliment en l'organització, i controla i efectua el seguiment del risc de compliment i de les mesures de mitigació que s'estableixin.

- Comissió d'Auditoria i Control: Entre les seves funcions hi ha la de supervisar el compliment del Reglament Intern de Conducta en l'Àmbit del Mercat de Valors i, en general, de les regles de govern corporatiu que li siguin aplicables.
- Àrees de negoci i gestió: És el màxim exponent del control de primer nivell de l'activitat de la Societat, perquè estableix aquests controls a prop dels riscos i es tracta d'un control expert. Les seves principals funcions són:
 - Aplicar la normativa vigent i detectar possibles situacions de risc de compliment, desenvolupant i implantant les mesures de mitigació.
 - Implantar controls de primer nivell adequats per assegurar el compliment de les obligacions anteriors.
- Funcions d'assessorament: Conformada pels diferents experts interns i externs que ofereixen assessorament en les matèries que requereixen una especialització. Entre altres, cal esmentar l'Assessoria Jurídica, la Secretaria General, els consultors externs, etc. Les seves funcions són:
 - Assessorar les àrees de negoci i gestió per mantenir actualitzats els procediments interns en relació amb la normativa vigent.
 - Efectuar la interpretació de les lleis i les normes.
 - Aportar coneixement i anàlisi de la normativa vigent i dels projectes normatius en potència per tal de preveure'n l'impacte a Criteria.
- Supervisió: S'atribueix principalment a Auditoria Interna, i les seves funcions són:
 - Informar sobre el seu funcionament i promoure, si s'escau, mitjançant recomanacions de valor per al negoci, les millores oportunes per a un control intern efectiu a un cost raonable.
 - Fer les auditories internes de Criteria i supervisar les auditories internes de les participades amb control que no disposin d'àrees d'auditoria interna pròpia.
 - Facilitar informació sobre els riscos de compliment detectats a través de les seves verificacions o efectuar tasques d'investigació a instàncies d'aquesta funció.

El compliment normatiu no correspon a una àrea específica sinó a tota la Societat que, a través dels seus empleats, ha d'assegurar el compliment de la normativa vigent, aplicant procediments que traslladin aquesta normativa a l'activitat que duen a terme.

Per tal de gestionar el risc de compliment, els òrgans d'administració i direcció impulsen la difusió i promoció dels valors i principis d'actuació inclosos en el codi ètic i les normes de conducta, i tant els seus membres com la resta d'empleats i directius han d'assumir el seu compliment com a criteri principal i orientador de l'activitat diària.

En virtut d'això, les àrees l'activitat de les quals generen riscos de compliment implanten i gestionen indicadors de risc o controls de primer nivell que permetin detectar possibles riscos d'incompliment i actuar eficaçment per a la seva mitigació. A més, han de mantenir en qualsevol moment les seves normes adaptades a la legislació, normes reguladores i codis i estàndards de conducta vigents, i mantenir els mecanismes necessaris per preveure, detectar tendències i conèixer les novetats que es produeixin. En aquest sentit, és fonamental la col·laboració de les funcions d'assessorament.

Una de les missions de la funció de control Intern, en dependència de l'Àrea d'Auditoria i Control Intern, és la de coordinar el mapa de riscos corporatiu, entre els quals s'inclou el risc de compliment normatiu, i fer-ne una revisió independent.

Les societats del Grup CriteríaCaixa tenen les seves pròpies estructures de control i supervisió de les seves respectives activitats. A Critería, però, pel fet que és la capdavantera del Grup, s'afegeix una estructura complementària per a la gestió de riscos propis i per al seguiment dels riscos de les seves societats participades.

24. 1 Risc de mercat

Es refereix al risc que el valor d'un instrument financer pugui variar a causa dels canvis en el preu de les accions, els tipus d'interès o els tipus de canvi. La conseqüència d'aquests riscos són la possibilitat d'incórrer en decrements del patrimoni net o en pèrdues pels moviments dels preus de mercat i/o per la fallida de les posicions que formen la cartera de participacions, no de negociació, amb un horitzó a mitjà i llarg termini.

Critería té fixats límits per a la seva operativa de derivats de negociació, aprovats pel Consell d'Administració de Critería:

- Límit VaR (*Value at Risk* o valor en risc) de 2 milions d'euros
- Límit de Stress VaR de 5 milions d'euros
- Stop-loss setmanal de 3,5 milions d'euros

Els límits de VaR i Stress VaR autoritzats seran de 3 i 7,5 milions d'euros respectivament, si la posició que genera el risc consisteix en la venda de *calls* amb l'objectiu de tancar el preu d'una transacció futura de venda de cartera que es considera altament probable.

Risc de preu

A 31 de desembre de 2015, el 93% del valor de mercat de les inversions de la Societat en instruments de capital corresponen a valors cotitzats (96% a 31 de desembre de 2014). En conseqüència, el Grup està exposat al risc de mercat generalment associat a les companyies cotitzades. Els valors cotitzats estan exposats a fluctuacions en el preu i els volums de negociació a causa de factors que s'escapen del control de la Societat.

La Societat disposa d'equips especialitzats que fan un seguiment continuat de les operacions de les entitats participades, en major o menor mesura, segons el grau d'influència en la Societat, utilitzant un conjunt d'indicadors que són actualitzats periòdicament. Addicionalment, conjuntament amb la Direcció Corporativa de Gestió Global del Risc de CaixaBank es fan mesuraments del risc de les inversions, des del punt de vista del risc implícit en la volatilitat dels preus de mercat utilitzant models VaR (*Value at Risk* o valor en risc) sobre el diferencial de rendibilitat amb el tipus d'interès sense risc, com des del punt de vista de l'eventualitat de la fallida (vegeu l'apartat 24.3 «Risc de crèdit»), aplicant models basats en l'enfocament PD/LGD.

L'Àrea d'Inversions i l'Àrea de Gestió d'Actius de la Societat duu a terme un seguiment continuat de les participacions de manera individualitzada amb la finalitat de poder adoptar en cada moment les decisions més oportunes en funció de l'evolució observada i prevista dels mercats i de l'estratègia de la Societat. Així mateix, fa una monitorització constant dels valors per avaluar si es donen evidències objectives de deteriorament, tal com s'ha descrit a la Nota 9.

Així mateix, hi ha indicadors de gestió inclosos en el Marc d'Apetit al Risc que tenen en compte diferents mètriques relacionades amb el risc de preu (valor de mercat de participades, valor intern de participades).

Risc de tipus d'interès

Es manifesta principalment en la variació dels costos financers pel deute a tipus variable. Per tant, el risc es deriva bàsicament del mateix endeutament de la Societat. En aquest sentit, en la gestió del risc de tipus d'interès es considera la sensibilitat en el valor raonable dels actius i passius davant els canvis en l'estructura de la corba del tipus de mercat.

El tipus d'interès de mercat afecta els resultats financers atès que hi ha determinats passius financers i actius financers que estan contractats a tipus variable (referenciat a l'Euríbor). Per tant, hi ha una exposició rellevant a la variació del tipus d'interès. L'exposició al resultat d'acord amb els instruments indicats a la data del balanç es presenta a continuació:

	Milions d'euros
Variació	Efecte en resultat nets d'impostos
-0,5%	2
+0,5%	(2)
+1%	(5)

La Societat monitora l'impacte de les variacions de tipus d'interès en el Marc d'Apetit al Risc que té definit.

Així mateix, amb l'objecte de mitigar el risc a variacions de tipus d'interès sobre l'endeutament a tipus variable, la Direcció de la Societat avalua l'oportunitat d'entrar en contractes de permuta financera (cobertura de fluxos d'efectiu), tenint en compte els tipus d'interès presents i les expectatives d'interès futures. En aquest sentit, la Societat ha subscrit determinats contractes de permuta financera pels quals ha tancat, en aproximadament un 75%, el risc de tipus d'interès.

Risc de tipus de canvi

Els actius i els passius del balanç de la Societat tenen com a moneda funcional l'euro.

A més, la Societat pot estar exposada al risc de divisa de manera indirecta a través de les inversions en moneda estrangera que hagin fet les societats participades degudes, en alguns casos, a la forta presència internacional.

Les polítiques de la Societat, en funció de la quantificació global del risc, consideren la idoneïtat de la contractació o bé d'instruments financers derivats o d'endeutament de la mateixa moneda o monedes de l'entorn econòmic a la dels actius en què s'efectua la inversió.

A 31 de desembre de 2015, la Societat no té inversions directes en moneda estrangera.

Risc de país

Per gestionar o mitigar el risc de país de les inversions indirectes, la Societat principalment segueix una política de seguiment de l'entorn geogràfic on emprèn les inversions tant abans d'executar la inversió com de manera periòdica sobre les inversions actuals. A més, el risc de país és considerat en el moment de decidir eventuais desinversions o diversificar-les en diferents entorns geogràfics.

Risc immobiliari

Criteria posseeix la cartera d'actius immobiliaris adquirits majoritàriament amb anterioritat al procés de reorganització del Grup "la Caixa" el 2011. Els actius de Criteria es gestionen a través de Servihabitat Serveis

Immobiliaris (societat participada un 49% per CaixaBank), conjuntament amb l'Àrea de Gestió d'Actius de Criteria.

Per assegurar que la cartera d'actius immobiliaris està registrada d'acord amb el seu valor raonable en el balanç, la Societat utilitza taxacions homologades i realitzades per tercers experts independents, així com la voluntat de realitzar els seus actius en el curt i mitjà termini, per a la qual cosa s'han establert plans per a la seva venda i s'han considerat les expectatives d'evolució del mercat immobiliari espanyol a mitjà i llarg termini. El procés de taxació es fa periòdicament, així, més de la meitat dels actius tenen taxacions amb antiguitat inferior a un any i la resta no supera els dos anys, en gairebé la totalitat dels casos.

Els actius immobiliaris es gestionen amb l'objectiu de recuperar, mitjançant la seva comercialització, la liquiditat invertida o bé sigui mitjançant el lloguer (inversions immobiliàries), el desenvolupament immobiliari (existències) o bé mitjançant l'existència d'un pla generalitzat de venda en el curt termini (actius no corrents en la venda).

24. 2 Risc de liquiditat

El risc de liquiditat es refereix a la possibilitat de no poder complir les obligacions de pagament perquè no es pot desinvertir en un instrument financer amb la suficient rapidesa i sense incórrer en costos addicionals significatius o a l'obtenció de finançament addicional. El risc de liquiditat associat a la possibilitat de materialitzar en efectiu les inversions financeres és poc significatiu atès que aquestes, en general, cotitzen en mercats actius i profunds.

Dins l'activitat de cartera, Criteria Caixa, SAU considera en la gestió de la seva liquiditat la generació de fluxos sostinguts i significatius per part dels seus negocis i inversions i la capacitat de realització de les seves inversions que, en general, cotitzen en mercats actius i profunds, mantenint una adequada estructura de finançament a llarg termini.

Dins el Marc d'Apetit al Risc, Criteria ha inclòs diferents mètriques de risc de liquiditat que incorporen tant el perímetre de gestió (3 indicadors), com el regulatori (LCR, o Liquidity Coverage Ràtio, per les seves sigles en anglès).

Amb l'objectiu de millorar l'estructura financera de la Societat, allargant terminis i augmentant el pes del mercat institucional de deute, en l'exercici 2015 s'ha fet una important gestió financera per la qual s'ha dut a terme:

- l'amortització anticipada d'una emissió de deute subordinat per import de 3.000 milions d'euros, i
- l'amortització de 999 milions d'euros de les obligacions simples corresponents a l'emissió de 1.350 milions d'euros efectuada en l'exercici 2012

Per fer front a aquestes amortitzacions, la Societat ha utilitzat la seva pròpia tresoreria, ha obtingut finançament a través de deutes amb entitats de crèdit per import de 2.350 milions d'euros i ha fet una emissió de bons simples per import de 1.000 milions d'euros (vegeu Nota 17). Aquesta emissió s'ha realitzat sota el Programa de renda fixa (*Euro Medium Term Note*) registrat en la Comissió Nacional del Mercat de Valors amb data 26 de març de 2015, el qual té una capacitat d'emissió de fins a 3.000 milions d'euros.

La totalitat del finançament de la Societat té venciment a llarg termini, i se situa en la seva gran majoria a partir de l'exercici 2019 (vegeu Nota 17). En aquest sentit, com s'ha demostrat en aquest exercici, la Societat segueix treballant en la gestió del termini del deute, així com en el seu cost.

El venciment dels actius i passius financers de la Societat es mostra en les notes corresponents de la memòria.

24.3 Risc de crèdit

És el risc d'incórrer en pèrdues per l'incompliment de les obligacions contractuals de pagament per part d'un deutor o les variacions en la prima de risc lligades a la solvència financera d'aquest. El principal risc de crèdit és el derivat de la participació en entitats del grup, multigrup i associades, principalment cotitzades, diferenciat del risc del valor de mercat de les seves accions.

El valor de cost de les inversions en entitats del grup, multigrup i associades, preliminarment, afecte al risc de variació en el preu de les accions, atès que la seva cotització no influeix en les xifres del balanç o el compte de pèrdues i guanys a causa del criteri de comptabilització al cost d'adquisició. El risc en aquest tipus d'inversions està associat a l'evolució dels negocis de la participada, i eventualment a la fallida d'aquesta, i la cotització és un simple indicador. Aquest risc s'ha conceptualitzat, de manera general, com un risc de crèdit.

L'Àrea d'Inversions i l'Àrea de Gestió d'Actius de Criteria porten el seguiment dels resultats de les participacions de Criteria, fan els test de deteriorament periòdics i analitzen la corresponent rendibilitat per a la Societat.

Adicionalment, la Direcció Corporativa de Gestió Global del Risc de CaixaBank mesura el risc de les participacions de Criteria des del punt de vista de risc bancari, de la mateixa manera que l'efectua per a les participacions del Grup CaixaBank. Les eines utilitzades en la valoració d'aquests riscos són els models basats en l'enfocament PD/LGD (Probability of Default and Loss Given Default o probabilitat i severitat d'una pèrdua).

24.4 Risc operacional

Es defineix com el risc de pèrdua derivada d'errors en els processos operatius.

El procés de gestió del risc cobreix aspectes relacionats amb els sistemes i el personal, processos administratius, seguretat en la informació i aspectes legals. Aquests es gestionen amb l'objectiu d'establir els controls adequats per minimitzar les possibles pèrdues.

25. Informació segmentada

La distribució de l'import net del volum de negoci corresponent a les activitats ordinàries de la Societat per categories d'activitats és la següent:

Segment de negoci	Milers d'euros	
	2015	2014
Holding	699.423	352.243
Bancari	268.345	72.096
Immobilari	22.972	36.925
Import net de la xifra de negoci	990.740	461.264

26. Fets posteriors al tancament

No hi ha fets posteriors al tancament que suposin una modificació de la informació financera continguda en aquesta memòria.

ANNEX I PARTICIPACIONS EN EMPRESSES DEL GRUP

Denominació social i activitat	Domicili	Milers d'euros											Cotització 31/12/2015	Cotització mitjana ùlt. trimestre 2015
		% participació		Capital social	Reserves i dividends a compte	Resultats	Altre Patrimoni Net	Total Patrimoni Net	Dividends meritats en l'exercici per la participació directa	Deteriorament per la participació directa	Valor net en llibres per la participació directa			
		Directa	Total											
Caixabank, SA (C) Banca	Av. Diagonal, 621-629 08028 Barcelona	56,76	56,76	5.823.990	17.050.184	814.460	1.515.916	25.204.550	268.345	-	14.087.283	3,21	3,53	
Inversiones Autopistas, SL Societat de cartera	Av. Diagonal, 621-629 08028 Barcelona	51,07	51,07	98.096	11.196	159.425	-	268.718	23.569	-	141.141	-	-	
Mediterrànea Beach & Golf Community, SA Explotació i gestió urbanística dels àmbits annexos al parc temàtic	Hipólito Lázaro 43481 La Pineda (Vila-Seca) Tarragona Espanya	100,00	100,00	104.324	196.390	(4.700)	-	296.014	-	-	311.930	-	-	
Lumine Travel, SAU Agència de viatges	Hipólito Lázaro, s/n 43481 La Pineda (Vila-Seca) Tarragona Espanya	0,00	100,00	60	130	115	-	305	-	-	-	-	-	
Saba Infraestructuras, SA Gestió d'aparcaments i parcs logístics	Av. del Parc Logístic, 22-26 08040 Barcelona Espanya	50,10	50,10	73.904	338.947	14.944	125.083	552.878	4.998	-	189.129	-	-	
Servihabitat Alquiler II, SL Explotació, gestió i administració, en règim d'arrendament, d'habitatges	Provençals, 39 (Torre Pujades) 08019 Barcelona Espanya	100,00	100,00	3	56.683	(2.155)	-	54.530	-	(76.568)	54.712	-	-	
Servihabitat Alquiler IV, SA Explotació, gestió i administració, en règim d'arrendament, d'habitatges	Provençals, 39 (Torre Pujades) 08019 Barcelona Espanya	100,00	100,00	60	(6)	(1)	-	53	-	(2)	55	-	-	
Servihabitat Alquiler, SL Explotació, gestió i administració, en règim d'arrendament, d'habitatges	Provençals, 39 (Torre Pujades) 08019 Barcelona Espanya	100,00	100,00	10.503	209.386	(2.726)	-	217.163	-	(137.048)	220.455	-	-	
Foment Immobiliari Assequible, SL Promoció d'habitatges, inclosos els de protecció oficial	Roger de Flor, 193-195 Barcelona	100,00	100,00	231.775	647	(1.850)	-	230.572	-	(5.345)	224.236	-	-	
Arrendament Immobiliari Assequible, SL Explotació habitatges de protecció oficial	Roger de Flor, 193-195 Barcelona	0,00	100,00	179.849	43.762	(1.341)	(2.867)	219.403	-	-	-	-	-	
Els Arbres de la Tardor, SL Adquisició de terrenys i desenvolupament de projectes urbanístics	c/ Constitució, Salita Parc D Parròquia d'Escaldes-Engordany Andorra	100,00	100,00	10.000	87.842	(39.407)	-	58.435	-	-	149.950	-	-	
Caixa Capital Risc, SGEER, SA Societat de gestió de capital de risc	Av. Diagonal, 613 08028 Barcelona	99,99	100,00	1.000	3.097	702	-	4.799	-	-	4.200	-	-	
Caixa Invierte Industria, SCR de Régimen Simplificado, SA Societat de gestió de capital de risc	Av. Diagonal, 613 08028 Barcelona	0,00	55,69	16.880	(1.389)	(1.515)	-	13.976	-	-	-	-	-	

Denominació social i activitat	Domicili	Milers d'euros											Cotització 31/12/2015	Cotització mitjana 31. trimestre 2015
		% participació		Capital social	Reserves i dividends a compte	Resultats	Altre Patrimoni Net	Total Patrimoni Net	Dividends meritats en l'exercici per la participació directa	Deteriorament pe la participació directa	Valor net en llibres per la participació directa			
		Directa	Total											
Caixa Invierte Biomed II, FCR de Régimen Simplificado Societat de gestió de capital de risc	Av. Diagonal, 613 08028 Barcelona	0,00	44,29	17.502	(803)	(806)	-	15.893	-	-	-	-	-	
Caixa Capital TIC II, FCR de Régimen Simplificado Societat de gestió de capital de risc	Av. Diagonal, 613 08028 Barcelona	0,00	53,53	7.426	(226)	(558)	-	6.641	-	-	-	-	-	
Caixa Capital Micro II, FCR de Régimen Simplificado Societat de gestió de capital de risc	Av. Diagonal, 613 08028 Barcelona	34,72	51,89	7.265	(214)	(458)	210	6.804	-	-	2.523	-	-	
Criteria Venture Capital, SAU Societat de cartera	Av. Diagonal, 621-629 08028 Barcelona	100,00	100,00	12.000	23.876	(60)	-	35.817	-	-	35.877	-	-	
Caixa Assistance, SA Societat de cartera	Av. Diagonal, 621-629 08028 Barcelona	100,00	100,00	60	(50)	-	-	10	-	-	12	-	-	
Caixa Titol, SA Societat de cartera	Av. Diagonal, 621-629 08028 Barcelona	100,00	100,00	60	(48)	-	-	13	-	-	14	-	-	
Club Caixa I, SA Societat de cartera	Av. Diagonal, 621-629 08028 Barcelona	100,00	100,00	60	(50)	-	-	10	-	-	12	-	-	
Caixa Podium I, SA Entitat no financera	Av. Diagonal, 621-629 08028 Barcelona	100,00	100,00	60	(49)	(1)	-	10	-	-	11	-	-	
GrupCaixa, SA Administració d'inversions	Av. Diagonal, 621-629 08028 Barcelona	100,00	100,00	60	(16)	(1)	-	43	-	-	42	-	-	
Servei de Prevenció Mancomunitat del Grup la Caixa, CB Assessoria i prevenció de riscos laborals i desenvolupament de l'activitat preventiva	Gran Via Carles III, 103 08028 Barcelona	10,00	99,98	30	-	-	-	30	-	-	3	-	-	

(C) Societats que cotitzen en Borsa: Últimes dades públiques disponibles en el moment de redactar aquesta Memòria.

Nota: La informació de les societats que no cotitzen en Borsa correspon a les últimes dades disponibles (reals o estimades) en el moment de redactar aquesta Memòria.

ANNEX II PARTICIPACIONS EN EMPRESSES MULTIGRUP I ASSOCIADES

Denominació social i activitat	Domicili	Milers d'euros										
		% participació		Capital social	Reserves i dividends a compte	Resultats	Altres Patrimoni Net	Total Patrimoni Net	Dividends meritats en l'exercici per la participació total	Valor en llibres per la participació directa	Cotització 31/12/2015	Cotització mitjana últ. trimestre 2015
		Directa	Total									
Abertis Infraestructuras, SA (C) Gestió d'infraestructures de transport i comunicacions	Av. Pedralbes, 17 08034 Barcelona Espanya	15,02	22,67	2.829.661	90.085	1.797.000	2.076.283	6.793.029	90.496	1.126.347	14,41	14,46
Gas Natural, SDG, SA(C) Negoci del gas i electricitat	Plaça del Gas, 1 08003 Barcelona Espanya	34,34	34,34	1.000.689	11.723.608	1.103.276	(12.907)	13.814.666	315.461	4.971.389	18,82	19,46
Palau Migdia, SL Promoció immobiliària	Gran Via Jaume I, 9 17002 Girona Espanya	50,00	50,00	3.523	2.293	(113)	-	5.703	-	1.856	-	-
Vithas Sanidad, SL Gestora	Príncipe de Vergara, 110 28002 Espanya	20,00	20,00	16.690	145.302	15.520	4.732	182.244	-	61.314	-	-

(C) Societats que cotitzen en Borsa: Últimes dades públiques disponibles en el moment de redactar aquesta Memòria.

Nota: La informació de les societats que no cotitzen en Borsa correspon a les últimes dades disponibles (reals o estimades) en el moment de redactar aquesta Memòria.

ANNEX III ACTIUS FINANCERS DISPONIBLES PER A LA VENDA – INSTRUMENTS DE CAPITAL

Denominació social i activitat	Domicili	% participació		Milers d'euros	Cotització 31/12/2015	Cotització mitjana últ. trimestre 2015
		Directa	Total	Dividends meritats en l'exercici per la participació directa		
Vehículo de Tenencia y Gestión 9, SL Serveis immobiliaris	Paseo de la Castellana, 95 28046 Madrid	19,89%	19,89%	-	-	-
Sociedad Bilbao Gas Hub, SA Serveis logístics, de mercat i financers requerits per facilitar transaccions de gas	C/ Gran Vía de Don Diego López de Haro 23 48.001 Bilbao Espanya	17,64%	17,64%	-	-	-
Suez Environnement Company (C) Gestió de serveis del cicle integral de l'aigua i residus	Tour CB21 – 16, Place de l'Iris 92040 Paris – La Défense France	5,65%	5,65%	19.935	17,26	17,27
Aigües de Barcelona, Empresa Metropolitana de Gestió del Cicle Integral de l'Aigüa, SA Gestió de serveis del cicle integral de l'aigua	Carrer General Batet 1-7 Barcelona	15,00%	15,00%	2.828	-	-
Aguas de Valencia, SA Gestió de serveis del cicle integral de l'aigua	Gran Vía Marqués del Turia, 19 València	14,51%	14,51%	-	-	-
Oquendo SCA SICAR	19-21, boulevard du Prince Henri	6,56%	6,56%	-	-	-
Oquendo Mezzanine II, SCA SICAR	20, rue de la Poste	0,00%	0,64%	-	-	-
Ysios BioFund II Innvierte FCR	Av. Diagonal 600, entresòl 2	0,00%	1,83%	-	-	-
Cellnex Telecom, SA (C) Operador independent d'infraestructures de telecomunicacions sense fil	Avinguda del Parc Logístic, 12-20 08040 Barcelona	4,62%	4,62%	428	17,24	16,01

(C) Societat cotitzada

Informe de Gestió de Criteria Caixa, SAU de l'exercici 2015

La informació financera que conté aquest Informe de Gestió s'ha obtingut a partir dels registres de comptabilitat i de gestió de Criteria Caixa, SAU (d'ara endavant, Criteria) i es presenta seguint els criteris establerts en el Pla General de Comptabilitat.

A continuació es presenten les dades i els fets més rellevants de l'exercici 2015, de manera que es puguin apreciar la situació de Criteria i l'evolució del seu negoci, així com els riscos i les perspectives futures previsibles. Els comptes anuals de Criteria de l'exercici 2015, als quals aquest Informe de Gestió complementa, s'han elaborat segons el Pla General de Comptabilitat.

Informe de Gestió de Criteria

Exercici 2015

<u>ÍNDEX</u>	<u>PÀGINA</u>
FETS SIGNIFICATIUS DE L'EXERCICI	3
1. ESTRUCTURA DEL GRUP	4
1.1. Estructura del Grup.....	4
1.2. Marc normatiu	5
2. EVOLUCIÓ I RESULTATS DELS NEGOCIS	6
2.1. Escenari macroeconòmic de l'exercici 2015	6
2.2. Valor dels actius	9
2.3. Resultat dels negocis	15
2.4. Cartera de participacions i negoci immobiliari	18
3. RISCOS I INCERTESES	45
4. INFORMACIÓ SOBRE QUALIFICACIONS CREDITÍCIES	47
5. ACTIVITATS DE RECERCA I DESENVOLUPAMENT	47
6. OPERACIONS SOBRE ACCIONS PRÒPIES	47
7. OBRA SOCIAL "la Caixa"	48
8. ALTRA INFORMACIÓ	51
9. PERSPECTIVES 2016 I EVOLUCIÓ PREVISIBLE DEL GRUP CRITERIA	53
9.1. Perspectives per a l'exercici 2016	53
9.2. Evolució del Grup.....	55
10. FETS POSTERIORIS	57
11. INFORME DE GOVERN CORPORATIU CORRESPONENT A L'EXERCICI 2015	57

FETS SIGNIFICATIUS DE L'EXERCICI

Transaccions significatives sobre negocis i participades

1. Transmissió d'accions de CaixaBank (vegeu Nota 9 dels comptes anuals adjunts)

El 23 de juny de 2015 es va col·locar, mitjançant la modalitat de col·locació accelerada o *accelerated book building* entre inversors institucionals i/o qualificats, un paquet de 131.721.169 accions de CaixaBank titularitat de Criteria, que representaven, a aquesta data, aproximadament el 2,28% del seu capital social.

L'import de l'operació va pujar a 566 milions d'euros, amb un preu de venda de 4,30 euros per acció.

2. Contracte de permuta entre Criteria i CaixaBank (vegeu Nota 1 dels comptes anuals adjunts)

En data 3 de desembre de 2015, Criteria va signar un contracte de permuta amb CaixaBank en virtut del qual Criteria transmetrà a CaixaBank: i) accions de la mateixa CaixaBank, titularitat de Criteria, representatives del 9,90% del capital social de CaixaBank, i ii) un import en efectiu de 642 milions d'euros; i, al seu torn, CaixaBank transmetrà a Criteria totes les seves accions en Grupo Financiero Inbursa, SAB de C.V. (GFI), representatives d'un percentatge del 9,01% del seu capital social, i a The Bank of East Asia (BEA), representatives d'un percentatge del 17,24% del seu capital social.

L'import en efectiu que ha de pagar Criteria es reduirà per l'import dels dividends que CaixaBank rebi de BEA i GFI i s'augmentarà per l'import dels dividends, corresponents a la participació afecta a la Permuta, que Criteria rebi de CaixaBank abans de la data de tancament de la Permuta.

Una vegada finalitzada l'operació i després del compliment de totes les condicions suspensives, la participació de Criteria a CaixaBank assolirà el 52% (48,9% *fully diluted el 2017*).

El tancament de la Permuta tindrà lloc previsiblement durant el primer semestre de 2016.

Emissions en els mercats majoristes (vegeu Nota 17.1 dels comptes anuals adjunts)

Emissió de bons simples per un import de 1.000 milions d'euros

En data 21 d'abril de 2015, Criteria va fer una emissió de bons simples (*senior*) no garantits per un import de 1.000 milions d'euros amb venciment a 7 anys. La remuneració dels bons va quedar fixada durant la vida de l'emissió en un 1,625% anual.

Préstecs bilaterals

Així mateix, durant l'exercici 2015 Criteria ha formalitzat diversos préstecs bilaterals a llarg termini amb entitats financeres per un import conjunt de 2.350 milions d'euros.

Amb l'import d'aquests préstecs i l'emissió de bons simples, s'ha emprès l'amortització anticipada de Deute Subordinat explicada a continuació.

Amortització anticipada deute subordinat

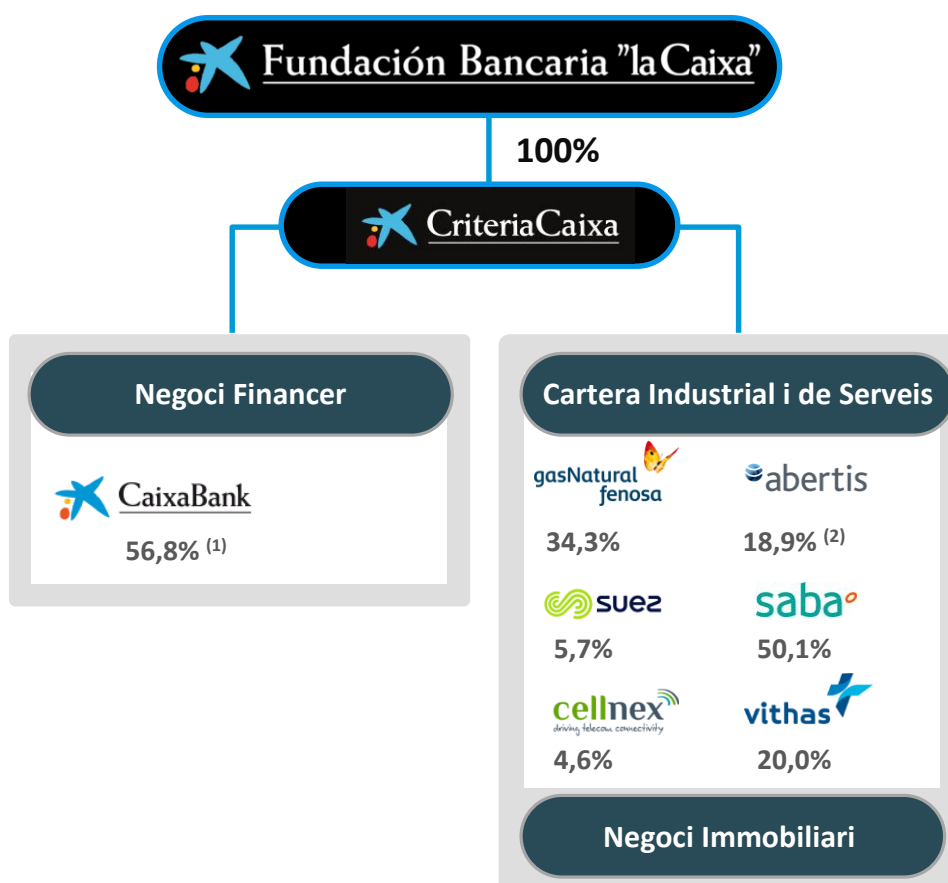
En data 30 de setembre de 2015, Criteria va amortitzar anticipadament el saldo nominal viu de l'«Emissió d'Obligacions Subordinades – gener 2010» que pujava a 3.000 milions d'euros.

1. ESTRUCTURA DEL GRUP

1.1. Estructura del Grup

Criteria és una societat instrumental patrimonialista controlada al 100% per la Fundació Bancària "la Caixa", que gestiona el patrimoni empresarial del Grup, compost per la participació en CaixaBank, grup financer líder en banca detallista en el mercat espanyol, així com participacions accionaries en sectors estratègics com l'energètic, les infraestructures, els serveis i el negoci immobiliari.

L'estructura del Grup a 31 de desembre de 2015, és la següent:

(1) 54,0% *fully diluted* el 2017. En cas de perfer el contracte de permuta amb CaixaBank anunciat el 3 de desembre de 2015, la participació assoliria el 52% (48,9% *fully diluted*)

(2) Participació econòmica: 18,9%. Participació mercantil: 22,7%

1.2. Marc normatiu

En l'actual estructura del Grup Fundació Bancària "la Caixa", Criteria té dues característiques significatives, que impacten en el seu marc normatiu:

a) Criteria és una societat participada un 100% per una fundació bancària

Les fundacions bancàries estan regulades per la Llei 26/2013 de Caixes d'Estalvis i Fundacions Bancàries, que ha estat desenvolupada a través del Reial decret 877/2015 i de la Circular del Banc d'Espanya 6/2015.

Aquesta normativa suposa la supervisió per part del Banc d'Espanya i del Ministeri d'Economia de les diverses tipologies de fundacions bancàries. Com més gran és el percentatge de participació o nivell de control, directe o indirecte, sobre les entitats financeres participades, més elevat és el grau de requeriments i de supervisió, previstos en la normativa.

Com que en aquests moments la Fundació Bancària "la Caixa" té el control sobre CaixaBank, a través de Criteria, els requeriments normatius per a la Fundació en aquest àmbit són:

- Govern corporatiu
- Protocol de gestió de la participació bancària
- Pla financer reforçat, que ha d'incloure:
 - Pla de diversificació d'inversions i de gestió de riscos
 - Dotació d'un fons de reserva o un Programa de desinversió en la participació bancària fins a nivells de no control

b) Criteria és l'accionista de control d'una entitat financera

Criteria, com a accionista de control de CaixaBank, ha estat definida pel Banc Central Europeu com una Societat Financera Mixta de Cartera i, al seu torn, matriu del Conglomerat Financer.

En aquest marc, Criteria té les obligacions següents a escala del Conglomerat Financer:

- Compliment de ràtios de capital
- Obligacions d'informació sobre concentració de riscos
- Obligacions d'informació sobre transaccions intragrup
- Obligacions sobre el Marc de Polítiques, Gestió de Riscos i Control Intern

D'aquesta manera, Criteria està subjecta a la supervisió del Mecanisme Únic de Supervisió (SSM, per les seves sigles en anglès).

Finalment, cal destacar que el novembre de 2015 l'Autoritat Bancària Europea (EBA, per les seves sigles en anglès) va anunciar que els exercicis d'estrès previstos per a la banca europea durant l'exercici 2016 es durien a terme a escala del Grup Criteria.

2. EVOLUCIÓ I RESULTATS DELS NEGOCIS

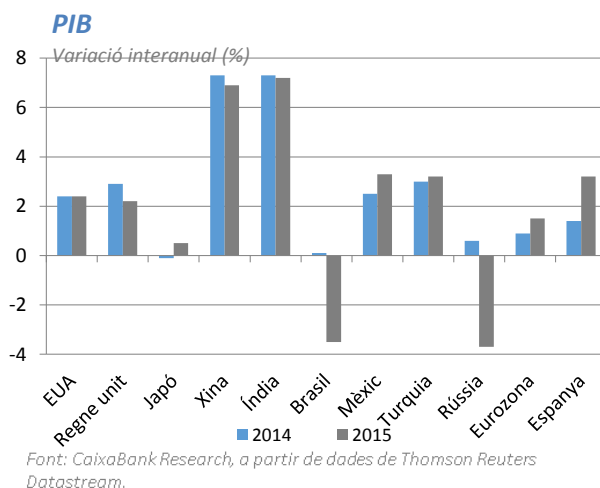
2.1. Escenari macroeconòmic de l'exercici 2015

Evolució global i mercats

El 2015, l'avenç de l'economia mundial va ser força robust, del 3,1% anual, tot i que va perdre una mica d'intensitat (3,4% el 2014) a causa del pitjor comportament dels països emergents. En efecte, durant l'exercici, el creixement es va accelerar lleugerament en les economies avançades, però va passar el contrari en les emergents.

Entre els països avançats, la recuperació no va ser uniforme. D'una banda, els EUA i el Regne Unit circulen a una velocitat de creuer apreciable ja que van anotar pujades del PIB superiors al 2% el 2015. D'altra banda, l'Eurozona i el Japó van quedar més ressagats, sobretot el segon. L'expansió de l'Eurozona, sense ser extraordinària, s'ha consolidat en els últims mesos (una taxa de l'1,5% per al 2015 davant el 0,9% de 2014). El Japó va experimentar una millora, encara que amb un ritme d'avenç lent (un 0,5% per al 2015 davant el -0,1% de 2014).

Aquest diferent avenç entre països comportarà una divergència monetària amb importants efectes tant per a les seves economies com en l'àmbit global. Als EUA, després de molts mesos de dubtes, la Fed finalment va pujar el seu tipus de referència al desembre (25 punts bàsics) en el que va ser el primer augment en pràcticament una dècada. Les condicions favorables de l'activitat i l'ocupació nord-americana, i les expectatives que la inflació tendirà a augmentar en el futur, van justificar aquesta decisió. Aquest va ser un pas important cap a la plena normalització monetària, iniciada el 2013 amb la reducció del nivell de compra d'actius (*tapering*). Malgrat que aquesta decisió eliminava una de les incerteses que havia afectat els mercats financers en els últims temps, l'evolució dels actius de risc en l'inici de 2016 ha estat negativa. No obstant això, cal assenyalar que el detonant inicial d'aquest ajust de cotitzacions va ser el mal comportament de la borsa xinesa, i no l'economia americana. Fins i tot així, en la seva reunió de gener, la Fed va adoptar una actitud de vigilància davant els recents esdeveniments globals i va destacar que el ritme i l'envergadura de les pujades de tipus durant el 2016 dependran estretament de l'evolució de les diferents mètriques com el dinamisme de l'economia americana i els esdeveniments globals. Per part seva, el Regne Unit també podria iniciar una normalització de la seva política monetària tenint en compte la recuperació de la seva economia. Tanmateix, el governador del Banc d'Anglaterra ha manifestat que les turbulències globals i la baixa inflació podrien endarrerir-ho força, per la qual cosa, de moment, no preveiem que la primera pujada tingui lloc abans de finals de 2016.

Al contrari, les expansions monetàries del BCE i del Banc del Japó seguiran en marxa. El BCE mantindrà els tipus de referència pròxims a zero i podria augmentar el seu programa d'expansió quantitativa si ho creu necessari. De fet, en la seva reunió de gener, el BCE va indicar la necessitat de revisar i possiblement reconsiderar el grau de laxitud de la política monetària durant la propera reunió de març. Draghi va destacar que la inflació en la zona euro es manté per sota de l'esperat i va subratllar els riscos a la baixa sobre l'activitat econòmica derivats de la incertesa sobre el creixement del bloc emergent, la inestabilitat en els mercats financers i de primeres matèries i factors geopolítics. Al Japó, el banc central també podria accelerar un ritme de compra d'actius ja elevat, per tal d'estimular el creixement i acabar amb la deflació.

Dins el bloc emergent, com passa amb els països avançats, s'observen diferències importants. En relació amb la Xina, malgrat els temors sobre la velocitat a què s'està desaccelerant, va registrar un creixement del 6,8% el 2015, una taxa inferior al 7,3% de 2014, però d'acord amb un suau alentiment de l'activitat, fruit de la transformació de model productiu d'aquest país. Si, a més, se li suma el fet que el marge de política econòmica existent és ampli, els dubtes sobre la Xina es redueixen. Altres emergents de referència, com Mèxic o l'Índia, i fins i tot Turquia, un país els desequilibris macroeconòmics del qual preocupen, van acabar 2015 amb taxes de creixement millor del que es preveia. No obstant això, hi ha casos en el sentit oposat, com el Brasil i Rússia, dues economies en recessió greu i amb un context polític, en el primer cas, i geopolític, en el segon, complexos. En conjunt, per tant, el risc emergent es manté com un factor clau, especialment perquè la situació d'alguns països de referència és molt fràgil.

A escala global, el contrast de la situació econòmica entre els països avançats i emergents va quedar reflectit en l'evolució de les borses durant el 2015. És destacable el millor comportament dels primers davant els segons. En l'inici de 2016, l'evolució dels actius ha estat dolenta, amb fortes caigudes en les borses avançades, emergents i en el petroli. En la majoria dels casos, no obstant això, les davallades han estat conseqüència de factors diferents dels pròpiament macroeconòmics ja que les xifres de creixement van ser, en conjunt, relativament sòlides.

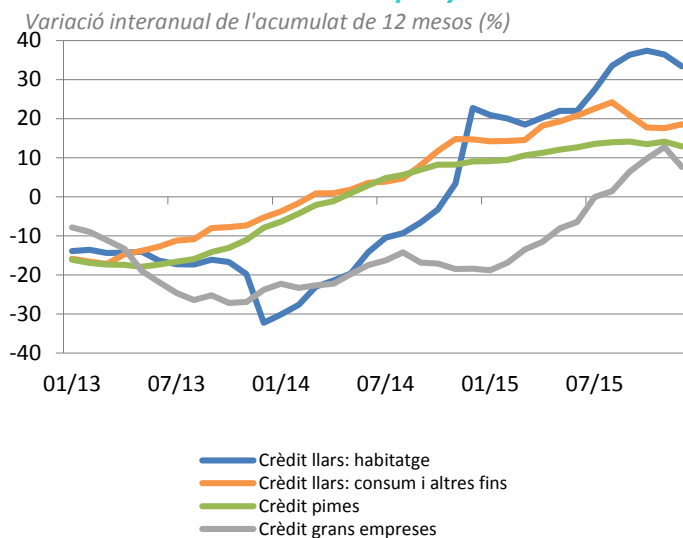
Evolució a la zona euro i a Espanya

El 2015, l'Eurozona va mantenir el camí de gradual recuperació de l'activitat econòmica, recolzada per factors temporals com l'abaratiment de les primeres matèries, la depreciaió de l'euro o l'expansió quantitativa del BCE. Dins l'Eurozona, l'avenç va ser diferent entre països: va ser superior en aquelles economies que havien mostrat més ambició en les reformes estructurals. El motor de creixement va ser la demanda domèstica, que s'espera que continuï el 2016. Per tant, la comunicació per part del BCE d'una possible extensió del QE va ser suscitada, sobretot, per l'augment dels riscos exteriors, i no per un empitjorament de les dinàmiques internes de l'economia, que són positives i prossegueixen segons el previst.

A Espanya, el 2015 l'avenç del PIB va ser del 3,2%, el més elevat entre les principals economies de l'Eurozona, i superior al que s'esperava fa uns mesos. Sens dubte, en l'exercici passat, la recuperació de l'economia espanyola va rebre el suport de l'evolució favorable del sector bancari. L'expansió monetària del BCE i el procés de sanejament dut a terme en els últims anys ha facilitat que el crèdit prossegueixi el seu camí de normalització. De fet, la nova concessió de crèdit es va accelerar en l'últim any, sobretot la nova concessió de crèdit a llars i a pimes (va avançar respectivament un 19,4% i un 5,7% interanual al desembre). Així mateix, segons l'enquesta sobre préstecs bancaris a Espanya del 4T, els criteris d'aprovació de préstecs no van registrar canvis i les sol·licituds de finançament es van incrementar, en general, en totes les modalitats. D'altra banda, tenint en compte la continuada reducció de la taxa de morositat del sector bancari (al novembre va baixar 3 dècimes, fins al 10,1%), els balanços bancaris estan cada vegada més sanejats, la qual cosa podria afavorir una oferta de crèdit superior. En aquest sentit, en l'informe de seguiment del programa d'assistència financera a Espanya la Comissió Europea

valora positivament les mesures preses entre 2012 i 2014, ja que considera que van contribuir a millorar la capacitat de resistència dels bancs, un factor clau perquè hi hagi disponibilitat de crèdit.

Nova concessió de crèdit a Espanya

Font: CaixaBank Research, a partir de dades del Banc de Espanya.

En definitiva, el creixement de l'economia espanyola és robust i sembla que continuarà (preveiem un avenç del 2,8% el 2016). Tanmateix, els riscos no són baixos, especialment els que procedeixen de l'exterior, a causa de la possible desacceleració dels països emergents.

2.2 Valor dels actius

En aquest apartat es detallen diverses magnituds financeres, principalment sobre les inversions i el deute, partint del perímetre de gestió definit. El motiu de presentar la informació partint d'aquest perímetre es deu al fet que reflecteix millor l'àmbit de les responsabilitats i de gestió de cartera, com a societat instrumental patrimonial del Grup.

En aquest sentit, la definició de perímetre de gestió és la següent:

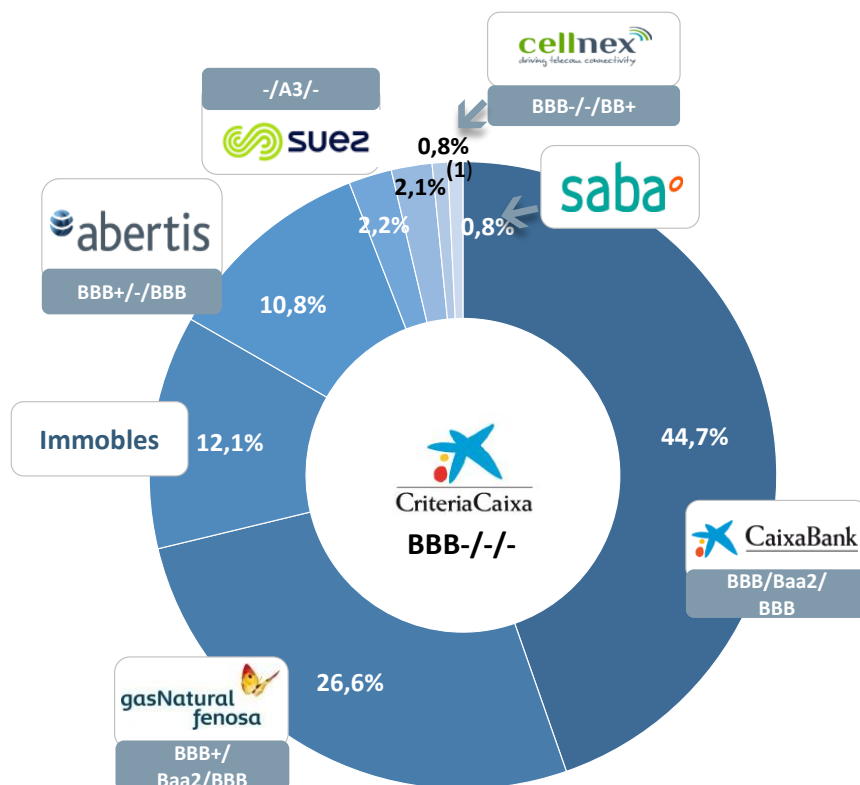
- Inclou Criteria a escala individual i aquelles societats sota gestió directa, amb una participació del 100% (principalment, s'inclouen les societats Foment Immobiliari Assequible, SAU, Arrendament Immobiliari Assequible, SLU, Servihabitat Alquiler, SL, Servihabitat Alquiler II, SLU i Els Arbres de la Tardor, SLU). En aquests casos, els seus actius i deute brut estan inclosos en els indicadors de gestió que es mostren en aquest Informe de Gestió.
- Les participacions cotitzades es computen en el GAV (Valor brut dels actius) tenint en compte el nombre d'accions i la cotització de tancament, en cada data. En aquest apartat, destaca la participació en CaixaBank, en què es considera el valor de mercat d'aquesta participació. No s'integren els seus actius i passius segons la normativa comptable.
- Les participacions no cotitzades de Criteria inferiors al 100% o la gestió de les quals no sigui directa es consideren segons el seu valor net comptable.

El **valor net dels actius (NAV)** de Criteria és el següent:

Milions d'euros	31/12/2015	31/12/2014	Variació
Gross Asset Value (GAV)	23.793	28.965	-17,9%
<i>... dels quals, actius cotitzats</i>	<i>20.237</i>	<i>25.125</i>	<i>-19,5%</i>
<i>% actius cotitzats sobre GAV</i>	<i>85,1%</i>	<i>86,7%</i>	<i>-1,6 pp</i>
Posició de deute net	(8.418)	(8.925)	-5,7%
Net Asset Value (NAV)	15.375	20.040	-23,3%
<i>% de deute net sobre GAV</i>	<i>35,4%</i>	<i>30,8%</i>	<i>4,6 pp</i>

Desglossament i evolució del GAV de Criteria a 31 de desembre de 2015

TOTAL GAV: 23.793 milions d'€

⁽¹⁾ Correspon a: Mediterránea Beach&Community, Vithas, Aigües de Barcelona, Aguas de Valencia i Caixa Capital Risc
Nota: els ratings de les participades segueixen l'ordre següent: Fitch /Moody's/S&P

Les principals variacions del GAV respecte de 2014 s'expliquen a continuació:

Inversió en Cellnex Telecom, SA

El 6 de maig de 2015, Criteria ha adquirit un 4,62% de Cellnex Telecom, SA en el marc de l'OPV en què Abertis ha venut un 66% de la seva participació, per un total de 150 milions d'€.

Venda d'accions de CaixaBank, SA

El 23 de juny de 2015, Criteria va dur a terme un procés de col·locació accelerada entre inversors institucionals i/o qualificats d'un paquet d'accions de CaixaBank corresponent al 2,28% del seu capital social. L'import de l'operació ha pujat a un total de 566,4 milions d'euros i el preu de col·locació ha estat de 4,30 euros per acció.

OPA d'Abertis Infraestructuras, SA

El juliol de 2015, Abertis va llançar una OPA sobre accions pròpies per fins a un 6,5% del seu capital social. Criteria va acceptar l'oferta per la totalitat de la seva participació directa i indirecta (a través d'Inversiones Autopistas, SL).

D'altra banda, Criteria ha dut a terme l'adquisició d'accions d'Abertis en mercat durant el segon semestre, tant de manera directa com indirecta.

Aquestes operacions han suposat, en el seu conjunt, una desinversió neta de 3 milions d'accions. A 31 de desembre de 2015, la participació econòmica del Grup Criteria en Abertis és del 18,9% (22,7% de participació mercantil).

Variació de valor

El valor de mercat de les participacions cotitzades s'ha vist afectat el 2015 per una disminució que ha assolit els 4,7 bn €. Els factors que més han impactat, sobretot en el segon semestre de l'any, han estat:

- La caiguda del preu del petroli i de les primeres matèries. A part de rebaixar les expectatives de resultats de les empreses energètiques, s'ha interpretat com un indicador d'un clar alentiment de l'economia mundial.
- La desacceleració de les economies emergents. El cas més influent ha estat el de l'economia xinesa, que de fet és en bona part responsable de la caiguda de preus de l'energia i altres primeres matèries. L'enfonsament de la borsa xinesa i la devaluació del iuan van ser el toc d'alerta, que es va traslladar immediatament als mercats financers mundials.
- La incertesa política a Espanya. No solament per les incerteses prèvies a la convocatòria d'eleccions a Catalunya (27 de setembre) i les generals (20 de desembre), sinó sobretot perquè els resultats han deixat un ampli ventall de possibles escenaris polítics, la qual cosa manté la incertesa.

Desglossament i evolució del Deute Net

Igual que en l'exercici 2014, durant aquest any Criteria ha continuat duent a terme una gestió del passiu que li ha permès complir els objectius financers que s'havia marcat:

- Diversificació de les fonts de finançament (amb més presència d'inversors institucionals i institucions financeres nacionals i internacionals).
- Menys pes del deute subordinat *retail*, comercialitzat a través de la xarxa comercial de CaixaBank.
- Reducció del cost del deute.
- Venciments de deute a més llarg termini.

Amortització de l'emissió d'Obligacions Subordinades per import de 3.000 milions d'euros

Una vegada obtinguda l'autorització preceptiva del Banc Central Europeu, en data 30 de setembre de 2015 s'ha procedit a l'amortització anticipada total d'una emissió d'obligacions subordinades que ascendia a 3.000 milions d'euros, que tenien venciment al març de 2020 i el cupó de les quals era d'Euríbor 3 mesos més un diferencial de 100 punts bàsics, però amb un *floor* mínim garantit del 3,94% i un màxim de 5,78%. El preu de l'amortització ha estat el 100% de l'import nominal de l'emissió més, si escau, el cupó meritat no pagat (vegeu Nota 17.1 dels comptes anuals adjunts).

Per amortitzar les obligacions subordinades, Criteria ha dut a terme, entre d'altres, les transaccions següents:

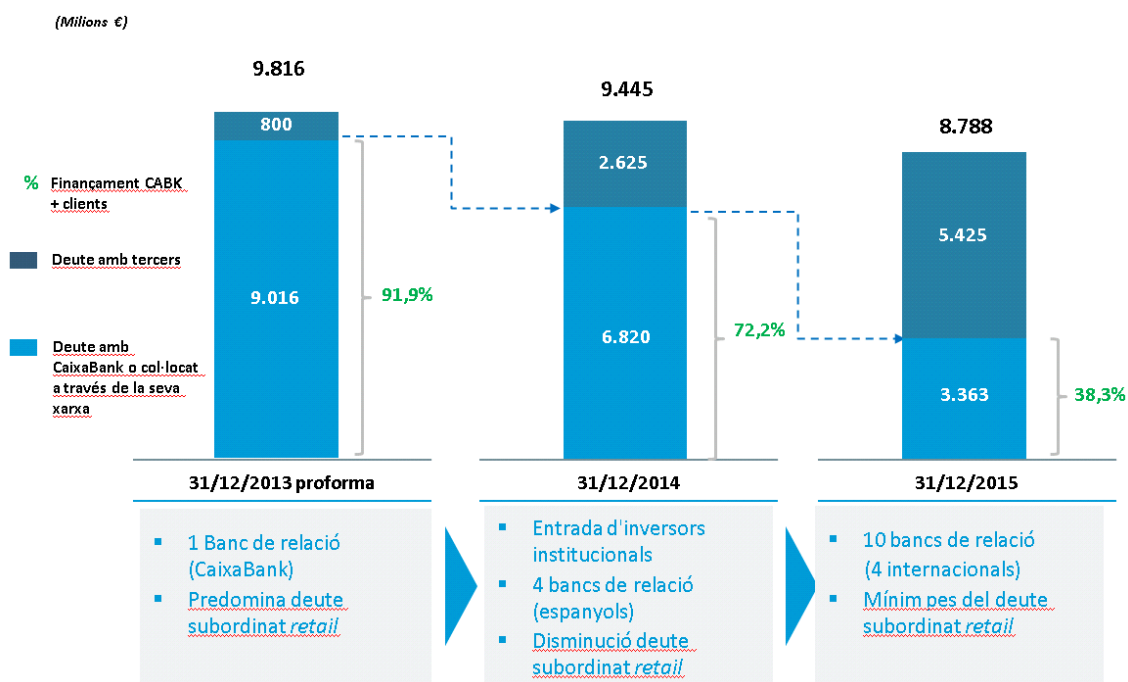
- **Emissió de bons simples dirigida a inversors qualificats i/o institucionals:** en data 21 d'abril 2015 s'ha fet una emissió de bons simples sènior no garantits, per un import nominal total de 1.000 milions d'euros i amb venciment a 7 anys. El preu de l'emissió ha estat de 99,974% i la remuneració ha quedat fixada en un 1,625% (vegeu Nota 17.1 dels comptes anuals adjunts).
- **Préstecs bilaterals amb entitats financeres:** entre els mesos de febrer i setembre de 2015, quatre entitats financeres espanyoles, entre elles CaixaBank, i quatre entitats financeres de la zona euro han atorgat a Criteria finançament bancari sense garantia real, amb venciments entre 2020 i 2022, per un import total de 2.350 milions d'euros (vegeu Nota 17.2 dels comptes anuals adjunts).

Amortització total d'Obligacions simples amb empreses del Grup

En data 10 de març de 2015, Criteria va reduir el nominal de les 27 obligacions simples emeses el juny de 2012 i totalment subscrietes per CaixaBank. El seu valor ha passat de 37 milions d'euros a 29 milions d'euros cadascuna. Com a conseqüència, l'import de les obligacions simples es va reduir de 999 milions d'euros a 783 milions d'euros. En data 4 de juny de 2015, Criteria ha amortitzat la totalitat de l'import d'aquestes obligacions simples.

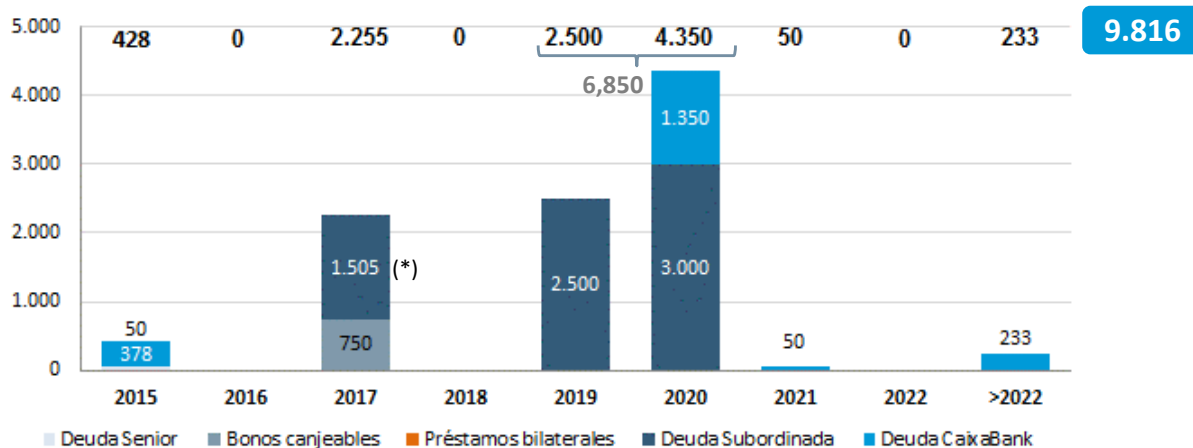
Aquesta reestructuració del deute a Criteria rebaixa sensiblement els seus costos financers, a la vegada que ha suavitzat la corba de venciments.

D'aquesta manera, a 31 de desembre de 2015, el deute brut a l'efecte de gestió de Criteria és de 8.788 milions d'euros, comparat amb els 9.445 milions i 9.816 milions a 31 de desembre de 2014 i 2013, respectivament.

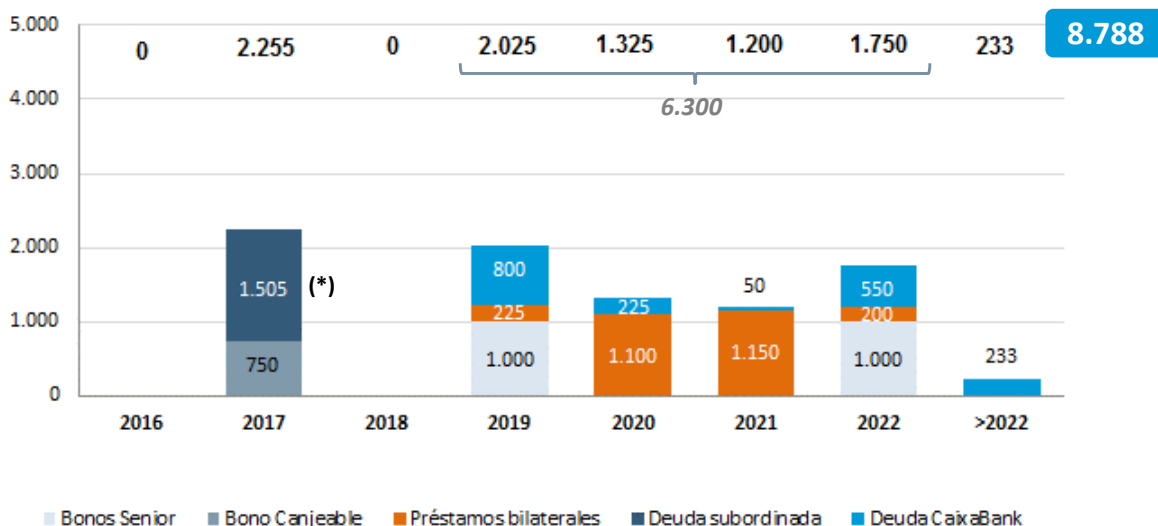
En els gràfics següents es mostra el detall del deute brut, per venciments:

Proforma 31/12/2013

(Millions €)

31/12/2015

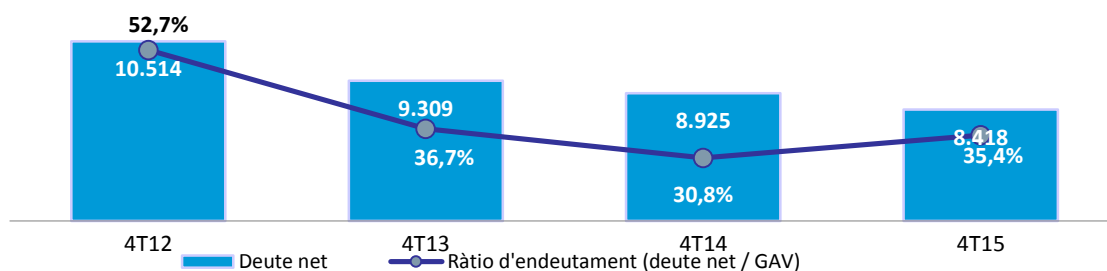
(Millions €)

(*) Deute subordinat no amortitzable fins al seu venciment

Com es pot observar, fins al 2017 Criteria no té venciments de deute rellevants.

En el gràfic següent es pot observar l'evolució anual tant del deute net com de la ràtio d'endeutament, entesa com a Deute Net / GAV:

(Milions €)

Nota: les xifres anteriors a l'exercici 2014 estan proformades considerant l'estructura d'1 de gener de 2014 postsegregació d'actius i passius de la Fundació Bancària a favor de Criteria (vegeu Nota 1 dels comptes anuals adjunts).

Gestió del tipus d'interès

La gestió de l'endeutament duta a terme per Criteria, així com la contractació d'instruments de cobertura de tipus d'interès (IRS) per als préstecs a llarg termini amb un tipus d'interès variable, ha suposat que un 84% del deute brut del perímetre de gestió sigui a tipus fix (79% a 31 de desembre de 2014).

Ràtio de cobertura d'interessos

La ràtio mesura la capacitat de generació de recursos recurrents interns per fer front als interessos derivats del deute.

	2014	2015
Ràtio cobertura (1) interessos Total	3,8x	3,6x

(1) Inclou els *scrip dividend* de CaixaBank cobrats en accions

La lleu disminució de la ràtio de cobertura de l'exercici 2015 respecte de 2014 es deu al canvi de perímetre en què s'inclou el 2015 el deute de Foment Immobiliari Assequible, SLU, després de la seva integració el desembre de 2014.

2.3. Resultat dels negocis

Compte de resultats individual de Critería, a l'efecte de gestió:

MM €	2015	2014	% var.
Dividend cartera bancària	268	72	-
Dividend cartera industrial	453	439	3%
Gas Natural	315	310	2%
Abertis	114	110	4%
Agbar	-	19	-
Suez	20	-	-
Aigües de Barcelona	3	-	-
Gestió d'actius immobiliaris	(285)	(149)	-91%
Despeses d'estructura	(33)	(32)	-3%
Resultat d'explotació	403	330	22%
Resultat financer	(262)	(294)	11%
Resultats per vendes i altres	459	68	-
Resultat abans d'impostos	601	104	-
Impost de societats	(15)	242	-106%
Resultat net Critería individual	586	346	69%

El resultat després d'impostos de Critería de l'exercici 2015 és de 586 milions d'euros, fet que suposa un increment del 69% respecte als 346 milions d'euros del 2014.

Dividend de CaixaBank

Durant l'exercici 2015, CaixaBank ha distribuït quatre dividendes per un import total de 0,16 euros per acció.

Dos d'ells es van anunciar en el marc del Programa Dividend/Acció.

Els dos *script dividend* de CaixaBank han reportat a Critería 268 milions d'euros en accions (sense cap impacte en el compte de resultats adjunt, per bé que redueixen el cost per acció en llibres).

Dividends de la cartera industrial

Els dividendes de la cartera industrial han pujat el 2015 a 453 milions d'euros, un 3,0% més que el 2014.

Un exercici més s'ha posat de manifest l'estabilitat en la política de dividends de les dues principals participacions industrials, Gas Natural i Abertis, que suposen un 94,9% dels dividends d'aquesta cartera.

A més, tot i que no té impacte en el compte de resultats adjunt, Abertis ha continuat duent a terme la seva habitual ampliació de capital alliberada on lliuren una nova acció per cada 20 d'antigues.

D'altra banda, Saba Infraestructuras i Aguas de Valencia han distribuït dividends per 5 i 6 milions d'euros respectivament, que han estat comptabilitzats contra el cost de cartera de cadascuna d'aquestes.

Gestió d'actius immobiliaris

Durant l'exercici 2015, Criteria ha mantingut la política de vendes selectives, que han assolit un volum de 57 milions d'euros, amb un marge mitjà de prop del -2%. D'altra banda, els lloguers han pujat a 21 milions d'euros.

Com a conseqüència del procés de taxació anual i de la revisió periòdica del valor de la seva cartera d'actius, aquesta s'ha sanejat en 240 milions d'euros addicionals, import sensiblement superior al de l'exercici anterior (130 milions el 2014).

Resultat financer

El resultat financer ha millorat 32 milions d'euros respecte de 2014, fins als 262 milions d'euros de despesa neta.

Aquesta millora és fruit de la gestió del passiu duta a terme durant l'exercici, que ha permès captar nou finançament a un venciment entre 5 i 7 anys amb un cost mitjà inferior al 2% anual, i la finalitat del qual ha estat substituir altres instruments de deute amb uns tipus significativament més elevats, i amb un venciment inferior.

Resultat per vendes i altres

L'epígraf «Resultats per vendes i altres» inclou el 2015 principalment les transaccions següents:

- Com a conseqüència de l'amortització anticipada, el mes de setembre, de les obligacions subordinades de 3.000 milions d'euros, s'ha generat un resultat positiu de 220 milions d'euros, per la cancel·lació de la periodificació de l'ingrés obtingut a l'abril de 2014 per la cancel·lació de derivats de cobertura vinculats a aquesta emissió.
- Resultat per la venda d'accions d'Abertis, en el marc de l'OPA llançada per aquesta companyia. La venda de títols va generar unes plusvàlues de 146 milions d'euros.
- Variació del valor raonable del derivat implícit de l'emissió de bons bescanviables en accions de CaixaBank per import de 750 milions d'euros, l'impacte de la qual en l'exercici 2015 ha estat un resultat positiu de 97 milions d'euros (vegeu Notes 18 i 20 dels comptes anuals adjunts)

D'altra banda, en l'exercici 2014 es van registrar, bàsicament, les transaccions següents:

- Cancel·lació, el mes d'abril, dels derivats de cobertura de les obligacions subordinades de 2.500 milions d'euros, generant un resultat positiu de 158 milions d'euros.
- Variació del valor raonable del derivat implícit en l'emissió de bons bescanviables en accions de CaixaBank per import de 750 milions d'euros, que ha tingut un impacte en l'exercici 2014 d'unes pèrdues de 102 milions d'euros (vegeu Notes 18 i 20 dels comptes anuals adjunts)
- Resultat de vendes de participacions per aproximadament 18 milions d'euros (Inmobiliària Colonial, Gas Natural i Hisusa)

Impost de societats

Després de la Reforma Fiscal de l'exercici 2014, les plusvàlues procedents de transmissió de participacions que compleixin unes característiques determinades estan exemptes de tributació. Conseqüentment, les vendes realitzades en l'exercici 2015 no han suposat un impacte en l'impost sobre societats.

Així mateix, com a conseqüència de la Reforma esmentada, l'epígraf d'«Impost de societats» de 2014 inclou un ingrés per un import de 127 milions d'euros corresponent a la cancel·lació d'actius i passius fiscals diferits registrats en exercicis anteriors que es van donar de baixa després del canvi de tributació.

2.4. Cartera de participacions i negoci immobiliari

A continuació es detallen els aspectes més significatius de la cartera de participacions i del negoci immobiliari de Critería:

2.4.1. Negoci bancari: CaixaBank (56,8%)

Model de negoci

CaixaBank, el primer banc detallista a Espanya, basa la seva estratègia en l'especialització per segments de negoci amb una àmplia oferta de propostes de valor i la constant innovació tecnològica, mantenint el focus en la qualitat, l'atenció al client i la responsabilitat corporativa.

Lideratge

CaixaBank és líder en banca detallista en el mercat espanyol, amb una base de 13,8 milions de clients i 5.211 oficines. La quota de penetració de clients assoleix el 28,3%, un 24,0% tenen CaixaBank com a primera entitat.

El 2015 destaca el creixement de les quotes de mercat dels principals productes i serveis detallistes gràcies a la fortalesa comercial i l'adquisició de Barclays Bank, SAU.

Quotes de mercat per producte¹	2015	2014
Crèdits sect. privat resident (sector privat resident)	16,4%	15,2%
Dipòsits sect. privat resident (vista i termini)	15,3%	14,7%
Assegurances d'estalvi	22,2%	21,7%
Plans de pensions	21,5%	19,4%
Fons d'inversió	17,9%	15,3%
Factoring + Confirming	19,8%	19,6%
Crèdits amb garantia hipotecària	17,5%	15,9%

Quotes de mercat per serveis¹	2015	2014
Nòmines	24,9%	23,1%
Pensionistes	20,2%	20,0%
Targetes (facturació targetes pròpies)	22,8%	21,4%
Quota de mercat d'oficines	17,4%	17,1%

Quotes de penetració²	2015	2014
Quota de penetració de particulars (> 18 anys)	28,3%	27,6%
Particulars amb CaixaBank com a entitat principal	24,0%	23,5%
Quota de penetració en banca en línia	31,9%	35,8%
Autònoms	32,7%	31,1%

1 Última informació disponible. Quotes de mercat són dades d'elaboració pròpia. Font: Banc d'Espanya, Seguretat Social, INVERCO, AEF (Associació Espanyola de Factoring) i ICEA.

2 Font: FRS Inmark. Penetració en banca en línia segons comScore MMX.

El 2015 CaixaBank ha estat escollit *Best Bank in Spain 2015* per *Euromoney* i per la revista especialitzada *Global Finance*.

Especialització

Per adaptar-se als diferents perfils i necessitats dels clients, CaixaBank manté una àmplia oferta de propostes de valor personalitzades per a cadascun, gràcies a un catàleg de solucions financeres i no financeres específic i un equip de professionals especialitzat.

CaixaBank ha estat distingit com la Millor Banca Privada d'Espanya per *Euromoney* en les *Private Banking Survey 2015* i és la primera entitat europea que disposa de la Certificació AENOR per la qualitat del servei de Banca d'Empreses.

Innovació i multicanalitat

CaixaBank és referent en el sector financer en innovació i noves tecnologies, amb un model de negoci especialitzat que es complementa amb un sistema de distribució multicanal líder, fruit d'una arrelada cultura per la innovació i d'una constant aposta per la inversió en tecnologia.

Líder en banca electrònica amb més de 15,1 milions de targetes i 9.631 terminals d'autoservei, i en nous canals amb 4,8 milions de clients actius en banca en línia i 2,8 en banca mòbil.

El 2016 destaca el llançament d'imaginBank, un nou model bancari en què només es pot operar mitjançant aplicacions mòbils. Es tracta del primer banc *mobile only* a Espanya.

CaixaBank ha rebut diferents reconeixements: Premi a la Millor Banca Mòbil del Món el 2015 segons *Forrester Research* i Banc més Innovador en Mitjans de Pagament per Mòbil el 2015 en la 30a edició dels premis Retail Banker International.

Activitat

A 31 de desembre de 2015, l'actiu total és de 344.255 milions d'euros.

Creixement dels **recursos de clients**, +24.841 milions d'euros (+9,1%), fins als 296.599 milions d'euros, després de la incorporació dels saldos de Barclays Bank, SAU. La seva evolució reflecteix la canalització per part dels clients de l'estalvi cap a productes de fora de balanç.

Imports en milions d'euros	31-12-15	31-12-14	Variació anual %
Passius financers - Clientela	182.405	175.034	4,2
Recursos de l'activitat de clients	181.118	172.551	5,0
Estalvi a la vista	116.841	93.583	24,9
Estalvi a termini	60.519	72.682	(16,7)
Emprèstits (retail)	417	2.933	(85,8)
Passius subordinats retail	3.341	3.353	(0,4)
Cessió temporal d'actius i periodificadores	1.287	2.483	(48,2)
Passius per contractes d'assegurances	34.427	32.275	6,7
Recursos de clients en balanç	216.832	207.309	4,6
Actius sota gestió	74.500	57.423	29,7
Fons d'inversió, carteres i SICAV	51.321	37.482	36,9
Plans de pensions	23.179	19.941	16,2
Altres comptes ¹	5.267	7.026	(25,0)
Recursos de clients fora de balanç	79.767	64.449	23,8
Total recursos de clients, amb criteris de gestió	296.599	271.758	9,1

1 Inclou, entre altres, recursos associats als acords de distribució de fons de pensions i productes d'assegurances provinents de Barclays Bank, SAU, incorporats en el primer trimestre de 2015, i una emissió de deute subordinat emesa per "la Caixa" (actualment a Criteriacaixa).

Els **crèdits bruts a la clientela** pugen a 206.437 milions d'euros (+4,7%). En la seva evolució destaquen la incorporació de saldos de Barclays Bank, SAU, la tendència de contenció del despallanquejament i la reducció del finançament al sector promotor (-30,2%).

Imports en milions d'euros	31-12-15	31-12-14	Variació anual %
Crèdits a particulars	120.994	111.350	8,7
Compra habitatge	89.378	80.421	11,1
Altres finalitats	31.616	30.929	2,2
Crèdits a empreses	71.638	72.276	(0,9)
Sectors productius expromotors	59.856	56.793	5,4
Promotors	9.825	14.069	(30,2)
Criteri Caixa 1	1.957	1.414	38,4
Sector públic	13.805	13.559	1,8
Total crèdits s/clientes, brut	206.437	197.185	4,7
<i>Del qual:</i>			
Crèdit no dubtós expromotor	184.342	171.111	7,7
Fons per a insolvències	(9.163)	(10.587)	(13,5)
Total crèdits s/clientes, net	197.274	186.598	5,7
<i>Promemòria:</i>			
Total riscos contingents	10.650	10.242	4,0

1 Inclou finançament concedit a Criteriacaixa, filials immobiliàries de Criteriacaixa i a la Fundació Bancària "la Caixa".

Resultats

Imports en milions d'euros	Gener - Desembre		Variació en %
	2015	2014	
Ingressos financers	8.373	8.791	(4,8)
Despeses financeres	(4.020)	(4.636)	(13,3)
Marge d'interessos	4.353	4.155	4,8
Dividends	203	185	9,4
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	375	306	22,7
Comissions netes	2.013	1.825	10,3
Resultats d'operacions financeres i diferències de canvi	867	640	35,5
Altres productes i càrregues d'explotació	(85)	(171)	(50,4)
Marge brut	7.726	6.940	11,3
Despeses d'explotació recurrents	(4.063)	(3.773)	7,7
Despeses d'explotació extraordinàries	(543)		
Marge d'explotació	3.120	3.167	(1,5)
Marge d'explotació sense costos extraordinaris	3.663	3.167	15,7
Pèrdues per deteriorament d'actius financers i altres	(2.516)	(2.579)	(2,4)
Guany/(Pèrdues) en baixa d'actius i altres	34	(386)	
Resultat abans d'impostos	638	202	215,6
Impostos sobre beneficis	181	418	
Resultat consolidat de l'exercici	819	620	31,7
Resultat de minoritaris	5	0	
Resultat atribuït al Grup	814	620	31,4

El resultat atribuït el 2015 puja a 814 milions d'euros (+31,4%) marcat per:

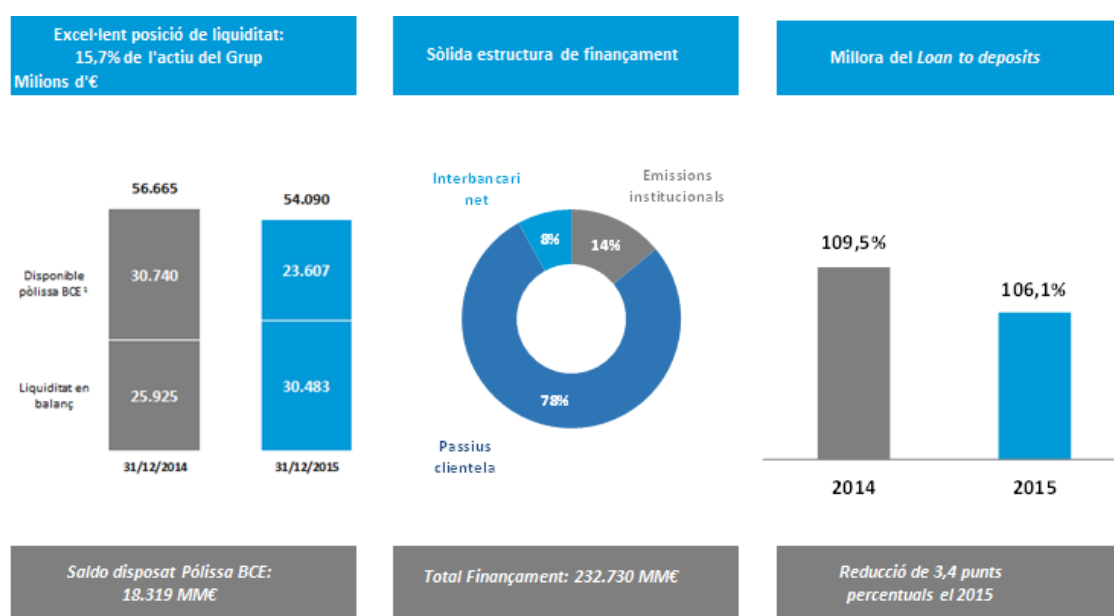
- La incorporació dels resultats de Barclays Bank, SAU impacta en l'evolució interanual dels diferents epígrafs del compte de resultats.
- Creixement del marge brut de l'11,3% impulsat per la generació dels ingressos *core* del negoci bancari: +4,8% el marge d'interessos i +10,3% les comissions.
- La racionalització de costos i captura de sinergies permeten la reducció de les despeses recurrents en perímetre homogeni¹ (-1,2%). El 2015 registre de despeses extraordinàries associades a la integració de Barclays Bank, SAU (259 milions d'euros) i a l'Acord Laboral (284 milions d'euros).
- Creixement del 15,7% del marge d'explotació sense costos extraordinaris amb millora de la ràtio d'eficiència recurrent fins al 52,7% (-1,8 punts percentuals el 2015). Considerant els costos extraordinaris el marge d'explotació se situa en els 3.120 milions d'euros (-1,5%).
- Evolució de l'epígraf «Pèrdues per deteriorament d'actius financers i altres» impactada per: menys dotacions per a insolvències (-23,6%) i registre de dotacions, amb criteris de prudència, corresponents a l'estimació actual de la cobertura necessària de contingències futures i al deteriorament d'altres actius.

¹ Proforma incorporant les despeses recurrents de Barclays Bank, SAU el 2014.

- Reducció del cost del risc fins al 0,7% (1,0% el 2014) després de la millora de la qualitat creditícia el 2015.
- Registre de resultats d'operacions singulars formalitzades en l'exercici, principalment, amb relació a Barclays Bank, SAU, de la diferència negativa de consolidació (602 milions d'euros), i registre de sanejaments d'actius immobiliaris i altres.
- El 2014 ingressos fiscals extraordinaris després de l'aprovació de la reforma fiscal (310 milions d'euros).

Fortaleses financeres

Liquiditat

A 31 de desembre de 2015 la liquiditat bancària se situa en els 54.090 milions d'euros en la seva totalitat de disponibilitat immediata (15,7% de l'actiu). La variació el 2015 està impactada per l'evolució del *gap* comercial, la incorporació de Barclays Bank, SAU, el menor finançament institucional i l'increment del finançament del Banc Central Europeu (BCE).

El saldo disposat de la pólissa del BCE ascendeix a 31 de desembre de 2015 a 18.319 milions d'euros, en la seva totalitat de TLTRO. El 2015 s'ha produït un increment de finançament del BCE per import d'11.451 milions d'euros. Un saldo de 5.450 milions d'euros correspon al finançament pres per Barclays Bank, SAU.

CaixaBank manté amb una sòlida estructura de finançament detallista amb una ràtio *loan to deposits* del 106,1% (-3,4 punts percentuals el 2015).

Solvència

CaixaBank assoleix una ràtio *Common Equity Tier 1 (CET1) fully loaded* de l'11,55% a 31 de desembre de 2015. En termes anuals, el Grup ha generat 22 punts bàsics de capital CET1 *fully loaded*, que s'han compensat amb l'impacte de -78 punts bàsics resultant de la integració de Barclays Bank, SAU.

Segons els criteris d'aplicació progressiva vigents el 2015, els nivells de solvència i palanquejament *phase-in* se situen en: 12,9% el CET1, 15,9% el capital total i 5,7% el *leverage ratio*.

CaixaBank ha rebut la decisió del BCE sobre els requisits mínims de capital regulatori, una vegada analitzats els resultats del procés de revisió i avaluació supervisora (SREP), que exigeixen que mantingui una ràtio CET1 regulatòria del 9,25%, que inclou el mínim comú exigint pel Pilar 1 del 4,5%, així com un 4,75% addicional que agrega els requeriments específics del Pilar 2 i el matalàs de conservació de capital. Així mateix, CaixaBank ha rebut la decisió del Banc d'Espanya sobre el matalàs de capital exigible com Altra Entitat d'Importància Sistèmica (AEIS) (0,25% d'implantació gradual en quatre anys a partir de 2016).

Aquestes decisions, en el seu conjunt, exigeixen que CaixaBank mantingui a 31 de desembre de 2015 una ràtio CET1 del 9,25% (9,3125% el 2016). Aquest requeriment, comparat amb els nivells actuals de la ràtio CET1, constata que els requeriments aplicables a CaixaBank no implicarien cap limitació de les que preveu la normativa de solvència sobre les distribucions de dividends, de retribució variable i d'interessos als titulars de valors de capital de nivell 1 addicional.

Imports en milions d'euros	BIS III (Regulatori)	
	31.12.14	31.12.15
<i>Ràtio CET1</i>	13,0%	12,9%
<i>Ràtio Tier 1</i>	13,0%	12,9%
<i>Ràtio capital total</i>	16,1%	15,9%
<i>Leverage Ratio</i>	5,7%	5,7%

Gestió del risc

El 2015 descens sostingut dels saldos dubtosos, -5.242 milions d'euros, aïllant l'impacte de la integració de Barclays Bank, SAU.

La ràtio de morositat es redueix fins al 7,9% (-181 punts bàsics el 2015). La seva evolució ve marcada per la reducció orgànica² de dubtosos en tots els segments de risc (-232 punts bàsics), l'impacte del despalanquejament (+30 punts bàsics) i la incorporació de Barclays Bank, SAU (+21 punts bàsics).

Aïllant l'impacte del segment promotor la ràtio de morositat se situa en el 6,2%.

² Variació calculada aïllant l'impacte dels saldos dubtosos incorporats de Barclays Bank, SAU a 1 de gener de 2015.

Després del seguiment de polítiques conservadores de cobertura de riscos, la ràtio de cobertura assoleix el 56%. Les provisions per a insolvències totals se situen en els 9.512 milions d'euros.

A 31 de desembre de 2015, la cartera d'actius adjudicats nets puja a 7.950 milions d'euros (a l'efecte de gestió 7.259 milions d'euros, una vegada aïllats els drets de rematada d'immobles procedents de subhasta de què no es disposa de la possessió del bé), amb una cobertura del 57,6% (+2,6 punts percentuals el 2015), incloent els sanejaments inicials i les provisions comptables registrades amb posterioritat a l'adjudicació dels immobles.

Adicionalment, els actius immobiliaris adjudicats de CaixaBank destinats al lloguer (classificats comptablement com a Inversions immobiliàries) pugen, a 31 de desembre de 2015, a 2.966 milions d'euros nets de provisions.

La intensa activitat de BuildingCenter ha permès comercialitzar el 2015 (venda o lloguer) immobles per un import de 2.077 milions d'euros. La ràtio d'ocupació de la cartera destinada al lloguer assoleix el 93%.

Principals indicadors de gestió del risc

	31.12.15	31.12.14
<i>(crèdits + riscos contingents)</i>		
Saldos dubtosos	17.100	20.110
Ràtio de morositat	7,9%	9,7%
Ràtio de morositat expromotor	6,2%	6,4%
Cost del risc	0,7%	1,0%
<i>(crèdits + riscos contingents)</i>		
Fons per a insolvències	9.512	11.120
Ràtio de cobertura	56%	55%
Adjudicats nets disponibles per a la venda	7.259	6.719
Cobertura adjudicats disponibles per a la venda	58%	55%

Ratings

Agència	Llarg termini	Curt termini	Perspectiva	Data última revisió
Standard&Poor's	BBB	A-2	Estable	06/10/2015
Fitch	BBB	F2	Positiva	23/02/2016
Moody's	Baa2	P-2	Estable	17/06/2015
DBRS	A (low)	R-1 (low)	Positiva	20/11/2015

2.4.2. Cartera Industrial: Gas Natural (34,3%)

Gas Natural Fenosa és un grup multinacional líder en el sector energètic, i a més és la primera i més important companyia integrada de gas i electricitat d'Espanya i Llatinoamèrica. És present en més de 30 països i té més de 23 milions de clients i una potència instal·lada de ~15 gigawatts (GW). A més, gràcies a una àmplia i diversificada cartera de contractes de gas i a una flota pròpia de vaixells metaners és, al mateix temps, un operador de referència en el mercat del GNL i del gas natural a la conca atlàntica i mediterrània.

Actualment, gairebé el 50% de l'EBITDA del Grup prové d'activitats internacionals, principalment a Llatinoamèrica (destaca la seva presència al Brasil, Xile, Colòmbia i Mèxic). Gas Natural Fenosa cotitza en les quatre borses espanyoles i forma part de l'IBEX 35.

Fets destacats del 2015

Un dels reptes al qual s'ha enfrontat el Grup el 2015 ha estat la integració de la Compañía General de Electricidad (CGE, companyia líder en distribució de gas i electricitat a Xile, que va ser adquirida per Gas Natural Fenosa a finals de 2014, i que va suposar un desemborsament aproximat de 2.500 milions d'euros). El Grup continua treballant en la integració de la companyia xilena.

Gràcies a aquesta operació (la transacció internacional més important efectuada per Gas Natural Fenosa en la seva història), el Grup va entrar en un país on no tenia presència, que és clau per a l'economia llatinoamericana, i a més ho va fer en una posició de lideratge en totes les branques d'activitat.

En el pla operatiu, l'any 2015 ha continuat marcat per un entorn energètic complex, amb un preu de les primeres matèries que ha mantingut la tendència baixista (el petroli s'ha situat en mínims dels últims 10 anys). La internacionalització de Gas Natural Fenosa i el seu mix de negoci diversificat han permès al Grup complir els objectius del Pla Estratègic 2013-2015 i afrontar amb fortalesa un període exigent.

Una de les fites més rellevants del 2015 ha estat l'entrada de Kuwait Investment Authority (KIA; fons sobirà de Kuwait, el més antic del món) en Global Power Generation (GPG; filial de generació elèctrica internacional del Grup amb 2,7 GW operatius), amb la compra (a través d'una ampliació de capital) d'un 25% amb un desemborsament de 550 milions de dòlars. Aquesta operació permetrà a Gas Natural Fenosa disposar d'un soci inversor de llarg termini per impulsar els plans de creixement d'aquesta filial (construcció a mitjà termini de 5 GW de capacitat de generació en mercats internacionals, principalment Llatinoamèrica i Àsia).

Adicionalment, i dins el procés d'optimització de cartera que duu a terme el Grup, durant el 2015 s'han dut a terme tres operacions rellevants:

- (i) Adquisició el juny del 100% de Gecalsa per 260 milions d'euros (companyia espanyola d'energies renovables amb potència instal·lada de 240 megawatts (MW), repartits en 10 parcs eòlics i una planta fotovoltaica). Cartera de projectes en desenvolupament de 400 MW).
- (ii) Venda el juny de la participació del 45% en BEGASA per 97 milions d'euros (companyia distribuïdora elèctrica que opera al nord-oest d'Espanya) a Viesgo (soci que controlava la participació restant).

- (iii) Adquisició a l'octubre del 8,33% de Metrogas per 116 milions d'euros (principal companyia distribuïdora de gas de Xile). Gas Natural Fenosa ja tenia un 52% a través de CGE. Aquesta operació li atorga la majoria en el Consell d'Administració de la societat.

Finalment, el Grup va arribar a un acord amb Repsol Butano per a l'adquisició progressiva de 250.000 punts de subministrament de gas propà canalitzat per 450 milions d'euros, que suposaran una palanca per accelerar el creixement de la xarxa de distribució de gas natural del Grup a Espanya.

Situació Financera i Política de Retribució a l'Accionista

Gas Natural Fenosa ha complert una de les prioritats marcades en el Pla Estratègic 2013-2015: mantenir una estructura financera sòlida, que assegurí una retribució a l'accionista atractiva i en efectiu, i al mateix temps permeti al Grup emprendre inversions quan sorgeixin oportunitats.

D'altra banda, Gas Natural Fenosa ha demostrat la seva capacitat per accedir als mercats de deute a preus molt competitiu, fent dues emissions en euros el 2015 (500 milions d'euros en bons a 10 anys i 500 milions d'euros més en obligacions subordinades perpètuas) i tancant un crèdit amb el Banc Europeu d'Inversions de fins a 900 milions d'euros (dels quals s'han disposat 600 milions d'euros el 2015). L'emissió a 10 anys es va fer el gener i va suposar el tipus d'interès més baix d'un emissor corporatiu espanyol a aquest termini fins a aquesta data.

En aquesta línia, el Grup ha tornat a demostrar la seva capacitat per accedir a mercats de deute internacionals, amb l'emissió de 2.800 milions de pesos mexicans (160 milions d'euros).

La qualificació creditícia del Grup es continua situant en nivells d'*Investment Grade* segons les principals agències de *rating* (BBB+ segons Fitch, BBB segons Standard & Poor's, i Baa2 segons Moody's).

La liquiditat del Grup a finals de 2015 és de 10.601 milions d'euros, dels quals 2.390 milions d'euros són en efectiu. Aquesta liquiditat és suficient per cobrir més de 24 mesos de necessitats financeres.

Gas Natural Fenosa ha anunciat un dividend contra l'exercici 2015 de 933 milions d'euros (+2,7% respecte de 2014). Aquest dividend suposa un *payout* del 62,1%, en línia amb el que estableix el Pla Estratègic. El gener de 2016 es fa el pagament del dividend a compte (408 milions d'euros) anunciat el novembre, i el juliol s'espera que s'aboni el dividend complementari (525 milions d'euros) una vegada aprovat per la Junta General d'Accionistes.

Responsabilitat Social Corporativa

Gas Natural Fenosa entén la Responsabilitat Corporativa (RC) com el conjunt d'accions enfocades a establir relacions de confiança, estables, sòlides i de benefici mutu amb els seus grups d'interès. D'aquesta manera, Gas Natural Fenosa assumeix vuit compromisos de responsabilitat social corporativa: (i) excel·lència en el servei; (ii) compromís amb els resultats; (iii) gestió responsable del medi ambient; (iv) interès per les persones; (v) seguretat i salut; (vi) cadena de subministrament responsable; (vii) compromís social, i (viii) integritat i transparència.

Gas Natural Fenosa és l'empresa líder mundial en sostenibilitat en el seu sector, segons l'Anuari de Sostenibilitat 2015 de RobecoSam (l'anuari reconeix, entre 3.000 empreses, aquelles amb millors resultats econòmics, socials, mediambientals i de govern, i amb un enfocament cap a la creació de valor a llarg termini).

Gas Natural Fenosa forma part, a més, de l'índex FTSE4Good des de la seva constitució el 2001. El 2015, el Dow Jones Sustainability Index ha tornat a reconèixer, per quart any consecutiu, Gas Natural Fenosa com a líder en el sector d'*utilities* de gas (la companyia fa 11 anys que és inclosa en aquest índex).

Principals magnituds

	2015	2014
Compte de pèrdues i guanys (MM €)		
Import net del volum de negoci	26.015	24.697
EBITDA	5.264	4.845
Resultat net	1.502	1.462
Balanç (MM €)		
Actiu total	48.132	50.328
Patrimoni net	18.518	18.020
Deute financer net	15.648	16.942
Dades operatives		
Distribució de gas (GWh)	473.831	463.802
Distribució d'electricitat (GWh)	68.732	66.978
Punts subministrament gas (milers)	13.172	12.816
Punts subministrament elèctric (milers)	10.622	10.415
Capacitat de generació (MW)	15.471	14.785
Producció elèctrica (GWh)	49.548	48.282

2.4.3. Cartera Industrial: Abertis (econòmica: 18,9%, mercantil: 22,7%)

Abertis és el grup líder internacional en la gestió d'autopistes, amb 7.500 quilòmetres arreu del món i operador de referència internacional en infraestructures de telecomunicacions satel·litals, després de convertir-se a finals del 2013 en soci majoritari de control de l'operador Hispasat (57,05%). El procés d'internacionalització continuat ha fet que Abertis estigui present a 12 països d'Europa i Amèrica, cosa que li ha permès diversificar el risc geogràfic i adaptar-se més bé als cicles econòmics mundials.

Actualment, més de dos terços dels ingressos del Grup es generen fora d'Espanya, amb especial pes de França, el Brasil i Xile. Abertis cotitza en la Borsa espanyola i forma part del selectiu IBEX 35, així com dels índexs internacionals FTSEurofirst 300 i Standard & Poor's Europe 350.

Fets destacats del 2015

Focalització

D'acord amb el Pla Estratègic que Abertis va comunicar al mercat el 30 d'octubre de 2014, el maig de 2015 el Grup Abertis ha col·locat en borsa el 66% de la seva filial Cellnex Telecom, SA (antiga Abertis Telecom Terrestre SAU). Aquesta operació ha generat unes plusvàlues de 2.666 milions d'euros (1.741 milions d'euros per la venda de la participació col·locada i 925 milions d'euros pel reconeixement de la participació restant a valor de mercat). L'entrada de caixa neta per aquesta operació ha assolit els 2.071 milions d'euros.

Aquesta operació suposa la consegüent pèrdua de control sobre la societat i, en conseqüència, els resultats d'aquest negoci fins al moment de la venda (així com l'oportuna plusvàlua) s'han classificat com a «operacions discontinuades» (i s'ha de reexpressar l'exercici 2014) i, a partir de la col·locació, es registra el 34% de participació per posada en equivalència.

Autopistes

El Grup continua centrant els esforços en un creixement molt selectiu, amb operacions de consolidació i reforç de la seva posició en societats ja participades (com ha estat el cas de la presa de control de Túnels de Barcelona i Cadí a Espanya i el reforç de la posició de control en Infraestructura Dos Mil a Xile), allargament de la vida concessional dels seus actius (Pla Relance a França), i en el control dels seus costos d'explotació, així com de les inversions operatives, per a la millora de la gestió a través d'un increment de l'eficiència.

En aquest context, el juliol de 2015, Abertis, mitjançant la seva filial Abertis Autopistas Chile, SA, va adquirir al Fondo de Inversión Público Penta Las Américas Infraestructura I i Fondo de Inversión Público Penta Las Américas Infraestructura II el 50% menys una acció del capital social d'Infraestructura Dos Mil, SA (propietària del 100% d'Autopista Los Libertadores i Autopista del Sol). D'aquesta manera, va assolir la titularitat del 100% del capital social d'aquesta societat. De la mateixa manera, el novembre de 2015 Abertis ha completat l'adquisició del 15,01% del capital social de Túnels de Barcelona i Cadí; per tant, ha obtingut el control de la societat en assolir el 50,01% d'aquesta societat i passa a consolidar aquest actiu per integració global.

D'altra banda, el subgrup Sanef continua treballant en la millora de la seva xarxa d'autopistes. En aquest sentit, cal destacar que el Govern francès ha donat llum verd al Pla Relance de les autopistes franceses, en què la concessionària fa millores en la seva xarxa d'autopistes a canvi d'una extensió dels contractes de concessió (2 anys per a Sanef i 3 anys i vuit mesos per a Sapn).

En qualsevol cas, Abertis, en el sector d'autopistes, continua amb la permanent ampliació de la seva capacitat. Durant aquest exercici, la inversió a Espanya s'ha concentrat en l'execució de les obres emmarcades en el Conveni Unicat i el Conveni AP-7. Així, dins el Conveni Unicat, les principals actuacions corresponen al nou ramal que connecta la C-33 i la C-17 a Mollet, finalitzades el juny de 2015, així com l'apantallament acústic i el tancament d'accessos a la C-31. En el marc d'aquest Conveni, s'han iniciat les obres de l'enllaç Mataró Oest i l'enllaç Sitges Centre, que, una vegada conclòs el 2016, permetrà ampliar en un carril la sortida de Sitges Centre, i descongestionar aquest tram altament freqüentat. Per la seva part, dins el Conveni AP-7 s'han finalitzat les obres de l'enllaç de Fornells i es té en compte la finalització de les obres de l'enllaç de Vilademuls.

En el cas del subgrup Arteris (Brasil), continuen els treballs d'ampliació i millora de les autopistes (especialment en el cas de les concessions que depenen de l'Estat Federal, amb l'ampliació de carrils a Fluminense, Planalto Sul i Regis Bittencourt, vies laterals i enllaços a Fernão Dias i els voltants de Florianópolis a Fluminense), d'acord amb el que estableixen els respectius contractes de concessió. En relació amb Arteris i davant el deteriorament significatiu de la situació macroeconòmica al Brasil, i tenint en compte la intenció de llançar una oferta pública d'adquisició sobre la totalitat de les accions d'Arteris a una valoració R\$10,15 per acció, s'ha registrat una provisió dels actius amb impacte net de 260 milions d'euros.

Així mateix, en el marc del pla d'eficiència i optimització de costos que segueix el Grup, s'ha començat la implementació de mesures corresponents al segon pla d'eficiències del Grup, que inclou els anys 2015 a 2017 i que està orientat principalment a la revisió i el redisseny dels principals cicles de negoci interns, com ara compres i inversions, i a la implantació de nous sistemes de pagament automàtic en la xarxa d'autopistes, que ha de permetre garantir la competitivitat del Grup i millorar la fluïdesa del trànsit a la xarxa, a fi d'obtenir un nivell de tecnologia i de servei equiparat el de les millors concessionàries mundials. El focus geogràfic d'aquest pla involucra especialment els mercats brasiler i francès.

Telecomunicacions per satèl·lit

En el sector d'infraestructures de telecomunicacions satel·litals, l'activitat comercial de l'exercici s'ha vist incrementada bàsicament per unes vendes més importants en la posició orbital 61è (Amèrica) i pels acords comercials en noves posicions orbitals.

D'altra banda, el Grup, a través de la seva participació en Hispasat, continua treballant en l'ampliació de la capacitat satel·lital. En aquest sentit Hispasat disposa actualment de 7 satèl·lits en òrbita, per bé que està fent les inversions necessàries per a la construcció de 3 nous satèl·lits (dos d'ampliació de capacitat i un de reposició, que inclourà més capacitat en òrbita).

Desinversions

Finalment, continuant amb l'estratègia de focalització i optimització de la seva cartera d'actius i addicionalment a la venda comentada prèviament del 66% de Cellnex Telecom, durant el 2015 Abertis ha tancat el procés de desinversió en aeroports mitjançant la venda del grup DCA (incloent-hi l'aeroport de Montego Bay a Jamaica) per un preu de 177 milions d'euros. Amb aquesta operació Abertis abandona definitivament el negoci d'aeroports.

Responsabilitat Social Corporativa

La Responsabilitat Social Corporativa és per a Abertis una manera d'entendre el paper de l'empresa en la societat, considerant els impactes ambientals, socials i econòmics de l'activitat i les relacions amb els diferents grups d'interès.

El Pla Estratègic de Responsabilitat Social d'Abertis constitueix el full de ruta per a la implantació del RSC en el Grup i es completa amb la participació en diferents iniciatives, com el Pacte Mundial de les Nacions Unides, el *Carbon Disclosure Project* i els índexs Dow Jones Sustainability, entre altres. En aquest sentit, Abertis forma part de l'índex Dow Jones Sustainability Index (DJSI) en la categoria World.

Política de Remuneració a l'Accionista i Compra d'Accions Pròpies

En el marc del Pla Estratègic 2015-2017 que Abertis va presentar al mercat el 30 d'octubre de 2014, la companyia va anunciar la millora de la seva política de retribució a l'accionista amb un increment anual del seu dividend ordinari del 5% fins al 2017 i el manteniment de l'ampliació de capital alliberada d'1 acció nova per cada 20 d'antigues (fet que suposa un creixement anual addicional del 5%).

A més, durant aquest exercici el Grup Abertis ha completat una adquisició d'autocartera fins a assolir un 8,25% del capital social. Aquest percentatge inclou un 6,5% que es va adquirir el mes d'octubre mitjançant una Oferta Pública d'Adquisició d'accions d'Abertis a un preu de 15,70 euros per acció.

Activitat i resultats

Al tancament de l'exercici 2015, l'activitat a les autopistes d'Abertis presenta una evolució positiva, gràcies als sòlids increments d'activitat registrats en els principals països en què opera el Grup. A Espanya, en particular, l'evolució del trànsit (+6,1%, la millor des de 2001) evidencia la recuperació de l'activitat econòmica. A França el creixement del trànsit també és sòlid (aproximadament del 2%) i a Xile el creixement ha superat totes les expectatives. L'activitat de les autopistes al Brasil ha disminuït a causa de l'empitjorament de l'entorn macro.

D'altra banda, el mes de juny passat el Ministeri de Foment va emetre la resolució al recurs d'Alçada interposat per Acesa contra la Censura de Comptes de 2011, en què desestimava la posició de la concessionària. Davant aquesta situació, Acesa ha iniciat accions legals amb la interposició d'un recurs Contenciós Administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Madrid. Addicionalment, també ha presentat davant la Delegació del Govern en les Societats Concessionàries d'Autopistes Nacionals de Peatge una sol·licitud d'interpretació formal del contracte concessional, i en particular amb referència al conveni aprovat pel Reial decret 457/2006 (Conveni AP-7), que inclou la garantia de trànsit expressament pactada.

En aquest sentit, i per motius de prudència comptable, el Grup ha registrat una provisió neta de 690 Mn €, que cobreix el saldo total acumulat per garantia de trànsit des de l'inici d'aquest el 2006 i fins al 31 de desembre de 2014.

En qualsevol cas, i sense perjudici de la provisió registrada, Abertis continua mantenint la solidesa dels arguments que sempre han sustentat la validesa jurídica del conveni i els defensarà davant els tribunals de justícia. La companyia disposa de suficients dictàmens jurídics que avalen la seva posició, recollida en el Reial decret i confirmada al seu dia per diversos estaments tant del Ministeri de Foment com del Ministeri de Justícia.

Els ingressos de les operacions han assolit els 4.378 milions d'euros, fet que suposa un descens del 2% respecte de l'exercici 2014 (+5% en termes comparables), bàsicament per l'esmentat no-reconeixement

de la garantia de trànsit del Conveni AP-7 que compensa l'increment d'ingressos per la bona evolució de l'activitat i l'impacte de la revisió de les tarifes mitjanes en les concessionàries d'autopistes, així com els ingressos més elevats d'Hispasat. Tanmateix, cal assenyalar que durant l'exercici l'evolució del tipus de canvi del real brasiler i el *peso* xilè ha impactat negativament en els ingressos del Grup d'una manera significativa.

Pel que fa al pes relatiu de les diferents unitats de negoci sobre els ingressos, es visualitza l'estratègia de focalització de la companyia. Després de la venda de Cellnex i la seva consegüent pèrdua de control, el sector d'autopistes ha augmentat el seu pes relatiu fins al 95% del total (87% a tancament de 2014, per bé que 95% reexpressat), i el pes de les infraestructures de telecomunicacions satel·litals ha estat d'un 5%.

El resultat net de l'any 2015 és el més alt de la història d'Abertis, bàsicament per les plusvàlues obtingudes per la venda del 66% de Cellnex i la seva pèrdua de control i en menor mesura per la millor activitat i operativa i l'optimització dels costos.

Amb aquestes consideracions el resultat consolidat de l'exercici 2015 atribuïble als accionistes ha assolit els 1.880 milions d'euros.

Principals magnituds

	2015	2014
Compte de pèrdues i guanys (MM €)		
Import net del volum de negoci	4.378	4.453
EBITDA	2.692	2.909
Resultat net	1.880	655
Balanç (MM €)		
Actiu total	25.739	27.740
Patrimoni net	5.349	5.993
Deute financer net	12.554	13.789
Dades operatives		
IMD (intensitat mitjana diària)	21.976	21.686
Ingressos d'autopistes	4.159	4.262
Ingressos de telecomunicacions	215	188

2.4.4. Cartera industrial: Suez (5,7%)

Suez és un dels operadors de referència a escala global dedicat a la gestió del cicle integral de l'aigua i dels residus. La societat és present en 70 països dels cinc continents i té una plantilla de 80.990 empleats. En el negoci d'aigua, proveeix d'aigua potable i presta serveis de sanejament a 92 i 65 milions de persones respectivament, i és el principal operador a Espanya i a Xile i el segon a França. En el negoci de residus, gestiona la recollida de residus generats per 50 milions de persones i presta serveis de tractament i eliminació, i és el principal operador a França i a la regió del Benelux.

A 31 de desembre de 2015, la Societat tenia un actiu total de 27.632 milions d'euros, un deute financer net de 8.083 milions d'euros i un patrimoni net de 6.805 milions d'euros.

Avui dia, dos terços dels ingressos del Grup es generen fora de França, i es mantenen posicions rellevants a Espanya, el Regne Unit, Austràlia i els Estats Units. Suez cotitza a la Borsa de París.

Fets destacats del 2015

Una de les fites més destacades durant aquest any ha estat el canvi de nom de Suez Environnement a Suez. Aquest fet respon a l'objectiu d'unificar el conjunt de marques del Grup al voltant d'una única marca i enfortir les sinergies entre les diferents activitats del Grup.

Durant l'exercici 2015, el Grup ha seguit demostrant la resiliència de les seves activitats davant la feble situació macroeconòmica a Europa, gràcies al bon comportament del negoci d'Aigua Europa i Internacional, que compensen l'estancament del negoci Residus Europa.

El creixement en el negoci d'Aigua Europa es basa tant en la millora dels consums i les tarifes com en el desenvolupament de nous serveis *smart water*. Addicionalment, el Grup ha mantingut la seva activitat comercial renovant i obtenint nous contractes. En aquest sentit, cal destacar el contracte de subministrament d'aigua a Gennevilliers (regió propera a París que agrupa deu poblacions, amb un total de més de 600.000 habitants) per 12 anys i 639 milions d'euros en ingressos.

El negoci de Residus s'ha vist afavorit per l'apreciació de la lliura esterlina, i el volum més gran tractat a causa de l'obertura de noves plantes. Malgrat això, la situació macroeconòmica dificulta la recuperació d'aquesta activitat, la qual s'ha vist impactada per les caigudes en els preus dels productes reciclats (principalment el metall). Durant aquest any, Suez ha guanyat i renovat diferents contractes. Hi destaquen la construcció i la posterior operació i manteniment de la planta "d'energy from waste" de París-Ivry (23 anys i 900 milions d'euros en ingressos).

En l'àmbit internacional (agrupa tant activitats d'aigua com de residus), el bon comportament dels negocis en les diferents regions on opera, s'ha vist accelerat per l'evolució favorable del tipus de canvi i la incorporació de nous contractes.

Per a Suez, el negoci internacional és clau per mantenir el seu creixement futur, i en aquest sentit cal ressaltar dues operacions corporatives: (i) al setembre, Suez va arribar a un acord per adquirir el 40% restant de la seva filial a Austràlia per 485 milions de dòlars australians (312 milions d'euros aproximadament). Aquesta operació li permetrà unificar totes les seves activitats al país, aprofitar oportunitats de negoci entre les diferents activitats i maximitzar sinergies; i (ii) al novembre, el Grup va formalitzar la reestructuració de la seva participació en el negoci d'aigua a Txungking (Xina), creant la *joint venture* «Derun Environment» amb l'ens públic local d'aquesta ciutat, la qual li proporcionarà oportunitats de creixement tant en el negoci d'aigua com en el de residus.

Adicionalment, el Grup ha demostrat la seva capacitat per accedir als mercats de deute. A l'abril va emetre 500 milions d'euros en bons híbrids al 2,5% (part dels fons es van dedicar a la recompra de 450 milions d'euros de bons híbrids emesos el 2010 amb un interès del 4,8%), i al setembre, 500 milions d'euros en bons a 10 anys amb un tipus d'interès de l'1,75%.

Finalment, Suez té com a objectiu assolir els 3.000 milions d'euros a nivell d'EBITDA el 2017, recolzat en el seu creixement orgànic i en adquisicions selectives.

Pel que fa a la política de dividends, Suez manté una política constant des de la seva sortida a borsa el 2008, que consisteix en la distribució de 0,65 € per acció cada exercici.

Responsabilitat Social Corporativa

Suez reforça les seves arrels locals a través dels seus patrocinis i les seves aliances. El Grup fomenta diferents iniciatives relacionades amb el medi ambient i la biodiversitat, la cultura i les comunitats on és present, així com la responsabilitat social i la integració econòmica i social.

El 2015 Suez ha estat inclosa, per setè any consecutiu, en l'índex Dow Jones Sustainability Index (DJSI), en la categoria World. A més, forma part de «Global Compact», que avalua Suez en relació amb els principis de les Nacions Unides (drets humans, laborals, medi ambient, anticorrupció).

2.4.5. Cartera Industrial: Saba Infraestructuras (50,1%)

Saba Infraestructuras (Saba) és un operador industrial de referència en la gestió d'aparcaments i parcs logístics. Durant el 2015 ha tingut presència en 5 països: Espanya, Itàlia, Xile, Portugal i Andorra. Després de dur a terme en els últims dos anys les operacions d'Aena, Adif, Bamsa i CPE, el Grup gestiona prop de 190.000 places d'aparcament distribuïdes en més de 350 centres. Paral·lelament, gestiona, a tancament d'any, una xarxa de 5 parcs logístics amb una superfície construïda superior a 385.000 m².

Fets destacats del 2015

Juntament amb les consolidades línies d'actuació bàsiques de la companyia (eficiència, innovació i proactivitat comercial), l'exercici 2015 s'ha caracteritzat per la consolidació del canvi de perímetre experimentat en l'activitat d'aparcaments, gràcies a l'adjudicació dels contractes d'Adif i Bamsa el 2014 i la compra de la companyia d'aparcaments portuguesa CPE.

En data 3 de desembre de 2015, Saba i el grup portuguès Sdc - Concessões, SGPS, SA (Sdc) van formalitzar la compravenda del 100% de CPE (quarta companyia privada portuguesa d'aparcaments per ingressos i nombre de places). Aquesta compra suposa un gran impuls per al posicionament estratègic de Saba Portugal. Allarga la seva vida concessional mitjana i duplica les seves xifres d'ebitda, mitjançant la incorporació de 13 aparcaments i 2 zones regulades distribuïdes en 9 ciutats (incloent-hi Lisboa i Porto) i que sumen un total de prop de 8.100 places. Aquesta operació permet compensar la finalització del contracte de Sonae a inicis de 2015.

La culminació de la integració dels aparcaments d'Adif i Aena és un fet el 2015. A l'increment quantitatiu de centres i places, cal afegir-hi el canvi qualitatiu que suposa el nou model de gestió. Entre les característiques d'aquest nou model, cal destacar (i) la consolidació de la gestió remota, (ii) la facturació per nivell de servei i (iii) el canvi tecnològic orientat a l'eficiència i el servei al client.

A Itàlia, cal destacar la venda el febrer de 2015 de la participació en la societat Modena Parcheggi, i l'inici de la gestió del gimnàs de Villa Borghese a càrrec d'un nou operador, fet que ha suposat la incorporació immediata de 2.000 abonats a la cartera.

En relació amb la marxa ordinària dels negocis, l'activitat de rotació a Espanya ha experimentat una clara millora durant tot l'exercici, que, juntament amb l'excel·lent comportament de Portugal, han permès compensar el pitjor comportament d'Itàlia i, en menor mesura, de Xile. Pel que fa a l'activitat d'abonats, tots els països mostren una recuperació clara de la seva cartera, tant pel comportament de les variables macroeconòmiques com per les accions comercials empreses, per bé que amb certa erosió en l'ingrés mitjà, especialment a Espanya i Itàlia.

En parcs logístics, Saba ha formalitzat en aquest exercici la venda de CPL Tolosa i de la seva participació del 32% en Cilsa (societat concessionària de la Zona d'Activitats Logístiques del Port de Barcelona).

Durant l'exercici 2015, l'ocupació mitjana dels parcs s'ha situat en un 87%. Les altes de clients més destacades de l'exercici han estat Aldisca i Sumitomo (PLZF), Paqueteria Horeca, Scalpers i Grupo Hispalcargo (Sevisur).

Responsabilitat Social Corporativa

La Responsabilitat Social Corporativa és un eix integral de l'estratègia de Saba, amb accions adreçades principalment a l'àmbit mediambiental: desplegament tecnologia LED i reducció de la petjada de carboni, entre d'altres; l'àmbit social, amb la signatura de convenis per integrar laboralment persones discapacitades, i l'àmbit de la mobilitat, amb la col·laboració activa amb les administracions per trobar solucions a llarg termini en l'escenari urbà: com la implantació de VIA T en els principals aparcaments.

Principals magnituds

	2015*	2014*
Compte de pèrdues i guanys (MM €)		
Import net del volum de negoci	210	186
EBITDA	93	75
Resultat net	14	-42
Balanç (MM €)		
Actiu total	1.485	1.576
Patrimoni net	552	568
Deute financer net	521	589

*Dades de Saba Infraestructuras consolidat. El resultat net de 2015 i 2014 incorpora impactes per venda de parcs logístics, no inclosos a Ebitda

2.4.6. Cartera Industrial: Cellnex Telecom (4,6%)

Cellnex és el proveïdor independent i neutral líder en infraestructures per a operadors de telecomunicacions a Espanya i Itàlia. A més, **Cellnex** és el primer proveïdor de serveis d'infraestructures de difusió (*broadcasting*) a Espanya amb una quota de mercat del 87% en l'àmbit nacional i regional. El negoci del Grup presenta importants barreres d'entrada en els seus mercats, principalment a causa de la base d'actius difícilment replicable de 15.119 torres de telecomunicacions repartides per tot el territori d'Espanya i Itàlia.

El Grup Cellnex presta els seus serveis en l'àmbit de la gestió d'infraestructures per a les telecomunicacions terrestres als mercats de:

- i. Lloguer d'infraestructures per a operadors de telecomunicacions mòbils (*Telecom Site Rental*)
- ii. Infraestructura de difusió (*Broadcasting Infrastructure*)
- iii. Serveis de xarxa i altres (*Network Services & Other*)

Fets destacats del 2015

OPV

El 100% dels títols de Cellnex cotitzen en borsa des del 7 de maig de 2015, dels quals un 66% van ser objecte de l'oferta pública de venda per part d'Abertis, incloent-hi l'exercici per part dels bancs coordinadors de l'opció de sobreadjudicació (*green-shoe*).

Negoci de lloguer d'infraestructures per a operadors de telecomunicacions mòbils

Durant l'exercici 2015 s'ha adquirit a Wind Telecomunicazioni (Wind) el 90% de les accions de la societat italiana Galata, societat tenidora de 7.377 torres de telefonia mòbil ubicades a Itàlia. Operació que ha estat perfeccionada el 26 de març de 2015, per 693 milions d'euros a través de la societat italiana Cellnex Itàlia, SrL. Així mateix, i de manera simultània al perfeccionament de l'adquisició de Galata, es van signar amb Wind els contractes d'acord de prestació de serveis relatiu al lloguer i el manteniment de les torres de telefonia mòbil a Wind, acord entre socis i un contracte d'opció de venda de Wind del 10% restant.

Aquesta adquisició ha suposat la consolidació de la posició del Grup com a agent clau en el procés de racionalització de l'ús de les infraestructures per a operadors de telecomunicacions mòbils a Espanya i Itàlia, amb una cartera d'actius únics. Addicionalment, ha fet possible el desenvolupament de noves oportunitats de negoci, en compartir la infraestructura necessària en el desplegament de la telefonia mòbil de quarta generació. Així mateix, s'ha centrat en el desmantellament de les infraestructures duplicades.

Negoci d'infraestructura de difusió

Durant l'exercici 2014 es va aprovar el Reial decret 805/2014 de 19 de setembre pel qual s'aprova el Pla Tècnic Nacional de la Televisió Digital Terrestre i es regulen determinats aspectes per a l'alliberament del dividend digital, consolidant 7 múltiplex nacionals per a la televisió digital terrestre (TDT) en la seva situació final. Aquest procés d'alliberament de la banda 800 Mhz ha finalitzat amb èxit el 31 de març de 2015.

A causa de certes irregularitats en el procediment del concurs públic d'assignació de canals a operadors privats, el 6 de maig de 2014, es van apagar 9 canals (2,25 múltiples nacionals – MUX). Addicionalment, per la Llei general audiovisual Televisió Espanyola (TVE), es va reduir en 0,33, per al 2015, l'ús del seu segon MUX com a part de la reassignació d'espectre a radiodifusors privats.

Mitjançant la Resolució de 17 d'abril de 2015, el Govern ha acordat convocar un concurs públic per a l'assignació de 6 noves llicències. Aquests concursos ocuparan la capacitat pendent d'adjudicar, és a dir, 1,75 MUX, per la qual cosa quedaran completats els 7 MUX nacionals planificats. Durant l'exercici 2016 s'espera recuperar els ingressos fins a assolir els 7 MUX nacionals.

En qualsevol cas, el Grup continua amb la investigació i la implementació de millores tècniques tant en la prestació dels serveis de Televisió Digital Terrestre (TDT) a Espanya, com en la distribució de continguts audiovisuals a Internet i en xarxes mòbils (televisió per telefonia mòbil).

Negoci de serveis de xarxa i altres

Durant l'exercici 2015 el Grup ha signat un contracte amb la Generalitat Valenciana per a l'ampliació de la xarxa COMDES corresponent a la xarxa Tetra de serveis d'emergència de la comunitat autònoma de València. A més, s'ha formalitzat un contracte amb Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya per a l'ampliació de la xarxa Tetra ferroviària en la línia Martorell-Igualada-Manresa. En relació amb els serveis de connectivitat, s'ha consolidat la posició de Cellnex com a proveïdor majorista de connectivitat tant de *back-haul* per a xarxes mòbils com per a serveis corporatius dels principals operadors.

Responsabilitat Social Corporativa

Coincidint amb la col·locació en borsa de la Societat el maig de 2015 i la consegüent segregació d'Abertis Infraestructuras, SA, la companyia ha iniciat un procés d'anàlisi interna i externa amb els seus grups d'interès orientat a concretar les línies i els eixos d'actuació prioritaris en l'àmbit de la responsabilitat corporativa. Aquest exercici d'anàlisi i diagnòstic de prioritats culmina en la definició del Pla Director de Responsabilitat Corporativa. El procés dut a terme ha actualitzat l'anàlisi relativa als aspectes materials, cadena de valor i grups d'interès que, específicament, defineixen el marc de referència d'un operador d'infraestructures de telecomunicacions com Cellnex Telecom, SA

Destaquen dos eixos principals: el de la sostenibilitat des de la perspectiva de l'optimització i eficiència dels recursos emprats, que és a més consubstancial a la mateixa proposta de valor del model de negoci de Cellnex; i el de la innovació oberta, com queda recollit en l'apartat anterior sobre les activitats d'R+D+I. El de la innovació és un eix d'importància clau per a una empresa que opera en un entorn tecnològic altament dinàmic. Es tradueix en l'aportació de talent i capacitats internes a projectes col·laboratius amb universitats i altres empreses i institucions i contribueix a una transferència del coneixement que potenciï els espais de confluència entre la recerca de frontera i la innovació aplicada.

Principals magnituds

	2015	2014
Compte de pèrdues i guanys (MM €)		
Import net del volum de negoci	613	436
EBITDA ¹	235	177
Resultat net	48	57
Balanç (MM €)		
Actiu total	2.027	1.232
Patrimoni net	538	501
Deute financer net	928	342
Dades operatives		
Nre. d'emplaçaments	15.119	7.493
Ràtio de compartició	1,53	1,81

¹ – EBITDA ajustat – es calcula com el resultat recurrent operatiu abans d'amortitzacions i sense incloure-hi impactes que no suposen un moviment de caixa.

2.4.7. Cartera Industrial: Altres participacions

AIGÜES DE BARCELONA (15,0%)

Aigües de Barcelona, Empresa Metropolitana de Gestió del Cicle Integral de l'Aigua, SA ("Aigües de Barcelona") efectua la gestió del cicle integral de l'aigua, des de la captació fins a la potabilització, el transport i la distribució. A més, s'encarrega del servei de sanejament i depuració d'aigües residuals per al seu retorn al medi natural o la seva reutilització.

Aigües de Barcelona, amb uns actius de prop de 700 milions d'euros, presta el servei de distribució d'aigua potable a 23 municipis (2,8 milions de persones), el de sanejament i depuració d'aigües residuals a la totalitat dels 36 municipis de l'àrea metropolitana (3,2 milions de persones) i el de clavegueram a altres 10 municipis. Entre les seves infraestructures gestionades, disposa d'una xarxa de distribució i transport de més de 4.600 km, 5 plantes de tractament d'aigua, 7 plantes depuradores, 303 km de col·lectors i 4 emissors submarins.

Fets destacats del 2015

Durant l'any 2015 el volum de facturació de la societat s'ha situat en 156,5 milions de m³, amb un creixement de pràcticament un 2% respecte dels consums de l'any anterior.

La societat continua amb el seu compromís inversor de prop de 36,3 milions d'euros, que li permet continuar millorant les seves ràtios tècniques i de qualitat en la prestació del servei.

La societat ha procedit a la constitució de dues filials 100%:

- OASYS H2O TECH, SL - Societat amb 300 milers d'euros de fons propis, l'objecte social de la qual és el disseny, desenvolupament, comercialització i distribució de solucions amb la finalitat de conscienciar les famílies del consum d'aigua.
- BARCELONA BUSINESS DISRUPTIVE INNOVARION, SA – Societat amb 60 milers d'euros de fons propis, que té com a objecte social el disseny, desenvolupament, adquisició, cessió i explotació de programari i plataformes tecnològiques.

Responsabilitat Social Corporativa

Aigües de Barcelona està desplegant un model de Desenvolupament Sostenible que comparteix amb els seus grups de relació, especialment amb els clients, empleats, accionistes, proveïdors i ens reguladors.

Per a Aigües de Barcelona el Desenvolupament Sostenible és una estratègia de present per guanyar el futur, fent aportacions al progrés econòmic, la preservació del medi ambient i el benestar social.

Aigües de Barcelona ha encarregat a Ivàlua, Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques, que faci una avaluació del disseny i de la implementació del seu Fons de Solidaritat. Aquest Fons ha estat creat per la societat per ajudar les famílies amb problemes econòmics a fer front a les despeses derivades del consum d'aigua.

Després de tres anys de funcionament, el fons ha ajudat unes 9.000 famílies, amb un volum d'ajudes de prop de 2,5 milions d'euros.

MEDITERRÁNEA BEACH & GOLF COMMUNITY (100%)

Mediterránea Beach & Golf Community és la propietària de la reserva de sòl urbanitzat de 600.000 metres quadrats i dels tres camps de golf, Lumine Golf Club, dissenyats per Greg Norman i Alfonso Vidaor. Els camps de golf estan gestionats des del 2010 per Troon Golf, companyia internacional amb més de 20 anys d'experiència i amb una contrastada solvència en la gestió, el desenvolupament i el màrqueting de complexos de golf d'alt nivell.

A 31 de desembre de 2015, l'actiu total de la Societat és de 304 milions d'euros, mentre que el seu patrimoni net se situa en 296 milions d'euros.

Fets destacats del 2015

La Societat manté una opció de compra condicionada amb la Generalitat de Catalunya de les finques previstes per als centres turístics integrats (CTI) per un import de 110 milions d'euros i amb venciment el setembre de 2016.

Durant el 2015, els camps de golf i les instal·lacions de la platja de Mediterránea Beach & Golf Community han acollit nombrosos tornejos i esdeveniments privats, alguns d'ells de gran afluència quant al nombre de participants. El creixement en l'organització d'esdeveniments corporatius és notable, i és un dels seus principals motors de facturació, a part del continu augment de visitants de golf del mercat europeu.

El nombre de *green-fees* gestionats durant el 2015 ha estat de 58.239.

Responsabilitat Social Corporativa

Lumine Golf Club manté el seu estàndard de qualitat reconegut i acreditat amb el certificat d'Audubon International Gold Signature Sanctuary, una de les organitzacions conservacionistes més antigues, exigents i respectades, que reconeix la integració respectuosa i sostenible dels millors camps de golf del món, i també manté el certificat de la Golf Environment Organization (GEO), distinció que acredita que les activitats s'hi duen a terme amb la intenció d'ajudar el medi ambient, millorar l'entorn natural i no comprometre el seu desenvolupament futur.

Lumine Golf Club disposa a més dels certificats ISO – EMAS relatius a medi ambient, que renova cada any de manera satisfactòria, implantant les millores necessàries per aconseguir una disminució en el consum d'energia i aigua, a més de dur a terme una gestió òptima dels residus que s'hi generen.

VITHAS SANIDAD (20,0%)

Vithas, grup hospitalari privat referent a Espanya, disposa actualment de 12 hospitals, i una plataforma d'aprovisionament (PlazaSalud24).

Els 12 hospitals de Vithas i 13 centres monogràfics altament especialitzats són referents en les seves àrees d'influència (Alacant, Almeria, Granada, Las Palmas de Gran Canaria, Lleida, Madrid, Màlaga, Tenerife, Vigo i Vitoria-Gasteiz) i estan oberts a pacients procedents de totes les asseguradores mèdiques, privats i mútues d'accidents, i col·laboracions amb el Sistema Nacional de Salut, entenent que la millor atenció sanitària és la que suma esforços, públics i privats, en benefici de la societat.

A Vithas es comparteixen una visió comuna i un compromís a llarg termini: liderar l'atenció sanitària a Espanya en benefici de la societat per acostar la sanitat a la població.

Vithas té el suport i la projecció de futur que li ofereixen els seus accionistes: Goodgrower Criteria. L'assistència sanitària de màxima qualitat, el creixement en la cobertura a escala nacional i la sostenibilitat a llarg termini són els principals eixos d'un projecte amb més de 100 anys d'experiència. Mitjançant la creació de noves unitats mèdiques i també mitjançant adquisicions d'hospitals i centres especialitzats es consolida la presència geogràfica de Vithas. El projecte se sosté en el convenciment que l'aposta per una assistència sanitària d'excel·lència va unida al compromís de comptar amb els millors professionals, una tecnologia eficaç, infraestructures actualitzades i el reconeixement extern de la nostra tasca. És per això que a Vithas es treballa per complir els estàndards de qualitat de la prestigiosa acreditació internacional Joint Commission International.

El Grup Hospitalari dona servei a més de 2 milions de pacients, i té una facturació d'uns 300 milions d'euros.

Fets destacats del 2015

En l'exercici 2015 Vithas ha consolidat les adquisicions del 2014: dos hospitals a Màlaga (Xanit) i Alacant (Medimar), els Laboratoris Lema & Bandín (Galícia) i la xarxa de fisioteràpia Fisium (Galícia).

També durant el 2015 han avançat les obres del Nuevo Hospital de Granada, l'obertura del qual és prevista el març de 2016.

Des del mes de juliol de 2015, Vithas ha passat a formar part de Xarxa Assistencial Juaneda, grup hospitalari amb una presència significativa a les Balears, amb 5 hospitals i més de 50 centres sanitaris. L'entrada de Vithas en Juaneda s'ha articulada mitjançant una ampliació de capital d'aquesta última i permetrà a Juaneda, entre altres inversions, emprendre la modernització de la Policlínica Miramar de Palma i la creació de nous centres assistencials en poblacions i destinacions de Mallorca en què encara no tenia presència.

La companyia continua implantant i desenvolupant el model PRIVEX (Privats i Estrangers), àrea de negoci que aporta un marge superior a la resta d'activitats i, en què els nous hospitals incorporats al grup estan aportant el seu *know-how* en aquest sector.

Responsabilitat Social Corporativa

Vithas manté un compromís social i mediambiental en l'exercici de les seves activitats i en benefici de tots els seus grups d'interès. Vithas entén que la companyia genera impactes socials, econòmics i mediambientals en la comunitat i l'entorn on presta els seus serveis, i el compromís s'estén a la identificació i gestió adequada d'aquests impactes, la qual cosa constitueix una contribució al desenvolupament sostenible, potencia els impactes positius i redueix o elimina els negatius.

Vithas adquireix un compromís social no només amb els seus clients, sinó que el fa extensiu a tota la comunitat i a la població en general, a través de l'Aula Vithas Salut, mitjançant el desenvolupament d'actuacions en matèria de salut que promouen hàbits saludables, bones pràctiques i activitats de prevenció.

CAIXA CAPITAL RISC (100%)

Caixa Capital Risc, la gestora de capital de risc del Grup, és un gestor de fons d'inversió de referència que proporciona capital i préstecs participatius a empreses innovadores en les primeres etapes.

Actualment gestiona més de 180 milions d'euros, dels quals 57,3 han estat compromesos per Criterium Venture Capital i 5,6 per CriteriumCaixa. Inverteix prioritàriament en companyies espanyoles de l'àmbit de les tecnologies digitals, les ciències de la vida i les tecnologies industrials.

A través de vuit vehicles especialitzats, inverteix en les primeres rondes de capital (fase llavor) i acompanya les empreses en el seu creixement.

La gestora està formada per un equip de professionals la principal activitat dels quals és la identificació, l'anàlisi, la inversió i l'acompanyament de projectes empresarials innovadors en les primeres etapes a Espanya.

Fets destacats del 2015

L'any 2015 l'activitat en inversió ha estat rellevant: 435 oportunitats han estat analitzades i 42 inversions materialitzades, i Caixa Capital Risc és un dels actors més actius del país. Igualment, s'ha dut a terme una important activitat de seguiment de cartera, amb més de 30 operacions de cartera.

Dins l'activitat duta a terme l'any 2015, cal destacar que s'ha posat en marxa l'últim fons Caixa Invierte Start, justament pensat per donar suport a empreses amb un alt component tecnològic i que provenguin d'algun centre de recerca de reconegut prestigi. Es potencia així l'activitat de transferència de tecnologia.

Adicionalment, complementant l'activitat inversora, cal destacar la primera edició del Programa Impulse coorganitzat amb la Fundació Bancària. Una iniciativa única a l'Estat espanyol, que neix amb l'objectiu d'impulsar la transformació del coneixement científic en empreses del camp de les ciències de la vida i la salut que generin valor en la societat.

Responsabilitat Social Corporativa

A més de l'activitat inversora, la gestora desenvolupa una intensa activitat de suport als emprenedors a tot Espanya. A través de la iniciativa EmprenedorXXI, Caixa Capital Risc impulsa iniciatives que donen reconeixement, formació i visibilitat a les noves empreses amb un alt potencial, alhora que faciliten la generació de contactes de valor afegit.

2.4.8. Gestió d'Actius Immobiliaris

Criteria, considerant el perímetre de gestió, gestiona a 31 de desembre de 2015 una cartera d'immobles de 2,9 bn € nets, la meitat dels quals estan destinats a lloguer. Els actius immobiliaris registrats en el balanç individual de Criteria ascendeixen a 1,6 bn € nets.

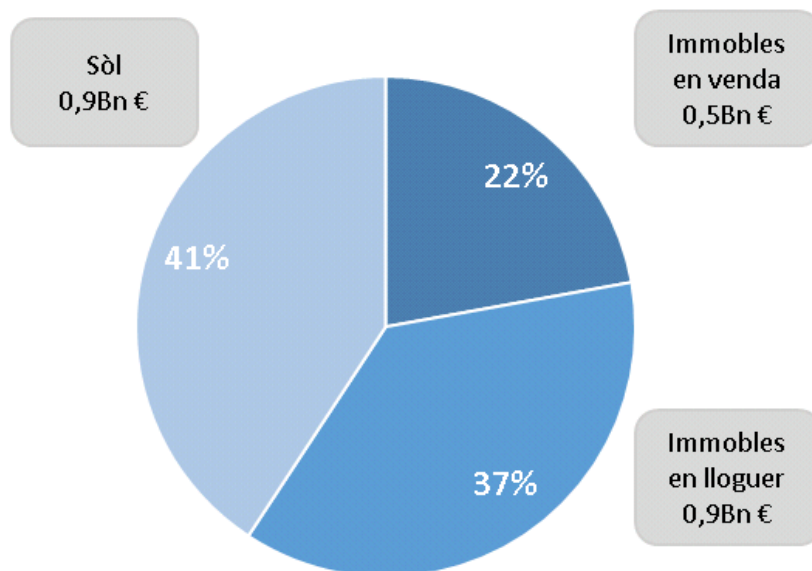
L'origen de la cartera immobiliària prové, d'una banda, dels actius immobiliaris adjudicats del negoci bancari de "la Caixa" en el moment de la reorganització societària de mitjan 2011 (actualment, amb un valor comptable net de 2,3 bn €) i, de l'altra, dels actius procedents de la integració de Foment Immobiliari Assequible a finals de 2014 (amb un valor comptable net de 0,6 bn €).

CARTERA D'IMMOBLES DE CRITERIA(*)

Cartera composta per aproximadament 23.000 unitats registrals entre habitatges, places de pàrquing, trasters, oficines, locals, naus industrials i terrenys repartits al llarg de la geografia espanyola, a més d'un terreny de grans dimensions ubicat a Andorra.

L'estratègia de Criteria és gestionar aquesta cartera d'immobles i crear valor mitjançant la venda selectiva de determinats actius a curt termini i l'explotació d'una cartera patrimonialista que millori la seva rendibilitat a llarg termini. D'altra banda, Criteria disposa d'una cartera de sòl que té com a objectiu tant la venda directa a promotors com el seu desenvolupament i promoció a mesura que sorgeixin oportunitats de negoci.

Composició (segons VNC)

(*) La titularitat dels immobles d'aquesta cartera recau sobre les societats següents: Criteria Caixa SAU, Servihabitat Alquiler, SL (100%), Servihabitat Alquiler II, SLU (100%) i Els Arbres de la Tardor, SLU (100%), aquesta última societat amb domicili social a Andorra.

L'activitat comercial i administrativa del negoci immobiliari de Criteria la duu a terme Servihabitat Servicios Inmobiliarios, SL (societat participada al 51% per TPG i un 49% per CaixaBank), a excepció dels

immobles subjectes a programes de lloguer social, de la gestió comercial dels quals s'encarrega Foment Immobiliari Assequible, SAU, filial 100% de Criteria.

Durant el 2015 s'han venut immobles per un import de 57 milions d'euros, i s'ha obtingut un marge brut de vendes proper al -2%. En relació amb els immobles destinats al lloguer, s'ha tancat l'exercici amb una taxa d'ocupació segons el nombre d'unitats registrals del 79%. Els ingressos derivats de les rendes han suposat 30 milions d'euros, la qual cosa implica una rendibilitat bruta sobre el valor comptable net de 4,4%.

CARTERA D'IMMOBLES DE FOMENT IMMOBILIARI ASSEQUIBLE (100%)

A 31 de desembre del 2015, la cartera d'immobles està composta per 3.990 habitatges amb una inversió de 0,6 bn €, dels quals 3.936 es troben en explotació sota el Programa d'Habitatge Assequible i 54 en construcció, iniciats durant el 2014. Els habitatges estan distribuïts per tot Espanya, principalment a les comunitats autònomes de Catalunya (66%), Madrid (14%), el País Basc (7%) i Andalusia (7%). El 2015 s'està complint els objectius establerts, amb un 96% d'ocupació mitjana en els últims 12 mesos.

El Grup Foment Immobiliari Assequible desenvolupa la seva activitat a través de dues societats, Foment Immobiliari Assequible, SAU (societat gestora i promotora de l'habitatge) i la seva filial Arrendament Immobiliari Assequible, SLU (societat que lloga l'habitatge). La seva activitat es duu a terme a través del programa Habitatge Assequible, que consisteix en la promoció, gestió, administració i explotació en règim d'arrendament d'habitatges. Aquest programa està afecte a l'Obra Social de la Fundació Bancària "la Caixa".

Durant l'exercici 2015, els ingressos del Grup Foment Immobiliari Assequible associats als lloguers d'habitatges propis han pujat a 14 milions d'euros, mentre que els ingressos associats a la gestió de lloguers d'habitatges de tercers han pujat a 3 milions d'euros.

El programa Habitatge Assequible neix el 2004 amb l'objectiu de promoure un parc propi de 3.000 habitatges per pal·liar el dèficit d'habitatges de lloguer i satisfer les necessitats de sectors de la societat amb més dificultats per accedir al mercat immobiliari. Es va ampliar el 2009 arran de la crisi immobiliària i la crisi econòmica amb 1.000 habitatges més destinats a famílies els ingressos de les quals van davallar per la difícil conjuntura econòmica. En un entorn econòmic desfavorable, amb necessitats socials creixents, el Programa avui dia es manté fidel a la vocació de servei als clients; millora l'accés a un habitatge digne a joves, gent gran i famílies amb dificultats econòmiques, i actualment ofereix 3.936 habitatges en règim de lloguer a preus assequibles, per sota dels preus de protecció oficial i preus de mercat.

3. RISCOS I INCERTESES

Gestió del Risc

Criteria gestiona el patrimoni empresarial del Grup Fundació Bancària "la Caixa" compost per les participacions accionaries en sectors estratègics com ara el bancari, l'energètic, les infraestructures, els serveis i el negoci immobiliari.

Criteria, com a societat patrimonialista, gestiona els riscos derivats de l'activitat d'inversió, desinversió i tinença de participacions accionaries (bàsicament, risc de mercat i de crèdit), la tinença d'actius immobiliaris (risc de mercat) i la gestió de l'endeutament de Criteria (risc de liquiditat).

Mapa de Riscos

A continuació s'enumeren els riscos que poden afectar la rendibilitat econòmica de les activitats de la Societat, la solvència financera i la reputació corporativa derivada de les participacions en actius financers:

- **Risc de mercat.** Inclou el valor de les inversions en altres empreses, classificades com a actius financers disponibles per a la venda, i la variació del tipus d'interès. En aquest apartat, la Societat també incorpora el risc de l'activitat immobiliària, referint-se a aquell pel qual el valor d'un actiu immobiliari pot variar i, com a conseqüència, es pot incórrer en pèrdues. S'inclou el valor de les inversions en els actius immobiliaris classificats com a inversions immobiliàries, actius no corrents mantinguts per a la venda i existències.
- **Risc de liquiditat.** Principalment per la falta de liquiditat d'algunes de les seves inversions o les necessitats derivades dels compromisos o plans d'inversió.
- **Risc de crèdit.** Derivat del fet que alguna de les contraparts no atengui les obligacions de pagament, i de les possibles pèrdues per variacions en la qualitat creditícia. També s'inclou conceptualment en aquest tipus de risc la inversió en cartera d'entitats del grup, multigrup i associades.
- **Risc operacional.** Pels errors derivats en la implementació i execució de les operacions.

La prioritat de la Direcció és identificar els riscos principals en relació amb els negocis significatius i aplicar les polítiques amb un alt grau de descentralització, atesa la gran varietat de negocis i l'alt grau d'especialització.

Per a un adequat mesurament i anàlisi de riscos inherents a l'activitat de Criteria, la Direcció de Criteria també utilitza les eines i la metodologia del Grup CaixaBank, que disposa d'una Direcció General de Riscos pròpia, d'acord amb les millors pràctiques del sector financer.

Aquests mètodes i eines permeten avaluar i quantificar de manera adequada l'exposició al risc i, conseqüentment, prendre les decisions tendents a minimitzar l'impacte d'aquests riscos amb la finalitat d'estabilitzar:

- Els fluxos de caixa, per facilitar la planificació financera i prendre decisions d'inversió o desinversió apropiades.
- El compte de resultats, amb un objectiu d'estabilitat i creixement a mitjà i llarg termini.

- El valor del patrimoni net, amb l'objecte de protegir el valor de la inversió efectuada per l'accionista.

Conglomerat financer

Criteria, en tenir actualment una posició de control sobre CaixaBank, ha estat definida pel Banc Central Europeu com una Societat Financera Mixta de Cartera i la matriu d'un conglomerat financer. En aquest entorn regulatori, Criteria ha dut a terme les actuacions següents durant l'exercici 2015:

- Ha formalitzat el procés d'**autoavaluació de capital**, segons el qual s'ha definit el perfil de risc del Grup CriteriaCaixa i s'ha avaluat la suficiència dels recursos propis. L'Informe anual del procés d'autoavaluació del capital va ser aprovat pel Consell d'Administració de Criteria el 27 d'abril de 2015. Es compleix el mínim regulatori del 8% CET1 *phase-in* tant en escenari base com en escenaris d'estrès plantejats. D'altra banda, l'anàlisi de la suficiència de capital econòmic tampoc no llança requeriments addicionals.
- Ha dut a terme el procés d'**autoavaluació de liquiditat**, segons el qual el Grup CriteriaCaixa compleix folgadamente el nivell regulatori de LCR (*Liquidity Coverage Ratio*) en base consolidada. L'Informe anual del procés d'autoavaluació de liquiditat va ser aprovat pel Consell d'Administració de Criteria el 27 d'abril de 2015. Criteria té una estructura de finançament equilibrada i diversificada, amb recurs principal als fons propis complementats amb finançament aliè: diversificada en instruments i a mitjà/llarg termini.
- Ha publicat l'**Informe de rellevància prudencial** del Grup CriteriaCaixa, amb l'objectiu de facilitar als agents del mercat l'avaluació de la suficiència de capital del Grup CriteriaCaixa i proporcionar la informació addicional del que aporta Criteria, com a societat dominant de CaixaBank, al perímetre de consolidació prudencial del Grup CriteriaCaixa. L'Informe de rellevància prudencial va ser aprovat pel Consell d'Administració de Criteria el 27 d'abril de 2015 i publicat l'endemà.
- Ha formalitzat el **marc d'apetit al risc (RAF)** de Criteria, aprovat pel Consell d'Administració de Criteria el 30 de juliol de 2015. El RAF és una eina de gestió amb la qual ha establert la tipologia i els nivells de risc que està disposat a acceptar en la consecució dels seus objectius de negoci, cercant mantenir en tot moment l'equilibri entre rendibilitat i risc. Així mateix, el RAF permet fer un seguiment i control de totes les obligacions prudencials.
- Ha elaborat el **Recovery Plan** del Grup CriteriaCaixa, partint de les directrius establertes en els documents emesos per l'Autoritat Bancària Europea, així com per la Llei 11/2015. El *Recovery Plan* ha estat aprovat pel Consell d'Administració de Criteria el 10 de desembre de 2015.

4. INFORMACIÓ SOBRE QUALIFICACIONS CREDITÍCIES

Criteria està qualificada per Fitch Ratings amb un *rating* de BBB-, amb perspectiva positiva (última revisió de 23 de febrer de 2016).

Tenint en compte que CaixaBank és el principal actiu de Criteria, així com l'actual marc de supervisió prudencial, Fitch Ratings aplica a Criteria la metodologia de *banking holding company* i, en conseqüència, vincula la seva qualificació al rating de CaixaBank i li atorga una qualificació d'un esglaió per sota del de l'entitat financera. Així mateix, aquesta agència valora positivament la participació de Criteria en empreses cotitzades rellevants (Gas Natural, Abertis Infraestructuras, Suez Environnement Company i Cellnex), la posició de liquiditat, així com un nivell i estructura adequats de l'endeutament.

5. ACTIVITATS DE RECERCA I DESENVOLUPAMENT

Criteria no ha dut a terme activitats en matèria de recerca i desenvolupament.

D'entre les societats del Grup Criteria, cal destacar la inversió efectuada en R+D+I per part de CaixaBank, que el 2015 ha estat de 64 milions d'euros.

D'altra banda, Criteria, a través de la seva filial Caixa Capital Risc, la gestora de capital de risc del grup "la Caixa", actualment gestiona més de 180 milions d'euros a través de 8 vehicles especialitzats, que inverteixen principalment en companyies espanyoles innovadores de l'àmbit de les tecnologies digitals, les ciències de la vida i les tecnologies industrials que presentin un pla de creixement sòlid.

Dins l'activitat duta a terme l'any 2015, cal destacar que s'ha posat en marxa l'últim fons Caixa Invierte Start, justament pensat per donar suport a empreses amb un alt component tecnològic i que provinquin d'algun centre de recerca de reconegut prestigi. Es potencia així l'activitat de transferència de tecnologia.

Adicionalment, juntament amb l'activitat inversora, la gestora duu a terme una intensa activitat de suport als emprenedors en tot Espanya, a través de la iniciativa EmprenedorXXI, en què s'acompanyen i s'impulsen iniciatives que donen reconeixement, formació i visibilitat a les noves empreses amb alt potencial, alhora que faciliten la generació de contactes de valor afegit.

En aquest entorn cal destacar la primera edició del Programa Impulse, coorganitzat amb la Fundació Bancària "la Caixa". Una iniciativa única a l'Estat espanyol, que neix amb l'objectiu d'impulsar la transformació del coneixement científic en empreses del camp de les ciències de la vida i la salut que generin valor en la societat.

6. OPERACIONS SOBRE ACCIONS PRÒPIES

A 31 de desembre de 2015, la Fundació Bancària "la Caixa" és propietària del 100% de les accions de Criteria.

7. OBRA SOCIAL "la Caixa"

7.1. Pla estratègic de Fundació Bancària "la Caixa"

L'accionista únic de Critería, la Fundació Bancària "la Caixa" (FBLC), ha aprovat a finals de l'exercici 2015 el seu nou Pla Estratègic 2016-2019. Aquest s'enquadra en la important transformació que els últims anys ha viscut el sistema financer espanyol i, en concret, les caixes d'estalvis. D'aquesta manera, la nova entitat, hereva de l'antiga Fundació "la Caixa", passava a ser una fundació bancària independent amb una cartera financera i industrial, a través de CriteríaCaixa. Aquesta transformació de l'Entitat ha servit per adaptar-se a la normativa i a la nova realitat del mercat, però també per mantenir i potenciar el compromís social al qual l'Entitat sempre ha estat fidel.

El Pla Estratègic de FBLC marca tres grans prioritats per al període 2016-2019:

- Maximitzar l'impacte i l'abast de l'activitat de la Fundació Bancària "la Caixa"
- Reforçar la imatge del Grup
- Garantir l'eficiència i el retorn social i corporatiu de la inversió

Per fer-ho, s'han establert diferents línies d'actuació agrupades en diferents àmbits.

Una de les línies d'acció, considerada en l'àmbit corporatiu, és la potenciació de les sinergies amb CaixaBank i amb la resta de participades, generant un cercle virtuós segons el qual una major visibilitat i reconeixement de la Fundació redundin en una millor reputació de les empreses del Grup "la Caixa", la qual cosa, al seu torn, hauria de generar beneficis i dividendes més importants, que, finalment, permetran a la Fundació dur a terme més i millors activitats i intervencions. Una de les mesures previstes per mantenir aquestes sinergies és el manteniment de la presència internacional als països prioritaris de CaixaBank i de Critería.

7.2. OBRA SOCIAL "la Caixa" 9,9 milions de beneficiaris

La Fundació Bancària "la Caixa" ha consolidat la seva activitat durant el 2015 i ha treballat en la definició d'un Pla Estratègic 2016-2019 que guiarà l'acció de l'Entitat en els pròxims quatre anys. El seu objectiu: construir una societat millor i més justa, donant oportunitats a les persones que més ho necessiten.

Per fer-ho, l'Obra Social tornarà a disposar d'un pressupost de 500 milions d'euros el 2016, la mateixa partida pressupostària que ens els vuit anys precedents i xifra que situa l'Entitat com la fundació més important d'Espanya per recursos invertits en acció social i una de les més importants d'Europa i del món.

Els programes socials continuaran sent el pilar d'aquesta acció, amb la lluita contra la pobresa infantil i el foment de l'ocupació com a principals estendards. Aquestes línies d'actuació cristal·litzen en dos programes estratègics: CaixaProinfància i Incorpora. Dues iniciatives plenament consolidades i amb un impacte transformador contrastat.

Durant el 2015, el programa de superació de la pobresa infantil, CaixaProinfància, ha atès més de 61.400 menors i les seves famílies a les principals ciutats espanyoles. Els bons resultats obtinguts pel programa han motivat la seva implantació en nous municipis durant l'any passat. El projecte es continuarà ampliant el 2016, amb l'objectiu de garantir el benestar dels nens amb menys oportunitats, per tal d'obrir-los la porta a un futur millor. En el terreny de l'acció social directa, la Fundació de l'Esperança,

ubicada al districte de Ciutat Vella, a Barcelona, ha incrementat la seva activitat i situa el seu nombre de beneficiaris en més de 1.500.

Incorpora, per la seva part, ha aconseguit crear 23.626 llocs de treball per a col·lectius desfavorits durant l'últim any, davant els 18.405 del 2014. Aquest augment se sustenta en la col·laboració de més de 8.700 empreses de tot Espanya. Una vegada consolidats els Punts de Formació Incorpora, dirigits a millorar l'ocupabilitat dels usuaris del programa amb més dificultats per trobar feina, el projecte impulsarà el 2016 els Punts d'Autoocupació per afavorir l'emprenedoria entre persones en risc o situació d'exclusió.

En aquesta mateixa línia, destaca l'aposta pels joves autònoms a través d'ajudes per pagar la quota de la Seguretat Social. Aquest fons d'ajudes, que estarà disponible fins a finals d'aquest any, ja ha arribat a més de 5.700 joves acollits a la Tarifa Plana del Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social.

Compromís centenari amb la gent gran

El 2015, el Programa de Gent Gran de l'Obra Social ha celebrat el seu centenari. Fent patent el vincle històric entre l'entitat i aquest col·lectiu, durant el passat exercici aquesta iniciativa va comptar amb 803.000 participants en més de 16.200 propostes socials, culturals, de salut i tecnològiques, dirigides al foment de l'envelliment actiu, la participació social i el respecte i la dignitat de la gent gran.

També el Programa de Voluntaris de "la Caixa" ha celebrat el 2015 el seu desè aniversari. Des que es va posar en marxa, han participat en aquest projecte més de 7.600 empleats en actiu, jubilats de l'Entitat i els seus familiars, i s'han impulsat més de 12.000 activitats en tot Espanya que han arribat a més d'un milió de persones.

Facilitar l'accés a l'habitatge és una altra de les prioritats estratègiques de l'Obra Social, en consonància amb les preocupacions dels ciutadans. A través de diferents iniciatives (habitatge assequible, lloguer solidari, lloguer social i el Fons Social d'Habitatges), el Grup "la Caixa" ja disposa de més de 33.000 pisos.

En l'àmbit hospitalari, l'Obra Social ja duu a terme el seu programa d'atenció a persones amb malalties avançades en 109 centres hospitalaris i 126 àrees d'atenció domiciliària. En total, 18.046 pacients han rebut suport psicosocial el 2015, dins un programa que també comprèn el suport als seus familiars (més de 24.000) i l'atenció al dol.

Fidel al seu compromís amb l'educació com a motor de progrés individual i col·lectiu, la formació continua sent un pilar fonamental en l'acció de l'Entitat. Concretament, el programa eduCaixa ha arribat a més de 2,3 milions d'alumnes de 8.887 escoles espanyoles. Aquesta iniciativa engloba recursos pedagògics, innovadors, pràctics i de fàcil accés, amb propostes educatives pensades per despertar habilitats emprenedores; potenciar vocacions científiques; divulgar l'art i la cultura, i promoure el creixement personal fomentant els hàbits saludables, l'educació en valors i la sensibilització social.

De fet, aquesta aposta ferma per l'educació ha transcendit fronteres el 2015 a través de la participació en el projecte Firefly, que té com a objectiu millorar l'educació de nens que viuen en zones rurals de la Xina de difícil accés i amb temperatures extremes. L'objectiu és oferir més oportunitats educatives a aquests escolars, facilitant-los l'accés al material formatiu de què ja disposen la majoria d'alumnes de les regions més desenvolupades, i millorant, també, la capacitat dels professors.

El foment de la cohesió i la convivència intercultural, la reinserció dels interns penitenciaris, el suport a la formació dels universitaris a través de les beques de postgrau o l'impuls a més de 950 projectes d'entitats de tot Espanya a través de les Convocatòries d'Ajudes a Iniciatives Socials, amb una inversió de més de 20 milions d'euros, han estat altres de les línies destacades d'actuació.

Suport a la programació cultural i científica

En total, l'oferta cultural, científica i educativa de l'Obra Social "la Caixa" a tot Espanya ha rebut durant l'any 2015 la xifra de 5 milions de visitants. Ha augmentat un 7,1% respecte de l'any anterior. A la ciutat de Barcelona, CaixaForum i CosmoCaixa han sumat més d'1,5 milions de visitants.

Específicament en l'àmbit cultural, el 2015 ha estat marcat per la presentació de sengles aliances amb dues institucions de referència internacional: el Museo del Prado i el British Museum. Aquests acords permetran l'organització conjunta d'exposicions de primer nivell que arribaran als diferents centres Caixa Forum. Aquests equipaments acullen actualment mostres tan variades com *Dibuixar Versalles*. Charles Le Brun (1619-1690) (CaixaForum Barcelona); *Dones de Roma. Seductores, maternals, excessives* (CaixaForum Madrid), i *El Greco. La mirada de Rusiñol* (CaixaForum Saragossa). La proposta cultural de l'Obra Social s'ha completat amb el suport a la versió digital de la 23a edició del *Diccionario de la lengua española* de la Real Academia, que rep més de 500 milions de consultes l'any.

La divulgació de les idees i l'avenç del pensament ha tingut en el Palau Macaya de l'Obra Social un centre de referència, que durant l'any ha acollit 760 activitats amb més de 41.000 participants. La ubicació en aquest Palau de l'Escola Europea d'Humanitats, sota la direcció de Josep Ramoneda, suposa un nou pas en aquesta direcció.

També el suport decidit a l'avenç científic s'ha intensificat durant el passat exercici, amb l'impuls de projectes centrats en la recerca per vèncer l'Alzheimer, el Parkinson, les malalties neurodegeneratives, el càncer, la sida o les afeccions cardiovasculars. En aquesta línia, cinc anys després del seu naixement, l'Institut de Salut Global (ISGlobal) s'ha consolidat com un dels centres de referència en salut global a Europa, i ha tingut un paper clau en la lluita contra la malària. En el terreny mediambiental, s'han executat 210 projectes de conservació i millora dels parcs naturals de tot Espanya, en què s'ha prioritzat la contractació de persones en risc d'exclusió.

Internacionalment, durant l'any 2015 s'ha consolidat la col·laboració amb entitats de referència a escala mundial, com la Fundació Bill & Melinda Gates, per promoure la vacunació infantil als països en via de desenvolupament, o UNICEF, amb l'objectiu de reduir la mortalitat infantil causada per la pneumònia. L'Obra Social també ha segellat una aliança amb el Banc Interamericà de Desenvolupament (BID) per impulsar dos nous projectes de desenvolupament socioeconòmic a Colòmbia. I es continua donant suport a més de 50 iniciatives per millorar les condicions de vida de les poblacions més empobrides del planeta.

Dotze mesos, en definitiva, que han corroborat la millora de la capacitat operativa de l'Obra Social després de la seva integració en la Fundació Bancària "la Caixa" fa poc més d'un any. Un any focalitzat a donar oportunitats a les persones, especialment a les que més les necessiten, a través de línies d'actuació transformadores.

Dotze mesos en què 9,9 milions de beneficiaris han participat en les 46.209 iniciatives impulsades per l'ànima del Grup "la Caixa", la seva Obra Social. La seva raó de ser.

8. ALTRA INFORMACIÓ

8.1. Informació sobre medi ambient

El Grup integra el compromís amb el respecte i la protecció de l'entorn en la gestió del negoci, els seus projectes, productes i serveis. Amb aquest objectiu, fomenta el finançament de projectes respectuosos amb el medi ambient i que contribueixin a aconseguir més eficiència energètica i més sostenibilitat ambiental a llarg termini.

Criteria està compromesa amb el respecte a l'entorn natural, un compromís que va més enllà de les seves obligacions legals i que es concreten en un sistema de gestió mediambiental integrat en la seva activitat de negoci, que engloba tots els seus projectes, seguint la norma ISO 14001.

Així mateix, Criteria continua desenvolupant, amb l'estreta col·laboració de CaixaBank i la Fundació Bancària "la Caixa" i a través de la seva política d'*Active Management*, mitjançant la presència en els òrgans de govern de les seves participades, els processos interns d'avaluació i control de risc social i ambiental de les seves participades, amb la finalitat de poder assegurar que aquestes organitzacions treballen de manera responsable i ètica.

En aquest sentit, CaixaBank ha concretat les seves accions de respecte i protecció al medi ambient en la implantació d'un sistema de gestió ambiental segons el reglament europeu EMAS 1221/2009 i la norma ISO 14001. Així mateix, en la Política Ambiental de CaixaBank, destaquen l'adhesió als Principis de l'Equador i als Principis del Pacte Mundial de les Nacions Unides, així com la participació voluntària en CDP (*Carbon Disclosure Project*) i el seu compromís d'impulsar tecnologies respectuoses amb el medi ambient, la integració de criteris ambientals en l'oferta de productes i serveis, i el suport a iniciatives de lluita contra el canvi climàtic.

Les companyies energètiques i de serveis en què Criteria participa disposen d'estratègies ben definides en matèria de responsabilitat corporativa, i són a més multinacionals que reporten periòdicament d'acord amb les millors pràctiques de *reporting* en relació amb el desenvolupament de les seves estratègies de sostenibilitat. El seu compromís i responsabilitat han estat premiats per diferents organismes nacionals i internacionals en els rànquings o índexs reconeguts com poden ser el FTSE4Good o el Dow Jones Sustainability Index, entre d'altres.

8.2. Informació sobre el període mitjà de pagament a proveïdors

Informació sobre els ajornaments de pagament efectuats a proveïdors. Disposició addicional tercera. «Deure d'informació» de la Llei 15/2010, de 5 de juliol.

L'entrada en vigor de la Llei 15/2010, de 5 de juliol, que va modificar la Llei 3/2004, de 29 de desembre, per la qual s'estableixen mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials, estableix l'obligació per a les societats de publicar de manera expressa les informacions sobre els terminis de pagament als proveïdors en la memòria dels comptes anuals. En relació amb aquesta obligació d'informació, el 4 de febrer de 2016 s'ha publicat al BOE una nova resolució emesa per l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes (ICAC) que deroga l'anterior de 29 de desembre de 2010.

D'acord amb el que s'indica en la resolució de 29 de gener de 2016, a continuació es desglossa la informació requerida amb relació als pagaments efectuats i pendents de pagament en la data del tancament del balanç:

	2015
	Dies
Període mitjà de pagament a proveïdors (dies)	35
Ràtio d'operacions pagades	36
Ràtio d'operacions pendents de pagament	8

	2015
	Import (milers €)
Total pagaments efectuats	64.178
Total pagaments pendents	2.110

8.3. Canals d'informació de Criteria

Criteria disposa dels canals d'informació següents:

- Web corporatiu (www.criteria.com) en què s'informa principalment de la cartera d'inversions, de l'activitat emissora de la Societat, dels òrgans de govern i de la informació econòmic financera anual i semestral. S'han comptabilitzat 64.616 visites el 2015.
- Dues bústies de correu electrònic: un d'Atenció a inversors institucionals i analistes (investor.relations@criteria.com) i una altra d'informació general (info@criteria.com)

9. PERSPECTIVES 2016 I EVOLUCIÓ PREVISIBLE DEL GRUP CRITERIA

9.1. Perspectives per a l'exercici 2016

El creixement econòmic mundial del 2015 va ser enèrgic (3,1% anual), caracteritzat per la recuperació més arrelada dels països avançats. Per al 2016, preveiem una lleugera acceleració fins al 3,4%, a mesura que guanyi impuls el creixement de l'Eurozona i d'alguns països emergents de referència, com Mèxic i Xile. En termes de creixement, per tant, el context econòmic internacional el 2016 hauria de ser favorable, recolzat pels baixos preus del petroli i una política monetària que globalment seguirà sent laxa.

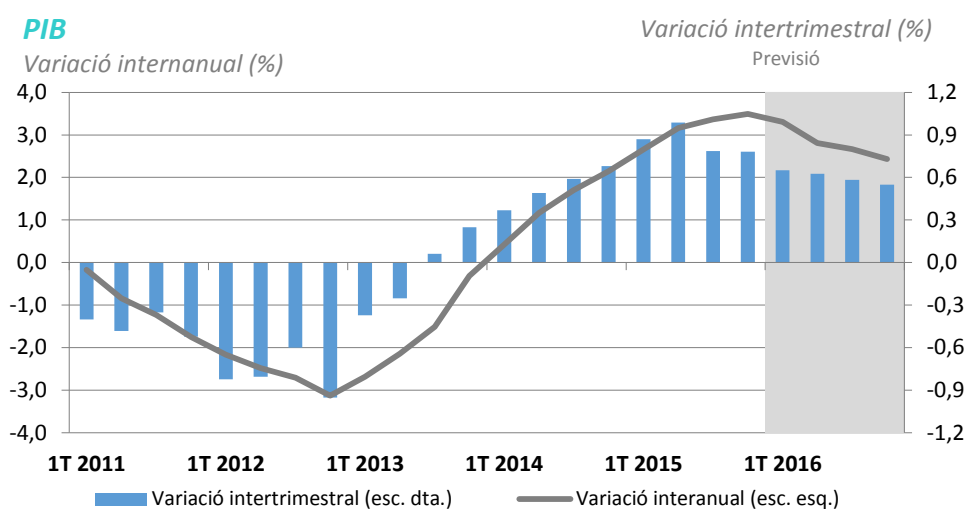
Entre els països avançats, la diferent posició que ocupen en el cicle econòmic comportarà una divergència monetària, amb importants efectes per a l'economia mundial. L'inici de la pujada dels tipus d'interès als EUA per part de la Fed el desembre de 2015 va ser un pas determinant en el procés de normalització de la seva política monetària, abonada pel fort creixement de l'activitat i l'ocupació. Durant el 2016, el ritme i la magnitud de les pujades dependran de la trajectòria de l'activitat, de la inflació i del mercat laboral nord-americà. Així mateix, aquest organisme seguirà molt vigilant a l'impacte de la seva política monetària sobre la resta de països i a les turbulències dels mercats financers. De moment, tenim en compte una segona pujada el juny de 2016. De fet, els indicadors de l'economia nord-americana segueixen mostrant un creixement robust, per la qual cosa el nostre escenari té en compte un avenç del PIB del 2,3% anual el 2016 (una dècima menys que el 2015). Aquest any, l'expansió nord-americana es recolzarà en el consum, la inversió i un despesa pública més elevada en un any d'eleccions presidencials. Per part seva, el Regne Unit, atès el seu considerable ritme de creixement, previst en el 2,2% per al 2016 (i invariable respecte de 2015), també podria començar una normalització de la seva política monetària a finals de 2016, encara que tenint en compte els missatges del governador, la desenvoluparà amb molta cautela a causa de l'elevada incertesa global.

Al contrari, les condicions monetàries seguiran sent molt laxes al Japó i a l'Eurozona, on hi ha una notable distància entre els objectius d'inflació fixats i les taxes actuals. Ambdues economies comparteixen l'expansió monetària, però no el ritme de creixement, que va ser força inferior al Japó, sobretot pel dinamisme més baix del consum en les llars nipones. De totes maneres, el creixement d'ambdues economies, també la nipona, registrarà una acceleració el 2016: del 0,5% anual el 2015 a l'1,0% el 2016 al Japó, i de l'1,5% a l'1,8% a l'Eurozona.

Les economies emergents gaudiran, en termes generals, d'un any 2016 de més creixement respecte de 2015 (4,3% davant el 4,0%), encara que menys del que s'esperava fa uns mesos. El deteriorament de les perspectives es deu, en bona part, a l'empitjorament del Brasil, Rússia i la Xina. El Brasil, la primera economia llatinoamericana, va estar immersa en una profunda recessió el 2015, i s'espera que pateixi un retrocés de prop del 2,5% el 2016 a causa de l'efecte combinat de la debilitat exportadora i de l'empitjorament de la demanda interna. El país s'ha vist afectat negativament pel descens del preu de les primeres matèries, ja que és un important exportador de minerals i aliments, sobretot al gegant asiàtic. Rússia és un altre emergent en plena recessió, que continuarà el 2016. Sens dubte, la caiguda del preu del petroli ha estat un factor determinant en el declivi de l'economia russa, encara que les tensions geopolítiques que envolten al país també han contribuït a la seva mala evolució. La situació de la Xina és marcadament diferent de la del Brasil o Rússia, ja que les seves perspectives de creixement segueixen sent significatives, i només s'espera un alentiment (del 6,8% el 2015 al 6,5% el 2016) per la necessitat de canviar de model econòmic en què el consum i els serveis adquireixin més protagonisme. Encara que no descartem nous episodis de volatilitat en la borsa xinesa, especialment si la gestió de la política econòmica no és encertada, aquests haurien d'anar a menys a mesura que les dades d'activitat vagin confirmant la desacceleració suau del país. D'altra banda, no tot són notícies preocupants dins el bloc emergent, atès que, el 2016, esperem una acceleració del ritme d'avenç de Mèxic i Xile, de 8 i 10

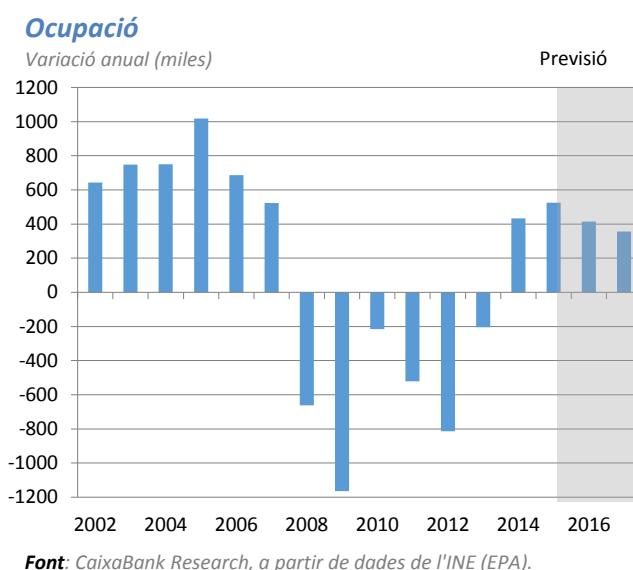
dècimes, fins al 3,3% i el 3,2%, respectivament. Per tant, en conjunt, les perspectives de creixement dels països emergents són favorables, encara que estan subjectes a riscos considerables.

Pel que fa a l'economia espanyola, el balanç global de 2015 va ser positiu, i és un excel·lent punt de partida per al 2016. Segons les nostres previsions, la taxa se situarà en el 2,8% anual el 2016, gràcies a que la demanda interna seguirà sent el motor de creixement i a una contribució lleugerament positiva de la demanda externa. Per bé que aquest ritme serà una mica inferior al 3,2% de 2015, cal tenir en compte que els suports temporals, com la rebaixa fiscal o la caiguda del preu del petroli, han estat determinants per aconseguir l'actual ritme d'avenç, i probablement tindran un paper menys rellevant aquest any.

L'economia espanyola s'enfronta a aquest 2016 amb algunes fortaleses, però també amb algunes debilitats. Entre els factors positius, en destaquen tres: la recuperació del crèdit bancari, la millora del sector immobiliari i l'impacte favorable de les reformes estructurals implementades en els últims anys. En relació amb l'evolució del crèdit, esperem que la seva demanda augmenti el 2016, ja que el procés de despallanquejament de les llars i les empreses està més avançat. Pel que fa a l'oferta, les entitats bancàries també estan en millor posició de concedir crèdit que abans, atès que el procés de reestructuració i consolidació bancària ha permès reforçar la posició de solvència i liquiditat de les entitats resultants. Pel que fa al sector immobiliari, les dades corroboren la seva recuperació. Preveiem un increment de la compra d'habitatge el 2016, recolzada pels costos de finançament més baixos i per l'augment de la demanda per part dels compradors que han estat esperant que el mercat immobiliari s'estabilitzés, i també per part dels inversors, gràcies a una rendibilitat superior del lloguer en comparació amb altres actius. Aquest dinamisme de la demanda fa preveure que la tendència a l'alça dels preus es mantindrà durant l'any, encara que la trajectòria serà molt heterogènia, ja que els increments de preus se centraran en les regions amb menys estoc d'habitatge nou per vendre. Finalment, el 2016 les reformes estructurals dutes a terme seguiran donant fruits, sobretot en el mercat laboral, on la creació d'ocupació podria superar els 400.000 llocs de treball. Això ajudarà a reduir la taxa d'atur en gairebé dos punts, fins al 19,9%, una taxa encara molt elevada, però que mostra una clara tendència a la baixa.

Tanmateix, les debilitats que presenta l'economia espanyola el 2016 no són menors. La delicada situació de les finances públiques, amb un deute prop d'excedir el 100% del PIB, accentua la situació de vulnerabilitat a canvis en la conjuntura financera internacional. Un altre gran desafiament és el sector exterior, atès que és imprescindible continuar millorant el superàvit exterior per reduir el deute extern. Per tant, el 2016 caldrà seguir enfortint els fonaments per estar preparats davant les eventualitats. Per aconseguir-ho, cal assolir aviat un consens polític que pugui concretar quines seran les prioritats de la política econòmica per al 2016.

9.2. Evolució del Grup

Criteria, com a societat instrumental patrimonialista, controlada al 100% per la Fundació Bancària "la Caixa", confia seguir mantenint el camí de rendibilitat dels seus negocis.

Durant aquest exercici s'ha publicat el Reial decret 877/2015 i la Circular del Banc d'Espanya 6/2015, que han finalitzat el desenvolupament normatiu de la Llei 26/2013 de caixes d'estalvis i fundacions bancàries que defineix el marc regulatori aplicable a Criteria com a societat de control del Grup CaixaBank.

Per part seva, la previsible evolució en les principals societats participades per Criteria (CaixaBank, Gas Natural i Abertis) és la següent:

A **CaixaBank**, l'any de l'arrencada del seu Pla Estratègic 2015-2018, l'entorn macroeconòmic i financer ha resultat ser fins i tot més complex que el previst. En aquest marc, la rendibilitat recurrent del Grup va pujar, encara que es va mantenir en nivells baixos fruit del despallanquejament del crèdit, els baixos tipus d'interès i un cost del risc encara elevat.

De cara al 2016, es mantindran les pressions sobre la rendibilitat exercides pel complex entorn macroeconòmic, l'alta volatilitat dels mercats, els baixos tipus d'interès i el continuat despallanquejament. Tanmateix, els següents aspectes hauran d'ajudar a apuntalar la recuperació de la rendibilitat:

- Evolució favorable de la nova concessió de crèdit i el lent però sostingut increment dels tipus d'interès
- Manteniment, igual que el 2015, d'un comportament del crèdit millor que el previst per al mercat
- Activació de la demanda immobiliària, encara que amb una evolució heterogènia entre regions.

En aquest context, el focus en el client, el *pricing* de crèdits i dels recursos, l'esforç comercial i la gestió del risc seguiran sent elements claus per a CaixaBank, igual que la gestió de l'eficiència operativa i la inversió continuada en tecnologia.

Gas Natural Fenosa, després d'assolir els objectius financers 2015 del seu Pla Estratègic 2013-2015, està a l'espera que els mercats s'estabilitzin per presentar el seu nou Pla Estratègic. Amb l'escenari energètic actual (preus baixos de les *commodities* i excés d'oferta en el mercat de gas), el 2016 es presenta com un any complex per al Grup.

Abertis seguirà implantant el seu Pla Estratègic 2015-2017 amb les mesures següents: (i) consolidació de la recuperació de l'activitat a Espanya, França i Xile, així com en el sector de les telecomunicacions satel·litals (ii) creixement internacional selectiu i (iii) es continuarà impulsant el seu pla d'eficiències.

Per part seva, el 2016 Criteria haurà d'obtenir el finançament necessari per complir les obligacions derivades del contracte de permuta d'actius amb CaixaBank. Així mateix, Criteria haurà d'iniciar l'exercici de refinançar el venciment, a inicis de 2017, de 1.505 milions d'euros de deute subordinat.

Pel que fa al **mercat immobiliari** el procés de la seva recuperació ha d'acompanyar la millora de resultats en la gestió dels immobles, ja sigui pel manteniment de la política de vendes selectives i l'obtenció de rendiments d'una cartera d'immobles en lloguer, com per l'estabilització gradual del valor d'aquests actius.

Tot això ha de permetre que Criteria segueixi finançant el pressupost de 500 milions d'euros amb què la Fundació Bancària "la Caixa" contribueix al desenvolupament de la seva Obra Social.

10. FETS POSTERIORS

Entre el 31 de desembre de 2015 i la data de formulació d'aquests comptes no s'ha produït cap fet no descrit en la resta de notes explicatives de la memòria.

11. INFORME DE GOVERN CORPORATIU CORRESPONENT A L'EXERCICI 2015

La Llei 16/2007, de 4 de juliol, de reforma i adaptació de la legislació mercantil en matèria comptable per a la seva harmonització internacional sobre la base de la normativa de la Unió Europea, va fer una nova redacció de l'article 49 del Codi de Comerç, que regula el contingut mínim de l'Informe de gestió. Sobre la base d'aquesta regulació, Critería inclou en una secció separada de l'Informe de gestió l'Informe Anual de Govern Corporatiu.

A continuació es presenta una edició maquetada del text íntegre de l'Informe Anual de Govern Corporatiu de Critería Caixa, SAU corresponent a l'exercici 2015 que ha aprovat el Consell d'Administració de la Societat en la seva sessió de data 29 de febrer de 2016, amb l'informe favorable previ de la Comissió d'Auditoria i Control en la seva reunió de data 23 de febrer, així com de la de Nomenaments i Retribucions, en la seva reunió de data 29 de febrer de 2016. L'informe original, elaborat d'acord amb el format i la normativa vigent, està disponible a la pàgina web www.criteria.com i a la de la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

INFORME ANUAL DE GOVERN CORPORATIU - 2015

CRITERIA CAIXA, SA, SOCIEDAD UNIPERSONAL

DADES IDENTIFICATIVES DE L'EMISSOR

DATA FI DE L'EXERCICI DE REFERÈNCIA: 31/12/2015

CIF: A-63379135

Denominació social: CRITERIA CAIXA, SA, SOCIEDAD UNIPERSONAL

Domicili social: AVINGUDA DIAGONAL 621, BARCELONA

**INFORME ANUAL DE GOVERN CORPORATIU D'ALTRES ENTITATS –
DIFERENTS DE LES CAIXES D'ESTALVIS– QUE EMETIN VALORS QUE
ES NEGOCIÏN EN MERCATS OFICIALS**

A ESTRUCTURA DE LA PROPIETAT

A.1 Detall dels accionistes o partícips més significatius de la seva entitat en la data de tancament de l'exercici:

NIF o CIF	Nom o denominació social de l'accionista o partícp	% sobre capital social
G-58899998	FUNDACIÓ BANCÀRIA CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"	100

A.2 Indiqui, si escau, les relacions de caràcter familiar, comercial, contractual o societari que hi ha entre els accionistes o partícips significatius, en la mesura que siguin conegudes per l'Entitat, llevat que siguin escassament rellevants o derivin del gir o tràfic comercial ordinari:

NIF o CIF	Noms o denominacions socials relacionats	Tipus de relació	Breu descripció
	*Vegeu Nota en l'apartat G		

A.3 Indiqui, si escau, les relacions de caràcter comercial, contractual o societari que hi ha entre els accionistes o partícips significatius i l'Entitat, llevat que siguin escassament rellevants o derivin del gir o tràfic comercial ordinari:

NIF o CIF	Noms o denominacions socials relacionats	Tipus de relació	Breu descripció
G-58899998	FUNDACIÓ BANCÀRIA CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"	SOCIETÀRIA	Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa" és l'accionista únic de la Societat

A.4 Indiqui, si escau, les restriccions a l'exercici dels drets de vot, així com les restriccions a l'adquisició o transmissió de participacions en el capital:

Sí ✓

No

Descripció de les restriccions
TRANSMISSIÓ DE PARTICIPACIONS EN EL CAPITAL: Les limitacions a la transmissibilitat de les accions es recullen en l'article 9 dels Estatuts Socials. Són lliures les transmissions que es facin a favor (i) d'altres accionistes, (ii) del cònjuge, dels ascendents o descendents de l'Accionista transmissent i (iii) de societats que pertanyin al mateix grup de societats que l'Accionista transmissent. Excepte en aquests casos, l'accionista que es proposi transmetre les seves accions en la Societat ho haurà de comunicar per escrit a l'òrgan d'administració, indicant el nombre, classe i sèrie de les accions que vol transmetre, el nom, el domicili i la nacionalitat de la persona a qui les vol transmetre, el preu o contraprestació de cada acció i les condicions de l'operació. En els terminis i de conformitat amb el procediment previst en els Estatuts Socials, la resta d'accionistes tindran dret d'adquisició preferent i, si escau, de la Societat mateixa.
EXERCICI DE DRETS DE VOT: No hi ha restriccions a l'exercici dels drets de vot de les accions de CRITERIA CAIXA, SAU.

B JUNTA GENERAL O ÒRGAN EQUIVALENT

B.1 Enumeri el quòrum de constitució de la Junta General o òrgan equivalent establerts en els Estatuts. Descrigui en què es diferencia del règim de mínims previst a la Llei de societats de capital (LSC) o la normativa que hi sigui aplicable.

De conformitat amb l'article 16 dels Estatuts Socials, la Junta General quedarà vàlidament constituïda, en primera convocatòria, quan els accionistes presents o representats tinguin, almenys, el 25% del capital subscrit amb dret a vot. En segona convocatòria és vàlida la constitució, sigui quin sigui el capital que hi concorri. Perquè la Junta General, ordinària o extraordinària, pugui acordar vàlidament l'emissió d'obligacions, la supressió o limitació del dret de subscripció preferent, l'augment o la reducció de capital, la transformació, fusió, escissió, cessió global d'actiu i passiu i trasllat de domicili a l'estranger, així com qualsevol modificació dels Estatuts Socials, caldrà, en primera convocatòria, la concurrència d'accionistes, presents o representats, que tinguin almenys el 50% del capital subscrit amb dret a vot. En segona convocatòria, serà suficient la concurrència del 25% d'aquest capital. Tot això sense perjudici d'altres supòsits establerts en les lleis i, en particular, lleis especials que siguin aplicables a la Societat.

Actualment, l'Entitat disposa d'un únic accionista; per tant, en aquest sentit s'aplica el règim previst en el text refós de la Llei de societats de capital.

B.2 Expliqui el règim d'adopció d'acords socials. Descrigui en què es diferencia del règim previst a la LSC o en la normativa que hi sigui aplicable.

De conformitat amb l'article 18 dels Estatuts Socials, els acords de la Junta s'adoptaran per majoria simple dels vots dels accionistes, presents o representats en la Junta General. Un acord s'entendrà adoptat quan obtingui més vots a favor que en contra del capital present o representat en la Junta.

El règim d'adopció d'acords de la Junta General previst a l'article 18 dels Estatuts Socials és el mateix que el previst a la Llei de societats de capital.

D'acord amb el que indica el punt anterior, la Societat té la condició d'unipersonal.

B.3 Indiqui breument els acords adoptats a les juntes generals o òrgans equivalents celebrats en l'exercici a què es refereix aquest informe i el percentatge de vots amb què s'han adoptat els acords.

Les decisions de l'accionista únic de la Societat durant el 2015 són:

14/05/2015: 1. Aprovació dels comptes anuals individuals i consolidats corresponents a l'exercici tancat a 31 de desembre de 2014 i els seus respectius informes de gestió. 2. Aprovació de la gestió dels administradors durant l'exercici 2014. 3. Aplicació del resultat de l'exercici 2014. 4. Dotació de reserva legal i 5. Delegació de facultats.

09/07/2015: 1. Modificació de determinats articles dels Estatuts Socials a l'efecte, segons que correspongui, (i) d'adaptar-los a la reforma de la Llei de societats de capital introduïda per la Llei 31/2014, de 3 de desembre, per la qual es modifica la Llei de societats de capital per a la millora de govern corporatiu, i (ii) de fer millores tècniques en la redacció. 2. Reelecció d'auditors i 3. Delegació de facultats.

03/09/2015: 1. Modificació de la denominació social de Criteria CaixaHolding SA, Sociedad Unipersonal, i, en conseqüència, modificació de l'article 1 dels Estatuts Socials. 2. Adquisició de les participacions de la societat mercantil Els Arbres de la Tardor, SLU, subjecta a l'autorització prèvia del Govern del Principat d'Andorra. Augment del capital social de la societat Els Arbres de la Tardor, SLU, subjecte a l'autorització prèvia del Govern del Principat d'Andorra i compra de la societat mercantil i 3. Delegació de facultats.

B.4 Indiqui l'adreça i forma d'accés al web de l'Entitat i a la informació sobre govern corporatiu.

La informació sobre govern corporatiu de Criteria Caixa, SAU està disponible en el web corporatiu de la Societat (www.criteria.com).

- B.5 Assenyali si s'han celebrat reunions dels diferents sindicats, que si escau hi hagi, dels tenidors de valors emesos per l'Entitat, de l'objecte de les reunions celebrades en l'exercici a què es refereix aquest informe i dels principals acords adoptats.

Durant l'exercici 2015, Criteria no ha celebrat assemblees d'obligacionistes.

C ESTRUCTURA DE L'ADMINISTRACIÓ DE L'ENTITAT

C.1 Consell o òrgan d'administració

- C.1.1 Detalli el nombre màxim i mínim de Consellers o membres de l'òrgan d'administració, previstos en els Estatuts:

Nombre màxim de Consellers/membres de l'òrgan	20
Nombre mínim de Consellers/membres de l'òrgan	8

- C.1.2 Completi el quadre següent sobre els membres del Consell o òrgan d'administració, i la seva diferent condició:

CONSELLERS/MEMBRES DE L'ÒRGAN D'ADMINISTRACIÓ

NIF o CIF del Conseller	Nom o denominació social del Conseller/membre de l'òrgan d'administració	Representant	Última data de nomenament
36456287-E	Isidre Fainé Casas	-	18/12/2013
40260078-G	Alejandro García-Bragado Dalmau	-	26/06/2014
37590507-C	Javier Godó Muntañola	-	26/06/2014
37175025-X	Salvador Gabarró Serra	-	26/06/2014
15766311-H	José Antonio Asiáin Ayala	-	18/12/2013
28744747-Z	Marcos Contreras Manrique	-	18/12/2013
X1596112G	Jean-Louis Chaussade	-	18/12/2013
46215647-E	Isabel Estapé Tous	-	18/12/2013
46672425-C	Francisco Javier García Sanz	-	18/12/2013
46309503-S	Víctor Grífols Roura	-	26/06/2014
46302019-Y	Josep-Delfí Guàrdia Canela	-	18/12/2013
Y2771477-Z	Heinrich Haasis	-	18/12/2013
42942802-P	Francesc Homs Ferret	-	18/12/2013
36467929-A	Juan José López Burniol	-	26/06/2014
39335259-S	Josep Joan Simón Carreras	-	18/12/2013

C.1.3 Identifiqui, si escau, els membres del Consell o òrgan d'administració que assumeixin càrrecs d'administradors o directius en altres entitats que formin part del Grup de l'Entitat:

NIF o CIF del Conseller	Nom o denominació social del Conseller/membre de l'òrgan d'administració	Denominació social de l'entitat del Grup	NIF o CIF de l'entitat del Grup	Càrrec
36456287-E	Isidre Fainé Casas	Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa"	G-58899998	President del Patronat
		Caixabank, SA	A-08663619	President del Consell d'Administració
40260078-G	Alejandro García-Bragado Dalmau	Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa"	G-58899998	Vicepresident i Vicesecretari del Patronat
37590507-C	Javier Godó Muntañola	Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa"	G-58899998	Patró
37175025-X	Salvador Gabarró Serra	Caixabank, SA	A-08663619	Conseller
28744747-Z	Marcos Contreras Manrique	Banco Europeo de Finanzas, SA *Vegeu Nota en l'apartat G	A-78963816	Vicepresident

NIF o CIF del Conseller	Nom o denominació social del Conseller/membre de l'òrgan d'administració	Denominació social de l'entitat del Grup	NIF o CIF de l'entitat del Grup	Càrrec
46302019-Y	Josep-Delfí Guàrdia Canela	VidaCaixa, SA de Seguros y Reaseguros	A-58333261	Conseller
42942802-P	Francesc Homs Ferret	Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa"	G-58899998	Patró
		Foment Immobiliari Assequible, SAU	A-63346290	Vicepresident
36467929-A	Juan José López Burniol	Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa"	G-58899998	Patró
		Caixabank, SA	A-08663619	Conseller

C.1.4 Completi el quadre següent amb la informació relativa al nombre de Conselleres que integren el Consell d'Administració i les seves comissions, així com la seva evolució en els darrers quatre exercicis:

Nombre de Conselleres				
	Exercici 2015 Nombre %	Exercici 2014 Nombre %	Exercici 2013 Nombre %	Exercici 2012 Nombre %
Consell d'Administració ** VEGEU NOTA APARTAT G	1 6,66%	1 5,88%	6 30%	0 0%
Comissió Executiva	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
Comissió d'Auditoria i Control	1 33,33%	1 33,33%	N.A.	N.A.
Comissió de Nomenaments i Retribucions	1 33,33%	1 33,33%	N.A.	N.A.

C.1.5 Completi el quadre següent respecte a la remuneració agregada dels Consellers o membres de l'òrgan d'administració, meritada durant l'exercici:

Concepte retributiu	Milers d'euros	
	Individual	Grup
Retribució fixa	2.645	1.788
Retribució variable		
Dietes		
Altres remuneracions		
TOTAL:	2.645	1.788

C.1.6 Identifiqui els membres de l'Alta Direcció que no siguin al seu torn Consellers o membres de l'òrgan d'administració executius, i indiqui la remuneració total meritada a favor seu durant l'exercici:

NIF o CIF	Nom o denominació social	Càrrec
36017940D	Marcelino Armenter Vidal	Director General
46533282G	Jaume Giró Ribas	Director General de Comunicació
40857332V	Jordi Gual Solé	Director General de Planificació i Desenvolupament Estratègic
38805438E	Francesc Bellavista Auladell	Sotsdirector General
46109324M	Javier José Paso Luna	Director de l'Àrea Fiscal i Legal
35114207S	Óscar Valentín Carpio Garijo	Sotsdirector General Adjunt

46119725X	Xavier Moragas Freixa	Sotsdirector General Adjunt
15851133Q	Enrique Goñi Beltrán de Garizurieta	Adjunt a Presidència

Remuneració total Alta Direcció (milers d'euros)	4.385
--	-------

C.1.7 Indiqui si els Estatuts o el Reglament del Consell estableixen un mandat il·limitat per als Consellers o membres de l'òrgan d'administració:

Sí ✓

No

Nombre màxim d'exercicis de mandat	Quatre (4) anys
------------------------------------	-----------------

C.1.8 Indiqui si els comptes anuals individuals i consolidats que es presenten per a aprovació al Consell o òrgan d'administració estan prèviament certificats:

Sí

No ✓

Identifiqui, si escau, la persona o les persones que han certificat els comptes anuals individuals i consolidats de la Societat, perquè el Consell en faci la formulació:

Nom	Càrrec

C.1.9 Expliqui, si n'hi ha, els mecanismes establerts pel Consell o òrgan d'administració per evitar que els comptes individuals i consolidats formulats per ell es presentin a la Junta General o òrgan equivalent amb excepcions en l'informe d'auditoria.

Amb caràcter general, la Comissió d'Auditoria i Control és l'encarregada de vetllar per l'elaboració correcta de la informació financera i entre les seves funcions trobem les següents, que porten implícit evitar l'existència d'informes d'auditoria amb excepcions:

- (i) Servir de canal de comunicació entre el Consell d'Administració i els auditors, avaluar els resultats de cada auditoria i les respostes de l'equip de gestió a les seves recomanacions i mitjançar en els casos de discrepàncies entre aquells i aquest en relació amb els principis i criteris aplicables en la preparació dels estats financers, així com examinar les circumstàncies que, si escau, hagin motivat la renúncia de l'auditor.
- (ii) Establir les oportunes relacions amb els auditors de comptes per rebre informació sobre aquelles qüestions que puguin posar en risc la independència d'aquests, perquè siguin examinades per la Comissió d'Auditoria i Control, i qualssevol altres relacionades amb el procés de desenvolupament de l'auditoria de comptes, així com aquelles altres comunicacions previstes en la legislació d'auditoria de comptes i en les normes tècniques d'auditoria.

- (iii) Supervisar el compliment del contracte d'auditoria, procurant que l'opinió sobre els comptes anuals i els continguts principals de l'informe d'auditoria siguin redactats de manera clara i precisa.
- (iv) Revisar els comptes de la Societat i la informació financera periòdica que hagi de subministrar el Consell als mercats i als seus òrgans de supervisió, i, en general, vigilar el compliment dels requisits legals en aquesta matèria i la correcta aplicació dels principis de comptabilitat generalment acceptats, així com informar amb caràcter previ el Consell d'Administració sobre la informació financera periòdica i les propostes de modificació de principis i criteris comptables suggerits per la Direcció.

C.1.10 El Secretari del Consell o de l'òrgan d'administració té la condició de Conseller?
Sí No ✓

C.1.11 Indiqui, si n'hi ha, els mecanismes establerts per preservar la independència de l'auditor extern, dels analistes financers, dels bancs d'inversió i de les agències de qualificació.

La Comissió d'Auditoria i Control és l'encarregada d'elevat al Consell d'Administració, perquè siguin sotmeses al Soci Únic, les propostes de selecció, nomenament, reelecció i substitució dels auditors externs de comptes d'acord amb la normativa aplicable a la Societat, així com les seves condicions de contractació i recollir regularment d'ell informació sobre el pla d'auditoria i la seva execució, a més de preservar la seva independència en l'exercici de les seves funcions.

La Comissió d'Auditoria i Control rep anualment dels auditors externs la declaració de la seva independència en relació amb l'entitat o entitats vinculades a aquesta directament o indirectament, així com la informació dels serveis addicionals de qualsevol classe prestats i els corresponents honoraris percebuts d'aquestes entitats per l'auditor extern o per les persones o entitats vinculades a aquest d'acord amb el que disposa la legislació sobre auditoria de comptes. Així mateix, la Comissió d'Auditoria i Control emet anualment, amb caràcter previ a l'informe d'auditoria de comptes, un informe en què s'expressa una opinió sobre la independència dels auditors de comptes. Aquest informe conté, en qualsevol cas, la valoració de la prestació dels serveis addicionals a què fa referència aquest apartat, individualment considerats i en el seu conjunt, diferents de l'auditoria legal i en relació amb el règim d'independència o amb la normativa reguladora d'auditoria.

Amb l'objectiu de garantir el compliment de la normativa aplicable i la independència dels treballs d'auditoria, la Societat disposa d'una Política de Relació amb l'Auditor Extern, aprovada per la Comissió d'Auditoria i Control, així com pel Consell d'Administració de la Societat.

C.2 Comissions del Consell o òrgan d'administració

C.2.1 Enumeri les comissions del Consell o òrgan d'administració:

Nom de la Comissió	Nre. de membres
Consell d'Administració	15
Comissió d'Auditoria i Control	3
Comissió de Nomenaments i Retribucions	3

C.2.2 Detalli totes les comissions del Consell o òrgan d'administració, els seus membres i la proporció de Consellers executius, dominicals, independents i altres d'externs que les integren (les entitats que no tinguin la forma jurídica de societat de capital no han d'emplenar la categoria del Conseller en el quadre corresponent i en l'apartat amb el seu règim jurídic i la manera com aquests compleixen les condicions de composició de la Comissió d'Auditoria i de la de Nomenaments i Retribucions):

COMISSIÓ EXECUTIVA O DELEGADA

NIF o CIF	Nom	Càrrec	Categoria

% de Consellers executius	
% de Consellers dominicals	
% de Consellers independents	
% d'altres d'externs	
Nombre de reunions	

Expliqui les funcions que té atribuïdes aquesta Comissió, descrigui els procediments i les regles d'organització i funcionament i resumeixi les actuacions més importants durant l'exercici.

--

COMISSIÓ D'AUDITORIA I CONTROL

NIF o CIF	Nom	Càrrec	Categoria
46215647-E	Isabel Estapé Tous	President	Independent
37175025-X	Salvador Gabarró Serra	Vocal	Dominical
28744747-Z	Marcos Contreras Manrique	Vocal	Independent

% de Consellers executius	0%
% de Consellers dominicals	33,33%
% de Consellers independents	66,67%
% d'altres d'externs	0%
Nombre de reunions	6

Expliqui les funcions que té atribuïdes aquesta Comissió, descrigui els procediments i les regles d'organització i funcionament i resumeixi les actuacions més importants durant l'exercici.

D'acord amb el que estableixen els Estatuts, el Consell d'Administració va designar una Comissió d'Auditoria i Control que té les competències i regles de funcionament previstes en la normativa vigent. La Comissió d'Auditoria i Control està formada per Consellers no executius i composta per un mínim de 3 i un màxim de 5 membres, i almenys un dels membres haurà de ser independent.

El Consell d'Administració designarà els membres de la Comissió d'Auditoria i Control tenint present els coneixements, les aptituds i l'experiència dels Consellers i les funcions de la Comissió. La Comissió d'Auditoria i Control designarà d'entre els membres independents un President. Així mateix designarà un Secretari i podrà designar un Vicesecretari, els quals pot ser que no en siguin membres. En cas de no fer aquestes designacions actuaran com a Secretari i Vicesecretari els del Consell. Els membres de l'equip directiu o del personal de la Societat estaran obligats a assistir a les sessions de la Comissió d'Auditoria i Control i a prestar-li la seva col·laboració i accés a la informació de què disposin quan la Comissió així ho sol·liciti. La Comissió podrà igualment requerir l'assistència a les seves sessions dels auditors de comptes de la Societat.

En qualsevol cas, sense perjudici de qualssevol altres funcions que li puguin ser assignades en cada moment pel Consell d'Administració, la Comissió d'Auditoria i Control ha d'exercir les funcions bàsiques següents:

- Informar la Junta General d'Accionistes sobre les qüestions que hi plantegin els accionistes en matèria de la seva competència.
- Elevar al Consell d'Administració, perquè siguin sotmeses a la Junta General o al Soci Únic, les propostes de selecció, nomenament, reelecció i substitució dels auditors externs de comptes d'acord amb la normativa aplicable a la Societat, així com les seves condicions de contractació i recollir regularment d'ell informació sobre el pla d'auditoria i la seva execució, a més de preservar la seva independència en l'exercici de les seves funcions.

- c) Supervisar els serveis d'auditoria interna, comprovant-ne l'adequació i integritat, i proposar la selecció, designació i substitució dels seus responsables; proposar el pressupost d'aquests serveis i verificar que l'Alta Direcció té en compte les conclusions i recomanacions dels seus informes.
- d) Servir de canal de comunicació entre el Consell d'Administració i els auditors, avaluar els resultats de cada auditoria i les respostes de l'equip de gestió a les seves recomanacions i mitjançar en els casos de discrepàncies entre aquells i aquest en relació amb els principis i criteris aplicables en la preparació dels estats financers, així com examinar les circumstàncies que, si escau, hagin motivat la renúncia de l'auditor.
- e) Supervisar el procés d'elaboració i presentació de la informació financera preceptiva i l'eficàcia dels sistemes de control interns i de gestió de riscos de la Societat, incloent-hi els fiscals; així com discutir amb els auditors de comptes les debilitats significatives del sistema de control intern que, si escau, es detectin en el desenvolupament de l'auditoria.
- f) Establir les oportunes relacions amb els auditors de comptes per rebre informació sobre aquelles qüestions que puguin posar en risc la independència d'aquests, perquè siguin examinades per la Comissió d'Auditoria i Control, i qualssevol altres relacionades amb el procés de desenvolupament de l'auditoria de comptes, així com aquelles altres comunicacions previstes en la legislació d'auditoria de comptes i en les normes tècniques d'auditoria. En tot cas, hauran de rebre anualment dels auditors externs la declaració de la seva independència en relació amb l'entitat o entitats que hi estiguin vinculades directament o indirectament, així com la informació dels serveis addicionals de qualsevol mena prestats i els corresponents honoraris percebuts d'aquestes entitats per l'auditor extern o per les persones o entitats que hi estiguin vinculades d'acord amb el que disposa la legislació sobre auditoria de comptes. Així mateix, la Comissió d'Auditoria i Control ha d'emetre anualment, amb caràcter previ a l'informe d'auditoria de comptes, un informe en què s'expressarà una opinió sobre la independència dels auditors de comptes. Aquest informe haurà de contenir, en tot cas, la valoració de la prestació dels serveis addicionals a què fa referència aquest apartat, individualment considerats i en el seu conjunt, diferents de l'auditoria legal i en relació amb el règim d'independència o amb la normativa reguladora d'auditoria.
- g) Supervisar el compliment del contracte d'auditoria, procurant que l'opinió sobre els comptes anuals i els continguts principals de l'informe d'auditoria siguin redactats de manera clara i precisa.
- h) Revisar els comptes de la Societat i la informació financera periòdica que hagi de subministrar el Consell als mercats i als seus òrgans de supervisió, i, en general, vigilar el compliment dels requisits legals en aquesta matèria i la correcta aplicació dels principis de comptabilitat generalment acceptats, així com informar amb caràcter previ el Consell d'Administració sobre la informació financera periòdica i les propostes de modificació de principis i criteris comptables suggerits per la Direcció.
- i) Supervisar el compliment de la normativa respecte a les operacions amb parts vinculades i informar, amb caràcter previ, el Consell d'Administració sobre aquestes operacions. En particular vetllarà perquè es comuniqui al mercat la informació sobre aquestes operacions, en compliment del que

- estableix la normativa, i informar sobre les transaccions que impliquin o puguin implicar conflictes d'interès.
- j) Supervisar el compliment del Reglament Intern de Conducta en Matèries Relatives al Mercat de Valors i, en general, de les regles de govern corporatiu que li siguin aplicables.
 - k) Informar, amb caràcter previ, el Consell sobre la creació o adquisició de participacions en entitats de propòsit especial o domiciliades en països o territoris que tinguin la consideració de paradisos fiscals, així com qualssevol altres transaccions o operacions de naturalesa anàloga que, per la seva complexitat, puguin menyscar la transparència de la Societat o del grup al qual pertany.
 - l) Considerar els suggeriments que li facin arribar el President del Consell d'Administració, els membres del Consell, els Directius i els Accionistes de la Societat i establir i supervisar un mecanisme que permeti als empleats de la Societat, o del grup al qual pertany, de manera confidencial i, si es considera apropiat, anònima, comunicar les irregularitats de potencial transcendència, especialment financeres i comptables, que adverteixin en el si de la Societat.
 - m) Rebre informació i, si escau, emetre un informe sobre les mesures disciplinàries que es pretengui imposar a membres de l'alt equip directiu de la Societat.
 - n) Qualsevol altres que li siguin atribuïdes en virtut de la Llei i altra normativa aplicable a la Societat.

En tot el que no està previst expressament per a la Comissió d'Auditoria i Control, s'han d'aplicar les normes de funcionament establertes en aquests Estatuts en relació amb el Consell d'Administració, sempre que siguin compatibles amb la naturalesa i funció de la Comissió corresponent.

Com a conseqüència de les facultats atribuïdes, les actuacions més importants de la Comissió d'Auditoria i Control durant l'exercici 2015 han estat:

En la reunió de 26 de febrer de 2015: Aprovar i elevar al Consell d'Administració de la Societat, entre altres: 1) Norma Reguladora d'Auditoria Interna; 2) Política de Relacions amb els Auditors Externs; 3) Norma sobre la Funció de Control Intern de la Informació Financera (SCIIF); 4) Aprovació de l'Informe Financer Anual. Formulació dels comptes anuals individuals i consolidats i dels informes de gestió. Informe Anual de Govern Corporatiu. Esborranys d'informe d'auditoria. Proposta d'aplicació del resultat de l'exercici 2014 i ratificació del dividend a compte; 5) Nova Política Formal de Divulgació, i 6) Estats financers resumits a efectes estadístics.

En la reunió de 27 d'abril de 2015: Aprovar i elevar al Consell d'Administració de la Societat, entre altres: 1) Informe Anual del Procés Intern d'Avaluació de l'Adequació del Capital (ICAAP); 2) Informe Anual del Procés Intern d'Avaluació de l'Adequació de la Liquiditat (ILAAP); 3) Informació amb Rellevància Prudencial (IRP); 4) Sistema de Control Intern de la Informació Financera (SCIIF); 5) Auditoria i Control Intern; 6) Normativa per definir les transaccions de què s'ha d'informar en el Consell d'Administració; 7)

Reglament Intern de Conducta en l'Àmbit del Mercat de Valors, i 8) Codi Ètic.

En la reunió de 30 de juliol de 2015: Aprovar i elevar al Consell d'Administració de la Societat, entre altres: 1) Sistema de Control Intern de la Informació Financera (SCIIF); 2) Estats financers semestrals resumits consolidats a 30 de juny de 2015, i 3) Política de Gestió de Sancions i Contramesures Financeres Internacionals del Grup Criteria.

En la reunió de 10 de desembre de 2015: Aprovar i elevar al Consell d'Administració de la Societat, entre altres: 1) Estimació tancament desembre 2015; 2) Aprovació de distribució segon dividend a compte.

COMISSIÓ DE NOMENAMENTS I RETRIBUCIONS

NIF o CIF	Nom	Càrrec	Categoria
46215647-E	Isabel Estapé Tous	President	Independent
15766311-H	José Antonio Asiáin Ayala	Vocal	Independent
36467929-A	Juan José López Burniol	Vocal	Dominical

% de Consellers executius	0%
% de Consellers dominicals	33,33%
% de Consellers independents	66,67%
% d'altres d'externs	0%
Nombre de reunions	5

Expliqui les funcions que té atribuïdes aquesta Comissió, descriu els procediments i les regles d'organització i funcionament i resumeixi les actuacions més importants durant l'exercici.

De conformitat amb el que estableixen els Estatuts Socials, el Consell d'Administració va designar en el seu si una Comissió de Nomenaments i Retribucions, que té les competències i es regirà per les regles de funcionament previstes en la normativa vigent. La Comissió de Nomenaments i Retribucions està formada exclusivament per Consellers no executius i composta per tres membres, i dos dels membres hauran de ser independents. La Comissió de Nomenaments i Retribucions va designar un President d'entre els Consellers independents que en formen part. Així mateix va designar un Secretari i un Vicesecretari, no Consellers.

En qualsevol cas, sense perjudici de qualssevol altres funcions que li pugui assignar en cada moment el Consell d'Administració, la Comissió de Nomenaments i Retribucions exercirà les funcions bàsiques següents:

a) Avaluar les competències, coneixements i experiència necessaris en el Consell d'Administració. A aquests efectes, definirà les funcions i aptituds necessàries en els candidats que hagin de cobrir cada vacant i avaluarà el

temps i dedicació necessaris perquè puguin exercir eficaçment la seva comesa.

- b) Establir un objectiu de representació per al sexe menys representat en el Consell d'Administració i elaborar orientacions sobre com assolir aquest objectiu.
- c) Elevar al Consell d'Administració les propostes de nomenament de Consellers independents per a la designació per cooptació o perquè siguin sotmeses a la decisió de la Junta General d'Accionistes, així com les propostes per a la reelecció o separació d'aquests Consellers per la Junta General d'Accionistes.
- d) Informar de les propostes de nomenament de la resta de Consellers per a la designació per cooptació o perquè siguin sotmeses a la decisió de la Junta General d'Accionistes, així com les propostes per a la reelecció o separació per la Junta General d'Accionistes.
- e) Informar de les propostes de nomenament i separació dels alts directius i les condicions bàsiques dels seus contractes.
- f) Examinar i organitzar la successió del President del Consell d'Administració i del primer executiu de la Societat i, si escau, formular propostes al Consell d'Administració perquè aquesta successió es produeixi de manera ordenada i planificada.
- g) Proposar al Consell d'Administració la política de retribucions dels Consellers i dels Directors Generals o dels qui duguin a terme les seves funcions d'Alta Direcció sota la dependència directa del Consell, de Comissions Executives o de Consellers Delegats, així com la retribució individual i les altres condicions contractuals dels Consellers executius, vetllant per la seva observança.

En tot el que no està previst expressament per a la Comissió de Nomenaments i Retribucions, s'han d'aplicar les normes de funcionament establertes en aquests Estatuts en relació amb el Consell d'Administració, sempre que siguin compatibles amb la naturalesa i funció de la Comissió corresponent.

Com a conseqüència de les facultats atribuïdes, les actuacions més importants de la Comissió de Nomenaments i Retribucions durant l'exercici 2015 han estat:

En la reunió de 26 de febrer de 2015: Aprovar i elevar al Consell d'Administració de la Societat, entre altres: 1) Informe Anual de Govern Corporatiu, i 2) Política de Remuneracions.

En la reunió de 4 de juny de 2015: Aprovar i elevar al Consell d'Administració de la Societat, entre altres: Definició de Col·lectiu Identificat.

En la reunió de 30 de juliol de 2015: Aprovar i elevar al Consell d'Administració de la Societat, entre altres: Protocol de procediments de selecció i avaluació de la idoneïtat de càrrecs.

En la reunió de 10 de desembre de 2015: Aprovar i elevar al Consell d'Administració de la Societat, entre altres: Informes d'avaluació d'idoneïtat de càrrecs de la Societat i remuneracions del col·lectiu Identificat.

COMISSIÓ _____

NIF o CIF	Nom	Càrrec
	** Vegeu Nota Apartat G	

D OPERACIONS VINCULADES I OPERACIONS INTRAGRUP

D.1 Detalli les operacions realitzades entre l'entitat o entitats del seu grup, i els Accionistes, partícips cooperativistes, titulars de drets dominicals o qualsevol altre de naturalesa equivalent de l'Entitat.

Les operacions més significatives realitzades entre Critería o les seves filials i l'accionista Únic, Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", han estat les següents:

Nom o denominació social de l'Accionista significatiu	Nom o denominació social de la societat o entitat del seu grup	Naturalesa de la relació	Tipus de l'operació	Import (milers d'euros)
Fundació Bancària "la Caixa"	CriteríaCaixa	Societària	Dividends a compte de l'exercici 2015	320.000
Fundació Bancària "la Caixa"	CriteríaCaixa	Societària / Contractual	Préstec concedit per Critería i amortitzat en l'exercici	85.000
Fundació Bancària "la Caixa"	CaixaBank	Societària/ Contractual	Préstec	100.000
Fundació Bancària "la Caixa"	CaixaBank	Societària/ Contractual	Dipòsits a la vista i a termini	7.235

En la Nota 40 dels comptes anuals consolidats de Critería Caixa, SAU, apareixen de manera agregada tots els saldos de l'accionista únic amb societats del Grup CriteríaCaixa.

D.2 Detalli les operacions realitzades entre l'entitat o entitats del seu grup, i els administradors o membres de l'òrgan d'administració, o Directius de l'Entitat.

No hi ha operacions que siguin fora del tràfic ordinari ni a condicions que no siguin de mercat.

En la Nota 40 dels comptes anuals consolidats de Criteria Caixa, SA, Sociedad Unipersonal, apareixen de manera agregada tots els saldos amb administradors i directius.

D.3 Detalli les operacions intragrup.

Les operacions més significatives efectuades per la Societat amb altres entitats que pertanyen al mateix Grup han estat les següents:

Denominació social de l'entitat del Grup	Tipus de l'operació	Import (milers d'euros)
CaixaBank	Acords de finançament: préstecs	1.200.000
CaixaBank	Contractes de cobertures de tipus d'interès (se n'indica el valor nocional)	1.900.000
VidaCaixa	Inversió en renda fixa d'Abertis Infraestructuras	786.000
CaixaBank	Contracte de permuta	** Vegeu Nota en l'apartat G

L'operació més significativa efectuada per la Societat amb entitats associades i multigrup que pertanyen al mateix Grup ha estat la següent:

Denominació social de l'entitat del Grup	Tipus de l'operació	Import (milers d'euros)
Gas Natural	Saldos en imposicions a termini i a la vista a CaixaBank	599.000

Vegeu Nota 40 dels comptes anuals consolidats del Grup Criteria i Nota 21 dels comptes anuals individuals de Criteria.

D.4 Detalli els mecanismes establerts per detectar, determinar i resoldre els possibles conflictes d'interessos entre l'Entitat o el seu grup, i els seus Consellers o membres de l'òrgan d'administració, o Directius.

La Societat manté informats els Consellers de les seves obligacions i, en particular, del deure d'evitar conflictes d'interès previstos a la Llei de societats de capital. Amb caràcter anual, el Secretari del Consell d'Administració remet a cadascun dels Consellers un formulari en què aquests poden posar de manifest l'existència de qualsevol conflicte d'interès, per fer-ho constar en la Memòria dels comptes anuals i, si escau, poder valorar si és procedent atorgar la dispensa que permetria, en casos singulars, autoritzar la realització de determinades actuacions al Conseller que ho hagi sol·licitat.

Amb caràcter addicional, la Societat disposa d'un Reglament Intern de Conducta en l'Àmbit del Mercat de Valors, aplicable tant a Consellers com a Directius de l'Entitat, entre altres. En aquest Reglament s'estableixen diverses obligacions, com ara la d'abstenció de fer determinades operacions en certs períodes, el deure de comunicar i d'informar la Societat sobre determinades operacions, i el deure de salvaguarda i d'actuació en relació amb informació que es pugui qualificar d'informació privilegiada.

E SISTEMES DE CONTROL I GESTIÓ DE RISCOS

E.1 Expliqui l'abast del Sistema de Gestió de Riscos de l'Entitat.

El control dels riscos està plenament integrat en la gestió, i l'organització està implicada en la seva posada en pràctica. L'Alta Direcció participa directament en aquesta tasca, en el manteniment del marc de control intern, que el Grup assegura en una execució prudent, i en processos continus de gestió i planificació del capital i de la liquiditat.

Després de la reorganització del Grup "la Caixa" el 2014 (Nota 1 dels comptes anuals), Criteria gestiona el patrimoni empresarial del Grup "la Caixa" compost de les participacions accionaries en sectors estratègics, com ara el bancari, l'energètic, les infraestructures, els serveis i el negoci immobiliari. Criteria ha estat inclosa en el perímetre de supervisió prudencial segons el BCE, en ser considerada societat financera mixta de cartera i matriu d'un conglomerat financer i no ser d'aplicació les limitacions establertes per a la Fundació Bancària.

En el marc legal de supervisió prudencial i en el context d'avaluació de qualitat de govern corporatiu del Grup CriteriaCaixa per part del Banc Central Europeu, Criteria ha dut a terme les actuacions següents durant l'exercici 2015:

- 1) Ha formalitzat el procés d'autoavaluació de capital, segons el qual s'ha definit el perfil de risc del Grup CriteriaCaixa i s'ha avaluat la suficiència dels recursos propis. L'Informe Anual del Procés d'Autoavaluació del Capital (ICAAP, en el seu acrònim en anglès) va ser aprovat pel Consell d'Administració de Criteria el 27.04.2015.

- 2) Ha dut a terme el procés d'autoavaluació de liquiditat, segons el qual Grup CriteríaCaixa compleix folgadamente el nivell regulatori de LCR (Liquidity Coverage Ratio) en base consolidada. L'Informe Anual del Procés d'Autoavaluació de la Liquiditat (ILAAP, en el seu acrònim en anglès) va ser aprovat pel Consell d'Administració de Critería el 27.04.2015.
- 3) Ha publicat l'Informe de Rellevància Prudencial del Grup CriteríaCaixa (IRP, en el seu acrònim en anglès), amb l'objectiu de facilitar als agents del mercat l'avaluació de la suficiència de capital del Grup CriteríaCaixa i proporcionar la informació addicional del que aporta Critería, com a societat dominant de CaixaBank, al perímetre de consolidació prudencial del Grup CriteríaCaixa. L'Informe de Rellevància Prudencial va ser aprovat pel Consell d'Administració de Critería el 27.04.2015 i publicat l'endemà.
- 4) Ha formalitzat el Marc d'Apetit al Risc (RAF per les seves sigles en anglès, Risk Appetite Framework) de Critería, aprovat pel Consell d'Administració de Critería el 30.07.2015 (més informació en l'apartat E.4).
- 5) Ha elaborat el Pla de Recuperació (*Recovery Plan*, en anglès) del Grup CriteríaCaixa, aprovat pel Consell d'Administració de Critería el 10.12.2015. Algunes de les mètriques del RAF han estat seleccionades com a indicadors de *Recovery Plan (recovery indicators)*. Per a aquestes mètriques s'han definit els llindars de recuperació que, si s'activessin, desencadenarien els processos de comunicació i de governança propis, d'acord amb la gravetat de les situacions definides.

El Sistema de Gestió de Riscos del Grup CriteríaCaixa funciona de manera descentralitzada, en el sentit que les societats del Grup disposen de les seves pròpies estructures de control i supervisió de les seves respectives activitats. A Critería, però, pel fet que és la capdavantera del Grup, s'afegeix una estructura complementària per a la gestió de riscos propis i per al seguiment dels riscos de les seves societats participades.

Grup CaixaBank:

És important destacar que, en ser Critería Caixa una societat financera mixta de cartera i capdavantera del conglomerat financer de CaixaBank, la gran majoria dels riscos a què s'enfronta el Grup i que gestiona són riscos vinculats a l'activitat bancària i asseguradora del mateix Grup CaixaBank. El Sistema de Gestió de Riscos de CaixaBank està alineat amb les directrius del regulador i les millors pràctiques del sector. El Sistema de Gestió de Riscos de CaixaBank està format pels elements següents:

- Catàleg de Riscos Corporatiu, formalitzat en el marc del Projecte Mapa de Riscos Corporatiu (més informació en l'apartat E.3), que classifica els riscos per categories i en facilita la valoració, amb la qual cosa contribueix a la mateixa determinació del perfil de risc del Grup CaixaBank, a la formalització d'un marc d'apetit al risc, unifica nomenclatures dels riscos i facilita l'adaptació al report de riscos requerit pel Mecanisme Únic de Supervisió (MUS/SSM).
- Marc d'apetit al risc (RAF, en el seu acrònim en anglès) com a eina integral i prospectiva, amb la qual el Consell d'Administració de CaixaBank ha determinat la tipologia i els llindars de risc que està disposat a acceptar, en la consecució dels objectius estratègics i de rendibilitat del Grup CaixaBank.
- Polítiques que constitueixen el marc normatiu que defineix el funcionament general de les activitats de risc amb l'objecte de controlar i gestionar els riscos a escala corporativa i procediments, metodologies i eines de suport, que permeten

articular aquestes polítiques i complir el principi d'«homogeneïtat, globalitat i consistència».

- Cultura de risc en l'organització: En desenvolupament continu plasmada en: (i) la formació –cursos de formació, tant presencials com virtuals, a través dels mitjans telemàtics disponibles–; (ii) la informació –publicació de normes, circulars i manuals sobre això, comunicacions en les reunions mensuals del Conseller Delegat i l'Alta Direcció amb els màxims responsables de la xarxa i de Serveis Centrals, etc.– i; (iii) els incentius –actualment, impacte en la retribució variable de determinats nivells Directius relacionats amb l'origen i la gestió de risc–.
- Un Sistema de Control i Seguiment dels Riscos plenament integrat en la gestió, per: (i) mitigar pèrdues operacionals, sobre límits, consums i posicions de risc; (ii) evitar sobreexposicions i garantir la integritat de la informació de *reporting*, sobre càlculs i mètriques de risc; (iii) garantir la seva fiabilitat en el mesurament dels riscos i sobre les dades de què s'alimenten les aplicacions de riscos; (iv) que no faltin dades clau o continguin informació inexacta o desactualitzada que no permeti avaluar de manera correcta el risc del client.
- Un marc de control intern que proporciona un grau de seguretat raonable en la consecució dels objectius del Grup CaixaBank. L'entorn de control està alineat amb les directrius del regulador i les millors pràctiques del sector, que es resumeixen en les denominades «3 línies de defensa»: la primera línia de defensa són les mateixes àrees de negoci de l'Entitat; la segona vetlla pel bon funcionament de la gestió i el control de riscos efectuat per la primera línia i està formada per l'Àrea de Control Intern, Gestió Global del Risc, Sistema de Control Intern de la Informació Financera (SCIIF) i Compliment Normatiu, entre altres; i la tercera línia de defensa com a element de supervisió i està formada per l'Àrea d'Auditoria Interna.

Per a més informació: Nota 3 dels comptes anuals consolidats del Grup Criteriacaixa corresponents a l'exercici 2015.

E.2 [Identifiqui els òrgans de l'Entitat responsables de l'elaboració i execució del Sistema de Gestió de Riscos.](#)

Òrgans d'administració

Criteria: El Consell d'Administració de Criteria exerceix les funcions d'anàlisi de l'evolució de les seves participades i de seguiment periòdic dels sistemes de control intern i gestió de riscos de l'Entitat.

La Comissió d'Auditoria i Control organitza les tasques de seguiment i control financer de Criteria. Per fer-ho, supervisa els sistemes d'auditoria interna i s'assegura de l'eficiència i la independència dels sistemes de control intern i de gestió de riscos implementats. També supervisa tot el procés d'elaboració i presentació de la informació financera de Criteria, abans que el Consell d'Administració l'aprovi.

Grup CaixaBank: El Consell d'Administració de CaixaBank és l'òrgan que determina l'estratègia de risc del Grup CaixaBank. En aquest sentit, el Consell esmentat es va reservar unes matèries de decisió respecte a la gestió de riscos del Grup CaixaBank:

- Adopció i seguiment dels mètodes per mesurar els riscos i calcular els requeriments regulatoris de capital que comporten.
- Organització al màxim nivell de les funcions de control.
- Establiment de límits globals de risc.
- Dictamen de les polítiques generals d'actuació de l'Entitat en matèria de riscos i coneixement de la seva evolució

Des d'un punt de vista general, les funcions del Consell d'Administració de CaixaBank serien:

- Definir els principis generals de gestió del risc.
- Establir la distribució de funcions al si de l'organització i els criteris per a la prevenció de conflictes d'interès.
- Aprovar i revisar periòdicament les estratègies i polítiques d'acompliment, gestió, control i reducció dels riscos.
- Aprovar les estratègies i procediments generals de control intern.
- Conèixer els resultats de la funció de gestió i control dels riscos i de la situació de control intern.

El Consell de CaixaBank ha delegat algunes matèries en la Comissió de Riscos (Comissió Delegada del Consell), encarregada del seguiment recurrent de la gestió de riscos, les funcions concretes i la composició de la qual han estat introduïdes en l'apartat C.2.4. de l'IAGC de CaixaBank, SA i com a últim garant dels mecanismes de control, sense perjudici de les funcions del Consell d'Administració en matèria de gestió i control de riscos, la Comissió d'Auditoria i Control, igualment detallada en l'apartat C.2.4 d'aquest mateix Informe.

Cal destacar que la Comissió de Riscos s'ha reunit 14 vegades durant aquest 2015, i ha analitzat els diferents tipus de riscos inclosos en el Catàleg de Riscos Corporatiu del Grup CaixaBank (per exemple actuarial, operacional, de mercat, de crèdit, de liquiditat, regulatori), el marc d'apetit al risc i el quadre de comandament de riscos, com a temes principals.

Òrgans de Direcció

Criteria: La prioritat de la Direcció de Criteria és identificar els riscos principals en relació amb els negocis significatius i aplicar les polítiques amb un alt grau de descentralització, atesa la gran varietat de negocis i el seu alt grau d'especialització.

Per a un adequat mesurament i anàlisi de riscos inherents a l'activitat de Criteria com a Societat Financera Mixta de Cartera, capdavantera del Grup, la Direcció de Criteria utilitza les eines i la metodologia de CaixaBank, que disposa d'una Direcció Corporativa de Models i Polítiques de Risc pròpia, d'acord amb les millors pràctiques del sector financer.

CaixaBank: L'Alta Direcció de CaixaBank actua en el marc de les atribucions delegades pel Consell d'Administració de CaixaBank, tant de manera col·legiada (Comitè de Direcció) com individualment a través de la figura del Director General de Risc de CaixaBank.

La Direcció General de Riscos de CaixaBank és responsable del correcte funcionament del Sistema de Gestió de Riscos del Grup CaixaBank. Queden fora de la seva responsabilitat directa el risc reputacional (gestionat per la Direcció General Adjunta de Comunicació, Relacions Institucionals, Marca i Responsabilitat Corporativa) i el risc legal/regulatori i el de compliment normatiu (que depenen de la Secretaria General).

L'Alta Direcció del Grup CaixaBank integra els comitès de gestió del risc, que estableixen polítiques generals d'actuació, concedeixen operacions al màxim nivell i gestionen els riscos de negoci del Grup CaixaBank. Aquests comitès són:

- Comitè Global del Risc
- Comitè de Gestió d'Actius i Passius (ALCO)
- Comitè Permanent de Crèdits
- Comitè de Plans de Recuperació i Resolució
- Comitè de Polítiques de Risc
- Comitè de Polítiques de Risc de Filials
- Comitè de Valoració i Adquisició d'Actius Immobiliaris
- Comitè de Risc Operacional
- Comitè de Models i Paràmetres
- Comitè de Recuperacions i Morositat
- Comitè de Nous Productes d'Inversió
- Comitè de Rating Corporatiu
- Comitè de Grans Subhastes
- Comitè de Dacions
- Comitè de Provisions

Per a més informació: Vegeu la Nota 3 dels comptes anuals consolidats del Grup Criteriacaixa corresponents a l'exercici 2015.

E.3 Assenyali els principals riscos que poden afectar la consecució dels objectius de negoci.

Criteria:

A continuació s'enumeren aquells riscos que poden afectar la rendibilitat econòmica de les activitats de Criteria -pel que fa a societat gestora del patrimoni de la Fundació Bancària "la Caixa"- i la seva solvència financera i la seva reputació corporativa derivada de les participacions en actius financers:

- Risc de mercat. Inclou la variació del valor de les inversions en altres empreses, classificades com a actius financers disponibles per a la venda, i la variació del tipus d'interès. En aquest apartat també s'incorpora el risc de l'activitat immobiliària, referint-se a aquell pel qual el valor d'un actiu immobiliari pugui variar i, com a conseqüència, es pugui incórrer en pèrdues. S'inclou el valor de les inversions en els actius immobiliaris classificats com a inversions immobiliàries, actius no corrents mantinguts per a la venda i existències.
- Risc de liquiditat. Principalment per la falta de liquiditat d'algunes de les seves inversions o les necessitats derivades dels compromisos o plans d'inversió.
- Risc de crèdit. Derivat del fet que alguna de les contraparts no atengui les obligacions de pagament, i de les possibles pèrdues per variacions en la qualitat creditícia. També s'inclou conceptualment en aquest tipus de risc la inversió en cartera d'entitats del grup, multigrup i associades.

- Risc operacional. Pels errors derivats en la implementació i execució de les operacions.

Grup CaixaBank:

Addicionalment, tal com s'ha esmentat en l'apartat E.1, atès que el Grup CriteriaCaixa integra el grup bancari CaixaBank, els principals riscos del Grup CriteriaCaixa corresponen a l'activitat bancària i asseguradora del Grup CaixaBank. Per aquest motiu, els principals riscos del Grup CaixaBank, que es reporten de forma periòdica a la seva Direcció i Òrgans de Govern, són:

Riscos associats a l'activitat financera:

- Crèdit: pèrdua de valor dels actius del Grup CaixaBank davant una contrapartida pel deteriorament de la capacitat d'aquesta per fer front als seus compromisos.
- Mercat: Pèrdua de valor dels actius o increment de valor dels passius de la cartera de negociació del Grup CaixaBank, per fluctuacions dels tipus o preus en els mercats on aquests actius/passius es negocien.
- Liquiditat: Dèficit d'actius líquids, per sortida de fons o tancament de mercats, per satisfer els venciments contractuals dels passius, els requisits regulatoris o les necessitats del negoci.
- Estructural de tipus (interès i canvi): efecte negatiu sobre el valor econòmic del balanç o sobre els resultats, derivat de canvis en l'estructura de la corba de tipus d'interès o fluctuacions del tipus de canvi.
- Actuarial: increment del valor dels compromisos contrets per contractes d'assegurança amb clients i per pensions amb empleats arran de la divergència entre les estimacions de sinistralitat i tipus i l'evolució real d'aquestes magnituds.
- Situació de recursos propis: restricció de la capacitat del Grup CaixaBank per adaptar el seu volum de recursos propis a les exigències normatives o a la modificació del seu perfil de risc.

Riscos associats a la continuïtat de l'activitat:

- Legal/Regulatori: Pèrdua o disminució de rendibilitat del Grup CaixaBank a conseqüència de modificacions en el marc regulatori o de sentències judicials desfavorables.
- Compliment: deficiències en els procediments que originin actuacions o omissions no ajustades al marc jurídic, regulatori o als codis i normes internes, de les quals es puguin derivar sancions administratives o danys reputacionals.
- Operacional: pèrdues derivades de la inadequació o fallada de processos interns, persones i sistemes, o degudes a successos externs. Inclou les categories de risc que estableix la normativa.
- Reputacional: Menyscabament de la capacitat competitiva per deteriorament de la confiança en CaixaBank d'algun dels seus grups d'interès, a partir de l'avaluació que aquests grups fan de les actuacions o omissions, realitzades o atribuïdes, de CaixaBank, la seva Alta Direcció o els seus òrgans de govern.

Per a més informació: Vegeu la Nota 3 dels comptes anuals consolidats del Grup CriteriaCaixa corresponents a l'exercici 2015.

E.4 Identifiqui si l'Entitat disposa d'un nivell de tolerància al risc.

Criteria: Tal com s'ha comentat en l'apartat E.1, el juliol de 2015 Criteria ha formalitzat el seu Marc d'Apetit al Risc (RAF), eina de gestió amb la qual ha establert la tipologia i els nivells de risc que està disposada a acceptar en la consecució dels seus objectius de negoci, cercant mantenir en tot moment l'equilibri entre rendibilitat i risc. Així mateix, el RAF permet fer un seguiment i control de totes les obligacions prudencials. En aquest marc s'expressen les polítiques, els processos de govern i els indicadors a través dels quals s'estableix, es comunica i es monitora l'apetit al risc de Criteria.

S'han definit 16 indicadors (10 per al perímetre de gestió i 6 per al perímetre consolidat del Grup CriteriaCaixa), que s'emmarquen en el mapa de riscos identificats per Criteria, d'acord amb la seva naturalesa de societat patrimonial de caràcter instrumental.

Per als indicadors de gestió, el perímetre de referència és el perímetre de gestió, que correspon a Criteria *stand alone* i les seves filials instrumentals al 100%. Conseqüentment, aquest «perímetre de gestió» és el més apte i representatiu per a la gestió dels riscos d'una societat gestora d'un patrimoni. Aquest perímetre no es correspon ni amb els comptes consolidats públics ni amb els estats financers consolidats reservats, utilitzats a l'efecte de la consolidació prudencial.

D'altra banda, en els indicadors regulatoris s'utilitza el perímetre consolidat del Grup CriteriaCaixa, incloent-hi CaixaBank, per al còmput de límits de necessari compliment prudencial, atès que malgrat no trobar-se dins aquest «perímetre de gestió» la seva vulneració pot sotmetre Criteria a restriccions addicionals en el desenvolupament de la seva activitat mentre que Criteria estigui subjecta a la supervisió prudencial per part del BCE.

Per als indicadors del RAF s'han calibrat tres llindars diferents (objectiu: verd, alerta primerenca: ambre i límit: vermell). Amb aquest calibratge s'aconsegueix un enfocament gradual que atorga a Criteria més flexibilitat i capacitat de prevenció i reacció davant un escenari de crisi, i s'especifiquen els nivells de tolerància al risc assumibles per Criteria.

Adicionalment, algunes de les mètriques del RAF han estat seleccionades com a indicadors de *Recovery Plan* (recovery indicators). Per a aquestes mètriques s'han definit els llindars de recuperació (semàfor negre) que, si s'activés, desencadenaria els processos de comunicació i de governança propis, d'acord amb la gravetat de les situacions definides.

La Subdirecció General Adjunta de Finances, Mitjans i RH és l'encarregada de recopilar i consolidar informació i reportar-la al Comitè de Direcció. També s'encarrega de coordinar amb la Subdirecció General, responsable de l'Àrea d'Inversions, i amb la Subdirecció General Adjunta de Gestió d'Actius, per dur a terme les mesures per gestionar els riscos de Criteria.

El Comitè de Direcció rep i revisa la informació de la Subdirecció General Adjunta de Finances, Mitjans i RH i la fa arribar a la Comissió d'Auditoria i Control i al Consell d'Administració.

La Comissió d'Auditoria i Control té com a funció revisar el RAF enviat pel Comitè de Direcció i enviar la seva opinió al Consell d'Administració.

El Consell d'Administració és l'òrgan responsable de l'establiment i l'actualització anual del marc d'apetit al risc, del seguiment continuat del perfil de risc i d'assegurar la consistència entre tots dos.

CaixaBank: Per part seva, el Grup CaixaBank va formalitzar el 2014 el seu propi marc d'apetit al risc que consta de declaracions qualitatives i quantitatives.

- El Consell fixa quatre dimensions prioritàries que expressen l'aspiració del Grup amb relació als riscos més rellevants: Són les següents:
 1. Protecció de pèrdues: Es vol mantenir un perfil de risc mitjà-baix i una adequació confortable de capital
 2. Liquiditat i finançament: Amb el propòsit de tenir una base de finançament estable i diversificada, es vol tenir la certesa d'estar en condicions de complir les obligacions i necessitats de finançament, fins i tot en condicions adverses de mercat.
 3. Composició de negoci: S'aspira a mantenir una posició de lideratge en el mercat de banca detallista i aconseguir una generació d'ingressos i de capital de manera equilibrada i diversificada.
 4. Riscos per a la franquícia: el Grup CaixaBank es compromet amb els estàndards més alts ètics i de governança en la seva activitat, fomentant la sostenibilitat i l'acció social responsable, i vetllant activament per assegurar la seva pròpia excel·lència operativa.
- L'estructura del marc complementa aquestes declaracions amb mètriques i palanques de gestió, per traslladar-les de forma coherent, clara i eficaç a la gestió del negoci i dels riscos.
- El marc culmina amb els principis i les mètriques de primer nivell, complementades al seu torn per mètriques de més detall (segon nivell), i tot això és integrat en l'activitat diària i en la presa de decisions dels empleats mitjançant les palanques de gestió (tercer nivell).
 1. El Nivell 1 engloba tant la Declaració d'apetit al risc com les mètriques fonamentals, a les quals s'assignen llinars d'apetit i de tolerància. És el Consell d'Administració de CaixaBank el que defineix, aprova, monitora i pot modificar aquest nivell amb la periodicitat definida en el mateix reglament de govern del Marc, amb assessorament especialitzat i seguiment recurrent per part de la Comissió de Riscos de CaixaBank.

Es fixen nivells d'«apetit» i de «tolerància» per a cadascuna de les mètriques a través d'un sistema de semàfors d'alerta: «Semàfor verd»: objectiu de risc; «Semàfor ambre»: alerta primerenca; i «semàfor vermell»: incompliment

Adicionalment, i per a una selecció de mètriques recollides en el *Recovery Plan*, s'ha definit un «semàfor negre» que, si s'activés, desencadenaria uns processos de comunicació i de governança propis d'acord amb la gravetat de les situacions així definides.

Amb això, s'assegura un procés integral de monitoració i escalat de potencials deterioraments en el perfil de risc de l'Entitat.

2. El Nivell 2 recull mètriques de més detall, que són monitorades per l'equip directiu i, en particular, pel Comitè Global de Riscos de CaixaBank. Aquests indicadors solen derivar de la descomposició factorial dels de Nivell 1 o d'un major desglossament de la contribució al nivell d'agregació superior per carteres de risc o segments de negoci. També incorporen elements de mesurament del risc més complexos i especialitzats que permeten traslladar les mètriques de primer nivell a la presa de decisions de les unitats gestores dels riscos.

D'aquesta manera, el Consell d'Administració de CaixaBank té la certesa que l'equip directiu monitora els mateixos riscos, més detalladament, per identificar i prevenir possibles desviacions en el perfil de risc que ha definit.

3. Finalment, el Nivell 3 representa les palanques de gestió que l'equip directiu, a través de les diferents unitats de negoci i de les àrees responsables de l'admissió, seguiment i control de cada risc, defineix i implementa, per alinear l'execució amb el marc establert.

Per a més informació: Vegeu la Nota 3 dels comptes anuals consolidats del Grup Criteriacaixa corresponents a l'exercici 2015.

E.5 Indiqui quins riscos s'han materialitzat durant l'exercici.

Els principals riscos del Grup Criteriacaixa que s'han materialitzat durant l'exercici corresponen a l'activitat bancària del Grup CaixaBank. En concret, s'han materialitzat pèrdues per deteriorament de la cartera creditícia, i s'han acumulat actius immobiliaris i no estratègics en el Balanç del Grup CaixaBank per imports superiors als desitjats, en un context de crisi econòmica prolongada a Espanya, de despallanquejament del sector privat i d'estancament del mercat immobiliari.

Les iniciatives adoptades i els plans d'acció en curs han de permetre la reconducció dels nivells de risc als estipulats com a apetit de CaixaBank.

A títol informatiu, es resumeixen les xifres principals que han caracteritzat el risc de crèdit del Grup CaixaBank el 2015:

- Morositat. A 31 de desembre de 2015 els deutors morosos del Grup CaixaBank s'han situat en 17.100 milions d'euros (7,9%). A tancament de 2014 eren 20.110 milions (9,7%).
- La ràtio de mora de CaixaBank es compara molt favorablement amb la del sector privat resident del total del sistema, que en onze mesos ha passat del 12,9% (31.12.14) al 10,1% (31.12.2015).
- Promoció immobiliària i actius adquirits en pagament de deutes. A 31.12.15, l'import brut del finançament destinat a la promoció immobiliària del Grup CaixaBank era de 9.825 milions d'euros (14.069 a 31.12.14) i el valor comptable net dels actius adjudicats en pagament de deutes (cartera disponible per a la venda), de 7.259 milions d'euros (6.719 milions a 31.12.14).
- Per a la cobertura de la morositat, el Grup CaixaBank ha comptabilitzat el 2015 unes dotacions per a insolvències de 1.593 milions d'euros (2.084 el 2014),

descomptades les recuperacions. Incloent-hi aquestes dotacions, els fons totals per a insolvències de crèdit eren de 9.512 milions d'euros a tancament de 2015 (11.120 a tancament de 2014).

- Tot això culmina en un cost de risc (cost of risk) del 0,7% el 2015 vs. un 1,0% el 2014 i una pèrdua esperada de 7.438 milions d'euros a tancament de 2015 (8.687 a tancament de 2014).

E.6 Expliqui els plans de resposta i supervisió per als principals riscos de l'Entitat.

El Consell d'Administració de Criteria monitora l'evolució de les seves participades i fa el seguiment periòdic dels sistemes de control intern i gestió de riscos implantats en Criteria a aquest efecte.

Així mateix, la Comissió d'Auditoria i Control organitza les tasques de seguiment i control financer de Criteria. Per fer-ho, supervisa els sistemes d'auditoria interna i s'assegura de l'eficiència i la independència dels sistemes de control intern i de gestió de riscos implementats. També supervisa tot el procés d'elaboració i presentació de la informació financera de Criteria, abans que el Consell d'Administració l'aprovi.

La Direcció de Criteria duu a terme un seguiment continuat de les participacions de manera individualitzada amb la finalitat de poder adoptar en cada moment les decisions més oportunes en funció de l'evolució observada i prevista dels mercats i de l'estratègia de Criteria. Així mateix, realitza semestralment les proves de deteriorament per a totes les seves participacions amb l'objectiu de registrar, si escau, la correcció valorativa corresponent.

Per assegurar que la cartera d'actius immobiliaris consta registrada d'acord amb el seu valor raonable en el balanç, la Direcció de Criteria utilitza taxacions homologades i efectuades per tercers experts independents. El procés de taxació es fa periòdicament; així, més de la meitat dels actius tenen taxacions amb una antiguitat inferior a un any i la resta no supera els dos anys, en gairebé la totalitat dels casos. Així mateix, complementàriament a les taxacions, anualment se sol·licita a un expert independent una valoració de contrast que ratifica la racionalitat de la valoració de la cartera d'actius adjudicats mantinguts per a la venda en el seu conjunt.

Criteria disposa d'equips especialitzats que fan un seguiment continuat de les operacions de les entitats participades, en major o menor mesura, segons el grau d'influència en ella, utilitzant un conjunt d'indicadors que són actualitzats periòdicament. Addicionalment, juntament amb la Direcció Corporativa de Models i Polítiques de Risc de CaixaBank, es fan mesuraments del risc de les inversions, des del punt de vista del risc implícit en la volatilitat dels preus de mercat utilitzant models VaR (Value at Risk o valor en risc) sobre el diferencial de rendibilitat amb el tipus d'interès sense risc, com des del punt de vista de l'eventualitat de la fallida, aplicant models basats en l'enfocament PD/LGD.

El risc de tipus d'interès es manifesta principalment en la variació dels costos financers pel deute de Criteria a tipus variable. Amb l'objecte de mitigar aquest risc, la Direcció de Criteria avalua l'oportunitat de contractar permutes financeres (cobertura de fluxos d'efectiu), tenint en compte els tipus d'interès presents i les expectatives d'interès

futures. En aquest sentit, Criteria ha subscrit determinats contractes de permuta financera pels quals ha tancat, en la pràctica totalitat, el risc de tipus d'interès.

Tal com s'ha explicat en l'apartat E4 anterior, hi ha un govern corporatiu en el marc del RAF en què es determinen les responsabilitats de supervisió i si escau d'actuació davant els riscos.

Per tal de gestionar el risc de compliment normatiu, els òrgans d'administració i direcció impulsen la difusió i promoció dels valors i principis d'actuació inclosos en el Codi Ètic i el Reglament Intern de Conducta en l'àmbit del Mercat de Valors, i tant els seus membres com la resta d'empleats i directius han d'assumir-ne el compliment com a criteri principal i orientador de la seva activitat diària.

Així mateix, el Consell d'Administració de Criteria va aprovar un Manual de Prevenció de Blanqueig de Capitals i Finançament del Terrorisme, en què es recullen les obligacions establertes a la Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció de blanqueig de capitals i finançament del terrorisme, així com en el Reial decret 304/2014, de 5 de maig, pel qual es crea el Reglament d'aquesta Llei.

L'Àrea d'Auditoria i Control Intern està desenvolupant el projecte de Mapa de Riscos Corporatius propis de Criteria. En concret, el Consell d'Administració va aprovar el passat 30 de juliol de 2015 el Mapa d'Activitats de Criteria, així com el catàleg de riscos que hi estan associats.

Grup CaixaBank:

El Consell d'Administració de CaixaBank és l'òrgan responsable de definir i supervisar el perfil de risc del Grup CaixaBank, actualitzar anualment el Marc i monitorar el perfil de risc efectiu.

La Comissió Delegada de Riscos de CaixaBank assessora el Consell d'Administració de CaixaBank sobre la propensió global del Grup CaixaBank al risc, amb referència a la situació actual i a la previsible, i sobre les línies estratègiques en aquest àmbit.

El Comitè Global del Risc de CaixaBank és un òrgan executiu que reporta directament a la Comissió Delegada de Riscos. Monitora amb periodicitat mínima mensual el compliment efectiu del marc. Si s'excedeixen els nivells establerts, s'adopten en la gestió les mesures necessàries per reconduir la situació.

Per atendre les necessitats d'informació, gestió i control dels òrgans abans esmentats, s'ha definit el sistema de *reporting* mínim següent:

- Presentació mensual en el Comitè Global de Risc, indicant la situació del mes anterior i la tendència de les mètriques de primer nivell. En cas que els nivells de riscos siguin superiors al llindar de:
 - **Apetit:** s'assigna un «semàfor ambre o alerta precoç» a l'indicador i es designa el responsable o Comitè directiu encarregats de preparar un pla d'acció per tornar a la «zona verda», amb indicació del calendari.
 - **Tolerància:** s'assigna un «semàfor vermell», incloent-hi una explicació del motiu de la ineficàcia del pla d'acció anterior, així com una proposta d'accions

correctives o mitigadores per reduir l'exposició, que ha d'aprovar la Comissió Delegada de Riscos.

- Informe d'indicadors de recuperació, enquadrat en el Pla de Recuperació (Punt E.4).
- Presentació trimestral a la Comissió de Riscos, sobre la situació, els plans d'acció i les previsions per a les mètriques de primer nivell.
- Presentació al Consell d'Administració amb periodicitat trimestral, sobre la situació, plans d'acció i previsions per a cadascuna de les mètriques de primer nivell.
 - En aquestes sessions, el Consell podria establir la modificació o actualització de les mètriques i dels llindars prèviament assignats.
 - Així mateix, i en cas que en algun dels riscos se superi el nivell de tolerància definit i això pugui suposar una amenaça per a la viabilitat del Grup CaixaBank, el Consell de CaixaBank podria activar alguna de les accions establertes en el Pla de Recuperació.

Per a més informació: Nota 3 dels comptes anuals consolidats del Grup Criteriacaixa corresponents a l'exercici 2015.

F SISTEMES INTERNS DE CONTROL I GESTIÓ DE RISCOS EN RELACIÓ AMB EL PROCÉS D'EMISSIÓ DE LA INFORMACIÓ FINANCERA (SCIIF)

F.1. Entorn de control de l'Entitat: L'objectiu que es persegueix és facilitar al mercat informació dels mecanismes específics que l'Entitat ha habilitat per mantenir un ambient de control intern que propiciï la generació d'informació financera completa, fiable i oportuna (incloent-hi la que serveixi de punt de partida per elaborar-la), i que prevegi la possible existència d'irregularitats i les vies per detectar-les i posar-hi remei.

F.1.1. Quins òrgans i/o funcions són els responsables de: (i) l'existència i el manteniment d'un SCIIF adequat i efectiu; (ii) la implantació d'aquest sistema, i (iii) la seva supervisió.

Les entitats haurien d'incloure, en la contestació, informació sobre si el Consell d'Administració ha assumit formalment, per exemple a través del seu reglament, la responsabilitat última de l'existència i el manteniment d'un SCIIF adequat i efectiu, si aquest reglament i els Estatuts del Comitè d'Auditoria incorporen la responsabilitat de supervisar-lo, i si altres codis interns atribueixen a l'Alta Direcció la responsabilitat de dissenyar-lo i implantar-lo.

El Consell d'Administració de Criteriacaixa, com a màxim òrgan de govern de la Societat, és el responsable de l'existència d'un SCIIF adequat i eficaç des d'octubre de 2014.

D'altra banda, la Comissió d'Auditoria i Control es responsabilitza, entre altres funcions, de:

- «Supervisar l'eficàcia de control intern de la Societat, l'auditoria interna i els sistemes de gestió de riscos, així com discutir amb els auditors de comptes les debilitats significatives del sistema de control intern detectades en el desenvolupament de l'auditoria.

- Supervisar el procés d'elaboració i presentació de la informació financera regulada». En aquest sentit, la Comissió d'Auditoria i Control vetllarà per la seva eficàcia i obtindrà evidències suficients del seu disseny i funcionament correctes.

La Subdirecció General Adjunta de Finances, Mitjans i Recursos Humans de la Societat és la responsable del disseny, implantació i funcionament del SCIIF.

Aquesta atribució de responsabilitats està recollida en la *Norma de caràcter intern «Sistema de Control Intern sobre la Informació Financera»*, aprovada per la Comissió d'Auditoria i Control i el Consell d'Administració, i que desenvolupa la Funció de Control Intern sobre la Informació Financera que, és responsable de:

- Supervisar que les pràctiques i els processos desenvolupats en el Grup per elaborar la informació financera garanteixen la seva fiabilitat i la conformitat amb la normativa aplicable.
- Avaluar que la informació financera elaborada per les diferents societats que constitueixen el Grup compleix els principis següents:
 - i. Les transaccions, els fets i altres esdeveniments recollits per la informació financera efectivament hi són i s'han registrat en el moment adequat (existència i ocurrència).
 - ii. La informació reflecteix la totalitat de transaccions, fets i altres esdeveniments en què la Societat és part afectada (integritat).
 - iii. Les transaccions, els fets i altres esdeveniments es registren i valoren de conformitat amb la normativa aplicable (valoració).
 - iv. Les transaccions, els fets i altres esdeveniments es classifiquen, presenten i revelen en la informació financera d'acord amb la normativa aplicable (presentació, desglossament i comparabilitat).
 - v. La informació financera reflecteix, en la data corresponent, els drets i obligacions a través dels corresponents actius i passius, de conformitat amb la normativa aplicable (drets i obligacions).

Així mateix, la Norma regula les responsabilitats dels centres responsables comptables i de les àrees de negoci involucrades en l'elaboració de la informació financera. Les seves responsabilitats en aquesta matèria suposen la certificació, amb la periodicitat requerida, de l'execució efectiva dels controls clau identificats, així com la col·laboració en la identificació i formalització dels riscos, controls i activitats dels processos que afecten la generació de la informació financera.

Atesa la importància de CaixaBank en la generació de la informació financera consolidada de Criteria, diverses funcions relatives al SCIIF del Grup Criteria es troben subcontractades al Departament de Control Intern de la Informació Financera (d'ara endavant, CIIF), que depèn de la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital de CaixaBank.

El Grup CaixaBank, com a part molt significativa de la informació financera del Grup Criteria, també disposa de la Norma de caràcter intern «Sistema de Control Intern sobre la Informació Financera», aprovada pel seu Consell d'Administració.

F.1.2. Si hi ha, especialment en el que fa referència al procés d'elaboració de la informació financera, els elements següents:

Departaments i/o mecanismes encarregats: (i) del disseny i revisió de l'estructura organitzativa; (ii) de definir clarament les línies de responsabilitat i autoritat, amb una distribució adequada de tasques i funcions, i (iii) del fet que hi hagi procediments suficients per difondre-ho correctament a l'Entitat, en especial, en el que fa referència al procés d'elaboració de la informació financera.

L'Entitat hauria d'informar de les principals característiques dels procediments de disseny, revisió i actualització de l'estructura organitzativa, de les línies de responsabilitat i autoritat i si s'han documentat i distribuït entre tots els que intervenen en el procés d'elaboració de la informació financera en l'Entitat i el seu grup consolidable.

La revisió i aprovació de l'estructura organitzativa i de les línies de responsabilitat i autoritat la duu a terme el Consell d'Administració de Criteria, a través del Director General, del Comitè de Direcció i el Comitè de Nomenaments i Retribucions.

En l'elaboració de la informació financera estan definides les línies d'autoritat i responsabilitat. Així mateix, es duu a terme una planificació exhaustiva, que preveu, entre altres qüestions, l'assignació de tasques, les dates clau i les diferents revisions que ha de fer cada un dels nivells jeràrquics. Tant les línies d'autoritat i responsabilitat com la planificació abans esmentada estan documentades i s'han distribuït entre tots els participants en el procés d'elaboració de la informació financera.

Cal destacar, així mateix, que totes les entitats del Grup Criteria que tenen implantat un model SCIIF actuen de manera coordinada. En aquest sentit, la Norma de caràcter intern abans esmentada ha permès difondre una metodologia comuna.

Codi de conducta, òrgan d'aprovació, grau de difusió i instrucció, principis i valors inclosos (indicant-hi si hi ha mencions específiques al registre d'operacions i elaboració d'informació financera), òrgan encarregat d'analitzar incompliments i de proposar accions correctores i sancions.

En relació amb el codi de conducta, l'Entitat hauria d'incloure informació sobre la manera com el distribueix, si ha de ser subscript formalment pels empleats i en què consisteix la formació sobre aquest codi.

Criteria disposa d'un Codi Ètic aprovat pel seu Consell d'Administració, que estableix els valors que específicament es pretén preservar i la manera en què l'empresa ha d'exercir la seva activitat societària professional, establint

estàndards reforçats d'actuació als quals s'han d'ajustar totes les persones que prestin els seus serveis professionals a Criteria, siguin administradors, directius o empleats. El seu grau de difusió és universal a través de la Intranet corporativa. A més, tant el text inicial com les modificacions successives aprovades pel Consell d'Administració de Criteria, com la duta a terme l'abril de 2015, són remeses a les persones subjectes al Codi Ètic. Es recull un comprovant de la seva recepció. El Codi Ètic és subscrit per les noves incorporacions a la plantilla de Criteria.

Els estàndards reforçats de conducta de Criteria són: el compliment normatiu, la prevenció de conflictes d'interès, la protecció dels béns i actius de la Societat, la preservació de la reputació corporativa, la promoció de la competència entre els proveïdors, l'excel·lència en l'exercici professional de les activitats encomanades, el treball en equip, la integritat mitjançant rigor en el control intern, la prevenció de pràctiques fraudulentas i la prohibició d'acceptar regals i obsequis, el compliment del protocol intern de relacions entre el Fundació Bancària "la Caixa" i les seves empreses dependents, d'una banda, i CaixaBank i les seves empreses dependents, de l'altra, i, finalment, la preservació de la confidencialitat. Així mateix, són valors de Criteria el respecte per les persones, la seva dignitat i la seva diversitat, el respecte per les cultures i la contribució al progrés i el compromís amb la responsabilitat social i mediambiental.

Els empleats tenen a la seva disposició una via de comunicació d'incompliments i dubtes sobre el Codi Ètic que es gestiona internament, amb la qual cosa Criteria garanteix la confidencialitat, la identitat del comunicant i la seva indemnitat.

A més, en compliment de la legislació aplicable en l'àmbit del mercat de valors per als emissors de valors, Criteria disposa d'un Reglament Intern de Conducta en l'Àmbit del Mercat de Valors (RIC) que regula la conducta dels empleats, directius, membres del Consell d'Administració i determinats tercers que prestin serveis a l'Entitat de manera que tots ells ajustin les seves actuacions a les normes de conducta que la Llei del mercat de valors i les seves disposicions de desplegament preveuen per als emissors de valors, fomentant així la transparència en els mercats i preservant, en tot moment, l'interès legítim dels inversors.

El seu grau de difusió és universal a través de la Intranet corporativa. A més, tant el text inicial com les modificacions successives aprovades pel Consell d'Administració de Criteria, com la duta a terme l'abril de 2015, són remesos a les persones subjectes. L'òrgan de seguiment recull un comprovant de la seva recepció. Durant l'any 2015 s'han impartit cursos de formació a tota la plantilla en relació amb el Codi Ètic i el Reglament Intern de Conducta en l'Àmbit del Mercat de Valors.

Així mateix, Criteria disposa d'un Codi d'Ús dels Sistemes d'Informació que va ser aprovat pel seu Consell d'Administració el juliol de 2015 i que és aplicable a tots els seus directius i empleats.

Els objectius principals d'aquest Codi d'Ús dels Sistemes d'Informació són conscienciar i garantir el bon ús i seguretat dels mitjans tecnològics de l'Entitat i de la informació que contenen i gestionen. El Codi ha estat remès a tots els empleats i s'ha recollit un comprovant de la seva recepció. A més, està a disposició de tots els empleats de Criteria de manera permanent a través de la Intranet corporativa.

Es preveu formació presencial per a tots els empleats.

Les comunicacions sobre possibles incompliments del Codi d'Ús dels Sistemes d'Informació o els dubtes que pugui suscitar la seva interpretació o aplicació es remeten al Director General.

El Codi conté regles clares per a un ús adequat i eficient de les comunicacions i de les eines informàtiques per garantir la qualitat, integritat, confidencialitat i inviolabilitat de la informació, respectant així també els compromisos assumits amb contraparts, clients, proveïdors i empleats.

Grup CaixaBank:

D'altra banda, atesa la rellevància del subgrup CaixaBank dins el Grup Criteria, cal destacar que CaixaBank disposa d'un Codi Ètic i Principis d'Actuació, aprovat pel Consell d'Administració, que estableix els valors i principis ètics que inspiren la seva actuació i que han de regir l'activitat de tots els empleats, directius i membres dels seus òrgans d'administració. El seu grau de difusió és universal a través de la Intranet corporativa. Així mateix, pot ser consultat pels accionistes, clients, proveïdors i altres parts interessades en la pàgina web de CaixaBank, en l'apartat de Responsabilitat Corporativa.

Els valors i principis d'actuació que recull el Codi són els següents: el compliment de les lleis, el respecte, la integritat, la transparència, l'excel·lència, la professionalitat, la confidencialitat i la responsabilitat social.

En relació amb la informació que l'Entitat facilita a clients i accionistes, el Codi Ètic estableix que aquesta informació ha de ser precisa, veraç i comprensible quant a les seves operacions, comissions i procediments per tal de canalitzar reclamacions i resoldre incidències. Així mateix, indica que es posarà a disposició dels accionistes tota la informació financera i corporativa rellevant, de conformitat amb la normativa vigent.

El Codi Ètic és subscrit per les noves incorporacions a la plantilla de CaixaBank.

L'anàlisi dels possibles incompliments i les propostes d'actuacions correctores i de sancions correspon al Comitè del Canal de Consultes i Denúncies, format per Compliment Normatiu, Secretaria General, Assessoria Jurídica i Recursos Humans. Complementàriament, i derivat de la normativa vigent, o bé mitjançant acords d'autoregulació impulsats per la Direcció i els òrgans de govern, hi ha altres normes que regulen la conducta dels empleats sobre matèries concretes. Aquestes són:

- I. Reglament Intern de Conducta en l'Àmbit del Mercat de Valors (RIC).
- II. Codi de Conducta Telemàtic.

III. Canal confidencial intern de consultes.

Totes i cadascuna d'aquestes matèries s'inclouen en la Formació Normativa de l'Entitat, i són d'obligada realització per part dels empleats. Per a la seva validació formal, cada treballador ha d'aprovar un test de coneixements en finalitzar el curs.

En concret, els cursos que hi ha avui dia són els següents:

- Curs sobre el Codi Ètic i el canal confidencial de consultes relatiu al Codi Ètic i al Codi de Conducta Telemàtica i el canal confidencial de denúncies. El curs, en format e-learning, té una durada aproximada d'una hora i mitja.
- Curs sobre Seguretat de la Informació, en què es proporcionen coneixements sobre les mesures i els criteris de protecció que cal adoptar sobre la informació, i el contingut del qual inclou les pautes d'actuació regulades en el Codi de Conducta Telemàtic. El curs, també en format e-learning, té una durada aproximada d'una hora.
- Addicionalment, l'Entitat disposa de dos cursos de formació en format e-learning en matèria del RIC (Reglament Intern de Conducta):
 - o Un d'adreçat a les persones adherides al Reglament i;
 - o un segon curs adreçat a la totalitat dels empleats, enfocat a la detecció i comunicacions d'operacions sospitoses d'abús de mercat, la política de conflictes d'interès i els deures generals en relació amb la informació privilegiada.

El 2015 s'han convocat els nous empleats per a la realització d'aquests cursos, incloent-hi els empleats que s'han incorporat després de la integració amb Barclays Bank, SAU.

Canal de denúncies, que permeti la comunicació al Comitè d'Auditoria d'irregularitats de caràcter financer i comptable, en addició a eventuais incompliments del codi de conducta i activitats irregulars en l'organització. Si és de caràcter confidencial, se n'ha d'informar.

Pel que fa a les principals característiques del canal de denúncies, l'Entitat hauria d'informar de les vies de comunicació en què es basa (telefònica, correu electrònic, correspondència escrita...) i com garanteix, si escau, la confidencialitat de les denúncies abans que siguin examinades pels membres del Comitè d'Auditoria.

Les comunicacions sobre possibles incompliments del Codi Ètic i del Sistema de Control Intern de la Informació Financera i de l'Ús de Sistemes d'Informació es remeten per a la seva gestió al Director General de Criteris Caixa, SAU a través d'un canal confidencial de denúncies, disponible per a tots els empleats. Una vegada rebuda la comunicació, es tria un membre del Comitè de Direcció que investiga la comunicació, salvaguardant en qualsevol cas la confidencialitat del remitent. Finalitzada la investigació, es crea un comitè format, entre d'altres, pel Director General, sempre que els fets denunciats no afectin aquesta persona. En aquest cas, la persona afectada és substituïda pel següent Directiu

de més alt rang en l'Entitat i que no estigui afectat per la comunicació. Aquest Comitè decideix sobre la procedència de les denúncies i, si escau, les actuacions que cal dur a terme respecte a aquestes.

Les comunicacions són personals i confidencials, i se salvaguarda la identitat del denunciant, que només és revelada als qui duguin a terme la investigació si és imprescindible i únicament amb l'autorització del denunciant. A més, es garanteix la indemnitat del denunciant, excepte en els casos de denúncia dolosa o de participació en els fets denunciats.

Les comunicacions sobre possibles incompliments del Reglament Intern de Conducta en l'àmbit del mercat de valors s'adreçaran a l'Òrgan de Seguiment del Reglament Intern de Conducta, compost per tres membres de Criteris designats pel Consell d'Administració. L'Òrgan de Seguiment és l'encarregat de fer complir les normes de conducta dels mercats de valors i les regles del mateix Reglament Intern de Conducta, interpretar-ne el contingut i instruir els expedients disciplinaris en cas d'incompliment.

En el cas de denúncies relacionades amb la informació financera i comptable se n'informa la Comissió d'Auditoria i Control.

Grup CaixaBank:

En el cas de CaixaBank, les comunicacions sobre possibles incompliments del Codi Ètic i del Codi de Conducta, així com les denúncies relacionades amb possibles irregularitats relacionades amb la informació financera i comptable, s'han de remetre a l'Àrea de Compliment Normatiu a través del Canal Confidencial de Denúncies, implantat a CaixaBank a través de la Intranet i disponible per a tots els empleats. Aquesta Àrea és la responsable de la seva gestió, mentre que la resolució de les denúncies és competència d'un òrgan intern col·legiat, que les traslladarà a les àrees competents per a la seva aplicació.

Aquest òrgan col·legiat, format per la Secretaria General i les àrees de Recursos Humans, Compliment Normatiu i Assessoria Jurídica, és l'encarregat d'informar la Comissió d'Auditoria i Control sobre les denúncies relacionades amb la informació financera i comptable, d'acord amb la normativa de l'SCIIF.

Es tracta d'un canal intern (exclusiu per als empleats) i visible (és accessible a través de diversos enllaços des de la Intranet de l'Entitat). Les comunicacions són personals i confidencials, i se salvaguarda la identitat del denunciant, que només serà revelada a les àrees que duguin a terme la investigació si és imprescindible i únicament amb l'autorització prèvia del denunciant. A més, es garanteix la indemnitat del denunciant, excepte en els casos de denúncia dolosa o de participació en els fets denunciats.

Cal destacar que durant 2015 l'Entitat ha fet formació sobre l'existència i l'ús d'aquest canal (vegeu l'apartat anterior).

Programes de formació i actualització periòdica per al personal involucrat en la preparació i la revisió de la informació financera, així com en l'avaluació de l'SCIIF, que cobreixin, almenys, normes comptables, auditoria, control intern i gestió de riscos.

Pel que fa als programes de formació i actualització, les entitats haurien de facilitar informació resumida sobre quines àrees de coneixement s'han cobert, així com altres dades rellevants de caràcter quantitatiu (com ara el nombre d'empleats que han rebut la formació, etcètera) o qualitatiu.

En el marc de la formació del Grup, durant l'exercici 2015 a Criteria s'han fet programes de formació per als empleats. S'han assolit 734 hores de formació tècnica, principalment de l'Àrea de Finances i Àrea d'Inversions, en temàtiques com control intern i gestió del risc, auditoria interna i tancament fiscal i comptable.

Cal destacar que, el novembre de 2015, s'ha llançat el curs de formació en línia en matèria de SCIIF a 9 empleats de l'Àrea d'Inversions, del Departament de Finances i de l'Àrea d'Auditoria i Control Intern, que se sumen als 43 empleats que van ser convocats el 2014.

Així mateix, la Subdirecció General Adjunta de Finances, Mitjans i Recursos Humans de Criteria està subscripta a diverses publicacions, revistes i webs d'àmbit comptable/financer, tant nacional com internacional, els continguts i comunicats dels quals es revisen periòdicament, assegurant que en l'elaboració de la informació financera es consideren les novetats en aquesta matèria.

Grup CaixaBank:

CaixaBank i les seves societats filials vetllen per proporcionar un Pla de formació continuat en matèria comptable i financera, adaptat a cadascun dels llocs i les responsabilitats del personal involucrat en la preparació i la revisió de la informació financera.

Durant l'exercici 2015, la formació realitzada s'ha centrat, principalment, en les temàtiques següents:

- Comptabilitat
- Auditoria
- Control Intern
- Jurídica/Fiscal
- Gestió de Riscos
- Compliment Normatiu
- Riscos

Aquestes accions formatives s'han adreçat a persones que duen a terme les seves funcions en la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital, Direcció General Adjunta d'Auditoria i Control and Compliance, Morositat i Recuperacions, Riscos i Compliment Normatiu, així com als membres que formen l'Alta Direcció de l'Entitat. S'estima que s'han impartit

prop de 3.610 hores en aquest tipus de formació, fet que suposa un augment d'un 44% respecte al 2014.

Respecte a la formació sobre el SCIIF, cal destacar que en l'últim trimestre de 2015 s'ha relançat el curs de formació en línia sobre aquesta matèria. La convocatòria s'ha adreçat a 81 empleats d'Assessoria Jurídica, Intervenció i Comptabilitat, Control Intern i Riscos, entre d'altres, que se sumen als 64 que van ser convocats el 2014 i als 236 el 2013.

El curs, amb una durada aproximada de dues hores, té com a objectiu donar a conèixer als empleats que intervenen (directament o indirectament) en el procés d'elaboració de la informació financera la rellevància d'establir mecanismes que en garanteixin la fiabilitat, així com el seu deure de vetllar pel compliment de les normes aplicables. Disposa d'un primer bloc dedicat a la Normativa aplicable a l'SCIIF, i posa l'accent en la Guia de Recomanacions emesa per la CNMV el juny de 2010. Posteriorment hi ha un segon bloc, que aborda la metodologia implantada en el Grup CaixaBank per aconseguir els requeriments normatius vigents en matèria de SCIIF.

Així mateix, la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital està subscripta a diverses publicacions, revistes i webs d'àmbit comptable/financer, tant nacional com internacional, amb uns continguts i comunicats que es revisen periòdicament, assegurant així que en l'elaboració de la informació financera es consideren les novetats en aquesta matèria.

En relació amb la formació impartida als membres del Comitè de Direcció, la Comissió d'Auditoria i Control i la Comissió de Nomenaments, durant el 2015 s'han impartit, per part d'una empresa d'auditoria i consultoria, 12 sessions de 2 hores cada una, de formació específica relacionada amb la gestió de riscos, auditoria interna i externa, instruments de capital, mercat de valors i negoci bancari, entre altres.

A l'Entitat s'ha impartit formació i s'ha donat cobertura, entre altres continguts, a les normes comptables, auditoria, control intern i gestió de riscos, combinant la formació presencial amb la virtual. En aquest últim àmbit destaca la clara aposta de CaixaBank per la formació transversal a través de la plataforma d'e-learning, «Virtaula», on els empleats comparteixen coneixement.

F.2. [Avaluació de riscos de la informació financera:](#) L'objectiu és fer conèixer al mercat el grau de desenvolupament i sistematització del procés pel qual l'Entitat identifica les fonts i els riscos d'error o irregularitats en la informació financera. Les activitats associades a aquest component haurien de tenir en compte tant les transaccions rutinàries com les operacions menys freqüents i potencialment complexes.

F.2.1. [Quines són les principals característiques del procés d'identificació de riscos, incloent-hi els d'error o frau.](#)

En relació amb el procés d'identificació de riscos d'error o frau, les entitats haurien d'incloure en la resposta la informació que se sol·licita sobre el procés

establert, sense que sigui necessari enumerar els riscos d'error o frau identificats.

Quines són les principals característiques del procés d'identificació de riscos, incloent-hi els d'error o frau, pel que fa a:

- Si el procés existeix i està documentat.
- Si el procés cobreix la totalitat d'objectius de la informació financera (existència i ocurrència; integritat; valoració; presentació, desglossament i comparabilitat, i drets i obligacions), si s'actualitza i amb quina freqüència.
- L'existència d'un procés d'identificació del perímetre de consolidació, tenint en compte, entre altres aspectes, la possible existència d'estructures societàries complexes, entitats instrumentals o de propòsit especial.
- Si el procés té en compte els efectes d'altres tipologies de riscos (operatius, tecnològics, financers, legals, reputacionals, mediambientals, etc.) en la mesura que afectin els estats financers.
- Quin òrgan de govern de l'Entitat supervisa el procés.

El procés seguit pel Grup CriteriaCaixa en relació amb la identificació de riscos és el següent:

1. Selecció de l'abast de la revisió, que inclou la selecció de la informació financera, epígrafs rellevants i entitats del Grup que la generen, partint de criteris quantitius i qualitius. El 2015, aquesta activitat s'ha fet a principis d'any amb dades de tancament de desembre de 2014 i s'ha revisat a principis del segon semestre, amb dades de tancament de juny de 2015.
2. Documentació dels processos, aplicacions i àrees que intervenen directament i indirectament en l'elaboració de la informació financera.
3. Identificació i avaluació de riscos. Associació dels processos amb els riscos que puguin provocar errors en la informació financera; es defineix un mapa de riscos d'informació financera.
4. Documentació de les activitats de control existents per mitigar els riscos crítics identificats.
5. Avaluació periòdica de l'eficàcia del sistema de control intern sobre la informació financera. Emissió d'informes.

Tal com s'indica en la Norma de caràcter intern que desenvolupa la Funció de Control Intern sobre la Informació Financera, el Grup disposa d'una *Política d'identificació de processos, àrees rellevants i riscos associats a la informació financera*, inclosos els d'error o frau.

La Política desenvolupa la metodologia d'identificació de les àrees materials i processos significatius de la informació financera relatives al procés d'identificació de riscos, mitjançant:

- L'establiment de pautes específiques pel que fa a responsabilitats i moment de la seva execució i actualització.
- l'establiment dels criteris que s'han de seguir en el procés d'identificació, considerant tant criteris quantitius com qualitius. Les diferents combinacions a què pot donar lloc la consideració d'ambdós criteris (qualitius i quantitius) dona com a resultat la determinació sobre la

- significància de si un determinat epígraf dels Estats Financers és significatiu o no i,
- Les fonts d'informació que cal utilitzar.

El procés d'identificació de riscos pren en consideració tant les transaccions rutinàries com aquelles menys freqüents i potencialment més complexes, així com l'efecte d'altres tipologies de riscos (operatius, tecnològics, financers, legals, reputacionals, mediambientals, etc.).

En particular, hi ha un procés d'anàlisi dut a terme per les diferents Àrees per a cadascun dels processos vinculats a la generació de la informació financera, en què s'analitza l'impacte dels esdeveniments de risc en el marc dels objectius de la informació financera: existència i ocurrència; integritat; valoració; presentació, desglossament i comparabilitat, i drets i obligacions.

La funció de CIIF revisa, amb una periodicitat mínima anual, tots els riscos definits de l'abast del SCIIF, així com les activitats de control dissenyades per mitigar-los. Aquest procés es fa en col·laboració amb les diferents àrees involucrades. No obstant això, si en el transcurs de l'exercici es posen de manifest circumstàncies que afectin l'elaboració de la informació financera, CIIF avalua l'existència de riscos que s'hagin d'afegir a aquells ja identificats.

Així mateix, els òrgans de govern i la Direcció reben informació periòdica sobre els principals riscos en matèria d'informació financera, i la Comissió d'Auditoria i Control supervisa els processos de generació, elaboració i revisió de la informació financera basant-se en la feina d'Auditoria Interna, i en les opinions de l'Auditoria Externa i dels organismes supervisors.

D'altra banda, el perímetre de consolidació és avaluat amb periodicitat mensual per part de la Funció de Consolidació, integrada en l'Àrea d'Intervenció i Comptabilitat, per a tot el Grup consolidable, a través d'un contracte de serveis entre Criteria i CaixaBank.

F.3. Activitats de control: L'objectiu és facilitar al mercat un coneixement fonamentat de l'extensió de les activitats de control específiques que l'Entitat té implementades per mitigar els riscos d'error o irregularitats en la informació financera. L'experiència pràctica ha permès identificar com a àrees crítiques comunes: (i) els procediments de confirmació d'estimacions i judicis crítics; (ii) les funcions externalitzades en tercers, i (iii) la sistematització i la documentació dels procediments de tancament.

F.3.1. Procediments de revisió i autorització de la informació financera i la descripció de l'SCIIF, a publicar en els mercats de valors, indicant-ne els responsables, així com de documentació descriptiva dels fluxos d'activitats i controls (incloent-hi els relatius a risc de frau) dels diferents tipus de transaccions que puguin afectar de manera material els estats financers, incloent-hi el procediment de tancament comptable i la revisió específica dels judicis, estimacions, valoracions i projeccions rellevants.

La generació, elaboració i revisió de la informació financera és responsabilitat de la Subdirecció General Adjunta de Finances, Mitjans i Recursos Humans, que reclama de la resta d'àrees i de les societats del perímetre de consolidació la col·laboració necessària per obtenir el nivell de detall suficient d'aquesta informació que es considera adequat. Criteria se serveix d'un contracte de serveis amb la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital de CaixaBank per executar els processos de tancament consolidat del Grup Criteria.

La informació financera constitueix un element essencial en el procés de seguiment i presa de decisions dels màxims òrgans de govern i de Direcció de l'Entitat.

La generació i la revisió de la informació financera es fonamenten en uns mitjans humans i tècnics adequats que permeten al Grup facilitar informació precisa, veraç i comprensible de les seves operacions, de conformitat amb la normativa vigent.

En particular, el perfil professional de les persones que intervenen en el procediment de revisió i autorització de la informació financera és l'adequat, amb amplis coneixements i experiència en matèria de comptabilitat, auditoria i/o gestió de riscos. D'altra banda, els mitjans tècnics i els sistemes d'informació garanteixen, mitjançant l'establiment de mecanismes de control, la fiabilitat i integritat de la informació financera. Tanmateix, la informació financera és objecte de supervisió per part dels diferents nivells jeràrquics de la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital de CaixaBank i de la Subdirecció General Adjunta de Finances, Mitjans i Recursos Humans de Criteria, i de contrast, si escau, amb altres àrees del Grup. Finalment, la informació financera rellevant publicada en el mercat és examinada i, si escau, aprovada, per part dels màxims òrgans de govern del Grup.

El Grup té establerts mecanismes de control i supervisió a diferents nivells de la informació financera que s'elabora:

- Hi ha un primer nivell de control, desenvolupat per l'Àrea Financera de Criteria i els centres responsables comptables de CaixaBank, que té com a objectiu garantir la imputació correcta de saldos en comptabilitat.
- La Intervenció d'Àrees desenvolupa un segon nivell de control. Entre les seves funcions es troben les d'executar controls comptables específics sobre les aplicacions de negoci sota la seva gestió. D'aquesta manera pot validar i assegurar tant el correcte funcionament comptable de les aplicacions com que aquestes comptabilitzin, d'acord amb els circuits comptables definits, els principis comptables generalment acceptats i les normes comptables aplicables.

Les funcions i responsabilitats en matèria de control comptable corresponents a aquests dos nivells de control estan formalitzades mitjançant una Norma interna.

Així mateix, s'han establert procediments mensuals de revisió, com ara la realització d'anàlisis comparatives del rendiment real amb el previst i l'elaboració d'indicadors de l'evolució dels negocis i de la posició financera.

- Finalment, com a tercer nivell de control s'assenyalen les activitats que té encomanades la Funció de Control Intern sobre la Informació Financera, que avalua que les pràctiques i els processos desenvolupats en el Grup per elaborar la informació financera garanteixen la seva fiabilitat i conformitat amb la normativa aplicable i que es compleixin els principis detallats en l'apartat F.1.

Pel que fa a les activitats i controls relacionats directament amb transaccions que puguin afectar de manera material els estats financers, el Grup té establert un procés continu de revisió de la documentació i formalització de les activitats, els riscos en què es pot incórrer en l'elaboració de la informació financera i els controls necessaris que mitiguin els riscos crítics, que permet assegurar que aquesta és completa i està actualitzada.

En aquest sentit, en la documentació dels processos crítics i les activitats de control es detalla la informació següent:

- Descripció dels processos i subprocessos associats.
- Descripció dels riscos d'informació financera juntament amb les seves assercions financeres i la possibilitat de risc per frau. En aquest sentit, cal destacar que els riscos es concreten segons categories de risc i models de risc que formen part del Mapa de Riscos Corporatiu del Grup.
- Activitats de control dutes a terme per mitigar el risc amb les seves característiques:
 - Importància: clau / estàndard
 - Finalitat: preventiu / detectiu / correctiu
 - Automatització: manual / automàtic / semiautomàtic
 - Freqüència: periodicitat de l'execució del control.
 - Evidència: evidència / prova del funcionament correcte del control.
 - Component COSO – Tipus d'activitat del control, segons classificació COSO (*Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission*)
 - Sistema: aplicacions o programes informàtics involucrats en el control.
 - Executor del control: persona responsable de fer el control.
 - Validador del control: persona que supervisa l'execució correcta del control.

Les activitats i controls es dissenyen per tal de garantir el registre, la integritat, la valoració, la presentació i el desglossament adequats de les transaccions esdevingudes.

Com a part del procés d'avaluació del SCIIF, el Grup disposa d'un procés de certificació interna ascendent de controls clau identificats, que té com a objectiu garantir la fiabilitat de la informació financera coincidint amb la seva publicació en el mercat. Per fer-ho, cadascun dels responsables dels controls clau identificats ha de certificar, per al període establert, l'execució eficaç dels controls. El procés es fa amb una periodicitat mínima trimestral, per bé que es

fan certificacions ad hoc en els casos en què les activitats de control sobre la informació financera es fan en un període diferent.

El Subdirector General Adjunt de Finances, Mitjans i Recursos Humans de Criteria presenta al Comitè de Direcció i a la Comissió d'Auditoria i Control el resultat obtingut en el procés de certificació. Així mateix, remet aquest resultat al Consell d'Administració, perquè en tingui coneixement.

Durant l'exercici 2015, el Grup ha dut a terme amb periodicitat trimestral el procés de certificació, sense posar-se de manifest en cap d'ells incidències significatives que puguin afectar de manera material la fiabilitat de la informació financera.

Per la seva part, Auditoria Interna duu a terme funcions de supervisió segons el que es descriu en els apartats F.5.1 i F.5.2.

En l'elaboració dels estats financers s'utilitzen judicis, estimacions i assumpcions efectuats per l'Alta Direcció per quantificar actius, passius, ingressos, despeses i compromisos. Aquestes estimacions es fan en funció de la millor informació disponible en la data d'elaboració dels estats financers, tot emprant mètodes i tècniques generalment acceptats i dades i hipòtesis observables i contrastades.

Els procediments de revisió i aprovació dels judicis i estimacions han estat formalitzats mitjançant la Política de revisió i aprovació de judicis i estimacions, document que forma part de la Norma de caràcter intern sobre SCIF, aprovada pel Comitè de Direcció i el Consell d'Administració.

En aquest exercici s'han abordat, principalment:

- Les pèrdues per deteriorament de determinats actius financers, i del valor raonable de les garanties que hi estan associades.
- La valoració dels fons de comerç i dels actius intangibles.
- La vida útil i les pèrdues per deteriorament d'altres actius intangibles i actius materials.
- Les pèrdues per deteriorament dels actius no corrents en venda.
- La valoració de les participacions en entitats multigrup i associades.
- Hipòtesis actuàries utilitzades en el càlcul dels passius per contractes d'assegurança.
- Hipòtesis actuàries utilitzades en el càlcul de passius i compromisos postocupació.
- El valor raonable de determinats actius i passius financers.
- La valoració de les provisions necessàries per a la cobertura de contingències laborals, legals i fiscals.
- El valor raonable dels actius, passius i passius contingents en el context de l'assignació del preu pagat en les combinacions de negoci.
- La despesa de l'impost de societats determinat sobre el tipus impositiu esperat a final d'any, i l'activació dels crèdits fiscals i la seva recuperabilitat.
- La determinació dels resultats de les participacions en societats associades.

Quan la complexitat de les transaccions i el seu impacte comptable són rellevants, aquestes transaccions se sotmeten a l'examen de la Comissió d'Auditoria i Control i a l'aprovació del Consell d'Administració.

F.3.2. Polítiques i procediments de control intern sobre els sistemes d'informació (entre altres, sobre seguretat d'accés, control i operació de canvis, continuïtat operativa i segregació de funcions) que suportin els processos rellevants de l'Entitat en relació amb l'elaboració i la publicació de la informació financera.

Els sistemes d'informació a què es refereix aquesta qüestió són aquells en què es basa la informació financera, i que s'utilitzen de manera directa quan es prepara, o que són rellevants en el procés o control de les transaccions que es reflecteixen en aquesta informació.

D'altra banda, les polítiques i els procediments a què es refereix la qüestió són aquells que estableixen com s'operen els sistemes i les aplicacions per tal de: (a) mantenir un control adequat sobre els accessos a les aplicacions i els sistemes; (b) establir els passos que cal seguir per assegurar que les noves aplicacions, o les actuals quan són modificades, processen les transaccions de manera adequada i faciliten informació fiable, i (c) establir mecanismes que permetin la recuperació de dades en cas que es perdin, així com donar continuïtat al procés i el registre de les transaccions quan es produeixi una interrupció dels sistemes operats habitualment.

Els sistemes d'informació que suporten els processos per a la generació de la informació financera estan subjectes a polítiques i procediments de control intern per garantir la integritat de l'elaboració i publicació d'aquesta informació.

En concret el Grup CaixaBank disposa de les següents polítiques en relació amb:

- I. **Sistema de Gestió de Seguretat de la Informació:** El Grup CaixaBank adopta les mesures incloses en el Sistema Corporatiu de Gestió de la Seguretat de la Informació (SGSI) basat en les millors pràctiques internacionals. Aquest SGSI ha obtingut i renovat anualment la certificació ISO 27001:2013 (BSI). Aquest sistema defineix, entre altres polítiques, les d'accés als sistemes d'informació i els controls (interns i externs) que permeten garantir l'aplicació correcta de totes i cadascuna de les polítiques definides.
- II. **Continuïtat operativa i de negoci:** El Grup CaixaBank disposa d'un Pla de Contingència Tecnològica per garantir la continuïtat dels serveis informàtics. S'han desenvolupat estratègies que permeten la recuperació de la informació en el menor temps possible. Així mateix, Criteria ha elaborat i es troba en el procés d'implantació d'un Pla de Continuïtat de Negoci, que té com a finalitat garantir la no-interrupció de les operacions

que donen suport als processos de negoci, davant un eventual incident o indisponibilitat greu.

Adicionalment, The British Standards Institution (BSI) ha certificat el compliment del Sistema de Gestió de la Continuitat de Negoci de CaixaBank de conformitat amb la Norma ISO 22301:2012. El certificat acredita:

- El compromís de l'Alta Direcció de CaixaBank amb la Continuitat de Negoci.
- La realització de les millors pràctiques respecte de la gestió de la Continuitat de Negoci.
- L'existència d'un procés cíclic amb la millora contínua com a meta.
- Que CaixaBank té implantat i operatiu un Sistema de Gestió de la Continuitat de Negoci, d'acord amb aquesta norma internacional.

I aporta:

- Confiança als nostres clients, inversors, empleats i a la societat en general sobre la capacitat de resposta de l'Entitat davant d'incidents greus que afectin les operacions de negoci.
- Compliment de les recomanacions dels reguladors –Banc d'Espanya, MiFID, Basilea III– en aquesta matèria.
- Beneficis en la imatge i la reputació de l'Entitat.
- Auditories anuals, internes i externes, que comproven que el nostre sistema de gestió es manté actualitzat.

Govern de Tecnologies de la Informació (TI): El model de Govern de TI del Grup CaixaBank garanteix que els seus Serveis Informàtics estan alineats amb l'estratègia de negoci de l'organització i donen resposta als requisits regulatoris, operatius o del negoci. El Govern de TI constitueix una part essencial del govern en el seu conjunt i aglutina l'estructura organitzativa i directiva necessària per assegurar que TI suporta i facilita el desenvolupament dels objectius estratègics definits. El model de Govern ha estat dissenyat i desenvolupat seguint la norma ISO 38500:2008, tal com va certificar Deloitte Advisory, SL el juliol de 2014.

Aquest disseny dels serveis informàtics de CaixaBank dóna resposta a les necessitats del negoci, i garanteix, entre altres temes:

- Segregació de funcions;
- Gestió de canvis;
- Gestió d'incidents;
- Gestió de la qualitat TI;
- Gestió dels riscos: Operacionals, fiabilitat de la informació financera, etc.;
- Identificació, definició i seguiment d'indicadors (quadre de comandament);
- Existència de comitès de Govern, Gestió i Seguiment;
- Report periòdic a la Direcció;
- Controls interns severs que inclouen auditories internes i externes amb caràcter anual.

F.3.3. Polítiques i procediments de control intern destinats a supervisar la gestió de les activitats subcontractades a tercers, així com d'aquells aspectes d'avaluació, càlcul o valoració encomanats a experts independents, que puguin afectar de manera material els estats financers.

En relació amb les activitats subcontractades a tercers, la informació s'hauria de referir a les encaminades a executar o processar transaccions que es reflecteixen en els estats financers, a supervisar-ne l'adequada execució o procés i altres activitats que siguin rellevants en el context de l'SCIIF de l'Entitat.

Respecte a les valoracions, judicis o càlculs realitzats per tercers, l'Entitat hauria d'indicar si hi ha procediments establerts per comprovar la capacitat i la independència del tercer i altres aspectes rellevants (mètodes emprats, principals hipòtesis, etcètera).

El volum de contractació i el nombre de proveïdors de Criteria és poc significatiu en relació amb el total del Grup. L'activitat de Criteria que té més intervenció de proveïdors externs correspon a l'activitat immobiliària.

En relació amb aquesta activitat, periòdicament es compara el valor net comptable dels seus immobles amb el seu valor recuperable. En la determinació d'aquest valor recuperable, els administradors consideren fonamentalment les taxacions efectuades per tercers experts independents. Per fer-ho el Grup CriteriaCaixa té una política corporativa que garanteix la competència professional, la independència i objectivitat de les agències de valoració externes, d'acord amb el que estableix la normativa, que requereix que les agències de valoració compleixin els requisits de neutralitat i credibilitat per tal que l'ús de les seves estimacions no menyscabi la fiabilitat de les seves valoracions.

Grup CaixaBank:

D'altra banda, el Grup CaixaBank, que té una importància molt significativa en relació amb el Grup, disposa d'una política de compres i contractació que vetlla per la transparència i el compliment rigorós del marc legal establert. Sobre aquests principis s'assenten les relacions entre les entitats del Grup CaixaBank i els seus col·laboradors.

La totalitat dels processos que s'estableixen entre les entitats del Grup i els seus proveïdors estan gestionats i informatitzats mitjançant aplicacions que recullen totes les seves actuacions, i és el Comitè d'Eficiència l'òrgan encarregat d'assegurar que l'execució material del pressupost s'efectuï seguint la normativa.

La Política de compres i contractació queda recollida en una Norma de caràcter intern en què es regulen, principalment, els processos relatius a:

- Elaboració, aprovació, gestió i liquidació del pressupost
- Execució del pressupost: compres i contractació de serveis
- Pagament de factures a proveïdors

Adicionalment, la Mesa de Compres és l'òrgan col·legiat del Comitè d'Eficiència que ratifica tots aquells acords presos pels comitès de despesa de les respectives àrees/filials que signifiquin o puguin significar futures obligacions de compres o contractes de serveis i inversió. Tal com s'indica en el Codi Ètic de l'Entitat, la compra de béns o la contractació de serveis s'ha de fer amb objectivitat i transparència, eludint situacions que puguin afectar l'objectivitat de les persones que hi participen. Per això, les modalitats de contractació acceptades per la Mesa de Compres són les subhasta i les peticions de pressupost. Serà obligatori haver acarat un mínim de tres ofertes de proveïdors.

El Grup CaixaBank disposa d'un Portal de Proveïdors que permet establir un canal de comunicació senzill i àgil entre proveïdors i empreses del Grup. Mitjançant aquest portal, les empreses subcontractades poden aportar tant la documentació imprescindible per optar a qualsevol procés de negociació com la documentació necessària en funció dels serveis una vegada contractats. D'aquesta manera, se segueix garantint el compliment de la normativa interna de Compres alhora que se'n faciliten la gestió i el control.

En l'exercici 2015, les activitats encomanades a tercers relacionades amb valoracions i càlculs d'experts independents han estat relacionades, principalment, amb:

- Determinats serveis d'auditories internes i tecnològiques.
- Determinats serveis de consultories financeres i de *business intelligence*.
- Determinats serveis informàtics i tecnològics.
- Determinats serveis financers.
- Determinats serveis d'assessorament financer, fiscal i legal.
- Determinats processos relacionats amb recursos humans i compres diverses.
- Determinats processos relacionats amb els sistemes d'informació.

F.4. Informació i comunicació: La informació per desglossar ha de permetre al mercat saber si l'Entitat disposa de procediments i mecanismes per transmetre, al personal involucrat en el procés d'elaboració de la informació financera, els criteris d'actuació aplicables, així com els sistemes d'informació emprats en aquests processos.

F.4.1. Una funció específica encarregada de definir, mantenir actualitzades, les polítiques comptables (àrea o departament de polítiques comptables) i resoldre dubtes o conflictes derivats de la seva interpretació, mantenint una comunicació fluïda amb els responsables de les operacions en l'organització, així com un manual de polítiques comptables actualitzat i comunicat a les unitats a través de les quals opera l'Entitat.

Les entitats haurien d'indicar quin departament o àrea assumeix aquesta responsabilitat, quina posició ocupa en l'organització i si aquesta funció és exclusiva. Pel que fa al manual de polítiques comptables, l'Entitat hauria de completar la qüestió informant d'aspectes com ara: (i) amb quina freqüència

s'actualitza; (ii) les característiques principals del procés, i (iii) quan s'ha produït la darrera actualització.

Des del punt de vista individual, la responsabilitat de la definició dels criteris comptables de Criteria recau en la Subdirecció General Adjunta de Finances, Mitjans i Recursos Humans. Aquesta és l'encarregada de resoldre qualsevol qüestió comptable que presenti dubtes sobre la seva interpretació, o bé perquè es tracta d'una nova tipologia d'operació, o bé per qualsevol canvi normatiu. Així mateix, en el cas d'operacions singulars, es prepara documentació relativa a la seva anàlisi comptable. Addicionalment, hi ha una política d'Informació comptable accessible a la intranet de Criteria.

Com que l'activitat bancària és la més representativa del Grup Criteria pel fet de consolidar CaixaBank per integració global, la definició dels criteris comptables consolidats recau en l'Àrea d'Intervenció i Comptabilitat - Departament de Polítiques i Circuits Comptables, integrada en la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital de CaixaBank.

Aquests criteris es determinen i documenten sobre la base de les característiques del producte/operació, definides per les àrees de negoci implicades, i de la normativa comptable que li és aplicable, i es concreta en la creació o modificació d'un circuit comptable. Els diferents documents que componen un circuit comptable expliquen el detall de tots els esdeveniments possibles pels quals pot transitar el contracte o l'operació i descriuen les principals característiques de l'operativa administrativa, la normativa fiscal i els criteris i normes comptables aplicats.

L'esmentat Departament de CaixaBank és l'encarregat de resoldre qualsevol qüestió comptable no recollida en un circuit o que presenti dubtes sobre la seva interpretació. Les altes i modificacions en els circuits comptables es comuniquen immediatament a l'organització i la majoria es poden consultar a la intranet de CaixaBank.

Els criteris comptables a CaixaBank són actualitzats de forma contínua davant qualsevol nova tipologia de contracte o operació o qualsevol canvi normatiu. El procés es caracteritza per l'anàlisi de tots els nous esdeveniments que són comunicats al departament, i que puguin tenir impactes comptables, tant individualment com en l'elaboració de la informació consolidada. La revisió es produeix de manera conjunta entre les diferents àrees implicades en els nous esdeveniments. Les conclusions de les revisions efectuades es traslladen i s'implementen en els diferents circuits comptables i, en cas necessari, en els diferents documents que integren el conjunt de documentació comptable. La comunicació a les àrees afectades de CaixaBank es realitza a través dels mecanismes existents, principalment a través de la Intranet i del manual de polítiques comptables. Addicionalment, per a les operacions singulars es prepara documentació relativa a la seva anàlisi comptable que custodia el Departament de Polítiques Comptables. Durant 2015 s'ha fet, dins un pla de treball, una revisió de les polítiques comptables.

F.4.2. Mecanismes de captura i preparació de la informació financera amb formats homogenis, d'aplicació i utilització per totes les unitats de l'Entitat o del Grup, que facin de suport dels estats financers principals i les notes, així com la informació que es detalli sobre l'SCIIF.

En relació amb aquesta qüestió, les entitats haurien d'informar de les característiques essencials de les aplicacions informàtiques emprades per les unitats que componen l'Entitat i el seu Grup, per tal de facilitar la informació que sustenta els estats financers, incloent-hi els utilitzats en el procés d'agregació i consolidació de la informació reportada per les diferents unitats.

El Grup CaixaBank disposa d'eines informàtiques desenvolupades internament que assegurin la integritat i homogeneïtat en els processos de captura i elaboració de la informació financera. Així mateix, totes les aplicacions disposen de mecanismes de contingència tecnològica, de manera que s'assegura la conservació i l'accessibilitat de les dades davant qualsevol circumstància.

Cal destacar que CaixaBank està immersa en un projecte de millora de l'arquitectura de la informació comptable, que té per objecte l'increment en la qualitat, integritat, immediatesa i accés a les dades que proporcionen les aplicacions de negoci. De manera gradual, les diferents aplicacions informàtiques s'estan incloent dins l'abast del projecte.

A l'efecte d'elaborar la informació consolidada, el Grup fa servir, a través d'eines especialitzades, mecanismes de captura, anàlisi i preparació de les dades amb formats homogenis. Així mateix, el pla de comptes comptables, integrat en l'aplicació de consolidació, s'ha definit per complir els requeriments dels diferents reguladors.

En relació amb els sistemes utilitzats per a la gestió del SCIIF, el Grup té implantada l'eina SAP Governance, Risk and Compliance (SAP GRC), a fi de garantir-ne la integritat, reflectint de manera uniforme la totalitat de processos i subprocessos i associant-los als riscos i controls existents. L'eina suporta també el Mapa de Riscos Corporatiu (MRC) de CaixaBank i els Indicadors de Risc Operacional (KRI), responsabilitat de l'Àrea de Control Intern i de l'Àrea de Models de Risc de Crèdit, respectivament.

El 2015 i, després d'assolir el 2014 la plena operativitat de l'eina, s'han dut a terme tasques evolutives sobre el Sistema, relacionades bàsicament amb la millora de la usabilitat d'aquesta per als usuaris finals i els administradors. Durant 2016 se seguirà treballant en la implantació de millores a SAP GRC.

F.5. Supervisió del funcionament del sistema: La informació per desglossar hauria de permetre entendre com se supervisa l'SCIIF, per tal de prevenir i resoldre deficiències en el disseny i el funcionament, així com per corregir les incidències o debilitats detectades. La informació per desglossar està relacionada amb la supervisió de l'SCIIF, que té com a responsable el Comitè d'Auditoria, i hauria de ser un reflex de les actuacions que s'hagin dut a terme durant l'exercici.

F.5.1. Les activitats de supervisió de l'SCIIF realitzades pel Comitè d'Auditoria, així com si l'Entitat té una funció d'auditoria interna que tingui entre les seves competències la de suport al Comitè en la seva tasca de supervisió del sistema de control intern, incloent-hi l'SCIIF. Així mateix, cal informar de l'abast de l'avaluació de l'SCIIF duta a terme en l'exercici i del procediment pel qual l'encarregat d'executar l'avaluació comunica els seus resultats, si l'Entitat disposa d'un pla d'acció que detalli les eventuais mesures correctores, i si s'ha considerat el seu impacte en la informació financera.

Les activitats de supervisió de l'SCIIF es refereixen a les fetes pel Comitè d'Auditoria. L'Entitat hauria d'incloure, en la resposta, informació sobre si aquestes activitats inclouen (i) l'aprovació dels plans d'auditoria; (ii) la determinació de qui els ha d'executar; (iii) l'avaluació de la suficiència dels treballs efectuats; (iv) la revisió i l'avaluació dels resultats i la consideració del seu efecte en la informació financera, i (v) la prioritització i el seguiment de les accions correctores.

En relació amb la funció d'Auditoria Interna, s'hauria d'informar de la seva posició en l'organigrama, de les seves relacions de dependència, principals activitats que duu a terme i altres aspectes rellevants (recursos disponibles, exclusivitat en el desenvolupament de la funció, etcètera).

Les revelacions sobre l'abast de l'avaluació de l'SCIIF haurien de permetre saber fins a quin punt els diferents components de la informació financera publicada han estat supervisats en l'exercici i amb quina extensió (per exemple, si s'ha avaluat el procés d'identificació i avaluació de riscos d'error en la informació financera; si s'han avaluat les pràctiques sobre l'entorn de control i els controls sobre els sistemes d'informació; si s'han revisat tant l'eficàcia del disseny com el funcionament efectiu del sistema, etcètera).

Sense perjudici de les funcions del Consell d'Administració en matèria de gestió i control de riscos, correspon a la Comissió d'Auditoria i Control supervisar el procés d'elaboració i presentació de la informació financera regulada i l'eficàcia dels sistemes de control interns i de gestió de riscos de la Societat, així com discutir amb els auditors de comptes les debilitats significatives del sistema de control intern en cas que es detectin en el desenvolupament de l'auditoria.

Aquestes funcions i activitats de la Comissió d'Auditoria i Control relacionades amb la supervisió del procés d'elaboració i presentació de la informació financera s'expliquen amb detall en l'epígraf F 1.1.

A més, la Comissió d'Auditoria i Control duu a terme, entre altres, les activitats següents:

- Aprovació del Pla Anual d'Auditoria Interna, avaluant que el seu abast sigui suficient per donar una cobertura adequada als principals riscos a què es troba exposada Critería.
- La revisió i avaluació de les conclusions de les auditories efectuades i el seu impacte en la informació financera, si escau.
- El seguiment continuat de les accions correctores, considerant la prioritització atorgada a cadascuna.

Critería i CaixaBank disposen de les seves respectives Àrees d'Auditoria i Control Intern, que tenen la missió d'assegurar la gestió i supervisió adequades del Marc de Control Intern del Grup.

Critería:

En el cas de Critería, la funció d'auditoria interna recau en la Direcció d'Auditoria i Control Intern, que reporta a la Comissió d'Auditoria i Control, i administrativament depèn de la Subdirecció General. Duu a terme la seva activitat sota els principis d'independència, objectivitat i confidencialitat, tal com recull la seva Norma Reguladora de la funció d'Auditoria Interna, aprovada per la Comissió d'Auditoria i Control.

La seva missió consisteix, d'una banda, a agregar valor i millorar l'efectivitat del sistema de control intern en les diferents àrees del Grup, contribuint a la consecució dels objectius del Grup i, de l'altra, a aportar un enfocament sistemàtic i disciplinat en l'avaluació i millora dels processos de gestió de riscos i controls, actuant com a tercera línia de defensa en el Marc de Control Intern del Grup Critería.

Auditoria Interna es responsabilitza de:

- Dur a terme la seva actuació professional de conformitat amb les normes i els procediments d'auditoria generalment acceptats.
- Elaborar una planificació anual de les activitats d'Auditoria Interna, centrada en els principals riscos identificats dins el Grup Critería. Presentar el Pla a la Comissió d'Auditoria i Control (CAC) perquè en faci la revisió i, si escau, l'aprovi.
- Atendre els requeriments dels organismes reguladors o supervisors, i donar resposta a les sol·licituds ad hoc formulades pels òrgans de govern i/o l'Alta Direcció.
- Fer el seguiment de la implantació de les recomanacions formulades en els informes d'Auditoria.

En la realització dels seus treballs, Auditoria Interna de Critería:

- Identifica els objectius del projecte de què es tracti.
- Analitza l'efectivitat dels controls establerts.
- Verifica el compliment adequat dels controls establerts.
- Identifica oportunitats de millora d'aquests controls.
- Comunica les seves conclusions a l'àrea auditada, a la qual demana una resposta sobre la conclusió.
- Emet un informe en què consten l'opinió i les recomanacions sobre el procés auditat.

Auditoria Interna de Criteria emet anualment un informe global en què s'inclou una avaluació del funcionament del SCIIF durant l'exercici.

L'avaluació anual del SCIIF a 31.12.2015 s'ha centrat en:

- Revisió de l'aplicació del Marc de Referència definit en el document «Control Intern sobre la informació financera en les entitats cotitzades» promogut per la CNMV com un estàndard de bones pràctiques en la matèria.
- Verificació de l'aplicació de la metodologia recollida en la Norma de caràcter intern «Sistema de Control Intern sobre la Informació Financera» per garantir que el SCIIF a escala de Grup és adequat i eficaç.
- La valoració del funcionament del procés de certificació interna ascendent dels controls clau.
- L'avaluació de la documentació descriptiva dels processos, riscos i controls rellevants en l'elaboració de la informació financera.

Els resultats de l'avaluació de l'SCIIF es comuniquen a la Comissió d'Auditoria i Control, i a l'Alta Direcció. En els informes que contenen l'avaluació efectuada s'inclou un pla d'acció que detalla les mesures correctores, la seva criticitat per mitigar els riscos en la informació financera i el termini de resolució.

Grup CaixaBank:

En relació amb CaixaBank, la funció d'Auditoria Interna, integrada en la Direcció General Adjunta d'Auditoria, es regeix pels principis establerts en l'Estatut d'Auditoria Interna de CaixaBank, aprovat pel Comitè de Direcció i pel Consell d'Administració. La seva missió és garantir una supervisió eficaç del sistema de control intern mitjançant una avaluació continuada dels riscos i controls de l'organització i donar suport a la Comissió d'Auditoria i Control mitjançant l'elaboració d'informes i el report periòdic dels resultats dels treballs executats

Auditoria Interna de CaixaBank disposa d'auditors distribuïts en diferents equips de treball especialitzats en la revisió dels principals riscos a què està exposat el Grup CaixaBank. El Pla Anual d'Auditoria Interna inclou la revisió, en base plurianual, dels riscos i controls de la informació financera en tots els treballs d'auditoria on aquests riscos són rellevants.

En cada treball, Auditoria Interna de CaixaBank:

- Identifica els controls necessaris per mitigar els riscos associats a les activitats pròpies del procés revisat.
- Analitza l'efectivitat dels controls existents a partir del seu disseny.
- Verifica l'aplicació d'aquests controls.
- Comunica les conclusions de la revisió i emet una opinió sobre l'entorn de control.
- Formula recomanacions en les quals es proposen accions correctores.

Auditoria Interna de CaixaBank ha desenvolupat un programa de treball específic per a la revisió del SCIIF, que se centra en la revisió periòdica dels processos rellevants (transversals i de negoci) definits per l'equip CIIF (Control Intern sobre la Informació Financera), complementat amb la revisió dels controls existents en auditories d'altres processos. Actualment aquest programa de treball es complementa amb la revisió contínua de les evidències d'execució efectiva dels controls. Amb tot això, Auditoria emet anualment un informe global en el qual s'inclou una avaluació del funcionament del SCIIF durant l'exercici.

L'avaluació anual del SCIIF a 31.12.2015 s'ha centrat en:

- Revisió de l'aplicació del Marc de Referència definit en el document «Control Intern sobre la informació financera en les entitats cotitzades» promogut per la CNMV com un estàndard de bones pràctiques en la matèria.
- Verificació de l'aplicació de la metodologia recollida en la Norma de caràcter intern «Sistema de Control Intern sobre la Informació Financera» per garantir que el SCIIF a escala de Grup és adequat i eficaç.
- La valoració del funcionament del procés de certificació interna ascendent dels controls clau.
- L'avaluació de la documentació descriptiva dels processos, riscos i controls rellevants en l'elaboració de la informació financera.

Adicionalment, en l'exercici 2015, Auditoria Interna de CaixaBank ha fet diferents revisions de processos que afecten la generació, elaboració i presentació de la informació financera, centrats en els àmbits financerocomptable, instruments financers, legal i de compliment normatiu, sistemes d'informació, i els negocis assegurador i mitjans de pagament, entre altres.

Els resultats de l'avaluació de l'SCIIF es comuniquen a la Comissió d'Auditoria i Control, i a l'Alta Direcció. En els informes que contenen l'avaluació efectuada s'inclou un pla d'acció que detalla les mesures correctores, la seva criticitat per mitigar els riscos en la informació financera i el termini de resolució.

F.5.2. Si disposa d'un procediment de discussió mitjançant el qual l'Auditor de Comptes (d'acord amb el que estableixen les NTA), la funció d'Auditoria Interna i altres experts puguin comunicar a l'Alta Direcció i al Comitè d'Auditoria o Administradors de l'Entitat les debilitats significatives de control intern identificades durant els processos de revisió dels comptes anuals o aquells altres que els hagin estat encomanats. Així mateix, cal informar de si disposa d'un pla d'acció que tracti de corregir o mitigar les debilitats observades.

L'Entitat hauria d'informar de si el Comitè d'Auditoria ha establert un procediment formal que asseguri la comunicació sobre les debilitats significatives de control intern als òrgans esmentats en la qüestió, així com si aquest procediment inclou l'avaluació i la correcció dels seus efectes en la informació financera.

El Grup disposa de procediments periòdics de discussió amb l'Auditor de Comptes. L'Alta Direcció està permanentment informada de les conclusions que s'assoleixen en els processos de revisió dels comptes anuals. L'auditor assisteix a la Comissió d'Auditoria i Control, en què informa tant del Pla d'Auditoria com de les conclusions preliminars assolides abans de la publicació de resultats i de les conclusions finals abans de la formulació dels comptes. incloent-hi, si escau, les debilitats de control intern. Així mateix, en el marc del treball de revisió de la informació financera semestral, s'informa la Comissió d'Auditoria i Control del treball dut a terme i de les conclusions obtingudes.

D'altra banda, les revisions d'Auditoria Interna, en els diferents àmbits d'actuació, conclouen amb l'emissió d'un informe que avalua els riscos rellevants i l'efectivitat del control intern dels processos i les operacions que són objecte d'anàlisi; que identifica i valora les possibles debilitats i carències de control, i que formula recomanacions per a la seva esmena. Els informes d'Auditoria Interna es remeten a l'Alta Direcció. A més, hi ha un *reporting* recurrent a la Comissió d'Auditoria i Control sobre les activitats dutes a terme per l'Àrea d'Auditoria Interna, amb informació específica sobre les debilitats significatives que s'han detectat en les revisions efectuades en el període de *reporting*.

Auditoria Interna fa un seguiment continuat del compliment de totes les recomanacions emeses, amb especial èmfasi a les referides a debilitats de risc alt i crític, que es reporten periòdicament. Aquesta informació de seguiment, així com les incidències rellevants identificades en les revisions d'Auditoria es comuniquen a la Comissió d'Auditoria i Control i a l'Alta Direcció.

F.6. Altra informació rellevant: Les entitats, segons les seves circumstàncies particulars, han de desglossar en aquest apartat totes les informacions addicionals que considerin necessari facilitar per interpretar millor els mecanismes que componen l'SCIIF, sempre que no estiguin ja recollides en la resposta a les qüestions anteriors.

No aplicable

F.7. Informe de l'auditor extern

F.7.1. Si la informació de l'SCIIF remesa als mercats ha estat sotmesa a revisió per part de l'auditor extern, cas en el qual l'Entitat hauria d'incloure l'informe corresponent com a annex. En cas contrari, hauria d'informar-ne dels motius.

Si l'apartat F de l'IAGC, relatiu a la descripció de les principals característiques dels sistemes interns de control i gestió de riscos en relació amb el procés d'emissió de la informació financera, ha estat revisat per l'auditor extern, d'acord amb la guia d'actuació professional establerta per les corporacions, l'informe es publicarà íntegrament com a annex a l'IAGC. En cas contrari, l'IAGC haurà de contenir una explicació de les raons que justifiquen que la informació relativa a l'SCIIF no hagi estat revisada per l'auditor.

Alternativament, en cas que l'auditor hagi fet una revisió de més abast sobre la base d'estàndards d'auditoria generalment i internacionalment reconeguts i

utilitzant com a referència un marc de control intern generalment reconegut, que ofereixin un cert nivell de seguretat sobre el disseny i/o funcionament i/o eficàcia, de l'SCIIF (com, per exemple, l'informe a l'efecte del compliment de la Llei SOX als EUA), l'informe s'haurà de publicar, així mateix, com a annex a l'IAGC.

En aplicació de la recomanació inclosa en la *Guia d'Actuació sobre l'Informe de l'Auditor* referida a la informació relativa al Sistema de Control Intern sobre la Informació Financera de les entitats cotitzades, publicada per la Comissió Nacional del Mercat de Valors en la seva pàgina web, CriteríaCaixa ha sotmès a revisió per part de l'auditor de comptes anuals el contingut de la informació relativa al Sistema de Control Intern de la Informació Financera. En l'informe resultant es conclou que, com a resultat dels procediments aplicats sobre la informació relativa al SCIIF, no s'han posat de manifest inconsistències o incidències que la puguin afectar.

L'informe s'inclou com a annex a aquest Informe Anual de Govern Corporatiu.

G ALTRES INFORMACIONS D'INTERÈS

- A.2: Critería disposa d'un únic accionista, per la qual cosa no pertoca emplenar aquest apartat.
- C.1.2: Durant l'exercici 2015, el Consell d'Administració de Critería va prendre nota de les dimissions dels senyors Novella i Saragossa.
- C.1.3: Quant al Banco Europeo de Finanzas, SA, on el Sr. Contreras és Conseller, es tracta d'una societat multigrup.
El Sr. Novella va presentar la seva dimissió a Critería el 01/10/2015, així com en Nuevo Micro Bank, SAU el 23/10/2015.
- C.1.4: Tal com es va exposar en l'Informe anual de l'exercici 2014, les dades que s'inclouen en els apartats 2012 i 2013 de la taula es refereixen als Consellers de la societat SERVIHABITAT XXI, SAU, llavors íntegrament participada per CRITERIA CAIXAHOLDING, SAU (ara denominada Critería Caixa, SAU). El desembre de 2013 SERVIHABITAT XXI, SAU i Critería Caixa, SAU es van fusionar. La societat absorbent va ser SERVIHABITAT XXI, SAU i la societat absorbida, CRITERIA CAIXAHOLDING, SAU (fusió inversa). La societat absorbent, SERVIHABITAT XXI, SAU, va adoptar la denominació social de la societat absorbida, que actualment és CRITERIA CAIXA, SAU. Per tant, la informació proporcionada pel que fa a l'exercici 2012 correspon a l'anomenada llavors CRITERIA CAIXAHOLDING, SAU i fins al desembre de 2013 es refereix a SERVIHABITAT XXI, SAU.
El desembre de 2013, amb motiu de la fusió per absorció inversa, van cessar els membres del Consell d'Administració de la societat absorbent i es van nomenar nous Consellers de la societat els qui ocupaven aquest càrrec en la societat absorbida (l'antiga CRITERIA CAIXAHOLDING, SAU). Des d'aquell moment i fins al 26 de juny de 2014 sis (6) del total de vint (20) membres del Consell d'Administració eren dones, això és, un 30% del total. Cinc (5) del total de les sis (6) dones ocupaven el seu càrrec en representació del llavors accionista Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa" i eren, al seu torn, membres

del Consell d'Administració d'aquesta entitat. El juny del 2014 aquestes cinc (5) Conselleres van cessar en el càrrec per haver cessat al seu torn del seu càrrec de Conselleres de Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa" en el marc de l'adequació de l'estructura del Grup de la Fundació Bancària "la Caixa" a la nova normativa de caixes d'estalvis i fundacions bancàries.

Durant el 2015, no s'han produït variacions pel que fa al nombre de Conselleres, per bé que el percentatge en el Consell d'Administració ha variat amb motiu de la dimissió presentada per dos Consellers (vegeu l'apartat C.1.2).

- C.1.6: En data 4 de juny de 2015, el senyor Paso va ser nomenat Director de l'Àrea Legal, atès que exerceix de manera conjunta amb la Direcció de l'Àrea Fiscal. Aquest mateix dia, el Sr. Alepuz va presentar la seva dimissió com a Secretari General, mantenint els seus càrrecs com a Secretari dels òrgans de govern de la Societat.
- C.1.7: En data 9 de juliol de 2015, l'accionista únic de Criteria va acordar la modificació dels Estatuts Socials respecte de la durada del càrrec de membre del Consell d'Administració, que va passar de 6 a 4 anys, i que poden ser reelegits indefinidament per períodes de la mateixa durada.
- C.2.2: No hi ha comissió executiva o delegada. Tampoc no hi ha cap comissió estratègica i inversions ni cap altra comissió diferents de les d'Auditoria i Control i Nomenaments i Remuneracions.
- D.3: En data 3 de desembre de 2015, Criteria va signar amb CaixaBank un contracte de permuta en virtut del qual CaixaBank transmetrà a Criteria totes les seves accions en els bancs The Bank of East Asia i Grupo Financiero Inbursa i, al seu torn, Criteria transmetrà a CaixaBank accions de la mateixa CaixaBank, titularitat de Criteria, representatives del 9,90% del capital social de CaixaBank, i un import en efectiu de 642 milions d'euros. La transacció, el tancament de la qual s'espera per al primer trimestre de 2016, està subjecta a l'obtenció de les autoritzacions pertinents.
- En aquest Informe Anual de Govern Corporatiu es fa constar que tota la informació continguda sobre CaixaBank, pel que fa als processos de gestió de riscos i sistemes interns de control i gestió de riscos en relació amb el procés d'emissió de la informació financera de CaixaBank, ha estat elaborada partint d'informació proporcionada per aquesta entitat.

Aquest informe anual de govern corporatiu ha estat aprovat pel Consell o òrgan d'administració de l'Entitat, en la sessió de data 29/02/2016.

Indiqui els Consellers o membres de l'òrgan d'administració que hagin votat en contra o s'hagin abstingut en relació amb l'aprovació d'aquest informe.

Aquest informe anual de govern corporatiu ha estat aprovat per unanimitat.

INFORME D'AUDITOR REFERIT A LA "INFORMACIÓ RELATIVA AL SISTEMA DE CONTROL INTERN SOBRE LA INFORMACIÓ FINANCIERA (SCIIF)" DE CRITERIA CAIXA, S.A.U. CORRESPONENT A L' EXERCICI 2015

Als Administradors de Critería Caixa, S.A.U.,

D'acord amb la sol·licitud del Consell d'Administració de Critería Caixa, S.A.U. (d'ara endavant, l'Entitat), i amb la nostra carta proposta de data 4 de gener de 2016, hem aplicat determinats procediments sobre la "Informació relativa al SCIIF" adjunta a l'Apartat "Sistemes Interns de Control y Gestió de Riscos en relació amb el Procés d'Emissió de la Informació Financera (SCIIF)" de l'Informe Anual de Govern Corporatiu de l'Entitat corresponent a l'exercici 2015, en el qual es resumeixen els procediments de control intern de l'Entitat en relació amb la informació financera anual.

El Consell d'Administració és responsable d'adoptar les mesures oportunes per garantir raonablement la implantació, manteniment i supervisió d'un sistema de control intern adequat, com també del desenvolupament de millores de l'esmentat sistema i de la preparació i establiment del contingut de la informació relativa al SCIIF adjunta.

En aquest sentit, cal tenir en compte que, amb independència de la qualitat del disseny i operativitat del sistema de control intern adoptat per l'Entitat, en relació amb la informació financera anual, aquest només pot permetre una seguretat raonable, però no absoluta, en relació amb els objectius que persegueix, degut a les limitacions inherents a tot sistema de control intern.

En el curs del nostre treball d'auditoria dels comptes anuals, i d'acord amb les Normes Tècniques d'Auditoria, la nostra avaluació del control intern de l'Entitat ha tingut com a únic propòsit el fet de permetre'ns establir l'abast, la naturalesa i el moment de realització dels procediments d'auditoria dels comptes anuals de l'Entitat. En conseqüència, la nostra avaluació del control intern, realitzada a l'efecte d'aquesta auditoria de comptes, no ha tingut l'extensió suficient per permetre'ns emetre una opinió específica sobre l'eficàcia d'aquest control intern sobre la informació financera anual regulada.

A l'efecte de l'emissió d'aquest informe, hem aplicat exclusivament els procediments específics descrits tot seguit i indicats a la *Guia d'Actuació sobre l'Informe de l'auditor referit a la Informació relativa al Sistema de Control Intern sobre la Informació Financera de les entitats cotitzades*, publicada per la Comissió Nacional del Mercat de Valors en la seva pàgina web, que estableix el treball a realitzar, l'abast mínim del mateix, així com el contingut d'aquest informe. Com que el treball resultant dels esmentats procediments té, en qualsevol cas, un abast reduït i substancialment menor que el d'una auditoria o una revisió sobre el sistema de control intern sobre la informació financera, no expressem una opinió sobre la seva efectivitat, ni sobre el seu disseny i la seva eficàcia operativa, en relació amb la informació financera anual de l'Entitat corresponent a l'exercici 2015 que es descriu a la Informació relativa al SCIIF adjunta. En conseqüència, si haguéssim aplicat procediments addicionals als determinats per la citada Guia, o haguéssim realitzat una auditoria o una revisió sobre el sistema de control intern en relació amb la informació financera anual regulada, es podrien haver posat de manifest altres fets o aspectes sobre els quals els hauríem informat.

Així mateix, com que aquest treball especial no constitueix una auditoria de comptes ni es troba sotmès a la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes vigent a Espanya, no expressem una opinió d'auditoria en els termes que preveu l'esmentada normativa.

Tot seguit s'esmenten els procediments aplicats:

1. Lectura i comprensió de la informació preparada per l'Entitat en relació amb el SCIIF – informació de desglossament inclosa a l'Informe de Gestió – i avaluació de si l'esmentada informació tracta la totalitat de la informació requerida que seguirà el contingut mínim descrit en l'apartat F, relativa a la descripció del SCIIF, del model de l'IAGC segons s'estableix a la Circular nº7/2015 de la CNMV de data 22 de desembre de 2015.
2. Preguntes al personal encarregat de l'elaboració de la informació detallada en el punt 1 anterior, per tal de: (i) obtenir una comprensió del procés seguit en la seva elaboració; (ii) obtenir informació que permeti avaluar si la terminologia utilitzada s'ajusta a les definicions del marc de referència; (iii) obtenir informació sobre si els procediments de control descrits estan implantats i en funcionament a l'Entitat.
3. Revisió de la documentació explicativa suport de la informació detallada en el punt 1 anterior, i que comprendrà, principalment, aquella directament posada a disposició dels responsables de formular la informació descriptiva del SCIIF. En aquest sentit, l'esmentada documentació inclou informes preparats per la funció d'auditoria interna, alta direcció i altres especialistes interns o externs en les seves funcions de suport a la Comissió d'Auditoria i Control.
4. Comparació de la informació detallada en el punt 1 anterior amb el coneixement del SCIIF de l'Entitat, obtingut com a resultat de l'aplicació dels procediments realitzats en el marc dels treballs de l'auditoria de comptes anuals.
5. Lectura d'actes de reunions del Consell d'Administració, Comissió d'Auditoria i Control i altres comissions de l'Entitat, a l'efecte d'avaluar la consistència entre els assumptes que s'hi emprenen en relació amb el SCIIF i la informació detallada en el punt 1 anterior.
6. Obtenció de la carta de manifestacions relativa al treball realitzat adequadament signada pels responsables de la preparació i formulació de la informació detallada en el punt 1 anterior.

Com a resultat dels procediments aplicats sobre la informació relativa al SCIIF no s'han posat de manifest inconsistències o incidències que puguin afectar a la mateixa.

Aquest informe ha estat preparat exclusivament en el marc dels requeriments establerts per l'article 540 del Text Refós de la Llei de Societats de Capital i per la Circular nº7/2015 de data 22 de desembre de la Comissió Nacional del Mercat de Valors a l'efecte de la descripció del SCIIF als Informes Anuals de Govern Corporatiu.

DELOITTE, S.L.

Francisco Ignacio Ambrós

29 de febrer de 2016